
ידיעון הפקולטה לחינוך

המכללה האקדמית בית ברל

תשפ"ב 2021-2022

מדברי ברל כצנלסון:

"אני חולם על בית מדרש כזה בלב הישוב החקלאי, בו אוכל לאסוף אליו את טובי הבחורים ולמסור להם את הירושה שלנו. זהו בעצם הצורך הכי עמוק שנשאר לי מן המסקנות שלי. מכל השאר אני מוכן להסתלק".

(מתוך מכתב ללאה מירון, אוגוסט 1938)

"עניין המפעל, ההולך ונשכח, אינו נשכח מלבי....אני חושב על קולג של התנועה, אך אסכים למפעל הכשרה וחינוך".

(מתוך מכתב לברכה חבס, מאי 1937)

בידיעון זה כלול מידע בדבר יחידות הלימוד ותכניות הלימודים בפקולטה לחינוך וכן נמסרים בו כללים ותקנונים החלים על כל תלמידי המכללה. ניתן להתעדכן בידיעון בכל עת בפורטל המכללה.

המכללה שומרת לעצמה את הזכות להכניס שינויים בכל הכללים, התקנות ותוכניות הלימודים המתפרסמים בחוברת זו, בלי למסור על כך הודעות אישיות לנוגעים בדבר. הודעות בדבר שינויים אלה מתפרסמות מעת לעת באתר ובפורטל המכללה. ההודעות עשויות להשלים ואף לשנות פרטים הכלולים בידיעון זה.

המידע המפורט בידיעון, המנוסח בלשון זכר, מיועד לנשים וגברים כאחד.

תוכן עניינים

ד	לוח שנת הלימודים תשפ"ב, 2021-2022
ו	מסגרות הלימודים במכללה
ח	מוסדות המכללה
ט	שירותי תקשוב לסטודנטים – תשפ"ב
יא	דקאן הסטודנטים
יד	ספריות המכללה
טז	המרכז להוראה ולמידה
יז	חילופי סטודנטים
יח	רשות המחקר
יט	אירועים, תערוכות וימי עיון
1	הפקולטה לחינוך
15	היחידה ללימודי חינוך
20	היחידה להכשרת מורים ומחנכים
23	המסלול להכשרת מורים לבית הספר העל-יסודי
33	הכשרת אקדמאים להוראה בבית הספר העל-יסודי
37	המסלול להכשרת מורים לבית הספר היסודי
47	הכשרת אקדמאים להוראה בבית הספר היסודי
53	מסלול הגיל הרך: לידה עד 6
68	הכשרת אקדמאים להוראה בגן (גן לידה - 6)
73	מסלול להכשרת מורים לחינוך מיוחד
86	הכשרת אקדמאים להוראה בחינוך מיוחד
91	נתיב משולב: חינוך מיוחד בגיל הרך (לידה עד 6)
101	המסלול לקידום נוער
115	הכשרת אקדמאים לתעודת עובד חינוך (בקידום נוער ובחינוך בלתי פורמלי)
117	המסלול לחינוך בלתי פורמלי
128	הנתיב לחינוך אלטרנטיבי
131	המסלול להכשרת מורים לאנגלית
137	הכשרת אקדמאים להוראת אנגלית
143	תוכניות המצוינים (סדירים ואקדמאים)
151	היחידה ללימודי מתמטיקה ומדעים
153	החוג למתמטיקה
161	החוג למדעי המחשב
163	החוג למדעי הטבע
173	החוג למדעי הסביבה וחקלאות

179**חוגים (בפקולטה לחברה ותרבות)**

181	החוג למקרא ולתרבות ישראל
189	החוג להיסטוריה
193	החוג למדעי החברה ואזרחות
199	החוג לספרות עברית וכללית
203	החוג ללשון העברית
209	החוג ללימודי ארץ ישראל וגיאוגרפיה
217	החוג לשפה ולספרות אנגלית

227**יחידת "פורשים כנף להוראה"**

234	לימודי יסוד
240	לימודי העשרה
242	קורסי חובה

245**היחידה ללימודים מתקדמים תואר שני**

246	תואר שני בתכנון לימודים והערכה M.Ed. (עם וללא תזה)
252	תואר שני בייעוץ חינוכי M.Ed.
258	תואר שני בליקויי למידה: הערכה והתערבות חינוכית M.Ed.
262	תואר שני בניהול וארגון מערכות חינוך M.Ed.
268	תואר שני בקידום נוער בסיכון ובמצוקה M.Ed.
272	התוכנית לתואר שני (M.Ed.) בחינוך בינתחומי STEM
278	הוראה ולמידה: שפות* תוכנית לתואר שני (M.Ed.)
286	חינוך ומורשת ערבית בישראל - תוכנית לתואר שני (M.Ed.)

293**היחידה ללימודי מוסמך בהוראה M.Teach.**

295	התוכנית לתואר שני (M.Teach.) בהוראה לבית הספר העל-יסודי
299	התוכנית לתואר שני (M.Teach.) בהוראת המתמטיקה לעל-יסודי
304	התוכנית לתואר שני (M.Teach.) בהוראת המדעים לעל-יסודי
308	התוכנית לתואר שני (M.Teach.) בהוראה לבית הספר היסודי

315**מרכזים**

316	המרכז לאבחון ולהדרכה
318	מרכז תמיכה לסטודנטים עם ליקויי למידה ועם מוגבלות
320	מרכז ימימה לחקר ספרות ילדים ונוער ולהוראתה
322	המרכז לתכנון לימודים

לוח שנת הלימודים תשפ"ב

2022-2021

תאריך	תאריך עברי	יום בשבוע	פעילות
10 באוקטובר 2021	ד חשוון	א	פתיחת שנת הלימודים
18 באוקטובר 2021 (משוער)	י"ב חשוון	ב	הולדת הנביא מוחמד (חופשה לבני הדת המוסלמית)
5 בדצמבר 2021	א טבת	א	חופשת חנוכה
7 בינואר 2022	ה שבט	ו	חופשת חג המולד (לבני הדת הנוצרית-אורתודוכסית)
16 בינואר 2022	י"ד שבט	א	היום האחרון ללימודים סמסטר א
17 בינואר 2022	ט"ו שבט	ב	פתיחת תקופת בחינות סמסטר א
20 בפברואר 2022	י"ט אדר א	א	פתיחת סמסטר ב
28 בפברואר 2022 (משוער)	כ"ז אדר א	ב	אלסראא ואלמעראג' (חופשה לבני הדת המוסלמית)
6-11 במרץ 2022	ג-ח אדר ב	א-ה	שבוע עבודה מעשית בפקולטה לחינוך
16 במרץ 2022	י"ג אדר ב	ד	תענית אסתר - הלימודים יסתיימו ב 18:00
17 במרץ 2022	י"ד אדר ב	ה	חופשת פורים
10-22 באפריל 2022	ט-כ"א ניסן	א-ו	חופשת פסח
2 באפריל 2022 (משוער)	א ניסן	ש	תחילת חודש רמדאן
3 במאי 2022	ב אייר	ג	ערב יום הזיכרון (הלימודים יסתיימו ב-16:00)
4-5 במאי 2022	ג-ד אייר	ד-ה	יום הזיכרון ויום העצמאות
2-5 במאי 2022 (משוער)	א-ד אייר	ב-ה	עיד אל פיטר (חופשה לבני הדת המוסלמית)
5 ביוני 2022	ו סיון	א	חופשת שבועות

תאריך	תאריך עברי	יום בשבוע	פעילות
12 ביוני 2022	י"ג סיון	א	היום האחרון ללימודים סמסטר ב
13 ביוני 2022	י"ד סיון	ב	פתיחת תקופת בחינות סמסטר ב
9-13 ביולי 2022	ו"ד תמוז	ש-ד	חג הקורבן
18 ביולי 2022	י"ט תמוז	ב	היום הראשון ללימודים סמסטר קיץ
4 בספטמבר 2022	ח אלול	א	היום האחרון ללימודים סמסטר קיץ

המכללה האקדמית בית ברל היא מוסד עצמאי להשכלה גבוהה הדוגל במתן הכשרה איכותית להוראה, לתפקידים במערכות החינוך והחברה, ובתחום האמנות; במעורבות גבוהה בתהליכי פיתוח מקצועי של בעלי תפקידים במערכות החינוך והחברה ושל אמנים ויוצרים; בטיפוח ייחודיות כמוסד רב-תרבותי שפונה לאוכלוסיות לומדים מגוונות; בתרומה לשיח ולעשייה בשדה במערכות החינוך, החברה והתרבות באמצעות מחקר, פרויקטים, יזמות ויצירה אמנותית.

מסגרות הלימודים במכללה

במכללה שלוש פקולטות:

הפקולטה לחינוך

הפקולטה מאגדת תחת קורת גג אחת את המומחיות והידע בכל מה שקשור לחינוך ולהכשרת מורים ועובדי חינוך. בפקולטה מוצעים ללומדים לימודי חינוך חדשניים ופועלות בה יחידות רוחב המספקות תמיכה ומשאבים לתהליכי ההכשרה להוראה כמו גם לתהליכי הכניסה למקצוע. במסגרת הפקולטה לומדים זה לצד זה ותוך שיתופיות סטודנטים יהודים וערבים החותרים יחד לחינוך איכותי ומתקדם.

בפקולטה מגוון תכניות לימודים לתואר ראשון בשילוב הכשרה להוראה (בוגר בהוראה B.Ed.). אלה כוללות את מסלולי ההכשרה בגילאים השונים: הגיל הרך, בית הספר היסודי, בית הספר העל-יסודי, ומסלולי הכשרה בחינוך מיוחד, באנגלית, בחינוך בלתי פורמאלי ובקידום נוער. כמו כן פועל בה מרכז בובר לחינוך דיאלוגי, כמסגרת לימודית של תנועות הבוגרים של תנועות הנוער המרכזיות, הפתוח לכלל תלמידי הפקולטה.

במסגרת הלימודים אנו משתדלים להעמיק את המפגש עם עולם ההשכלה, לטפח יכולת חשיבה מופשטת, ולחזק את יכולת בחינת המציאות ואת התשוקה לחינוך והוראה. הלימודים מזמנים לסטודנטים התנסות נרחבת ומעמיקה בשדה החינוך במסגרת בתי ספר להתפתחות מקצועית ובמוסדות חינוך פורמליים ובלתי פורמליים.

לאקדמאים מוצעות תכניות הכשרה להוראה ושלוש תכניות מוסמך (M.Teach.): במסלול העל-יסודי, במסלול היסודי, ובהוראת המתמטיקה והמדעים. כמו כן, מוצעות תכניות לימודים לתואר שני (M.Ed.) בייעוץ חינוכי; תכנון לימודים והערכה (תוכניתם תזה וללא תזה); ליקויי למידה: הערכה והתערבות חינוכית; ניהול וארגון מערכות חינוך; קידום נוער בסיכון ובמצוקה; הוראה ולמידה: שפות; חינוך ומורשת ערבית.

המכון האקדמי הערבי לחינוך

המכון הפועל במסגרת הפקולטה לחינוך, הוא אחד המוסדות הוותיקים בארץ להכשרת מורים ואחד המוכרים ביותר בקרב האוכלוסייה הערבית בישראל. המכון נוסד בשנת 1971 ומאז שנת 1981 הוא פועל בתוך המכללה האקדמית בית ברל.

המכון משלב את הייחוד החברתי והתרבותי של האוכלוסייה הערבית הן בחזון והן בעשייה, תוך התייחסות לצרכיה הייחודיים מצד אחד וחיים משותפים של יהודים וערבים מצד שני. המכון מדגיש את החינוך לערכים של מעורבות חברתית, שוויון ושאיפה להישגים, חשיבה פתוחה וביקורתית לצד השמירה על הזהות והשפה הערבית.

המכון מציע לסטודנטים מגוון של מסלולים וחוגים לקראת תואר ראשון "בוגר בהוראה" (B.Ed.) במקצועות הוראה שונים הנלמדים בבתי ספר ערביים בארץ בחינוך המיוחד, בגיל הרך, בביה"ס היסודי, בביה"ס העל-יסודי ובחינוך הבלתי פורמלי. מצוינות והדגשת האיכות של החוויה הלימודית ושל ההישגים הם כיום במרכז התכניות לפיתוח ולקידום המכון.

הפקולטה לאמנויות - המדרשה

במדרשה-הפקולטה לאמנויות מלמדים טובי האמנים ואנשי הקולנוע בארץ שמקיימים שיח פורה וערני עם עולם האמנות העכשווית. תכניות הלימודים בפקולטה פועלות לאפשר לסטודנט לפתח יכולת חשיבה וביקורת עצמאית ולבסס לעצמו את דרכו האמנותית הייחודית.

הפקולטה כוללת את המחלקה לאמנות, המחלקה לקולנוע והמחלקה לטיפול באמנות.

- המחלקה לאמנות היא המוסד היחיד בארץ המשלב לימודי אמנות גבוהים עם הכשרת אמנים-מורים לקראת תואר ראשון, בוגר בהוראה באמנויות (B.Ed.F.A), וכן את התוכנית-הדו-חוגית להוראת אמנות עיונית ותחום נוסף מהפקולטה לחברה ולתרבות לפי בחירת הסטודנט. המחלקה לאמנות כוללת גם את תוכנית-התואר השני (M.Ed) בחינוך לאמנות, את תוכנית-התואר השני (M.A.A.T) טיפול באמצעות אמנויות-אמנות חזותית ותוכנית-מטפלים מנוסים לתואר, את תוכנית-לימודי ההמשך לאמנים צעירים בעלי תואר ראשון ולימודי תעודה באמנות.

- המחלקה לקולנוע כוללת תוכנית-לימודי תואר ראשון בקולנוע והוראת הקולנוע (B.Ed.F.A) וכן לימודי תעודה בקולנוע.

הפקולטה לחברה ולתרבות

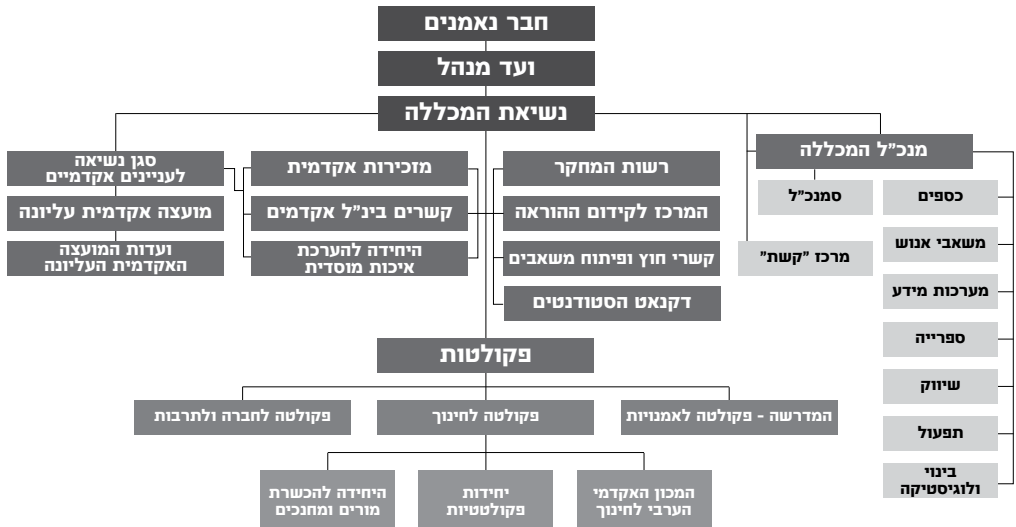
הפקולטה לחברה ולתרבות מאגדת תחת קורת גג אחת את המומחיות והידע הדיסציפלינריים במגוון תחומים ממדעי החברה, התרבות והרוח. היא כוללת את המגמות לקרימינולוגיה ואכיפת חוק, ניהול ארגוני חברתי, וביטחון והגנת העורף, ואת החוגים לספרות עברית וכללית, היסטוריה, לימודי ארץ ישראל וגיאוגרפיה, לשון עברית, שפה וספרות ערבית, שפה וספרות אנגלית, מדעי החברה ואזרחות, מקרא ותרבות ישראל.

הסטודנטים בפקולטה לחברה ולתרבות לומדים בחוגים ובמגמות את לימודי ההתמחות הדיסציפלינרית, הנחוצים להם במסגרת לימודיהם לתואר ראשון (A.B. או B.Ed). בחוגי הפקולטה לומדים סטודנטים כחלק מלימודי ההכשרה וההסמכה להוראה במכללה האקדמית בית ברל, ואילו הסטודנטים במגמות לומדים לימודי התמחות כחלק מלימודיהם לקראת תואר ראשון במדעי החברה והרוח של האוניברסיטה הפתוחה.

עם סגל הפקולטה לחברה ולתרבות נמנים מרצים מומחים בתחומם במדעי החברה והרוח, המוכרים בשדה האקדמי הדיסציפלינרי שלהם. לצדם מלמדים בפקולטה מרצים בעלי ניסיון רחב ומקיף בעבודת השדה כמפקדים (בדימוס) בצבא ובמשטרה, ומנהלים בכירים בארגונים שונים במגזר הציבורי והעסקי.

מוסדות המכללה

מבנה אירגוני של המכללה

יו"ר חבר נאמנים:

יו"ר הוועד המנהל:

נשיאת המכללה:

מנכ"ל המכללה:

סגן הנשיאה לעניינים אקדמיים:

יו"ר ועדת המינויים המוסדית:

סגנית יו"ר ועדת המינויים המוסדית:

דקאן הפקולטה לחינוך:

דקאן הפקולטה לאמנויות - המדרשה:

דקאן הפקולטה לחברה ולתרבות:

מזכירה אקדמית:

דקאן הסטודנטים:

מר חיים אורון

ד"ר אהרן זיידנברג (יוצא), מר זאב בילסקי (בכנס)

פרופ' יולי תמיר

מר ניר הכהן

פרופ' עלי ותד

פרופ' יולי תמיר

פרופ' אביבה קליגר

ד"ר אילנה פאול-בנימין

מר גיא בן נר

פרופ' נורית בוכוויץ

גב' עינת שקולניק

ד"ר יעקב טפלר

שירותי תקשוב לסטודנטים - תשפ"ב

מידע על כל אפשרויות
המחשוב והתקשוב
לסטודנטים במכללה.

המערכות המתוקשבות של המכללה

- **אפליקציה סלולארית ייעודית לסטודנטים** - זמינה להורדה מ-"Apple Store", "Google Play". האפליקציה מספקת מידע, אפשרות לתשלום, וכן שירותים שונים.
- **אתר המכללה - בכתובת: <https://www.beitberl.ac.il>** באתר מידע רחב על תכניות הלימודים במסגרות השונות, הקורסים וגישה לפורטל.
- **פורטל המכללה** - מיועד לסטודנטים ולסגל המכללה ומהווה שער כניסה:
  - למערכות המידע (מידע אישי, moodle ועוד).
  - למידע הקשור למכללה (הודעות, חדשות, לימודים, נהלים ותקנונים, מבצעים, שעות פעילות, מאגרי מידע מתוקשבים ועוד).
  - לקהילות הידע וסביבות העבודה הייעודיות.
  - הכניסה לפורטל המכללה מתבצעת באמצעות קישור הנמצא בדף הבית של אתר המכללה.

לתשומת לבכם! נדרשת הרשאת כניסה לפורטל (שם משתמש + סיסמה) וממנו ליתר המערכות.

אתם לא זוכרים את הסיסמה לפורטל?

באמצעות שם משתמש ומספר ת.ז. ניתן לבצע איפוס סיסמה באופן עצמאי.

- **מידע אישי לסטודנט** - באמצעות המערכת יכול הסטודנט לצפות בנתונים אישיים ולבצע פעולות במגוון מרכיבים הכוללים: מערכת שעות ורשימת שיעורים, הורדת סילבוסים, קבלת ציונים בשיעורים, הגשת בקשות לוועדת חריגים, תשלום ובדיקת מצב תשלומי שכר הלימוד, ניתוב ישיר למידע על השיעור, הודעות על היעדרות מורים והודעות כלליות כפי שמפורסמות על ידי מזכירות הפקולטות. בנוסף המערכת מאפשרת לסטודנט להשתתף בסקר הערכת ההוראה, לצפות במבחנים סרוקים ולהגיש ערעור על תוצאות המבחן, להגיש עבודות, לקבל אישורים חתומים דיגיטליים וקבלות על תשלום שכר הלימוד. ניתן לפנות לסגל האקדמי ולסגל המנהלי בנושאים שונים באמצעות מערכת מידע אישי.

ניתן להיכנס לחלק מהמידע גם באמצעות האפליקציה הסלולארית. למידע נוסף ולהורדת האפליקציה יש לסרוק את קוד ה-QR.

- **moodle** - מערכת הקורסים המתוקשבים של המכללה. במערכת מופעלים אתרים מלווי קורסים וכן קורסים בלמידה מרחוק מלאה. המערכת כוללת כלים להגשת מטלות (תרגילים, משימות ועבודות) וכלים לשיתוף ידע (פורומים, צ'אטים).
- **Office 365** - סביבת עבודה ארגונית המבוססת על שרותי הענן של חברת Microsoft ומאפשרת שימוש בתיבת דואר ארגונית (Outlook), בנפח של 25GB, שמירת מסמכים ב"ענן" (OneDrive) בנפח של עד 1TB! שיתוף קבצים בקבוצות עבודה, חיבור וירטואלי בין אנשי הארגון המאפשר לשוחח בצ'אט או בווידאו.

**הטבה כספית לסטודנטים פעילים: אפשרות להתקנת חבילת Office 2016 Pro
בעד חמישה מחשבים!**

הדרכה ותמיכה תפעולית

לקבלת הדרכה לשימוש במערכות המתוקשבות, יש לפנות למרחב הלמידה שבקומת הכניסה בספרייה המרכזית.

זמני הפעילות: ימים א'-ה' בין השעות 08:00-16:30 | דוא"ל: tikshuv@beitberl.ac.il

קבלת הרשאות כניסה לפורטל וטיפול בתקלות טכניות

לקבלת ההרשאה ולפתרון תקלות טכניות בכניסה לפורטל יש לפנות ל:

מוקד התמיכה הטכנית

טל': 09-7473111 | דוא"ל: support@beitberl.ac.il

דקאן הסטודנטים

דקאן: ד"ר יעקב טפלר

עוזרת הדקאן: פרידה אגמי

מיקום המשרד: דקל 426

שעות קבלה: ימים א-ה 09:30-12:30; 14:00-16:00

טלפון: 09-7476387

דואר אלקטרוני: frida@beitberl.ac.il | dekanat@beitberl.ac.il

דקאן הסטודנטים מרכז את הפעילות המכוונת לרווחת הסטודנטים. כל סטודנט רשאי לפנות בכתב ו/או בעל פה בבקשת עזרה ועצה לפתרון בעיות אישיות, המתעוררות בתקופת לימודיו במכללה בין שהן קשורות ישירות ללימודים, ובין שהן נוגעות למעגלי חייו האחרים בתקופת לימודיו.

צוות הדקאן מטפל בסיוע כלכלי (מלגות והלוואות), קבילות סטודנטים, ולת"ם, התאמות בדרכי היבחנות, מועדי בחינות מיוחדים, ועוד. כמו כן אחראי הדקאן על שירותי הייעוץ הפסיכולוגי, על מרכז התמיכה לסטודנטים לקויי למידה, על המעורבות החברתית ופעילויות חברה ותרבות.

סיוע כלכלי

לרשות הסטודנטים במכללה עומדות כמה אפשרויות לסיוע כלכלי במימון לימודיהם:

הלוואות מותנות מטעם משרד החינוך:

הלוואות אלה ניתנות לסטודנטים מן המניין במסלולים המכשירים להוראה; ההלוואות מיועדות בעיקר לסטודנטים במסלולים האקדמיים על-יסודי ויסודי במקצועות מועדפים – אנגלית, מתמטיקה, מדעים, לשון עברית, מדעי המחשב, חקלאות, לימודי סביבה ומדעי הטבע (תנאי הקבלה להלוואה זו מפורטים באתר דקנאט הסטודנטים).

ההלוואות הופכות למענק בתנאי שהסטודנט יעבוד בהוראה במשרד החינוך בהיקף שייקבע על ידי משרד החינוך, עד חמש שנים מסיום לימודיו. יש למלא את הטופס הנמצא בדף הדקנאט שבאתר המכללה, ולהגישו עד 1.12.2021.

מלגות סיוע

סטודנטים הנתקלים בקשיים כלכליים רשאים להגיש בקשות למלגת סיוע. ועדת המלגות, בראשות דקאן הסטודנטים, קובעת את הזכאות על פי קריטריונים קבועים ועל פי התניות הנקבעות על ידי הקרנות התורמות. יש למלא בקשה למלגת סיוע באתר המכללה, ולהגישה לא יאוחר מ-15.12.2021 בצירוף המסמכים הנדרשים.

מידע על מלגות נוספות ראה בקישור:

<https://www.beitberl.ac.il/students/sherutim/dikanat/milgot/pages/default.aspx>

מלגות הצטיינות

מלגות בגין הצטיינות בלימודים יוענקו מדי שנה, בהתאם לכללים שיתפרסמו עם פתיחת שנת הלימודים. המלגות מוענקות לסטודנטים על פי ממוצע הציונים בשנת הלימודים החולפת. פרטים באתר הדקנאט.

מעונות

בקמפוס קיימים כ-180 חדרי מעונות לסטודנטים המופעלים ע"י חברת "אורן הסלע". תנאי המגורים: שניים בחדר או בחדרים לבודדים. במרבית המעונות יש מטבחונים, שירותים ומזגנים בחלק קטן של המעונות המטבחונים משותפים למספר חדרים. המעוניינים להתגורר במעונות ימצאו פרטים באתר הדקנאט, וימלאו טופס בקשה למעונות, אותו יש להוריד מאתר הדקנאט.

<https://www.beitberl.ac.il/students/sherutim/dikanat/meonot/pages/default.aspx>

ייעוץ פסיכולוגי לסטודנטים

במכללה קיימים שירותי ייעוץ פסיכולוגי שמטרתם לסייע לסטודנטים הנמצאים במצבי מצוקה וקשיים בתחומים תוך-אישיים או בין-אישיים, או בקשיים המתעוררים בעקבות ההוויה הסטודנטאילית בהתמודדות עם לחצים כגון חרדת בחינות, הכנה לחיי עבודה ועוד.

השירות ניתן על ידי אנשי מקצוע מנוסים מתחום בריאות הנפש. הטיפול הנו פרטני ו/או קבוצתי וכרוך בתשלום מסובסד.

כל סטודנט יכול לפנות ביוזמתו לתיאום פגישה, באמצעות מזכירות הדקאן. השירות הוא סודי וחסוי וכל מידע לגבי עצם הפנייה או תכני הטיפול אינו מועבר או נמסר לגורם כלשהו במכללה, אלא בהסכמתו ו/או בידיעתו של הנועץ.

מרכז התמיכה לסטודנטים עם לקות למידה וסטודנטים עם מוגבלויות

א. התאמות בתנאי הלימוד ובדרכי היבחנות

סטודנטים המאובחנים כלקויי למידה או המתמודדים עם סוגיות רפואיות הפוגעות בתפקודם האקדמי זכאים להתאמות בתנאי הלימודים ובדרכי היבחנות, בהתאם להמלצות האבחונים שבידם (תוקף האבחון 5 שנים לכל היותר) ועל פי החלטת הוועדה המקצועית הפועלת בעניין זה. סטודנטים המבקשים התאמות יעבירו אבחונים עדכניים ומסמכים רפואיים רלוונטיים באופן מקוון דרך המידע האישי לוועדת ההתאמות.

תאריך אחרון להגשת בקשות חדשות: 30.11.2021.

סטודנטים ממשיכים אינם חייבים להגיש בקשה מחודשת.

ב. מרכז תמיכה

במכללה פועל מרכז תמיכה לסטודנטים עם ליקויי למידה ומוגבלות, המספק הדרכה אישית וקבוצתית, חונכים, סדנאות סיוע טכנולוגי ועוד. הפנייה למרכז התמיכה נקבעת על ידי ועדה ומתבססת על אבחונים ו/או חוות דעת רפואיות (במקרה של מוגבלות). מידע בקישור

<https://www.beitberl.ac.il/centers/tmiha/pages/default.aspx>

פרויקט חונכות - פר"ח - לשם

מטרת הפרויקט לקדם סטודנטים המגלים קשיים בלימודיהם על ידי יצירת קשר אישי ביניהם לבין החונך. לחונך מוענקת מלגת חונכות בשיעור הקרוב ל-40% משכר הלימוד, תמורת 4 שעות חונכות שבועיות. מלגת חונכות זו אינה קשורה למלגות סיוע רגילות, ואינה פוגעת בזכותו של הסטודנט לקבל הלוואות או מלגות נוספות.

הרשמה החל מחודש ספטמבר באתר פר"ח:

<https://www.beitberl.ac.il/students/sherutim/dikanat/milgot/pages/perac.aspx>

סיוע לסטודנטים עולים

סטודנטים עולים זכאים לתמיכה אקדמית בחסות הדקנאט המוגשת על ידי סטודנטים חונכים מקרב תלמידי המכללה.

מעורבות סטודנטים בתרומה לקהילה

דקאן הסטודנטים מקדם את קשרי המכללה והקהילה. במסגרת הפרויקט למעורבות מתקיימות בקמפוס ומחוצה לו פעילויות התנדבותיות המחזקות קשר זה ומערבות את הסטודנטים ועובדי המכללה בפעילות למען החברה. בתמורה לפעילות התנדבותית ותרומה לחברה בהתנדבות בעמותות וארגונים שונים בהיקף של 60 שעות לפחות, ובהשתתפות בקורס מלווה מקוון יקבל הסטודנט קרדיט אקדמי בהיקף של 2 ש"ש (לסטודנט לתואר B.Ed. בלבד), פעם אחת במהלך התואר.

פרטים על אודות פעילויות אלו מתעדכנים באתר המכללה בדף הדקאן, בדף המעורבות החברתית, ובמודעות ברחבי הקמפוס.

<https://www.beitberl.ac.il/students/sherutim/dikanat/kehila/pages/default.aspx>

ועדה לתיאום מילואים - ולת"ם

דקאן הסטודנטים מטפל בבקשותיהם של סטודנטים לדחיית שירות מילואים פעיל מסיבות לימודיות. את הבקשות יש להגיש במזכירות הדקאן מיד עם קבלת הצו, ולא יאוחר מ-40 יום לפני מועד ההתייצבות שנקבע בו, ולצרף מערכת שעות/לוח בחינות.

ספריות המכללה

הספרייה המרכזית

מנהלת הספרייה: ענת בנסון

מקום: בניין הספרייה המרכזית

שעות פעילות: א-ה 08:00-18:45

טלפון: 09-7476436

כתובת דואר אלקטרוני: cenlib@beitberl.ac.il

מערכת הספריות משרתת את ציבור הסטודנטים, חברי הסגל ועובדי המכללה. היא כוללת את הספרייה המרכזית, הספרייה הערבית, ספריית המדרשה - הפקולטה לאמנויות, ספריית המרכז לתכנון לימודים וספריית מרכז ימימה לספרות ילדים ונוער.

האוסף מכיל:

- כ-220,000 ספרים בשפות שונות ובכל תחומי הדעת

- כ-15,000 כתבי עת אלקטרוניים ובדפוס

- מאגרי מידע מקוונים בעברית ובאנגלית

בספריות כ-100 מחשבים עם גישה לאינטרנט ולתוכנות שונות, אפשרות הדפסה, ורשת אלחוטית לשימוש במחשבים ניידים.

ניתן לאתר פריטים בספרייה באמצעות "זום", בכתובת:

<http://www.beitberl.ac.il/zoom>

שירותים לסטודנט

- **השאלה** - סטודנטים לתואר B.Ed. רשאים לשאול עד 5 ספרי עיון + 2 פריטי ספרות יפה. סטודנטים לתואר M.Ed. רשאים לשאול עד 10 ספרים. כתבי העת אינם ניתנים להשאלה. הארכת מועד החזרת הספרים היא אוטומטית ומועד ההחזרה נדחה כל עוד לא הוזמנו על ידי קורא אחר. במקרה שספר יוזמן, הסטודנט המחזיק בו יקבל הודעה לתיבת הדוא"ל שלו, ויהיה עליו להחזירו במועד הנקוב בהודעה. יש להקפיד על החזרה של ספרים במועד! קנס כספי מוטל על כל יום איחור, עבור כל ספר בנפרד!

שירותי השאלה בין-ספרייתית - סטודנטים רשאים להזמין ספרים שאינם באוסף המכללה בהשאלה בין-ספרייתית מספריות אחרות בארץ, עמן קיים הסכם השאלה. השאלה בין-ספרייתית ממכללות אחרות לרוב אינה כרוכה בתשלום, בעוד השאלה מאוניברסיטאות כרוכה בתשלום. גובה התשלום הוא ע"פ מחירון הספרייה האוניברסיטאית.

- **הדרכה** - חלה חובה על תלמידי שנה א' לסיים בהצלחה את ההדרכה להכרת הספרייה באמצעות לומדה הנמצאת במערכת Moodle. ציון "עובר" הוא תנאי מעבר לשנה ב'. בנוסף, מתקיימות בספרייה הדרכות לקבוצות ולבודדים, לשימוש מושכל במאגרי המידע ותכנות הספרייה השונות.
- **שירות יעץ מרחוק** - סטודנטים מוזמנים לקבל עזרה במציאת חומרים כאשר הם מחוץ למכללה. פרטים על יעץ מרחוק באתר הספרייה.

מכונות הצילום וההדפסה ברחבי המכללה שודרגו למכונות בטכנולוגיה חדשה ומתקדמת. ההדפסה מתאפשרת באמצעות שליחת החומרים המבוקשים מכל מכשיר (מחשב, טלפון נייד) ובכל זמן. הקבצים ימתינו בענן וניתן להפיקם מכל מדפסת בקמפוס עם הזדהות.

הספרייה הערבית - כוללת כ-60,000 כותרים בשפה הערבית בתחומי החינוך, חברה, מדעי הרוח והמדעים.

ספריית המרכז לתכנון לימודים - כוללת חומרי הוראה ולמידה בתחומי דעת שונים בעברית וערבית, המיועדים לכל שכבות הגיל במסגרות החינוך הפורמלי והבלתי פורמלי.

הספרייה לאמנות במדרשה לאמנות - כוללת ספרים, כתבי עת וסרטים בכל שטחי האמנות.

ספריית מרכז ימימה לספרות ילדים ונוער - כוללת אוסף ספרי ילדים ונוער לצורכי עיון ומחקר.

בעלי תפקידים ראשיים בספריות

הספרייה המרכזית - ענת בנסון, מנהלת הספרייה, טל. 09-7476281
יהודית רוזנטל-לוי, ספרנית ראשית, טל. 09-7476209,
אירית גפני-פינצובסקי, ראש מח' שירותי קוראים 09-7476439

הספרייה הערבית - סאמיה ג' בארה, אחראית על הספרייה, טל. 09-7476361.

ספריית המרכז לתכנון לימודים - דינה קבלינסקי, ראש המרכז, טל. 09-7476294.

ספריית המדרשה – הפקולטה לאמנויות - מיכל כהנא, מנהלת הספרייה, טל. 09-7478720.

ספריית מרכז ימימה לחקר ספרות ילדים ונוער - ד"ר עינת ברעם-אשל, ראש המרכז,
טל. 09-7476401

המרכז להוראה ולמידה

ראש המרכז: ד"ר אורית גילור

המרכז להוראה ולמידה אחראי על ארבעה תחומים מרכזיים: (1) קידום ההוראה במכללה; (2) הערכת ההוראה של סגל ההוראה; (3) קידום הוראה-למידה דיגיטלית; (4) תמיכה וטיפול למידה אקדמית.

המטרה המרכזית של המרכז להוראה ולמידה היא לאפשר למידה יעילה ומשמעותית. לשם כך אנו פועלים בשני מישורים: האחד מופנה לסגל ההוראה ובו פועלים לפיתוח מקצועי של סגל ההוראה במכללה בתחומים כמו גיוון דרכי הוראה, גיוון והתאמה של דרכי הערכה, שילוב כלים דיגיטליים בתהליכי ההוראה והלמידה ועוד. המישור השני מופנה לסטודנטים ובו פועלים לתמיכה בלמידה אקדמית ופיתוח כישורי למידה יעילה הכוללת מערכות טכנולוגיות ומיומנויות רכות (Soft skills).

המרכז מקיים סדנאות והשתלמויות לרכישת מיומנויות ושיפורן ומאפשר מסגרות ללמידה מעמיתים. המרכז מהווה בית להתפתחות מקצועית של באי המכללה. זהו מקום בו מתאפשרת שיתופיות של ידע פדגוגי, שיתופיות של ידע דיסציפלינרי ושל דרכי הוראתו. היעד הוא קידום למידה משמעותית על בסיס גיוון, שונות, ייחודיות, יצירתיות והבנת צרכי הלומד. המרכז מאפשר תרגול שיטות הוראה ולמידה שונות, שוקד על בחינה והתאמה של שיטות הוראה למרצה ולתחום ההוראה, ומעודד התעדכנות במחקר של תהליכי הוראה/למידה בתחומי הדעת השונים. במוקד העשייה של השנים האחרונות ניצב יעד השיפור של ההוראה מרחוק. במסגרת הרצון לשלב הוראה-למידה דיגיטלית, המרכז בוחן סביבות למידה חדשות וחדשניות ופועל להטמעתן בקרב הסגל. מושם דגש על מתודות של למידה פעילה תוך שימוש ביישומים טכנולוגיים כמו למידה ניידת, למידה בעולמות וירטואליים ועוד.

המרכז פועל בשיתוף פעולה עם הסטודנטים ועם אגודת הסטודנטים במטרה להיות אוזן קשבת לצרכים בתחומי קידום ההוראה והלמידה במכללה, בכלל זה סקר הערכת ההוראה. שיתוף פעולה מתקיים גם עם מרכז החדשנות והיזמות במכללה במטרה להטמיע טכנולוגיה חינוכית חדשה וכ'מגרש התנסות' של יוזמות חדשניות בחינוך.

חילופי סטודנטים

ראש המשרד לקשרים בינלאומיים אקדמיים: ענת בנסון

המכללה מעודדת קשרים עם מוסדות בחו"ל, ומאפשרת לסטודנטים הלומדים תוכנית לימודים מלאה, להשתתף בתוכנית ארסמוס+ לחילופי סטודנטים. תוכנית זו מאפשרת לסטודנטים להקדיש סמסטר אחד ללימודים במוסד אירופאי, להרחיב אופקים, להכיר תרבויות אחרות ולהיחשף לשיטות לימוד בארצות אחרות.

תוכנית החילופין פתוחה לסטודנטים לתואר ראשון ושני עם רמת אנגלית מתקדמים א' ומעלה, החל מהשנה השנייה ללימודיהם. התוכנית מעניקה מלגת מחייה וכרטיס טיסה הלוך ושוב ליעד. ניתן לצאת בסמסטר א' או ב', ומשך השהייה הוא סמסטר אחד בלבד.

סטודנט המשתתף בתוכנית לחילופי הסטודנטים ימשיך לשלם שכר לימוד למכללה, ולא ישלם שכר לימוד למוסד שאליו יתקבל במסגרת החילופין, מלבד הוצאות עבור חומרים, ציוד, מעבדה, וכו' כנדרש על-ידי המוסד שבו מתקיימים לימודיו.

מיד בתום תקופת החילופין מתחייב הסטודנט לחזור ללימודים במכללה. סטודנט אשר יפסיק את לימודיו בתום תקופת החילופין, ויבקש בעתיד לשוב ללימודים במכללה, לא יוכרו נקודות הזכות אשר נצברו בתקופת החילופין, וחזרתו תהיה כפופה לתקנון הלימודים של המכללה.

לקראת פתיחת ההרשמה לתוכנית תצא הודעה לסטודנטים.

פרטים נוספים [באתר היחידה לקשרים בינלאומיים אקדמיים](#)
ובמזכירות היחידה: טל. 09-7476457.

רשות המחקר

ראש רשות המחקר: ד"ר שי בידרמן

רכזת רשות המחקר: פזית אנטין

מיקום היחידה: אורן 105

שעות קבלה: א-ה 10:00-16:00, בתיאום מראש

טלפון: 09 - 7473157

דואר אלקטרוני: Rashut.mechkar@beitberl.ac.il

יעוד

רשות המחקר הוקמה במכללה על מנת לקדם את העשייה המחקרית, לפתח את המחקר על כל צורותיו ולעודד תרבות מחקרית בכל תחום חינוכי ודיסציפלינרי. המחקר נתפס כעיסוק חשוב והכרחי להתפתחות המקצועית של סגל המכללה, להעלאת הרמה הלימודית ולחיזוק ההכשרה במכללה.

מטרות

- עידוד מרצי המכללה ליזום ולבצע מחקרים ייחודיים ומחדשים בתחומי התמחותם ועניינם.
- יצירת תשתית מחקרית באמצעות יעוץ, הכוונה וסיוע לקידום המחקר ולפיתוח מיומנויות חקר.
- עידוד מחקר משותף עם מוסדות וחוקרים בארץ ובחו"ל.
- מתן מעטפת מקצועית ומוסדית למכונים ומרכזי המחקר הפועלים במכללה.
- חיפוש, ריכוז והפצה של מידע על קרנות מחקר, כנסים וימי עיון.
- ארגון סדנאות הכשרה והכנה להגשת הצעות לקרנות תחרותיות.

אירועים, תערוכות וימי עיון

במהלך שנת הלימודים מתקיימים במכללה אירועים תרבותיים, כנסים וימי עיון רבים. השתתפות באירועים אלה מאפשרת הרחבת אופקים במגוון רחב של תחומים שבהם עוסקים בפקולטה לחינוך, במדרשה - הפקולטה לאמנויות ובפקולטה לחברה ולתרבות.

רוב ימי העיון הם כנסים מדעיים שבהם מופיעים אנשים בעלי שם העוסקים בתחומי מחקר שונים מהארץ ומהעולם. חלק מהכנסים מתקיים בשותפות עם הסטודנטים במסלולים השונים, ובהם ניתנת לסטודנטים הזדמנות להציג לציבור תוצרים של עבודותיהם ומחקריהם.

כמו כן נערכים במכללה טקסים ואירועי תרבות מגוונים בתחומי הקולנוע, התיאטרון, המוזיקה, אמנות פלסטית והפעלות שונות.

תערוכות שונות מתקיימות באופן קבוע בקמפוס של המדרשה - הפקולטה לאמנויות, וכן בגלריית המדרשה ברחוב הירקון 19 בתל אביב.

האירועים מתפרסמים באופן קבוע באתר האינטרנט של המכללה www.beitberl.ac.il, וכן בפורטל ובלוחות המודעות ברחבי הקמפוס.

הפקולטה לחינוך

הפקולטה לחינוך

מיקום: דקל 432
דקאנית הפקולטה לחינוך: ד"ר אילנה פאול-בנימין
ilanapb@beitberl.ac.il | 09-7473123

ראש מינהל הפקולטה: רחל אביסוף
rahelav@beitberl.ac.il | 09-7476345

עוזרת דקאנית: שרון סזנה
sharonc@beitberl.ac.il | 09-7476374

מינהל הסגל

מיקום: דקל 431
שעות קבלה: ימים א-ה 08:30-16:00

kerenor@beitberl.ac.il | 09-7476368
noalev@beitberl.ac.il | 09-7476375

ראש מינהל הסגל: קרן אורן צוקרמן
נועה לוי

מינהל סטודנטים

פקס: 09-7473116
מיקום: דקל 425
שעות קבלה: א-ה 08:30-10:00, 13:30-15:00

ראשת מינהל הסטודנטים: ציפי בשן
יועצת מינהל הסטודנטים: רונית ברנע

zipib@beitberl.ac.il | 09-7476348
ronitb@beitberl.ac.il | 09-7476494

נחמה גופדה - מסלול חינוך בלתי פורמלי, מסלול קידום נוער
nechama@beitberl.ac.il | 09-7476249

מאיה קוץ - מסלול חינוך מיוחד, תוכנית מצוינים להוראה ותוכנית מעו"ף
mayak@beitberl.ac.il | 09-7476230

נירית לביא - מסלול גיל הגן, גננות חינוך מיוחד ואנגלית
niritlav@beitberl.ac.il | 09-7476296

גניה גראור - מסלול על-יסודי
geniag@beitberl.ac.il | 09-7476266

רותם מזרחי - M.Teach. מסלול יסודי
rotemmi@beitberl.ac.il | 09-7476493

יעל בן דוד - תואר שני M.Ed.
yaelbd@beitberl.ac.il | 09-7476331

מועצת הפקולטה לחינוך

ד"ר אורלי חיים

יו"ר מועצת הפקולטה

חברי המועצה

ד"ר אילנה פאול-בנימין

פרופ' קוסאי חאג' יחיא

ד"ר חיית שחם

ד"ר אורית שורץ-פרנקו

ד"ר מרואה סרסור

ד"ר שולמית ביסמנובסקי

ד"ר וורוד ג'וסי

ד"ר ספיייה חסונה ערפאת

ד"ר ענת מדמוני

אורית לרר-כנפו

ד"ר עדי לוי ורד

ד"ר סיגל חסון

ד"ר ענת בן שבת

אתאר חאג' יחיא

ד"ר דליה מרקוביץ

נציג אגודת הסטודנטים

נציג אגודת הסטודנטים

*חברים במועצה מתוקף תפקידם

הפקולטה לחינוך

המכון האקדמי הערבי לחינוך

סגן הנשיאה לעניינים אקדמיים

ראש היחידה ללימודי מוסמך בהוראה
M.Teach.

סמנכ"ל לתכנון ולפיתוח תוכניות

ראש המינהל האקדמי

דקאן הסטודנטים

ראש מינהל הפקולטה לחינוך

עוזרת דקאנית הפקולטה לחינוך

מוזמנים

פרופ' עלי ותד

פרופ' אביבה קליגר

דנה רימר

עינת שקולניק

ד"ר יעקב (ינקי) טפלר

רחל אביסף

שרון סזנה

הפקולטה לחינוך בעלי תפקידים

דקאנית הפקולטה לחינוך: ד"ר אילנה פאול-בנימין

ראש המכון האקדמי הערבי לחינוך: פרופ' קוסאי חאג' יחיא

יו"ר מועצת הפקולטה: ד"ר אורלי חיים

ראש היחידה להכשרת מורים ומחנכים

מסלול הגיל הרך: לידה עד 6 והחוג לגיל הרך

המסלול להכשרת מורים לחינוך היסודי

המסלול להכשרת מורים לביה"ס העל-יסודי

המסלול להכשרת מורים והחוג לחינוך המיוחד

המסלול להכשרת מורים לאנגלית

המסלול והחוג לחינוך בלתי פורמלי

המסלול והחוג לקידום נוער

הנתיב האלטרנטיבי להוראה

תוכנית המצוינים המכללתית "מעוף"

ראש היחידה ללימודי חינוך

היחידה ללימודי מתמטיקה ומדעים

ראש היחידה ללימודי מדעים

החוג למתמטיקה

החוג למדעי המחשב

החוג למדעי הטבע

החוג למדעי הסביבה וחקלאות

ראשי חוגים (במסגרת הפקולטה לחברה ולתרבות)

החוג למקרא ותרבות ישראל

החוג להיסטוריה

החוג למדעי החברה ואזרחות

החוג לספרות

החוג ללשון עברית

החוג ללימודי ארץ ישראל וגיאוגרפיה

החוג לאנגלית

ד"ר חיית שחם

ד"ר ענת בן שבת

ד"ר סיגל חסון

ד"ר כרמית פוקס-אברבנאל

ד"ר רינת מיכאל

הגב' קארן אייבל

ד"ר לורן ארדריך

ד"ר ליאת יכניץ

ד"ר מירב נקר-סדי

ד"ר עדי בינס

ד"ר אורית שורץ-פרנקו

פרופ' דוד אילוז

ד"ר לאה דוראל

פרופ' מחמוד חליחל

ד"ר פאדי סכראן

פרופ' דוד אילוז

ד"ר אילון שמיר

ד"ר לי מיכאל ברגר

ד"ר אלון לבקוביץ

ד"ר טל הולץ

ד"ר ורד סיידון

ד"ר שלומית לנגבוים

ד"ר רונית ובמן-שפרן

היחידה ללימודים מתקדמים

פרופ' לינור הדר	תואר שני M.Ed. בתכנון לימודים והערכה
ד"ר אינה בן אורי	תואר שני M.Ed. בייעוץ חינוכי
ד"ר פנינה שביט	תואר שני M.Ed. בליקויי למידה - הערכה והתערבות חינוכית
ד"ר אריאל שריד	תואר שני M.Ed. בניהול וארגון מערכות חינוך
ד"ר חנה חימי	תואר שני M.Ed. בקידום נוער בסיכון ובמצוקה
פרופ' גאלב ענאבסה	תואר שני M.Ed. בהוראה ולמידה: שפות
ד"ר מוסטפא בדראן	תואר שני M.Ed. חינוך ומורשת ערבית בישראל
ד"ר נוע רגוניס	תואר שני M.Ed. חינוך בינתחומי (STEM)

ראש לימודי תואר שני מוסמך בהוראה M.Teach.

פרופ' אביבה קליגר

מוסמך בהוראה מסלול על-יסודי
מוסמך בהוראת המתמטיקה
מוסמך בהוראת המדעים
מוסמך בהוראה מסלול יסודי

ראשי מרכזים

ד"ר אלון פאוקר	מרכז בובר לחינוך דיאלוגי
דינה קבלינסקי	המרכז לתכנון לימודים
ד"ר עינת ברעם-אשל	מרכז בית ימימה לחקר ספרות ילדים ונוער ולהוראתה
אריאלה הלוינג	מרכז תמיכה לסטודנטים עם ליקויי למידה ועם מוגבלות
ד"ר שרית גדעוני	המרכז לאבחון, הערכה והדרכה
ד"ר דליה עמנואל	יחידת "פורשים כנף" למתמחים ומורים מתחילים
ד"ר אבי גבורה	לימודי יסוד בלשון העברית
ד"ר ואיל טיבי	לימודי אנגלית למטרות אקדמיות

מצע רעיוני-פדגוגי לפקולטה לחינוך

הפקולטה לחינוך שמה לה למטרה לפתח, להצמיח ולטפח אנשי חינוך בעלי הבנה עמוקה של הזיקה בין חינוך לחברה ושל תפקיד המחנך כמנהיג שינוי חברתי. בהתאם לכך, תוכנית הלימודים בפקולטה כוללת מעגלי הוראה-למידה שמטרתם לחזק את זהותו האישית-מקצועית-חברתית של המחנך כאיש מקצוע הלומד ומתפתח לאורך כל חייו וכזה המודע למורכבות החברה מרובת התרבויות שבה הוא חי ופועל. הפקולטה מקדמת תהליכי הוראה-למידה המותאמים לשינויים המואצים שמאפיינים את תקופתנו ובהתאם לכך מושם דגש על למידה ביקורתית, רפלקסיבית, מגוונת וחדשנית בדרכיה הפדגוגיות. תוכנית הלימודים מאפשרת לסטודנטים להתנסות בטיפוח יוזמות חינוכיות, בלימוד מבוסס פרויקטים ובשילוב היבטים בלתי פורמליים במערכת החינוך הפורמלית. לצד מיומנויות המותאמות לעידן עתיר שינויים מושם דגש על תפקידו החברתי-ערכי של המחנך, המקדם תהליכי שילוב והכלה בבית הספר ותהליכי שותפות לקידום חברה דמוקרטית, שוויונית וסובלנית.

לימודים בפקולטה לחינוך

בפקולטה לחינוך מתקיימות מסגרות לימודים לתואר ראשון (B.Ed.) ולתואר שני (M.Ed., M.Teach.), וכן מתקיימים בה לימודי הכשרת אקדמאים להוראה.

לימודי התואר הראשון (B.Ed.) משולבים בתעודה מקצועית בהתאם למסלול הלימודים: תעודת הוראה ללומדים במסלולי ההכשרה להוראה; תעודת "עובד חינוך קהילתי" ללומדים במסלול לחינוך בלתי פורמלי; ותעודת "עובד חינוך" ללומדים במסלול לקידום נוער. משך הלימודים במסלולי התואר הראשון – ארבע שנים.

במסגרת לימודי התואר הראשון מוצעת גם תוכנית "מעוף" הקולטת לומדים בעלי נתוני פתיחה גבוהים במיוחד, המתחייבים לעסוק בהוראה עם סיום לימודיהם. סטודנטים בתוכנית זו לומדים תוכנית מיוחדת, וכן משתלבים בלימודי המסלולים האחרים.

מרכז בובר לחינוך דיאלוגי: במסגרת הלימודים לתואר ראשון (B.Ed.) מוצעת תוכנית ייחודית זו, המבוססת על תהליכי למידה דיאלוגיים. הקורסים וכלל תהליכי הלמידה מבוססים על מעורבות סטודנטים בעיצוב הלמידה יחד עם המרצים ומדגישים את אחריות הלומד ללמידתו.

לימודי התואר השני (M.Ed.) מהווים העמקה עיונית ויישומית של תחומים מרכזיים במערכת החינוך.

לימודי תואר שני משולב בתעודת הוראה (M.Teach.) במסלול העל-יסודי מקנים ידע עיוני ויישומי בחינוך בשילוב עם הכשרה מעשית בהוראה. משך הלימודים לתואר שני M.Ed. ו-M.Teach. – שנתיים.

לימודי תעודה כוללים הכשרת אקדמאים להוראה, לימודי השלמה לתואר B.Ed. (לבעלי תעודת הוראה) ולימודי הרחבת הסמכה (לבעלי תעודת הוראה במקצוע אחד המבקשים תעודת הוראה במקצוע נוסף).

הלימודים האקדמיים בפקולטה לחינוך נתמכים על ידי מרכזים שבהם מתרכזת פעילות מחקרית ויישומית בתחומי חינוך והוראה (עיינו בפרק "מרכזים").

הסטודנטים הלומדים בפקולטה יכולים לבחור חוגים וקורסים במסגרת הפקולטה לחינוך או במסגרת הפקולטה לחברה ותרבות, בכפוף לתוכנית הלימודים שאותה הם לומדים.

תוכנית הלימודים לתואר ראשון (B.Ed.) ולהכשרת אקדמאים להוראה

תוכנית הלימודים מורכבת מהתחומים הבאים:

א. לימודי חינוך והוראה

כל תלמידי הפקולטה לחינוך לומדים קורסים עיוניים ויישומיים במסגרת לימודי חינוך והכשרה להוראה. חלק מהקורסים משותפים לכל הלומדים וחלק נלמדים במסגרת מסלולי ההכשרה השונים, כמפורט בהמשך הידיעון.

ב. לימודים במסלולי הכשרה להוראה ולחינוך

תלמידי הפקולטה לחינוך לומדים, על פי בחירתם, במסגרת אחד ממסלולי ההכשרה להוראה (מסלול הגן, מסלול יסודי, מסלול על-יסודי, מסלול חינוך מיוחד, מסלול להוראת אנגלית), או במסלולים לחינוך בלתי פורמלי, לקידום נוער והנתיב האלטרנטיבי. המסלולים אחראים על הלימודים הפדגוגיים והדידקטיים, כולל על ההתנסות המודרכת בהוראה בכל התחומים.

טבלה 1 מתארת את האפשרויות של בחירת המסלול לתואר B.Ed. ואת התעודות שמקנה כל מסלול.

לימודי הכשרת אקדמאים להוראה מתקיימים במסגרת המסלולים ועל פי תוכניות הלימודים הייחודיות שלהם.

ג. לימודים במסגרת החוגים

כל תלמידי הפקולטה לחינוך לומדים במסגרת אחד או יותר מהחוגים שבהם נלמדים מקצועות ההוראה בבית הספר או מקצועות הנדרשים למערכת החינוך הלא-פורמלית. דרישות הלימודים בחוגים אלה משתנות ממסלול למסלול, בהתאם לתחומי ההוראה או ההדרכה שאליהם הם מכשירים.

טבלה 1 מפרטת את אפשרויות הבחירה בחוגים הדיסציפלינריים (מקצועות הוראה) בכל מסלולי הלימודים.

ד. לימודי יסוד והעשרה

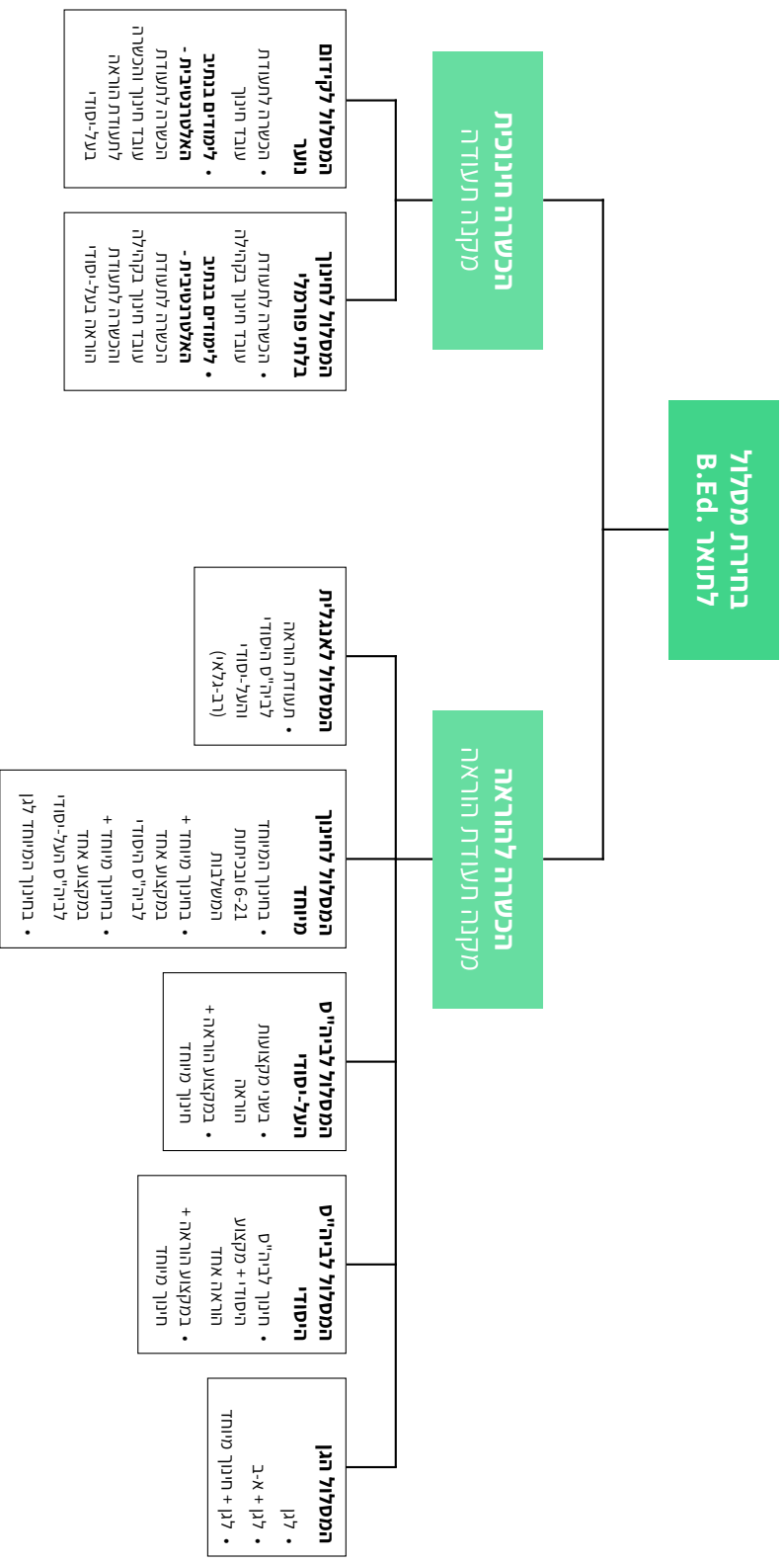
בהתאם לדרישות המועצה להשכלה גבוהה ומשרד החינוך, ובהתאם להחלטות מועצת הפקולטה, חייבים כל הסטודנטים בפקולטה לחינוך בלימודי עזר שונים באנגלית, בלשון עברית, קידום חברה משותפת, חינוך לקיימות ועוד. לימודים אלה מפורטים בפרק "לימודי יסוד והעשרה".

ה. התמחות בהוראה (סטאז') וחניכה מקצועית במסגרות החינוכיות

בוגרי המסלול מחויבים בשנת סטאז' על מנת לקבל רישיון הוראה ממשרד החינוך. שנת הסטאז' היא השנה הראשונה של המורה/הגננת במערכת החינוך. במהלך השנה מועסקים המורים/הגננות בהיקף שליש משרה לפחות, מלווים על ידי מורים/גננות חונכים ומשתתפים בסדנת תמיכה שבועית במכללה.

פירוט על ההתמחות בהוראה מופיע בפרק "יחידת פורשים כנף".

אפשרויות לבחירת מסלול ואפשרויות התעודה בכל מסלול

הערות

פרטים מלאים בדפי המסלולים
מקצועות ונתיבי ההוראה וחטיבות הלימודים האפשריות מפורטים בכל מסלול

טבלה 1: אפשרויות בחירה במקצועות הוראה (חוגים) במסלולים השונים חוגים וחיטבות

מסלולים	גן וח"מ בגן	יסודי	על-יסודי	חינוך מיוחד	אנגלית רב גילי	קידום נוער	חב"פ
חוגים							
מקרא		✓	✓	✓		✓	
ספרות עברית וכללית		✓	✓	✓		✓	
תרבות ישראל		✓	✓	✓		✓	
היסטוריה			✓			✓	✓
גיאוגרפיה			✓			✓	✓
לימודי א"י			✓			✓	✓
לימודי סביבה			✓	✓			✓
מתמטיקה (ליסודי)		✓		✓			
לשון עברית		✓	✓	✓			
מדעי הטבע		✓	✓	✓			
מדעי החברה ואזרחות			✓			✓	✓
אנגלית					✓		
חינוך מיוחד	✓			✓		✓	
קידום נוער						✓	
חינוך בלתי פורמלי							✓
ביולוגיה, כימיה, פיזיקה, מתמטיקה לעל-יסודי, מדעי המחשב, ערבית			✓				
חיטבות							
אומנויות	✓						
מדעים (מתמטיקה, טבע, סביבה וחקלאות)	✓						
ספרות ותרבות ישראל	✓						
מולדת, חברה ותרבות							

מבנה הלימודים הדיסציפלינריים על פי מסלולים (ל.-B.Ed.)

קידום נוער וחב"פ	חינוך מיוחד	על-יסודי	יסודי	חינוך מיוחד בגן	גן	
<p>חוג קידום נוער/חב"פ 26 ש"ש</p> <p>חוג דיסציפלינרי 26 ש"ש</p>	<p>חוג חינוך מיוחד 26 ש"ש</p> <p>חוג דיסציפלינרי 26 ש"ש</p> <p>או</p>	<p>2 חוגים דיסציפלינריים X26 ש"ש</p>	<p>חוג דיסציפלינרי 26 ש"ש</p>	<p>חוג חינוך מיוחד 26 ש"ש</p> <p>חוג גיל הרך 26 ש"ש</p>	<p>חוג הגיל הרך 26 ש"ש</p>	חוגים
--	<p>2 חטיבות X 13 ש"ש</p>	--	<p>החוג להכשרת מורים, מחנכים ומנהיגים 30 ש"ש</p>	<p>2 חטיבות X 10 ש"ש</p>	<p>3 חטיבות X 10 ש"ש</p>	חטיבות / חוג נוסף
52 ש"ש	52 ש"ש	52 ש"ש	56 ש"ש	72 ש"ש	56 ש"ש	סה"כ

לימודים מתקדמים לתואר שני

בפקולטה לחינוך יש 13 תוכניות לתואר שני: 8 תוכניות M.Ed. ו-5 תוכניות M.Teach.

1. הערכה ותכנון לימודים M.Ed.
2. ייעוץ חינוכי M.Ed.
3. ליקויי למידה: הערכה והתערבות חינוכית M.Ed.
4. ניהול וארגון מערכות חינוך M.Ed.
5. קידום נוער בסיכון ובמצוקה M.Ed.
6. הוראה ולמידה שפות M.Ed.
7. חינוך ומורשת ערבית M.Ed.
8. חינוך בינתחומי STEM M.Ed.
9. תואר שני בלימודי מוסמך בהוראה M.Teach. במסלול העל-יסודי
10. לימודי מוסמך בהוראת המתמטיקה M.Teach.
11. לימודי מוסמך בהוראת המדעים M.Teach.
12. לימודי מוסמך בהוראה M.Teach. במסלול היסודי

תוכניות לימודים מפורטות של תחומים אלה ותנאי הקבלה הנהוגים בהן, מופיעים בפרק "לימודים מתקדמים".

הערות לגבי תוכניות הלימודים

א. סמסטר קיץ

במסגרת סמסטר קיץ מתקיימים קורסים עיוניים שונים (בעיקר קורסי חובה) וכן לימודי אנגלית לצרכים אקדמיים.

הנוכחות בלימודי סמסטר קיץ היא חובה, ללא אפשרות של היעדרות. פירוט בנוגע לקורסים בסמסטר קיץ נמצא במערכת השעות.

ב. קורסים בלמידה מרחוק

הפקולטה לחינוך מציעה קורסים בלמידה מרחוק בתחומים מגוונים. קורסים אלה ניתנים ללמידה בזמנים נוחים לתלמידים, שכן הלמידה מתבצעת מהבית או בכל מקום אחר שבו התלמיד יכול להתחבר למחשב ולרשת האינטרנט. מוצעים גם קורסים היברידיים המשלבים למידה פנים אל פנים עם למידה מרחוק.

אופני הוראה-למידה במכללה האקדמית בית ברל תשפ"ב

מערך הוראה-למידה במכללה האקדמית בית ברל מורכב מחמישה מודלים לבניית קורסים אקדמיים. מודל הוראה-למידה פנים מול פנים וארבעה מודלים של הוראה-למידה דיגיטליים המבוססים על שימוש בחומרי לימוד המצויים ברשת האינטרנט ומאפשרים גמישות ונגישות למספר רב של לומדים תוך אינטראקציות מגוונות ביניהם.

מודלים של הוראה-למידה דיגיטלית במכללה האקדמית בית ברל

הוראה-למידה מקוונת עושה שימוש ברשת האינטרנט לשם הוראה-למידה תוך שימוש בחומרי לימוד ופעילויות המצויים ברשת. למידה מסוג זה מאפשרת גמישות ונגישות למספר רב של לומדים, אינטראקציות מגוונות בין כל השותפים ללמידה ונגישות לחומר הלימוד. קורסים מקוונים יתוספו לקורסים פנים אל פנים.

להלן ארבעה אופני הוראה – למידה מקוונים:

- **הוראה-למידה סינכרונית** מתבצעת על גבי תשתית דיגיטלית (Zoom, Teams ועוד) במועד קבוע במערכת השעות אך במקומות שונים. ניתן להקליט את השיעור לשימושים חוזרים של המרצה והסטודנטים.
- **הוראה-למידה א-סינכרונית** מתקיימת על גבי תשתית דיגיטלית (בעיקר moodle) ומאפשרת ללמוד בכל מקום ובכל זמן על פי נוחות הלומדים. לעיתים המרצה מגדיר טווח זמן לסיום המטלות.
- **הוראה-למידה היברידית** היא שילוב של הוראה-למידה סינכרונית והוראה-למידה א-סינכרונית.
- **הוראה-למידה משולבת (Blended)** היא שילוב של הוראה-למידה פנים אל פנים עם הוראה-למידה מרחוק (סינכרונית, א-סינכרונית או היברידית).

ג. מעורבות סטודנטים בפעילות בקהילה

בפקולטה לחינוך אנו מאמינים כי למכשירים עצמם להיות מורים ומחנכים בישראל, יש תפקיד חשוב ומרכזי בתרומה למען הקהילה. מעורבות חברתית מגבירה את תחושת השייכות לתרבות ולחברה שבה אנו חיים ואת המחויבות לאחר, ובד בבד מפתחת את היכולות האישיות ואת כישורי המנהיגות של הפעילים בה.

השתתפות בפעילות זו תאפשר לסטודנטים להמיר את הקורס והפעילות החברתית בקרדיט אקדמי של 2 ש"ש כמפורט להלן:

1. המרת 1 ש"ש בשיעור חינוך מאושר על ידי הפקולטה (לרבות בשיעורים של המסלולים).
2. המרת 1 ש"ש בשיעור בחירה או שיעור מתקדם בדיסציפלינות, בקורסים שאושרו על ידי ראשי החוגים.

אין אפשרות להמיר 2 ש"ש רק בשיעורי חינוך או רק בקורסים דיסציפלינריים, ואין אפשרות להמיר מעורבות חברתית בסמינריונים או בהתנסות בהוראה ובשיעור הדידקטי.

סטודנטים שמקיימים פעילות חברתית פנימית מאושרת בקמפוס (מבט, מנהרת הזמן, חיים משותפים) יזכו ב-1 ש"ש. ניתן לקחת חלק בפעילות פנימית נוספת בשנה שלאחר מכן ולהשלים ל-2 ש"ש.

הרישום מותנה במילוי שאלון ובריאיון אישי. יתקבלו סטודנטים מתאימים בלבד. משנת הלימודים תשע"ח התוכנית פתוחה לסטודנטים הלומדים לתואר ראשון.

חובות המעורבות החברתית לסטודנט הן 60 שעות התנדבות בשנה (שעתיים בשבוע לימודים במשך שני סמסטרים) ועמידה בדרישות קורס מתוקשב התומך בפעילות החברתית. הקורס יכול שלוש מפגשים שיתקיימו ביום א, בין השעות 16:00 - 18:00, פעם אחת בתחילת סמסטר א, בסוף סמסטר א ובסוף סמסטר ב.

ד. הצהרה על טוהר עבודות

על פי תקנון הלימודים, עמ' 25, סעיף ג, בעת מסירת עבודה לבדיקה, יחתום הסטודנט על טופס הצהרה שהעבודה היא פרי יצירתו העצמית.

ה. פתיחת קורסים

חלק מן הקורסים המופיעים בתוכניות הלימודים השונות אינם נפתחים בכל שנת לימודים. הקורסים המתקיימים בשנת תשפ"ב מפורסמים במערכת השעות.

ו. מתווה חדש להכשרה להוראה

ייתכנו שינויים בתוכנית הלימודים של הסטודנטים המתחילים את לימודיהם בשנת תשפ"ב בעקבות המתווה החדש להכשרה להוראה על פי המל"ג.

ז. לימודי אנגלית למטרות אקדמיות

על פי הנחיות המל"ג, החל משנה"ל תשפ"ב מחויבים כלל הסטודנטים ללמוד שני קורסים (לפחות) בשפה האנגלית, והם ייקבעו באמצעות מבחני מיון: אמיר \ אמירס \ רכיב אנגלית בפסיכומטרי:

סטודנטים שיתקבלו ללימודים ברמת פטור ילמדו שני קורסי תוכן באנגלית; סטודנטים שיתחילו את לימודיהם ברמת מתקדמים ב ילמדו קורס תוכן אחד וקורס הכשרה אחד; סטודנטים שיתחילו את לימודיהם ברמת מתקדמים א ילמדו שני קורסי הכשרה; כל שאר הסטודנטים ילמדו בהתאם לציוניהם עד רמת מתקדמים ב (כולל).

לימודי חינוך

ראש היחידה ללימודי חינוך: ד"ר אורית שורץ-פרנקו

שעת קבלה: יום ב 10:30-12:00

טלפון ראש היחידה: 09-7473178

דואר אלקטרוני של ראש היחידה: orit.franco@beitberl.ac.il

מיקום: בניין הפקולטה לחינוך, דקל 432

סגל היחידה ללימודי חינוך: ד"ר אורית אלמוג, ד"ר יניב אפרתי, ד"ר אורן ארגז, ד"ר לורן ארדריך, ד"ר רקפת ארליך-רון, ד"ר אריאלה בארי-בן-ישי, ד"ר אפרת בנג'ו, ד"ר הישאם ג'ובראן, ד"ר וורוד גיוסי, ד"ר שחר גינדי, ד"ר פדות גלעדי, ד"ר לורי גרינברג, ד"ר אילנה דרוך, פרופ' לינור הדר, תמיר הופמן, ד"ר טלי היוש, ד"ר מיכל הישריק-עמוסי, ד"ר אריאלה הלוינג, ד"ר ענת ואתורי, ד"ר הדס זאבי סלע, ד"ר רונית חיימוב-אילי, ד"ר סיגל חסון, ד"ר רינת יצחקי, ד"ר רימונה כהן, ד"ר יפעת כרמל, ד"ר מאיה לבנון, ד"ר ציונה לוי, ד"ר עדי לוי-ורד, ד"ר אורית לרר-כנפו, ד"ר דליה מרקוביץ', ד"ר נג'ואן סעאדה, ד"ר אילנה פאול-בנימין, ד"ר כרמית פוקס-אברבנל, ד"ר ברכה פלד, ד"ר טליה קונסטנטין, ד"ר יעל קסנר-ברוך, ד"ר נטע רב-הון דמתי, ד"ר איריס רוזנטל, ד"ר עמיחי ריגבי, ד"ר איל שאול, ד"ר אורית שורץ-פרנקו, ד"ר רבקה שטטפלד, ד"ר שלי שנהב, ד"ר איילה שעשוע.

היחידה ללימודי חינוך כוללת את כל קורסי התשתית בחינוך ובהוראה עבור סטודנטים המתכשרים להוראה באחד ממסלולי ההכשרה להוראה (הגיל הרך, יסודי, על-יסודי, חינוך מיוחד, הוראת אנגלית) ועבור סטודנטים הלומדים חינוך-בלתי-פורמלי ו/או קידום נוער.

לימודי החינוך משלבים בין תשתית אקדמית, תיאורטית, ומחקרית בתחום החינוך, לבין כלים מעשיים, פדגוגיים ובין אישיים לעבודת החינוך וההוראה. הלימודים מיועדים להכשיר את פרחי ההוראה כמורים, כמחנכים וכאוריינים בחקר החינוך. תוכנית הלימודים מדגישה את הקשר ואת החיבור בין הלימודים העיוניים לבין ההכשרה המעשית להוראה בשטח. הלימודים כוללים נושאים עכשוויים בהיבט הפדגוגי (הוראה מותאמת, למידה דיאלוגית וכו'), בהיבט הטכנולוגי (למידה בעידן הטכנולוגי) ובהיבט החברתי-תרבותי (עם דגש על קבלת הריבוי והשונות בכיתה ובחברה הישראלית).

תוכנית הלימודים מחולקת למספר תחומים עיקריים: נפש והתפתחות האדם (פסיכולוגיה); מחשבות בחינוך (פילוסופיה); תכנון וניהול ההוראה והלמידה; המורה כחוקר; ושונות, שותפות ושוויון. מבנה התוכנית מורכב כך שהלומדים מתנסים במגוון שיטות הוראה.

תוכנית הלימודים

טבלה א מציגה את התוכנית הכללית של לימודי החינוך וההוראה עבור הסטודנטים הסדירים.

טבלה ב מציגה את התוכנית הכללית של לימודי החינוך וההוראה עבור הסטודנטים בתוכנית הכשרת אקדמאים להוראה.

לכל מסלול יש תוכניות ייחודיות מותאמות (עבור סדירים ועבור אקדמאים) המופיעות בפירוט במסגרת תיאורי המסלולים בהמשך.

טבלה א. תוכנית לימודי החינוך לסטודנטים סדירים

הערות	סה"כ בש"ש	שנה ד	שנה ג	שנה ב	שנה א	אופן הלימוד	נושאי הלימוד
	16	1. לימודי חינוך והוראה					
	4						א. מרח"ב - מרחב רבגוני חינוכי בין-תחומי
					1		הומניזם ואכפתיות בחינוך - מרח"ב
					1		דמוקרטיה וצדק חברתי ומגדרי - מרח"ב
					2		לבחור בחינוך בחברה הישראלית - מרח"ב
	3						ב. נפש והתפתחות האדם
					1	קורס חובה	פסיכולוגיה התפתחותית
				1		סדנה חובה	פיתוח זהות אישית ומקצועית של המחנך
					1		מקבץ מבואי בפסיכולוגיה חינוכית: יש ללמוד את אחד הקורסים לפי תוכנית המסלול:
							מקבץ גיל ההתבגרות: 1. סיכויים וסיכונים בגיל ההתבגרות 2. מתבגרים, זהות ומיניות או:
							קורס חובה

נושאי הלימוד	אופן הלימוד	שנה א	שנה ב	שנה ג	שנה ד	סה"כ בש"ש	הערות
ג. תכנון וניהול ההוראה והלמידה						4	
יסודות בתכנון ובהערכת הלמידה	קורס חובה		1				
סדנה לניהול וחינוך כיתה	סדנה חובה		1				
הוראה מכוונת לפרט	מודולה חובה		0.5				
למידה דיגיטלית במנות קטנות	מודולה חובה		0.5				
דרכים לקידום למידה משמעותית:							
1. למידה דיאלוגית ושיתופית 2. למידה פעילה ובלתי פורמלית	בחירה בסדנה אחת		1				
ד. המורה כחוקר						3	
אוריינות מחקרית	קורס חובה		1				
סמינריון חקר ההוראה/ סמינריון בחינוך ¹	סמינריון חובה		2				
ה. שונות, שותפות ושוויון						2	
שונות בין לומדים בכיתה	קורס חובה		1				
סדנה יישומית בהוראה מותאמת:							
1. לתלמידים עם לקויות למידה 2. למחוננים ולמצוינים	בחירה בסדנה אחת		0.5				
יחסי הורים-מורים	מודולה חובה		0.5				

1. לסטודנטים של קידום נוער וחינוך בלתי פורמלי שלא עושים תעודת הוראה.

טבלה ב. תוכנית לימודי חינוך והוראה עבור סטודנטים בתוכנית הכשרת אקדמאים להוראה

הערות	סה"כ בש"ש	היקף	אופן הלימוד	נושאי הלימוד
				1. לימודי חינוך והוראה
	3			א. נפש והתפתחות האדם
		1	קורס חובה	פסיכולוגיה התפתחותית
		1	סדנה חובה	פיתוח זהות אישית ומקצועית של המחנך
		1		מקבץ מבואי בפסיכולוגיה חינוכית: יש ללמוד את אחד המקבצים עפ"י תוכנית המסלול:
			בחירה בקורס אחד (1ש"ש)	מקבץ גיל ההתבגרות: 1. סיכויים וסיכונים בגיל ההתבגרות 2. מתבגרים, זהות ומיניות או:
			חובה (במסלולים המוגדרים)	למידה והסתגלות חברתית
	5			ב. תכנון וניהול ההוראה והלמידה
		1	קורס חובה	יסודות בתכנון והערכת הלמידה
		1	סדנה חובה	סדנה לניהול ולחינוך כיתה
		0.5	מודולה חובה	הוראה מכוונת לפרט
		0.5	מודולה חובה	למידה דיגיטלית במנות קטנות
		0.5	מודולה חובה	תיאוריות למידה

נושאי הלימוד	אופן הלימוד	היקף	סה"כ בש"ש	הערות
דרכים לקידום למידה משמעותית: 1. למידה שיתופית ופעילה 2. למידה דיאלוגית ובלתי פורמלית	בחירה בסדנה אחת	1		
הוראה מאתגרת חשיבה: 1. מוח ולמידה 2. קשיבות (מיינדפולנס) 3. הוראה לשם הבנה 4. חשיבה יצירתית ויזמית	בחירה במודולה אחת	0.5		
ג. המורה כחוקר			2	
סמינריון חקר ההוראה/ סמינריון בחינוך ²	סמינריון חובה	2		
ד. מחשבות בחינוך			1	
1. אתגרי החינוך בעידן הפוסטמודרני (מוק) 2. חינוך הומניסטי בעבר ובהווה	בחירה בקורס אחד	1		
ה. שונות, שותפות ושוויון			3	
חיים משותפים: 1. קידום חברה משותפת 2. הזהות הערבית והחברה הישראלית	בחירה בקורס אחד	1		
שונות בין לומדים בכיתה	קורס חובה	1		
סדנה יישומית בהוראה מותאמת: 1. לתלמידים עם לקויות למידה 2. למחוננים ולמצוינים	בחירה בסדנה אחת	0.5		
יחסי הורים-מורים	מודולה חובה	0.5		

2. לסטודנטים של קידום נוער וחינוך בלתי פורמאלי שלא עושים תעודת הוראה.

היחידה להכשרת מורים ומחנכים

ראש היחידה להכשרת מורים ומחנכים: ד"ר חיית שחם

שעת קבלה: יום שני, בין השעות 10:00-12:00

טלפון ראש היחידה: 09-7476493

דואר אלקטרוני של ראש היחידה: haitsh@beitberl.ac.il

מיקום: בניין הפקולטה לחינוך, דקל 431

היחידה להכשרת מורים ומחנכים כוללת את כל מסלולי ההכשרה להוראה: גן, יסודי, על-יסודי, חינוך מיוחד ואנגלית, ואת מסלולי ההכשרה לחינוך בלתי פורמלי ולקידום נוער. לתוכנית הלימודים של כל המסלולים יש בסיס משותף, והלימודים בכל אחד מהמסלולים מאגמים הן את קורסי התשתית בחינוך ובהוראה והן את הקורסים וההתנסויות המעשיות הייחודיים למסלול.

התנסות מודרכת

המכללה האקדמית בית ברל עובדת מזה שנים בשיתוף פעולה פורה עם מאות בתי ספר ברחבי הארץ ורואה בהתנסות המעשית בשטח את גולת הכותרת של תהליכי הכשרת המורים. בשנת הלימודים הקרובה (תשפ"ב) תקיים המכללה, בשיתוף עם משרד החינוך, את רשת "המנבטה-קהילת אקדמיה כיתה" אשר תכלול כ-50 מוסדות חינוך, מגן הילדים ועד לחטיבה העליונה.

קווי היסוד המנחים את פעילות רשת "המנבטה-קהילת אקדמיה כיתה":

1. אחריות חברתית - בניית קהילה הרואה במגוון יתרון והזדמנות.
  2. קהילה לומדת - קהילה בה כולם לומדים ומלמדים ולכל משתתף יש תפקיד פעיל.
  3. למידה גלוקלית - לומדים חדשנות מכל העולם ומיישמים במערכת החינוך המקומית.
- כל בית ספר ברשת ימנה "מורה מכשירה" ויקבל מלווה אקדמית. שתיהן ילוו את הסטודנטים, שיהיו שותפים פעילים בבניית תהליך ההתנסות והלמידה.
  - סטודנטים מהמכללה האקדמית בית ברל יקיימו את ההתנסות במוסד הניבחר ויהיו שותפים לתהליך הלמידה והתמיכה של שינוי הפרדיגמה שהוא מוביל. זאת תוך שהמלווה האקדמי והם מביאים ידע עדכני מהאקדמיה, התומך בתהליך השינוי.
  - מנהלי המוסדות החינוכיים הלוקחים חלק ברשת ישתתפו במפגשים לאורך השנה בהם ייחשפו לטובי מומחי החינוך מהארץ ומהעולם.
  - "המנבטה-קהילת אקדמיה כיתה" תתרום לתהליכי הצמיחה וההתפתחות המשותפת של המכללה ובתי הספר המלווים: על ידי פיתוח מקצועי של "המובילות האקדמיות" ופיתוח המנהיגות הבית ספרית.
  - "המנבטה-קהילת אקדמיה כיתה" תייצר מרחב למידה משותף של חדשנות חינוכית, בו יפגשו מנהלים, מורות מלוות, מלוות אקדמיות, סטודנטים וסטודנטיות
  - ההתנסות בבתי הספר, פגישות המנהלים וכן מרחב הלמידה המשותף, יתמקדו ב"תחומי הצמיחה" שיעלו בבתי הספר ובסוגיות מתוך התנסות הסטודנטים.

מסלולים

המסלול להכשרת מורים לבית הספר העל-יסודי

ראש המסלול: ד"ר כרמית פוקס אברבנאל

שעות קבלה: ימי שלישי 16:30-18:30 בתאום מראש

טלפון: 09-7476335

דואר אלקטרוני: carmit68@gmail.com

מיקום: דקל 4/426

מינהל סטודנטים: גניה גראור

מיקום: דקל 425

טלפון: 09-7476266

דואר אלקטרוני: geniag@beitberl.ac.il

סגל המסלול: רונית אברמס, ד"ר אתי אופנהיים, ד"ר אביבית אקשוטי-שפיר, ד"ר רקפת ארליך-רון, רפאלה בביש, תמיר הופמן, ד"ר איחסאן חאג' יחיא, ד"ר משה טלסניק, אורלי טננבוים, רותי טסלר, ד"ר תמי ירון, אדוה לזרובסקי, ד"ר שלומית לנגבוים, ד"ר מוריה מור, שמואל מימון, ד"ר נתנאלה מלמד, ד"ר יצחק עזוז, אלה פאוסט, ד"ר אלון פאוקר, ד"ר כרמית פוקס-אברבנאל, ד"ר רותי פישר ב"ח, יהודית שולומוביץ, ד"ר לריסה שכמן, ד"ר אהובה שלר

המסלול העל-יסודי מכשיר מורים להוראה במקצועות הלימוד השונים לבית הספר העל-יסודי. לימודי ההכשרה במסלול העל-יסודי מתבססים על תפיסת ההוראה כפרופסיה המחייבת למידה לאורך כל הקריירה. ידע ההוראה ברובו סמוי מן העין ומצוי בסביבות למידה שונות. על כן המסלול מפעיל מערך שותפויות (PDS) עם בתי ספר על-יסודיים מהשורה הראשונה הפותחים את דלתותיהם בפני אנשי המסלול. ההכשרה להוראה מושתתת על שלושה יסודות שלובים זה בזה: פיתוח זהות אישית ערכית ומקצועית; חיבור בין ידע תיאורטי והתנסות בשדה; ושילוב מיומנויות המאה ה-21, הכוללות: למידה משמעותית, פיתוח חשיבה, יוזמות, פיתוח מודל פמ"ע (פדגוגיה מוטת עתיד) ופיתוח מודל ימ"ה (ידע, מיומנויות והרגלים).

ההכשרה נעשית בבתי ספר ייחודיים, בליווי מורים מאמנים ומדריכים פדגוגיים.

הסטודנטים משולבים בחיי בית הספר במישורים פורמליים ובלתי פורמליים, תוך מתן הזדמנויות לביטוי אישי, לעבודה בצוותים, למעורבות קהילתית ולשילוב ערכים בחיי בית הספר. הלימודים במסלול מתקיימים באמצעות למידה מתקשבת, למידה בקבוצות ולמידת חקר, תוך קיום דיאלוג מתמיד המעודד גישות ביקורתיות, דמוקרטיה והמוניסטיות.

מרכיבי תוכנית הלימודים במסלול (לתלמידי B.Ed.)

1. לימודי חינוך והוראה

תחום זה כולל לימודי תשתית עיוניים ויישומיים, הנחוצים כבסיס לעבודת החינוך וההוראה בכמה תחומים מרכזיים כגון מחשבות בחינוך, נפש והתפתחות האדם, תכנון וניהול ההוראה והלמידה, המורה כחוקר ועוד. לימודים אלה נלמדים במשותף עם תלמידי שאר המסלולים (הפירוט בטבלאות שלהלן).

בשנה א ילמדו הסטודנטים ב-**מרח"ב** = מרחב רבגוני חינוכי בינתחומי. במסגרת מרח"ב יתקיימו לימודים מרוכזים בקהילת המסלול ובקהילת החינוך. לימודי המרח"ב עוסקים בסוגיות מרכזיות בקשר שבין חברה וחינוך ובבירור זהות מקצועית של הלומדים כאנשי חינוך. המרח"ב כולל התנסויות בדרכי למידה חדשניות, הרצאות, סדנאות, סיורים ופעילויות מגוונות. לימודי מרח"ב יתקיימו בימי ג בין 8:30-16:00 בשני הסמסטרים. שמות הקורסים הכלולים במרח"ב מפורטים בטבלת 'פירוט נושאי הלימוד וסדר הלימודים במסלול' שלהלן.

2. דיסקטיקה והכשרה מעשית:

התנסות מודרכת בהוראה

במסגרת ההתנסות נמצאים הסטודנטים בבית הספר יום בשבוע (08:00-14:00) לאורך כל שנת הלימודים (החל משנת הלימודים השנייה). הם לומדים להכיר את בית הספר כמערכת מורכבת ומתנסים בהוראה בכיתות. פעילות הסטודנטים בבתי הספר נעשית במסגרת קבוצת עמיתים ובליווי ותמיכה מקצועיים של מדריך פדגוגי ומורה מאמן.

בשנת הלימודים תשפ"ב יתקיים שבוע ההתנסות המרוכז בין התאריכים 06-11.03.2022. הסטודנטים מתבקשים להיערך על מנת לקחת חלק בשבוע זה, הנוכחות חובה!

במסגרת ההתנסות הסטודנטים נוטלים חלק מדי שנה בכנס תוצרים של המסלול העל-יסודי. ציון עובר בקורסי ההתנסות המודרכת הוא 70.

3. לימודים דיסציפלינריים

ניתן ללמוד לתעודת הוראה בשני מקצועות מתוך רשימת החוגים שלהלן: מקרא ותרבות ישראל, ספרות עברית וכללית, היסטוריה, לימודי ארץ ישראל וגיאוגרפיה, מדעי הסביבה וחקלאות, מתמטיקה, לשון עברית, אנגלית, מדעי החברה ואזרחות.

מומלץ ללמוד בשנים א-ב 8 קורסים דיסציפלינריים בכל שנה (בחוג אחד) על מנת להגיע לשנה ג, שהיא שנת ההתנסות בהוראה דיסציפלינרית, עם ידע נרחב בתחום ההתמחות.

מידע מפורט על תוכניות הלימודים בחוגים ובחטיבות מופיע בפרק החוגים בידיעון. ראו עמ' 179.

4. לימודי יסוד

לשון עברית להוראה, אנגלית

5. לימודי חובה

עזרה ראשונה, בטחון, בטיחות ושעת חרום וזהירות בדרכים, נגישות ואורח חיים בריא

* מעורבות סטודנטים בפעילות בקהילה

השתתפות בפרויקט 'מעורבות חברתית' תאפשר לסטודנט להמיר את הפעילות החברתית בקרדיט אקדמי. לפרטים ראו: 'דיקאן הסטודנטים', עמ' יא.

* התמחות בהוראה (סטאז') וחניכה מקצועית במסגרות החינוכיות

כל בוגר המסלול מחויב בשנת סטאז' על מנת לקבל רישיון הוראה ממשרד החינוך. לפרטים ראו: 'פורשים כנף', עמ' 225.

נתיבי הלימוד

מתכונת הלימודים במסלול העל-יסודי היא דו-חוגית. ניתן לבחור באחד

מנתיבי הלימוד הבאים (פירוט התוכניות בטבלאות שלהלן):

- א. נתיב על יסודי דו-חוגי: שני מקצועות הוראה בבית הספר העל-יסודי.
- ב. נתיב על יסודי בשילוב חינוך מיוחד: חוג אחד של מקצוע ההוראה בבית הספר העל-יסודי, וחוג שני חינוך מיוחד (ללא תעודת הוראה בחינוך מיוחד).
- ג. נתיב על-יסודי בשילוב אומנות: חוג אחד של מקצוע ההוראה בבית הספר העל-יסודי, וחוג שני בתוכנית להכשרת מורים לאומנות.

מבנה הלימודים:

א. נתיב על-יסודי דו-חוגי – נתיב א + נתיב ב

16 ש"ש	לימודי חינוך והוראה	1
18 ש"ש	דידקטיקה והכשרה מעשית	2
52 ש"ש (2X26)	לימודים דיסציפלינריים	3
4 ש"ש	לימודי יסוד	4
-	לימודי חובה (ללא קרדיט)	5
90 ש"ש	סה"כ	

ב. נתיב על-יסודי בשילוב אומנות:

1	לימודי חינוך והוראה	15 ש"ש
2	דידקטיקה והכשרה מעשית	19 ש"ש
3	לימודים דיסציפלינריים	52 ש"ש
5	לימודי יסוד	5 ש"ש
6	לימודי חובה (ללא קרדיט)	
סה"כ		91 ש"ש

פירוט נושאי הלימוד וסדר הלימודים

נושאי הלימוד	אופן הלימוד	שנה א	שנה ב	שנה ג	שנה ד	סה"כ ש"ש
1. לימודי חינוך והוראה						
א. מרח"ב - מרחב רבגוני חינוכי בינתחומי						
לבחור בחינוך בחברה הישראלית	חובה במרח"ב	2				4
דמוקרטיה וצדק חברתי	חובה במרח"ב	1				
הומניזם ואכפתיות בחינוך	במרח"ב	1				
ב. נפש והתפתחות האדם						
פסיכולוגיה התפתחותית	קורס חובה	1				3
פיתוח זהות אישית ומקצועית של המחנך	סדנה חובה		1			
1. סיכויים וסיכונים בגיל ההתבגרות 2. מתבגרים, זהות ומיניות	בחירה בקורס אחד	1				
ג. תכנון וניהול ההוראה והלמידה						
יסודות בתכנון ובהערכת הלמידה	קורס חובה		1			4
סדנה לניהול וחינוך כיתה	סדנה חובה			1		

נושאי הלימוד	אופן הלימוד	שנה א	שנה ב	שנה ג	שנה ד	סה"כ ש"ש
הוראה מכוונת לפרט	מודולה חובה			0.5		
למידה דיגיטלית במנות קטנות	מודולה חובה		0.5			
דרכים לקידום למידה משמעותית: 1. למידה דיאלוגית ושיתופית 2. למידה פעילה ובלתי פורמלית	בחירה בסדנה אחת		1			
ד. המורה כחוקר						
אוריינות מחקרית	חובה		1			
סמינריון חקר ההוראה	סמינריון חובה			2		
ה. שונות, שותפות ושוויון						
שונות בין לומדים בכיתה	קורס חובה			1		
סדנה יישומית בהוראה מותאמת: 1. לתלמידים עם לקויות למידה 2. למחוננים ולמצוינים	בחירה בסדנה אחת			0.5		
יחסי הורים-מורים	מודולה חובה			0.5		
2. דידקטיקה והכשרה מעשית						
מפגשי למידה מגוונים	חובה במרח"ב		2			18
התנסות בהוראת המקצוע			6	6		
מתודיקה של הוראת המקצוע			2	2		
3. לימודים דיסציפלינריים						
52						
5. לימודי יסוד						
4						
עברית בהוראה			2			

נושאי הלימוד	אופן הלימוד	שנה א	שנה ב	שנה ג	שנה ד	סה"כ ש"ש
אנגלית (עד רמת פטור)			2			
6. לימודי חובה (ללא קרדיט)						
הדרכה בספרייה		v				
עזרה ראשונה				v		
בטחון, בטיחות ושעת חרום				v		
זהירות בדרכים, נגישות ואורח חיים בריא				v		
סה"כ						90

הערות:

* סטודנטים **בתוכנית המצוינים** הלומדים לתעודת הוראה **בשני מקצועות**, ילמדו את הקורס מעשה ההוראה-למידה עם ההתנסות בהיקף 2 ש"ש בסמסטר א בשנה א. נוסף לכך עליהם להשתתף בשבוע עבודה מעשית.

סטודנטים **בתוכנית המצוינים** הלומדים לתעודת הוראה **במקצוע אחד**, ילמדו קורס זה עם ההתנסות בשנה ב. נוסף לכך עליהם להשתתף בשבוע עבודה מעשית בסמסטר א.

** **קורס דידיקטיקה של הוראת המקצוע** מתקיים בסוף יום ההתנסות. **מיקום הקורס ייקבע על ידי המדריכה הפדגוגית.**

התנסות בלימודי ארץ ישראל כוללת הדרכת טיול שנתי הכולל לינה, וכן יום שישי. חלק מימי ההתנסות מתקיימים עד שעות הערב בשל סיורים.

*** כל סטודנט מתבקש **ללמוד בשנים א ו-ב 8 ש"ש לפחות** של קורסים דיסציפלינריים **בכל שנה (בחוג אחד).**

חובה **לצבור 16 נקודות בהתמחות** על מנת להגיע לשנה ג (שנת הוראה בבית הספר) עם מספיק ידע דיסציפלינרי המאפשר הוראה בחטיבה העל-יסודית.

תוכנית לימודי אומנות עיוניים במבנה דו-חוגי במסלול העל-יסודי וחוג דיסציפלינרי נוסף*

שנת לימוד/תחום לימוד	שנה א	שנה ב	שנה ג	שנה ד	סה"כ
1. לימודי דיסציפלינה: חוג ללימודי אומנות עיוניים					
מבואות חובה (8 ש"ש)					
מבוא לאומנות ימי הביניים	1				
מבוא לאומנות הרנסנס האיטלקי	1				
מבוא לאומנות מודרנית	1				
מבוא לאומנות המאה ה-20	1				
מבוא לאומנות ישראלית	1				
תחנות יסוד בתרבות המערב	1				
מושגי יסוד באומנות + תרגיל	2				
מבואות בחירה (1 ש"ש) מתוך:					
מבוא לאדריכלות	1				
מבוא לאומנות האסלאם					
מבוא לאומנות קלאסית					
ביקור מודרך בתערוכות	3				
סוגיות באומנות עכשווית + תרגיל		1			
פרוסמינריון		1			
סדנאות קריאה/כתיבה		1	1		
קורסי בחירה		2	2	2	
סמינריון (2 ש"ש) מתוך:		2			
קולוקוויים מחלקתי		2			
סה"כ חוג ללימודי אומנות עיונית	12	5	5	4	26
סה"כ חוג נוסף					26
סה"כ לימודי דיסציפלינה					52

שנת לימוד/תחום לימוד	שנה א	שנה ב	שנה ג	שנה ד	סה"כ
2. לימודי חינוך והכשרה להוראה					
מבוא לפילוסופיה של החינוך לאומנות	1				
גישות בחינוך לאומנות		1			
יסודות החינוך החזותי - אוריינות חזותית		2			
שונות כאתגר חינוכי			1		
יסודות בתכנון והערכת הלמידה		1			
אוריינות מחקרית	1				
חיים משותפים: החברה הישראלית כחברה מרובת תרבויות קידום חברה משותפת הזהות הערבית והחברה הישראלית	1				
סדנה יישומית בהוראה מותאמת: לתלמידים עם לקויות למידה למחוננים ולמצוינים לקידום נוער בסיכון			0.5		
יחסי הורים-מורים			0.5		
פסיכולוגיה של גיל ההתבגרות	0.5				
סוגיות פסיכו-דידקטיות: זהות ומיניות בגיל ההתבגרות התנהגויות סיכון: הפרעות אכילה, סמים ואלכוהול	0.5				
הוראה מכוונת לפרט			0.5		
תיאוריות למידה		0.5			
סמינריון חקר הוראת המקצוע (אומנות או מקצוע החוג מהפקולטה לחינוך)			2	2 או	

סה"כ	שנה ד	שנה ג	שנה ב	שנה א	שנת לימוד/תחום לימוד
			0.5		הוראה מאתגרת חשיבה: מוח ולמידה קשיבות (מיינדפולנס) הוראה לשם הבנה חשיבה יצירתית ויזמית
			0.5		למידה דיגיטלית במנות קטנות
		1			סדנה לניהול ולחינוך כיתה
					דידקטיקה והכשרה מעשית
			2		מעשה ההוראה-למידה והיכרות עם מסגרות
	2				דידקטיקה של הוראת המקצוע (חוג שני)
			1		מבוא להוראת אומנות עיונית
		2			דידקטיקה של הוראת אומנות עיונית
	6				התנסות מודרכת בהוראה (חוג שני)
		4			התנסות מודרכת בהוראת אומנות עיונית
	2				אומנות - מחקר וכתביה
19					סה"כ לימודי הכשרה להוראה

ס"כ	שנה ד	שנה ג	שנה ב	שנה א	שנת לימוד/תחום לימוד
					3. לימודי יסוד והעשרה
		1 או	1		לימודי השואה והחברה הישראלית חינוך לקיימות
				2	עברית בהוראה
				2	אנגלית (עד רמת פטור)
					הדרכה בספרייה
		v			עזרה ראשונה
		v			בטחון, בטיחות ושעת חרום
		v			זהירות בדרכים, נגישות ואורח חיים בריא
91					ס"כ

הכשרת אקדמאים להוראה בבית הספר העל-יסודי

ראש המסלול: ד"ר כרמית פוקס אברבנאל

תוכנית הלימודים במסלול מיועדת להכשיר אקדמאים להוראה בבית הספר העל-יסודי. התוכנית מיועדת ל:

א. אקדמאים בעלי תואר ראשון לפחות.

ב. אקדמאים שהם מורים בפועל המעוניינים להרחיב את הסמכתם למקצוע הוראה נוסף או לחטיבת גיל נוספת.

ההוראה היא פעולה הבנייתית, דינמית ותלויה הקשר המשלבת תיאוריה ומעשה. ההכשרה להוראה במסלול נעשית על פי דגמים מתקדמים בעולם ובארץ. ההתנסות מתקיימת בבתי ספר הפועלים כ"בתי ספר לפיתוח מקצועי", (Professional Development School – PDS), שנבחרו להיות **בתי ספר מאמנים**. בתי הספר וסגלי המורים מקיימים **שותפות משמעותית** עם המסלול האקדמי במטרה לתרום מהידע הרב המצוי ברשותם לדור הבא של המחנכים בישראל. במהלך שנת הלימודים הסטודנט משתלב בבית הספר יחד עם קבוצת לומדים ומדריך פדגוגי (מומחה בתחום הדעת). ההתנסות בבית הספר מתקיימת במהלך יום בשבוע לאורך כל השנה. יום ההתנסות מתקיים בין השעות 8:00 - 16:00 (סטודנטים הלומדים לשתי תעודות הוראה מתנסים יומיים בבית הספר). במהלך יום ההתנסות לומד הסטודנט להכיר את המערכת הבית ספרית, מתנסה בהוראה בתחום ההתמחות שלו, לוקח חלק בפעילות חונכות של תלמידים יחידים או של קבוצת תלמידים, ומשתתף בפעילויות חוץ-קוריקולריות (טקסים, ישיבות מורים, אספות הורים, טיולים). נוסף לכך אחת לשנה מתקיים שבוע עבודה מעשית שבו הלימודים מועתקים מהמכללה אל בתי הספר.

בשנת הלימודים תשפ"ב יתקיים שבוע ההתנסות המרוכז בין התאריכים 11.03.2022-06.03.2022

השתתפות בפעילות זו היא **חובה** לכל הלומדים במסלול. **אנא דאגו להיערך בהתאם**. נוסף על ההתנסות בבתי הספר, במהלך השנה נערכים ימי עיון ופעילויות משותפות לכל הסטודנטים הלומדים בפקולטה לחינוך.

הערה חשובה: ההתנסות המעשית מתקיימת אך ורק בבתי הספר אשר נבחרו על ידי המכללה, בליווי המדריך הפדגוגי ובמסגרת קבוצת עמיתים.

המקצועות שאותם ניתן ללמוד לתעודת הוראה הם:

מדעי החברה ואזרחות, לימודי סביבה, מתמטיקה, מקרא ותרבות ישראל, ספרות, לשון עברית, שפה וספרות ערבית, תרבות ישראל, גיאוגרפיה, היסטוריה, לימודי ארץ ישראל.

בתחומים הבאים: ביולוגיה, כימיה, מדעי המחשב, ערבית ופיזיקה, מתקבלים לתעודת הוראה רק בעלי תואר במקצועות הנ"ל.

מבנה לימודים

1	לימודי חינוך והוראה	13 ש"ש
2	דידקטיקה והכשרה מעשית	9 ש"ש
3	לימודי יסוד	2 ש"ש
4	לימודים דיסציפלינריים	26 ש"ש
5	לימודי חובה	
סה"כ		50 ש"ש

תוכנית לימודים לאקדמאים במסלול העל-יסודי¹

קורס סמסטריאלי = 1 ש"ש, מודולה (7 מפגשים בסמסטר) = 0.5 ש"ש

תחום	קורסים	היקף בש"ש	אופן הלימוד
1. לימודי חינוך והוראה			
סוגיות פסיכו-דידקטיות	1. התבגרות, זהות ומיניות 2. סיכויים וסיכונים של גיל ההתבגרות	1	בחירה בהיקף 1 ש"ש
	פיתוח זהות אישית ומקצועית של המחנך	1	חובה
הגות חינוכית	1. אתגרי החינוך בעידן הפוסט מודרני (מוק) 2. הומניזם ואכפתיות בחינוך 3. חינוך הומניסטי בעבר ובהווה 4. פסיכולוגיה התפתחותית	1	בחירה בהיקף 1 ש"ש

1. הכרה בלימודים קודמים תיעשה על פי כללי האקרדיטציה. לכל אקדמאי תיקבע תוכנית לימודים אישית.

תחום	קורסים	היקף בש"ש	אופן הלימוד
תכנון וניהול ההוראה והלמידה	יסודות בתכנון והערכת הלמידה	1	חובה
	ניהול וחינוך כיתה	1	חובה
	הוראה מכוונת לפרט	0.5	חובה
	למידה דיגיטלית במנות קטנות	0.5	חובה
	תיאוריות למידה	0.5	חובה
	דרכים לקידום למידה משמעותית: 1. למידה דיאלוגית ושיתופית 2. למידה פעילה ובלתי פורמלית	1	בחירה בסדנה אחת
	הוראה מאתגרת חשיבה: 1. מוח ולמידה 2. קשיבות (מיינדפולנס) 3. הוראה לשם הבנה 4. חשיבה יצירתית ויזמית	0.5	בחירה במודולה אחת
המורה כחוקר	סמינריון חקר ההוראה	2	חובה

תחום	קורסים	היקף בש"ש	אופן הלימוד
שונות, שותפות ושוויון	חיים משותפים: 1. החברה הישראלית כחברה מרובת תרבויות 2. קידום חברה משותפת 3. לימודי השואה והחברה הישראלית 4. הזהות הערבית והחברה הישראלית 5. חינוך לקיימות	1	בחירה בקורס אחד
	שונות בין לומדים בכיתה	1	חובה
	סדנה יישומית בהוראה מותאמת: 1. לתלמידים עם לקויות למידה 2. למחוננים ולמצוינים	0.5	בחירה בסדנה אחת
	יחסי הורים-מורים	0.5	חובה
2. דידיקטיקה והכשרה מעשית		9	
	התנסות בהוראה	7	
	מתודיקה של הוראת המקצוע	2	
3. לימודי יסוד		2	
	עברית בהוראה לאקדמאים	2	חובה/ בחינת פטור
4. לימודי חובה (ללא קרדיט)			
	עזרה ראשונה	v	
	ביטחון, בטיחות ושעת חירום	v	
	זהירות בדרכים, נגישות ואורח חיים בריא	v	
סה"כ לימודי חינוך, פדגוגיה והכשרה להוראה		18 ש"ש + 6 ש"ש (יום התנסות) בשבוע לאורך השנה והשתתפות בשבוע עבודה מעשית מרוכז	
השלמות דיסציפלינריות	בהתאם לרקע לימודים קודם		

המסלול להכשרת מורים, מחנכים ומנהיגים לבית הספר היסודי

ראש המסלול: ד"ר סיגל חסון

שעות קבלה: סמסטר א' בין השעות 14:00-12:00 | סמסטר ב' בין השעות 12:00-10:00
*בתיאום מראש

מיקום: הפקולטה לחינוך

דואר אלקטרוני: sigal.hason@beitberl.ac.il

מינהל סטודנטים: רותם מזרחי

מיקום: דקל 425

טלפון: 09-7476493

דואר אלקטרוני: rotemmi@beitberl.ac.il

סגל המסלול: גלית ביתן, ד"ר אבי גבורה, אפרת גלנור, ד"ר שרה זדונאיסקי, ד"ר שיבולת זית, ד"ר סיגל חסון, ד"ר שירלי נתן-יולזרי, ד"ר אנה סנדבנק, ד"ר עתר עוז, ד"ר איריס רוזנטל, רותי רוזנשטרומ, ד"ר חייית שחם, ד"ר רבקה שטטפלד, ד"ר מיה שלום.

בית הספר היסודי מניח את היסודות הערכיים, החברתיים והאקדמיים לטיפוחו של אדם משכיל ומעורב בקהילה ובחברה. מטרת ההכשרה להוראה בבית הספר היסודי היא לטפח מורים ומחנכים בעלי תשתית פדגוגית ומקצועית וידע דיסציפלינרי המכירים היטב את החברה ואת התרבות שבהם מתחנכים תלמידיהם, חותרים לקראת מימושו של חזון לשיפור תמידי ומיטיבים להתמודד עם האתגרים המוצבים בפניהם.

מנקודת המוצא של היכרות עם תרבות הילדים והנוער, מתבקש גם דיון בהיבטים החדשניים הנוגעים ללב ליבה של חוויית הילדות העכשווית: העולם הווירטואלי, פיתוח כשירות חברתית על היבטיה השונים במערכת החינוך, בחברה בכלל ובעולם הווירטואלי בפרט; המפגש הפרטני של מחנך עם ילד או עם קבוצה קטנה; הדאגה לשלמות (well-being) של התלמיד, האקלים הכיתתי בעידן הפוסט-מודרני, תקשורת בין-אישית; היבטים טיפוליים חדשניים בחינוך; אוריינות חזותית, השפה החזותית ועיצוב סביבות חברתיות ולימודיות; מנהיגות והובלת שינויים ומעורבות חברתית.

במהלך הלימודים צוות המסלול מלווה את הסטודנט בתהליך פיתוח הזהות האישית והמקצועית שלו כמורה וכמחנך. הלימודים כוללים סדורים, סימולציות וסדנאות לצד הרצאות פנים אל פנים, שיעורים מקוונים ומפגשים א-סינכרוניים.

מסלול ההכשרה לבית הספר היסודי כולל בתוכו מספר אפשרויות:

א. מסלול הכשרה לסטודנטים סדירים - מקנה תואר ראשון (B.Ed.) ותעודת הוראה.

ב. מסלול הכשרה לסטודנטים סדירים בנתיב האלטרנטיבי - מקנה תואר ראשון (B.Ed.) ותעודת הוראה, וההתנסות המעשית היא בבתי ספר אלטרנטיביים (וולדורף, דמוקרטי ועוד).

- ג. **נתיב הכשרה להוראת אנגלית בכיתות היסוד** - מאפשר לסטודנטים סדירים להרחיב את ההכשרה להוראת אנגלית בגיל הרך ובכיתות היסוד בבית הספר היסודי.
- ד. **הרחבת הסמכה לגננות** - מיועד לסטודנטים המסיימים את לימודיהם במסלול לגיל הרך ומעוניינים בתעודת ההוראה לכיתות היסודי בבית הספר היסודי - מקנה תעודת הוראה לכיתות היסודי בבית הספר היסודי.
- ה. **הסבת אקדמאים להוראה** - מקנה תעודת הוראה לבית הספר היסודי (בחירה בין שני מסלולים: מסלול להוראה כוללת ומסלול התמחות בהוראת המתמטיקה / מדעים / מדעי הטבע / ספרות עברית וכללית / לשון עברית / מקרא ותרבות ישראל).

מבנה הלימודים לסטודנטים סדירים:

תחום	דו חוגי (ש"ש)	מתמטיקה במסלול יסודי (ש"ש) ¹
1 לימודי חינוך והוראה	12	12 (מתוכן 10 ש"ש בחינוך המתמטי)
2 החוג להכשרת מורים, מחנכים ומנהיגים	30	24
3 דיסקטיקה והכשרה קלינית	18	18
4 דיסציפלינה חוג ראשי	26	32
5 לימודי יסוד	4	4
6 לימודי חובה		
סה"כ	90	90

1. רשימת הקורסים תפורסם לקראת פתיחת שנת הלימודים.

רכיבי תוכנית הלימודים בחוג לתלמידים סדירים

לימודי יסוד	לימודי חובה (ללא נ"ז)	החוג להכשרת מורים, מחנכים ומנהיגים	לימודים דיסיפלינאריים	דיקטורה והכשרה מעשית	לימודי חינוך והוראה
<ul style="list-style-type: none"> • עברית בהוראה • אנגלית למטרות אקדמיות 	<ul style="list-style-type: none"> • הדרכה בספרייה • עזרה ראשונה • ביטחון, בטיחות ושעת חירום • זהירות בדרכים, נגישות ואורח חיים בריא 	<ul style="list-style-type: none"> • פיתוח זהות אישית ומקצועית • מנהיגות ויזמות בשדה החינוכי • שילוב והכלה • תהליכי הוראה למידה בבית ספר יסודי • אוריינות מדע וטכנולוגיה • הוראת עברית - חינוך לשוני 	<ul style="list-style-type: none"> • חוג ראשי: מקרא ותרבות ישראל / ספרות עברית וכללית / מדעי הטבע / מתמטיקה / לשון עברית 	<ul style="list-style-type: none"> • התנסות פרקטיות בהוראה • המורה כחוקר 	<ul style="list-style-type: none"> • נפש והתפתחות האדם • תכנון וניהול הוראה ולמידה • מחשבות בחינוך • שונות, שותפות ושוויון

1. הכשרה מעשית:

שנה א - מוקדשת להיכרות עם מורכבות מערכת החינוך ועם עבודת המחנך. הלימודים יתקיימו גם במסגרת המרח"ב - מרחב רב-גוני חינוכי בינתחומי. במסגרת זו יערכו סיורים בבתי ספר שונים במטרה להכיר את האתגרים העומדים בפני מערכת החינוך ואת דרכי ההתמודדות הייחודיות הקיימות, להתבונן בתהליכי הוראה ולמידה המתרחשים בכיתות ולקיים שיח ודין על הלמידה.

במהלך שבוע עבודה מעשית (06-11.03.2022) הסטודנטים משתבצים לפעילות בתוך בתי הספר.

שנה ב - מוקדשת להתנסות בהוראה בכיתות א-ב. הסטודנטים יצפו בשיעורים, יתנסו בהוראת שיעורים פרטניים ובהקניית מיומנויות היסוד (שפה וחשבון) לתלמידים תוך התייחסות לשונות בין הלומדים.

בשנה זו הסטודנטים משובצים לשלושה ימי התנסות מודרכת בתחילת שנת הלימודים בבית הספר המכשיר.

(סטודנטים מהמסלול לגיל הרך המרחיבים את הסמכתם להוראה בכיתות א-ב מצטרפים לקבוצה זו).

שנה ג - מוקדשת להתנסות אינטנסיבית בהוראה בכיתות ג-ו. כל סטודנט ישובץ כמורה שני בכיתה למשך יומיים בשבוע שבהם ילמד וכן 60 שעות תרומה לקהילה בשותפות עם המורה המכשיר. ההתנסות עומדת בסימן התוכנית "אקדמיה-כיתה" שמשמעותה היכרות מעמיקה עם חיי בית הספר וצבירת ניסיון משמעותי בהוראה.

ההתנסות המעשית מתחילה מיום היערכות בסוף חודש אוגוסט, בחודשים ספטמבר ואוקטובר ועד סוף שנת הלימודים האקדמית. תאריכים אלו מחייבים גם את הסטודנטים הלומדים במסגרת הסבת אקדמאים.

ההתנסות בשנה זו כוללת:

* התנסות בהוראה כוללת - בדגש על קידום תהליכי תכנון, הפעלה והערכה מושכלים של יחידות הוראה הן בתחום הלימודי והן בתחום החברתי או החינוכי.

* התנסות בהוראה דיסציפלינרית - בדגש על הוראת תחום הדעת בזיקה לתוכנית הלימודים של מקצוע ההוראה. הסטודנט יתכנן, יבצע ויעריך נושא לימודי נבחר בהדרכת המדריך הפדגוגי-דיסציפלינרי וילמד לארגן סביבות למידה חינוכיות מגוונות ומאתגרות.

בשנת הלימודים תשפ"ב יתקיים שבוע ההתנסות המרוכז בין התאריכים 06-11.03.2022

2. החוג להכשרת מורים, מחנכים ומנהיגים חינוכיים

למורה ולמחנך בבית הספר היסודי תפקיד משמעותי בהקניית מיומנויות היסוד (קריאה וכתובה ומיומנויות חשבון) ובפיתוח יכולות תלמידאות שילוו את התלמיד לאורך כל שנות לימודיו. המחנך מלווה את התלמיד בפיתוח יכולות חברתיות ורגשיות. כדי לאפשר לסטודנטים להתפתח כמחנכים וכמנהיגים חינוכיים צוות החוג שואף ליצור סביבה לימודית המדגישה את **תהליך ההתפתחות האישי** כבסיס למעשה החינוכי. פיתוח מודעות להיבטים רגשיים, קוגניטיביים ואישיותיים יאפשרו לסטודנטים להעמיק את ההיכרות עם עצמם ועם זולתם וזאת מתוך הבנה שבעתיד הם יתמכו בתלמידים בתהליכים דומים וילוו אותם. תהליך פיתוח הזהות המקצועית יתבסס על רכישת ידע דיסציפלינארי, הבנת נפש האדם וטיפול תפיסה אמפתית ומכילה המאפשרת פיתוח חברה מרובת זהויות, סבלנית וסובלנית.

פיתוח הזהות המקצועית וזיהוי "הקול האישי" של כל סטודנט וכן שכלול פרקטיקות ההוראה יתבססו על תהליך מובנה של **חקר פרקטיקה** המבוסס על ייצוגים מתוך השדה החינוכי. חקר הפרקטיקה יאפשר לסטודנט לפתח את היכולת לראות את התלמיד בראייה רחבה.

במסגרת הלימודים ישתתפו הסטודנטים במעבדה לחקר החינוך היסודי ובה יועלו סוגיות המעסיקות את השדה החינוכי, יוצגו ממצאי מחקרים עדכניים בנושא ויבחנו היבטים מעשיים של הידע. המעבדה תהווה נדבך נוסף בבניית הזהות המקצועית של הסטודנט ויכולתו ליזום תוכניות ייחודיות המבוססות על ידע מקצועי ומתאימות לצורכי הלומד.

3. לימודים דיסציפלינריים

הלימודים הדיסציפלינריים הם לימודי ידע-תוכן הנדרש למורים בבית הספר היסודי, והם כוללים היכרות עם עולם הילד במאה ה-21, ידע אודות מעשה ההוראה, ידע שייבנה תוך פיתוח הזהות המקצועית וידע דיסציפלינארי: הרחבת דעת באחד ממקצועות הוראה הנלמדים בבית הספר היסודי: היכרות עם מבנה דעת ועקרונות המקצוע.

נושאי הלימוד	אופן הלימוד	שנה א	שנה ב	שנה ג	שנה ד	סה"כ בש"ש
1. לימודי חינוך והוראה						
א. מרח"ב - מרחב רבגוני חינוכי בין-תחומי						4
לבחור בחינוך בחברה הישראלית		2				
דמוקרטיה וצדק חברתי		1				
הומניזם ואכפתיות		1				
ב. נפש והתפתחות האדם						1
פסיכולוגיה התפתחותית	קורס חובה	1				
ג. תכנון וניהול ההוראה והלמידה						2.5
יסודות בתכנון והערכת הלמידה	קורס חובה		1			
סדנה לניהול וחינוך כיתה	סדנה חובה		1			
למידה דיגיטלית במנות קטנות	מודולה חובה			0.5		
ד. הוראה מאתגרת חשיבה						1
1. מוח ולמידה 2. קשיבות (מיינדפולנס) 3. הוראה לשם הבנה 4. חשיבה יצירתית ויזמית	בחירה בשתי סדנאות		1			
ה. המורה כחוקר						3
אוריינות מחקרית	קורס חובה		1			

נושאי הלימוד	אופן הלימוד	שנה א	שנה ב	שנה ג	שנה ד	סה"כ בש"ש
סוגיות פדגוגיות – מהמעבדה לכיתה סמינריון חקר ההוראה	סמינריון חובה			2		
ו. יחסי הורים-מורים						0.5
יחסי הורים-מורים	מודולה חובה	0.5				
2. החוג להכשרת מורים, מחנכים ומנהיגים לבית הספר היסודי						
א. תהליכי הוראה למידה בבית יסודי						13
יחסי הורים מורים – יצירת שותפות תפקיד ועבודה קהילתית בבית הספר היסודי				1		
אוריינטציה דיסציפלינארית				2		
תהליכי הוראה למידה ממבט קוגניטיבי-ניורולוגי-חברתי-רגשי				1		
פיתוח זהות אישית ומקצועית של המחנך			1			
מי אני המורה בבית הספר היסודי?				1		
מגמות חדשניות בתהליכי הוראה-למידה					1	
זרמים בחינוך אלטרנטיבי			1			
יזמות חינוכית ככלי להובלת שינויים בבית הספר			1			
המורה כמנהיג חינוכי המוביל קהילה				1		
פרקטיקות בהוראה ולמידה בהיבט קליני-יישומי בבית ספר היסודי (מלווה התנסות)				2		

נושאי הלימוד	אופן הלימוד	שנה א	שנה ב	שנה ג	שנה ד	סה"כ בש"ש
טקסי החיים של התרבות היהודית		1				
ב. שילוב והכלה						3
סוגיות בשילוב		1				
סדנה יישומית בהוראה מותאמת: אוכלוסיות עם צרכים נוספים	קורס חובה במסגרת מרח"ב	1				
סדנה יישומית בהוראה מותאמת: מחוננים ומצטיינים			1			
ג. אוריינות מדע וטכנולוגיה						6
הוראה מיטבית מקרוב ומרחוק בבית הספר היסודי		1				
חשיבה חישובית		1				
הוראת חשבון בכיתות א-ב			1			
שילוב אמנויות בהוראה בבית הספר היסודי			1			
חשיבה טכנולוגית ורובוטיקה		1				
חדשנות בהוראה – למידה מנקודת מבט נירופדגוגית				1		
ד. הוראת העברית - חינוך לשוני						8
אוריינות בשפת אם	קורס חובה במסגרת מרח"ב	1				
רכישת השפה הכתובה והוראתה בכיתות א-ב			2			
פרקטיקות בהוראת חינוך לשוני (ג-ו)				1		
שיח דבור ושיח כתוב (הקורס ניתן פעם בשנתיים)			1			
ספר-תלמיד-מורה: הספר ככלי בידי המחנכת			1			

נושאי הלימוד	אופן הלימוד	שנה א	שנה ב	שנה ג	שנה ד	סה"כ בש"ש
בין שפת הבית לשפת הכיתה - הוראת עברית לתלמידים שעברית אינה שפת אימם					1	
כתיבה אקדמית**		1				
3. דידקטיקה והכשרה מעשית						
היכרות עם מסגרות חינוכיות	קורס חובה במסגרת מרח"ב	1				
התנסות בהוראה בכיתות א-ב			4			
מעשה ההוראה והלמידה בכיתות א-ב			1			
התנסות בהוראה בכיתות ג-ו (כולל פרויקט)				12		
4. לימודים דיסציפלינריים (הפירוט בטבלה נפרדת להלן)						
חוג ראשי			26			
5. לימודי יסוד						
עברית בהוראה (עפ"י סיווג במבחן המיון)			2			
עברית בהוראה לגיל הרך ולבי"ס היסודי (רמה ג)			2			
אנגלית (עד רמת פטור)						
6. לימודי חובה (ללא נ"ז)						
הדרכה בספרייה			v			
עזרה ראשונה				v		
ביטחון, בטיחות ושעת חירום				v		
זהירות בדרכים, נגישות ואורח חיים בריא				v		
סה"כ						
						90

4. לימודי יסוד

עברית בהוראה, אנגלית למטרות אקדמיות

5. לימודי חובה

עזרה ראשונה.
ביטחון, בטיחות ושעת חירום.
זהירות בדרכים, נגישות ואורח חיים בריא.

* מעורבות סטודנטים בפעילות בקהילה

השתתפות בפרויקט "מעורבות חברתית" תאפשר לסטודנט להמיר את הפעילות החברתית בקרדיט אקדמי. לפרטים ראו: 'דיקאן הסטודנטים', עמ' יא.

* התמחות בהוראה (סטאז') וחניכה מקצועית במסגרות החינוכיות

כל בוגר המסלול מחויב בשנת סטאז' על מנת לקבל רישיון הוראה ממשרד החינוך. לפרטים ראו: 'פורשים כנף', עמ' 225.

* היצע שיעורי הבחירה עשוי להשתנות מדי שנה.
** הקורס כתיבה אקדמית (1 ש"ש) שיילמד בשנה"ל תשפ"ב במסלול היסודי יינתן בשנה ב לתלמידים המסווגים לרמה א בעברית. תלמידים המסווגים לרמה ב רשאים ללמוד את הקורס כתיבה אקדמית כבר בסמסטר ב של שנה א.

אפשרויות הבחירה בחוגים:

חוג	חוג בהיקף 26 ש"ש
מקרא / תרבות ישראל	✓
ספרות עברית וכללית	✓
מדעי הטבע	✓
מתמטיקה	✓
לשון עברית	✓

הפירוט של תוכניות הלימודים נמצא בחלק החוגים בידיעון. ראו עמ' 179.

הנתיב האלטרנטיבי להכשרת מורים לבית הספר היסודי

בית הספר היסודי מניח את היסודות האקדמיים, הערכיים והחברתיים לטיפוחו של אדם משכיל ומעורב בקהילה ובחברה. במסגרת הנתיב האלטרנטיבי אנו שואפים להכשיר מחנכים בעלי ידע דיסציפלינרי מעמיק לצד פיתוח הפן היצירתי ויכולת השתלבות הן במסגרות מסורתיות הן במסגרות חינוך חדשניות.

תנאי הקבלה: נוסף לתנאי הקבלה למסלול יתקיים ריאיון אישי.

מספר הקורסים ושעות הלימודים בנתיב האלטרנטיבי דומים ללימודים במסלול להוצאת תעודת הוראה.

הנתיב פתוח בפני סטודנטים סדירים.

הסטודנטים בנתיב משתלבים בתוכנית הלימודים שפורטה לעיל בהדגשים הבאים:

בשנה ג ההכשרה המעשית מוקדשת להתנסות אינטנסיבית בהוראה. הסטודנט ישובץ כמורה שני בכיתה למשך יומיים בשבוע שבהם ילמד בשותפות עם מורה מכשיר. ההתנסות עומדת בסימן התוכנית "אקדמיה-כיתה" שמשמעותה היכרות מעמיקה עם חיי בית הספר וצבירת ניסיון משמעותי בהוראה. **הסטודנטים יתנסו יום בשבוע בבתי ספר כוללים ויום בשבוע בבתי ספר המשתייכים לזרמים אלטרנטיביים במערכת החינוך כגון חינוך ולדורף, החינוך הדמוקרטי ושיטת מונטסורי.**

בקורסים הדיסציפלינריים הסטודנטים ילמדו במסגרות ייחודיות לנתיב שידגישו את המאפיינים של ההוראה האלטרנטיבית (פיתוח זהות אישית ומקצועית של המחנך, גישות לחינוך והוראה אלטרנטיביים, יחסי הורים-מורים, פרקטיקות בהוראה ולמידה בהיבט קליני-יישומי בבתי ספר יסודיים בנתיב האלטרנטיבי והתנסות בהוראה בכיתות ג-ו (כולל פרויקט) בבתי ספר אלטרנטיביים).

נתיב הוראת אנגלית בגיל הרך ובכיתות א-ב

הוראת אנגלית כשפה זרה לילדים כבר בגיל הגן מעוררת עניין רב בעולם ובישראל. אנו מציעים נתיב לימודים חדשני המשלב לימודים עיוניים והתמחות מקצועית ותואמת גיל להוראת אנגלית בגיל הרך ובכיתות א-ב. סטודנטים אשר ישלימו את התוכנית בהצלחה יקבלו תעודה המעידה על ההכשרה שעברו מטעם הפקולטה לחינוך.

התוכנית מיועדת לסטודנטים סדירים, וכוללת נוסף לתוכנית הלימודים הרגילה, את הקורסים הבאים:

- אשכול קורסים להוראת האנגלית - 5 ש"ש
- קורס דידיקטי (מלווה התנסות) - 2 ש"ש
- כתיבת סמינריון חקר על נושא הוראת האנגלית בגיל הצעיר

תנאי הקבלה: נוסף לתנאי הקבלה למסלול יתקיים ריאיון אישי בשפה האנגלית.

הכשרת אקדמאים להוראה בבית הספר היסודי

תוכנית הלימודים מותאמת באופן אישי לכל סטודנט וכוללת לימודים עיוניים ומעשיים. אקדמאים בעלי תואר בתחום הוראה בבית הספר היסודי פטורים מלימודים דיסציפלינריים.

במסלול להכשרת אקדמאים להוראה בבית הספר היסודי ניתן ללמוד בשני נתיבים:

1. לימודים לתעודת הוראה כוללת - יומיים בשבוע.
2. לימודים לתעודת הוראה עם התמחות במקצועות מתמטיקה או מדעים (חוג מלא).

מבנה הלימודים - נתיב הכשרת אקדמאים לתעודת הוראה כוללת

שעות שנתיות	תחום	
11	לימודי חינוך והוראה	1
17	דידקטיקה והכשרה מעשית	2
2	לימודי יסוד	3
10 10	לימודים דיסציפלינריים חטיבת מולדת, חברה ותרבות חטיבה דיסציפלינרית - לבחירה	4
-	לימודי חובה	5
50	סה"כ	

מבנה הלימודים - נתיב הכשרת אקדמאים לתעודת הוראה עם התמחות

שעות שנתיות	תחום	
11	לימודי חינוך והוראה	1
17	דידקטיקה והכשרה מעשית	2
2	לימודי יסוד	3
26	לימודים דיסציפלינריים חוג דיסציפלינרי מלא	4
-	לימודי חובה	5
עד 56	סה"כ	

*פטורים יינתנו באקרדיטציה אישית בהתאם ללימודים קודמים.

ההתנסות המודרכת בהוראה מתקיימת לאורך השנה בבתי ספר באזור השרון, הפועלים בשיתוף עם המכללה כ"בתי ספר לפיתוח מקצועי", וכוללת שבוע מרוכז בסמסטר א. ההתנסות המודרכת מאפשרת למידה מקרוב של הכיתה ושל המערכת הבית ספרית, וכן מפגש עם אוכלוסיות רב-גוניות של לומדים, ובכך מכשירה להתמודדות עם תפקידיו השונים של המורה בכיתה, בבית הספר ובקהילה.

ההתנסות המעשית מתחילה מיום היערכות בסוף חודש אוגוסט ונמשכת בחודשים ספטמבר ואוקטובר ועד סוף שנת הלימודים האקדמיים.

ההתנסות כוללת: יום התנסות בבית הספר (6 שעות) + פרויקט אישי בבית הספר (3 שעות).

פירוט נושאי הלימוד וסדר הלימודים

תחום	קורסים	אופן הלימוד	היקף בש"ש
1. לימודי חינוך והוראה			
א. נפש והתפתחות האדם	פסיכולוגיה התפתחותית	חובה	1
	פיתוח זהות אישית ומקצועית של המחנך	סדנה חובה	1
ב. תכנון וניהול ההוראה והלמידה	יסודות בתכנון והערכת הלמידה	חובה	1
	סדנה לניהול ולחינוך כיתה	חובה	1
	הוראה מכוונת לפרט	חובה	0.5
	למידה דיגיטלית במנות קטנות	חובה	0.5
	סדנה יישומית בהוראה מותאמת: 1. לתלמידים עם לקויות למידה 2. למחוננים ולמצוינים	בחירה בסדנה אחת	0.5
	סמינריון חקר ההוראה	חובה	2
ג. המורה כחוקר			

תחום	קורסים	אופן הלימוד	היקף בש"ש
ד. מחשבות בחינוך	עיון ביסודות החינוך: 1. הומניזם ואכפתיות בחינוך 2. חינוך הומניסטי בעבר ובהווה 3. אתגרי החינוך בעידן הפוסט מודרני (מוק)	בחירה בקורס אחד	1
	חיים משותפים: 1. החברה הישראלית כחברה מרובת תרבויות 2. קידום חברה משותפת 3. הזהות הערבית והחברה הישראלית 4. לימודי השואה בחברה הישראלית 5. זהות ישראלית - חיים מתוך מחלוקת	בחירה בקורס אחד	1
	שונות בין לומדים בכיתה	חובה	1
	יחסי הורים-מורים	חובה	0.5
	2. דידיקטיקה והכשרה מעשית		
	פרקטיקות בהוראה ובלמידה בהיבט קליני-יישומי בבית הספר היסודי		2
	התנסות בהוראה בכיתות א-ו והתנסות בהוראת המקצוע		9
	אוריינטציה דיסציפלינארית		2
	הוראת חשבון בכיתות א-ב - מבוא		1
	רכישת השפה הכתובה והוראתה בכיתות א-ב		2

תחום	קורסים	אופן הלימוד	היקף בש"ש
	פרקטיקות הוראה בחינוך הלשוני (ג-ו)		1
3. לימודים דיסציפלינריים			20/26
	חוג דיסציפלינרי מלא או: חטיבת חובה: מולדת, חברה ותרבות חטיבה דיסציפלינרית לבחירה ממקצועות ההוראה בביה"ס היסודי	בכפוף לנתיב הלמידה	עד 26 או עד 20
4. לימודי יסוד			2
	עברית בהוראה לאקדמאים		2
5. לימודי חובה (ללא נ"ז)			
	עזרה ראשונה		v
	ביטחון, בטיחות ושעת חירום		v
	זהירות בדרכים, נגישות ואורח חיים בריא		v

הערה: פירוט לימודי חטיבה בלשון עברית מופיע בפרק "החוג ללשון".

בחירה מתוך חטיבת מולדת, חברה ותרבות - 10 ש"ש

קורס	אופן הלימוד	החוג
חברה ופוליטיקה בעידן הגלובלי	בחירה ב-2 קורסים	מדעי החברה ואזרחות
החברה הישראלית לרבדיה		מדעי החברה ואזרחות
הפילוסופיה של המדינה בעידן המודרני		מדעי החברה ואזרחות
טקסי החיים של התרבות היהודית	חובה	מקרא ותרבות ישראל
מבוא לסמנטיקה	בחירה ב-2 קורס	לשון
מבוא לבלשנות עברית		לשון
תולדות הלשון העברית		לשון
יסודות התחביר העברי		לשון
שפה, חברה ותרבות		לשון
פענוח הטקסט בגיל הרך וביסודי		לשון
להבין את כדור הארץ		בחירה ב-2 קורסים
ארץ ישראל לגבולותיה	גיאוגרפיה וארץ ישראל	
מבוא לגיאוגרפיה אנושית	גיאוגרפיה וארץ ישראל	
משמעות החיים, בין ספרות לקולנוע	בחירה ב-3 קורסים	ספרות
איך שיר נולד: להבין שירת ילדים		ספרות
מבוא לספרות ילדים - המצאת הילדות בראי המעשייה		ספרות
מבוא לסיפורת - הדמות והמסירה		ספרות
מבוא לסיפורת - עלילה, מבנה וזמן		ספרות
יסודות בספרות ילדים: סוגות, נראטיבים, גישות פרשניות		ספרות

מסלול הגיל הרך: לידה עד 6

ראש המסלול: ד"ר ענת בן שבת

שעות קבלה: יום ג' 11:00 - 13:00 (בתיאום מראש)

מיקום: דקל 423 חדר 5

טלפון: 09-747-6414

דואר אלקטרוני: anat.ben_shabat@beitberl.ac.il

מנהל סטודנטים: נירית לביא

מיקום: דקל 425

טלפון: 09-747-6296

דואר אלקטרוני: niritlav@beitberl.ac.il

סגל המסלול: ד"ר שולמית ביסמנובסקי, ד"ר ענת בן שבת, ד"ר יעל קסנר ברוך, מיכל ג'ראד, מלי ליבוביץ, ד"ר טליה קונסטנטין, זהר סיטנר

תוכנית הלימודים להכשרת מחנכים להוראה בגיל הרך מקנה לסטודנטים ידע עיוני בתחום החינוך לגיל הרך במגוון היבטים התפתחותיים, פדגוגיים ומקצועיים. נוסף לכך הסטודנטים מתנסים בפועל בגני ילדים ורוכשים מיומנויות הוראה מותאמות לעבודה עם ילדים בטווח הגילים שמלידה ועד שש שנים. מטרת ההכשרה היא לפתח מחנכים בעלי תפיסת עולם מגובשת המכירים מודלים שונים של חינוך, של מחקר ושל הוראה; המבינים את עולמו הקוגניטיבי, הרגשי והחברתי של הילד הצעיר; והפועלים מתוך אחריות מקצועית המותאמת לצרכיו.

הלימודים מורכבים מקורסים ומסדנאות במסגרת החוג לגיל הרך, במסגרת לימודי הכשרה להוראה ובמסגרת לימודים דיסציפלינריים (חטיבות - מקצועות ההוראה). ההכשרה המעשית כוללת התנסות בהוראה במגוון מסגרות חינוכיות שבהן מתחנכים ילדים בטווח הגילים שמלידה עד שש שנים.

הלימודים העיוניים נמשכים כארבע שנים, ועם סיומם בהצלחה הם מקנים לבוגרי המסלול:

1. תואר אקדמי ראשון - בוגר בהוראה (B.Ed.)

2. תעודת הוראה לגן

במהלך השנה הרביעית ללימודים ניתן להשלים את ההתמחות (סטאז') של משרד החינוך שבסופה מקבלים רישיון הוראה.

בוגרי התוכנית משתלבים במגוון רחב של מסגרות חינוכיות, כגון גני משרד החינוך, משרד התמ"ת והרשויות המקומיות, וכן יכולים להיקלט וליזום במגזר הפרטי.

מרכיבי תוכנית הלימודים במסלול

(פירוט המרכיבים יובא בטבלאות בעמודים הבאים.)

1. לימודי חינוך והוראה

תחום זה כולל לימודי תשתית עיוניים ויישומיים, הנחוצים כבסיס לעבודת החינוך וההוראה בכמה תחומים מרכזיים כגון מחשבות בחינוך, נפש והתפתחות האדם, תכנון וניהול ההוראה והלמידה, המורה כחוקר ועוד. לימודים אלה נלמדים במשותף עם תלמידי שאר המסלולים.

בשנה א ילמדו הסטודנטים ב-**מרח"ב** = מרחב רבגוני חינוכי בינתחומי. במסגרת מרח"ב יתקיימו לימודים מרוכזים בקהילת המסלול ובקהילת החינוך. לימודי המרח"ב עוסקים בסוגיות מרכזיות שבקשר בין חברה וחינוך ובבירור זהות מקצועית של הלומדים כאנשי חינוך. המרח"ב כולל התנסויות בדרכי למידה חדשניות, הרצאות, סדנאות, סיורים ופעילויות מגוונות. לימודי מרח"ב יתקיימו בימי ג בין 8:30-16:00 בשני הסמסטרים. שמות הקורסים הכלולים במרח"ב מפורטים בטבלת 'פירוט נושאי הלימוד וסדר הלימודים במסלול' שלהלן.

2. דיסקטיקה והכשרה מעשית

ההתנסות המודרכת בהוראה במסלול הגיל הרך: לידה עד 6 מתבצעת במגוון מסגרות חינוכיות, ובמסגרתן הסטודנטים מכוונים להיכרות עם טווח הגילים הרחב שמגיל לידה ועד לגיל שש:

שנה א - סיורים קבוצתיים במגוון מסגרות חינוכיות לגיל הרך (גנים פרטיים, ממלכתיים, חינוך מיוחד ועוד) והשתתפות במיזם פדגוגי ייחודי במעונות היום המפוקחים של רשת 'ילדות בכפר' בכפר סבא, במסגרת פרויקט 'מעורבות חברתית'.

שנה ב - הסטודנטים משובצים בגני ילדים שבפיקוח משרד החינוך (סטודנט אחד או שניים בכל גן, יום אחד בשבוע), מתוודעים לתפקידי הגננת ופועלים במגוון מצבי הוראה פורמליים ובלתי פורמליים, תוך יצירת קשר בינאישי וחוויתי עם הילדים.

שנה ג - הסטודנטים משובצים בגני ילדים שבפיקוח משרד החינוך (סטודנט אחד או שניים בכל גן, יום אחד בשבוע); עוסקים בתכנון תוכנית הוראה ובהפעלתה, בהערכת לומדים ובהערכה עצמית; כמו גם בפעילויות הקשורות בניהול הגן. ההתנסות בשנה ג כוללת עריכת מחקר עצמי של הסטודנטים במטרה לשפר ולהשביח את עשייתם החינוכית.

נוסף לכך **הסטודנטים בשנה ג נדרשים להשתתף בהכנות לקראת פתיחת שנת הלימודים ובימים הראשונים בגן בסוף אוגוסט ובתחילת ספטמבר**. תאריכים מדויקים יימסרו על ידי המדריכה הפדגוגית. ציון עובר בקורסי ההתנסות המודרכת הוא 70.

שבוע עבודה מעשית - שנה ב ושנה ג:

בשנה ב ו-ג מתקיים שבוע עבודה מעשית מרוכז. ההשתתפות בשבוע העבודה המעשית, לכל אורכו, היא **חובה**, ועל הסטודנטים מוטל לפנות את לוח הזמנים שלהם מכל מחויבות אחרת במהלך שעות הפעילות בגן.

בשנת הלימודים תשפ"ב יתקיים שבוע ההתנסות המרוכז בין התאריכים 06-11.03.2022.

3. לימודים דיסציפלינריים

הלימודים הדיסציפלינריים הם לימודי תוכן הנדרש למחנכי הגיל הרך, והם כוללים שילוב חוגים: החוג לגיל הרך בשילוב עם חטיבות מקצועות ההוראה הנלמדים בגן (אומנות, מדעים ושפה).

4. לימודי יסוד

עברית בהוראה, אנגלית

5. לימודי חובה

עזרה ראשונה, בטחון, בטיחות ושעת חרום וזהירות בדרכים, נגישות ואורח חיים בריא

*התמחות בהוראה (סטאז') וחניכה מקצועית במסגרות החינוכיות

כל בוגר המסלול מחויב בשנת סטאז' על מנת לקבל רישיון הוראה ממשרד החינוך. לפרטים ראו: 'פורשים כנף', עמ' 225.

נתיבי הלימוד

1. נתיב הגיל הרך (לידה עד שש) - מקנה תעודת הוראה לגן.
2. נתיב הגיל הרך (לידה עד שש) והרחבת הסמכה להוראה בכיתות א-ב - מקנה תעודת הוראה לגן ואישור על סיום לימודי הסמכה להוראה בכיתות א-ב.
3. נתיב החינוך המיוחד בגיל הרך (לידה עד שש) - נתיב דו-חוגי המקנה תעודת הוראה לגילי הגן, הן בחינוך המיוחד והן בחינוך הרגיל (ראו פירוט של תוכנית הלימודים, עמ' 60).

שימו לב:

א. הלימודים בנתיב #2 ובנתיב #3 כרוכים בתוספת שעות לימוד ובתוספת שעות התנסות כמפורט בהמשך.

ב. הלימודים בנתיב #2 כרוכים גם בתוספת תשלום.

מבנה תוכנית הלימודים (נתיב #1)

פירוט נושאי הלימוד

שעות שנתיות	תחום	
13	לימודי חינוך והוראה	1
17	דידקטיקה והכשרה מעשית	2
56 (26) (30)	לימודים דיסציפלינריים חוג הגיל הרך מקצועות ההוראה בגיל הרך	3
4	לימודי יסוד	4
ללא קרדיט	לימודי חובה	5
90	סה"כ	

מבנה תוכנית לימודים (נתיב #2)

מסלול הגיל הרך: לידה עד 6 + הרחבה לכיתות א-ב

סטודנטים במסלול הגיל הרך: לידה עד 6 יכולים להרחיב את הכשרתם גם להוראה בכיתות א-ב. אנו מעודדים אתכם להירשם לתוכנית זו שתאפשר לכם לעבוד במגוון רחב יותר של מסגרות חינוכיות. הרחבת ההכשרה כרוכה בתוספת של 12 ש"ש שילמדו בשנים ג-ד. שעות אלה כוללות לימודים עיוניים ויום התנסות בהוראה בבית הספר.

ההתנסות המעשית בהוראה בבית הספר מתקיימת בשנה ד וכוללת יום אחד בשבוע לאורך השנה, שבוע מרוכז במהלך שנת הלימודים וכן התנסות בהכנות לקראת פתיחת שנת הלימודים ובימים הראשונים בבית הספר.

לימודים להרחבת ההסמכה להוראה בכיתות א-ב כרוכים בתוספת תשלום (ראו פירוט בחוברת שכר לימוד).

מבנה תוכנית הלימודים (נתיב #2)

פירוט נושאי הלימוד

שעות שנתיות	תחום	
13	לימודי חינוך והוראה	1
17	דידקטיקה והכשרה מעשית	2
56 (26) (30)	לימודים דיסציפלינריים חוג הגיל הרך מקצועות ההוראה בגיל הרך	3
4	לימודי יסוד	4
ללא קרדיט	לימודי חובה	5
12	הרחבת הסמכה לכיתות א-ב	6
102	סה"כ	

פירוט נושאי הלימוד וסדר הלימודים (נתיב #1 + נתיב #2)

נושאי הלימוד	אופן הלימוד	שנה א	שנה ב	שנה ג	שנה ד	סה"כ בש"ש
1. לימודי חינוך והכשרה להוראה						13
א. מרח"ב - מרחב רבגוני חינוכי בינתחומי						4
לבחור בחינוך בחברה הישראלית	חובה במרח"ב	2				
דמוקרטיה וצדק חברתי ומגדרי	חובה במרח"ב	1				
הומניזם ואכפתיות בחינוך	חובה במרח"ב	1				
ב. נפש והתפתחות האדם						1
פיתוח זהות אישית ומקצועית של המחנך	סדנה חובה		1			
ג. תכנון וניהול ההוראה והלמידה						3
יסודות בתכנון והערכת הלמידה	קורס חובה		1			
ארגון וניהול מוסדות חינוך בגיל הרך	סדנה חובה				1	
הוראה מכוונת לפרט	מודולה חובה		0.5			
למידה דיגיטלית במנות קטנות	מודולה חובה		0.5			
ד. הגננת כחוקרת						3
אוריינות מחקרית	קורס חובה		1			
סמינריון חקר ההוראה בגן				2		
ה. שונות, שותפות ושוויון						2
מעורבות חברתית		2				
2. דידקטיקה והכשרה מעשית						17
הכרת מסגרות חינוכיות בגן	יילמד במסגרת מרח"ב	1				

נושאי הלימוד	אופן הלימוד	שנה א	שנה ב	שנה ג	שנה ד	סה"כ בש"ש
התנסות בגני טרום חובה			6			
תפיסת תפקיד הגננת			2			
התנסות בגני חובה ובגנים מיוחדים				6		
הגננת כמנהלת גן				2		
3. לימודים דיסציפלינריים						56
החוג לגיל הרך						26
חטיבות הוראה בגן 30 ש"ש (3X10): 1. אומנויות 2. מדעים (מתמטיקה, טבע, סביבה וחקלאות) 3. שפה, ספרות ותרבות ישראל						30
4. לימודי יסוד						4
עברית בהוראה		2				
עברית בהוראה לגיל הרך ולבי"ס היסודי						
אנגלית (עד רמת פטור)		2				
5. לימודי חובה (ללא קרדיט)						
הדרכה בספרייה		v				
עזרה ראשונה			v			
בטחון, בטיחות ושעת חרום			v			
זהירות ובטיחות בדרכים			v			
סה"כ						90
6. הרחבת הסמכה לכיתות א+ב (לנתיב 2 בלבד)						12
סה"כ נתיב #2						102

תוכנית הלימודים להרחבת הסמכה להוראה בכיתות א-ב:

נושאי הלימוד	היקף ש"ש
רכישת השפה הכתובה והוראתה בכיתות א-ב	2
הוראת חשבון בכיתות א-ב: מבוא	1
אוריינות בשפת אם	1
היבטים התפתחותיים ברכישת שפה כתובה	1
מעשה ההוראה והלמידה בכיתות א-ב	1
התנסות (יום הוראה) בכיתות א-ב	6
סה"כ	12

נתיב החינוך המיוחד בגיל הרך: לידה עד גיל שש (נתיב #3)

תוכנית הלימודים של מסלול החינוך המיוחד בגיל הרך (גן משלב / מיוחד), כוללת לימודים משני תחומי הדעת: החינוך לגיל הרך והחינוך המיוחד. תוכנית הלימודים המשולבת של שני החוגים ושל לימודי ההכשרה להוראה מפורטת בחלק נפרד בעמ' 76.

פירוט מסגרות הלימודים הדיסציפלינריים

א. החוג לגיל הרך

ראש החוג: ד"ר ענת בן שבת

סגל החוג: סיגלית אבירם-בריל, רונית אטינגר, ד"ר אורן ארגז, ד"ר שולמית ביסמנובסקי, ד"ר אפרת בנג'ו, ד"ר ענת בן שבת, מיכל ג'ראד, רותי הליביץ כהן, מלי ליבוביץ, ד"ר שגית מור, ד"ר שי מנשה, זהר סיטנר, ד"ר שירה סלור פוטרמן, ד"ר אנה סנדבנק, אורה צימרמן, רינת קוטלר, ד"ר טליה קונסטנטין, ד"ר ירדן קדר, ד"ר יעל קסנר ברוך, ד"ר אילאיל קרן, ד"ר נטע רבהון-דמתי, ד"ר ענבל שמיר

לשנים הראשונות בחיי הפרט יש השפעה מכרעת על מסלול חייו. לפיכך הכשרתו של איש החינוך לגיל הרך צריכה להקיף ידע, מיומנויות וכישורים עבור הצרכים המורכבים של הילד, כפרט בפני עצמו וכחלק מקבוצה. תוכנית הלימודים בחוג לגיל הרך מקיפה את תחומי ההתפתחות החשובים, נותנת בסיס רחב לאחריות הגדולה המוטלת על איש החינוך בגיל הרך ומטפחת גמישות במיומנויות שלו ובתכנים שהוא מנחיל. נוסף לכך נדרשת מהמחנך בגילים הצעירים גם רגישות רבה. הצורך ברגישות ובידע התפתחותי רחב מתחדד לנוכח המגמה של שילוב ילדים בעלי צרכים מיוחדים במערכות החינוך השונות.

המטרות של תוכנית הלימודים

- יצירת תשתית ידע רחבה על אודות הילד ומאפייני התפתחותו, על אודות סביבתו החברתית-תרבותית, על אודות המשפחה והקהילה שבהן הוא גדל ועל אודות יחסי הגומלין בין כל אלה.
- פיתוח הבנה מקיפה של התפתחות תקינה ובלתי תקינה של הילד. לצורך זה משולבים בחוג תכנים מתחומי הוראה, פסיכולוגיה, סוציולוגיה, לשון ואוריינות, אומנויות וחינוך מיוחד.
- הקניה של מגוון מיומנויות וגופי ידע, שיאפשרו לגננת לעתיד לסייע בהתפתחותם של הילדים לקראת הישגים רגשיים, לימודיים וחברתיים, אשר יהוו תשתית להמשך חייהם.

היקף הלימודים בחוג לגיל הרך הוא 26 ש"ש על פי החלוקה:

- 18 ש"ש שיעורי חובה
- 6 ש"ש שיעורי בחירה
- 2 ש"ש סמינריון

קורסי החובה לפי אשכולות

ד	ג	ב	א	
אשכול התפתחות הילד: 5 ש"ש חובה				
			2	בצעדי ענק: הדרמה של הילד המתפתח - חובה במרח"ב
			1	התפתחות קוגניטיבית
		1		התפתחות המשחק והתנועה בגיל הרך
	1			התפתחות המוח: סוגיות חינוכיות
אשכול התפתחות השפה: 3 ש"ש חובה				
			2	רכישת השפה בגיל הרך
		1		ניצני אוריינות ורכישת השפה הכתובה
אשכול ספרות, תרבות ואומנות: 4 ש"ש חובה				
			1	היבטים התפתחותיים וחינוכיים בספרות ילדים
		1		ציורי ילדים: חוויה ויצירה

ד	ג	ב	א	
		1		מוסיקה והתפתחות הילד
		1		מועדים בתרבות הילד
אשכול ילד וחברה: 2 ש"ש חובה				
		1		הילד ומעגל החיים המשפחתי
	1			יחסי הורים-גננות
אשכול טבע, סביבה ומדעים: 2 ש"ש חובה				
		1		חשיבה מתמטית בגיל הרך
		1		טיפוח חשיבה מדעית בגיל הרך
אשכול חינוך מיוחד: 2 ש"ש חובה				
		1		ילדים עם לקויות התפתחותיות, מוטוריות ותחושתיות
		1		סוגיות בחינוך משלב בגן
סמינריון 2 ש"ש				
2				התפתחות סנסומוטורית בגיל הרך

קורסי הבחירה לפי אשכולות

ד	ג	ב	א	
קורסי בחירה באשכול התפתחות השפה				
		1		רב-תרבותיות ורב-לשוניות בגיל הרך
1				שפה וחשיבה
קורסי בחירה באשכול ספרות, תרבות ואומנות				
1				מוסיקה בתכנון לימודים בגן
קורסי בחירה באשכול ילד וחברה				
	1			איתור וקידום ילדים בסיכון
קורסי בחירה באשכול טבע, סביבה ומדעים:				
		1		עיצוב הסביבה החינוכית בגן
	1			הרובוטי והאנושי: ילדים לומדים תכנות ורובוטיקה
	1			הילד הסקרן: חוויה, חקר וגילוי בגן
	1			מיינדפולנס בחינוך לגיל הרך: היבטים קשביים, רגשיים ויישומיים
	1			חשיבה חישובית
	1			חשיבה טכנולוגית ורובוטיקה
קורסי בחירה באשכול חינוך מיוחד:				
	1			ילדים עם לקויות לומדים מתמטיקה, מדע וטכנולוגיה (ממ"ט)
	1			הילד המאתגר: מניעה וטיפול במקרי אלימות וסיכון בגן

ב. מקצועות ההוראה

סטודנטים במסלול הגיל הרך: לידה עד 6, נדרשים ללמוד 3 חטיבות של תחומי דעת שונים הנלמדים בגן:

1. חטיבה בלשון, ספרות ותרבות ישראל.
2. חטיבה רב-תחומית במדעים (כוללת לימודים מתחומי טבע, לימודי סביבה וחקלאות, מתמטיקה).
3. חטיבת אומנויות (כוללת לימודים עיוניים ומעשיים בתחומי האומנויות).

הבחירה בחטיבות תהיה בזיקה לנתיב הלימודים:

הלומדים בנתיב 1 ובנתיב 2 ילמדו שלוש חטיבות בהיקף של 10 ש"ש כל אחת (בהיקף כולל של 30 ש"ש).

הלומדים בנתיב 3 (גן + חינוך מיוחד): פירוט היקף החטיבות בעמ' 76.

תוכנית הלימודים בחטיבה ללשון, ספרות ותרבות ישראל

החוג ללשון		
שנים א-ב	1 ש"ש	פענוח הטקסט בגיל הרך וביסודי: היבטים לשוניים, מבניים וסגנוניים
לימודי יסוד		
שנים א-ב	2 ש"ש	הבנה, הבעה וכתביה אקדמית
החוג למקרא ותרבות ישראל		
שנים א-ד	1 ש"ש	קריאה יחפה בנביאים ראשונים
שנים ב-ד	1 ש"ש	דיאלוג מחודש עם המקרא
החוג לספרות		
שנה א-ב	1 ש"ש	מבוא לספרות ילדים: המצאת הילדות בראי המעשייה
שנה א-ב	1 ש"ש	יסודות בספרות ילדים: סוגות, נראטיבים, גישות פרשניות
שנים ב-ד	1 ש"ש	איך לאהוב ילד? ספרות הילדים והפדגוגיה של יאנוש קורצ'אק
שנים ב-ד	1 ש"ש	צבעי יסוד: יסודות להבנת איורים בספרות ילדים לגיל הרך (מתוקשב)
שנים א-ד	1 ש"ש	כל ילד הוא פלא: היחס לחריגים ולחריגויות בתרבות ובספרות ילדים ונוער

* היצע השיעורים מדי שנה עשוי להשתנות. ניתן לבחור שיעורים אחרים מתוך שני החוגים באישור ראש החוג.

החטיבה הרב-תחומית במדעים למסלול הגן

החטיבה הרב-תחומית במדעים מיועדת לסטודנטים במסלול הגן ומורכבת משלושה חוגים: טבע, מתמטיקה ולימודי סביבה וחקלאות – סה"כ 10 ש"ש, מתוכן 8 קורסי חובה ועוד 2 לבחירה מבין קורסי הבחירה המוצעים בחוגים השונים, כמפורט להלן.

תוכנית הלימודים בחטיבה הרב-תחומית במדעים

קורס	היקף ש"ש	שנים
קורסים מהחוג למדעי הטבע		
קורסי חובה מהחוג למדעי הטבע		
מדע בגיל הילדות	1 ש"ש	שנים א-ד
החי והצומח בעונתו: חורף	1 ש"ש	שנים א-ד
החי והצומח בעונתו: קיץ	1 ש"ש	שנים א-ד
קורסי בחירה מהחוג למדעי הטבע		
מבוא למדעי החיים	1 ש"ש	שנים א-ד
מזון ותזונה	1 ש"ש	שנים א-ד
התנהגות בעלי חיים	1 ש"ש	שנים א-ד
צבע וטבע	1 ש"ש	שנים א-ד
הריון ולידה	1 ש"ש	שנים ב-ד
קורסים מהחוג למדעי הסביבה וחקלאות		
קורסי חובה מהחוג למדעי הסביבה וחקלאות		
חגים וסביבה	1 ש"ש	שנים ב-ד
חקר בגן הירק והחצר	1 ש"ש	שנים ב-ד
המשבר הסביבתי וקיימות	1 ש"ש	שנים א-ד

שנים	היקף ש"ש	קורס
קורס בחירה מהחוג למדעי הסביבה והחקלאות		
שנים א-ד	1 ש"ש	הצמח בסביבתו
	1 ש"ש	קורסים מהחוג למתמטיקה
קורסי חובה מהחוג למתמטיקה		
שנים א-ד	1 ש"ש	מתמטיקה בחיי היומיום
שנים ב-ד	1 ש"ש	מתמטיקה קדם יסודית לגיל הרך - גיאומטריה/ גישות ושיטות להוראת המתמטיקה
קורס בחירה מהחוג למתמטיקה		
שנים ב-ד	1 ש"ש	פיתוח חשיבה מתמטית בעזרת משחקי חשבון

ללמוד אומנות מאומנים - חטיבה באומנות

במסגרת מקצועות ההוראה לגן פותחה **תוכנית לימודים ייחודית לגיל הרך בתחום האומנות בהיקף של 10 ש"ש**. התוכנית מופעלת בשיתוף המדרשה - הפקולטה לאומנויות, והקורסים ניתנים על ידי מרצים ואומנים מקצועיים מסגל המדרשה. הקורסים משלבים לימודי אומנות עיוניים, סדנאות אומנות וביקור מודרך בתערוכות, וכלים מעשיים להוראת האומנות בגן הילדים.

הערה: חומרים שיידרשו לסדנאות יירכשו על ידי הסטודנטים.

פירוט הקורסים והסדנאות בחטיבת האומנויות:

שנים	היקף ש"ש	שם הקורס
א	1	תיאוריות באומנות (חובה)
א	1	טכניקות באומנות (חובה)
ב-ד	2	אומנות בגן הילדים
א-ד	1	סדנת ציור מעשי (מתקיים במדרשה)
ב-ד	1	Bookart - הספר כיצירת אומנות
ב-ד	1	תרבות חזותית

שם הקורס	היקף ש"ש	שנים
הדימוי הנע: קולנוע, וידאו ארט, ומה שביניהם	1	ב-ד
תיאטרון בובות ככלי לתקשורת בגן	2	ב-ד
אור, חומר, מבט - צילום בגיל הרך	1	ב-ד
סדנת פיסול בחומר (מתקיים במדרשה)	1	א-ד
הקמת גן ירוק באמצעות אומנות	1	ב-ד

*ייתכנו שינויים בהיצע הקורסים מדי שנה. יש להגיע ל-10 ש"ש סה"כ.

3. לימודי יסוד והעשרה

בהתאם לדרישות המועצה להשכלה גבוהה, נלמדים הנושאים הבאים: עברית בהוראה, לימודי אנגלית לצרכים אקדמיים. פרטים נוספים בפרק לימודי יסוד והעשרה.

מעורבות סטודנטים בפעילות בקהילה - שנה א

המעורבות החברתית של הגיל הרך מתבצעת במעונות היום של "ילדות בכפר" בכפר סבא, בימי שלישי. חובות המעורבות החברתית לסטודנט מסתכמות ב-2 ש"ש (2 ש"ש קרדיט בתחום החינוך) אשר באות לידי ביטוי ב-60 שעות במהלך השנה. במהלך מתנסה הסטודנט בעבודה עם פעוטות בגילי 1-3 שנים, ועליו לעמוד גם בדרישות קורס מלווה התומך בפעילות החברתית.

הכשרת אקדמאים להוראה בגן (גן לידה - 6)

תוכנית זו מקנה תעודת הוראה לגני הילדים מגיל 3 עד 6, ומאפשרת להשתלב במגוון רחב של מסגרות חינוך: גני משרד החינוך, משרד התמ"ת והרשויות המקומיות, וכן להיקלט במסגרות בסקטור הפרטי ולהקים מסגרות כאלה.

תוכנית הלימודים מכוונת לרכישת ידע עיוני ומעשי בהיבטים התפתחותיים ופדגוגיים הנוגעים לחינוך לגיל הרך. במהלך ההכשרה מקשרים הסטודנטים בין התיאוריה לבין המעשה, מפתחים מיומנויות תקשורת, הקשבה והתבוננות, מיומנויות תיווך, הנחיה ותיעוד וכן יכולות הוראה תואמת התפתחות.

אנו שמים דגש על תפקידן החשוב של גננות העתיד כמתווכות בעלות גישה יוזמת ואקטיבית בין השדה החינוכי לבין עולם המחקר האקדמי ומקבלי ההחלטות בתחום החינוך. בהתאם לכך, מוענקים לסטודנטים היסודות הפדגוגיים והתאורטיים הדרושים להם על מנת ליזום, לבנות ולהעריך שיטות הוראה חדשניות, ללא חשש משילוב טכנולוגיה ויישומים הנגזרים מהמחקר ההתפתחותי בסביבה החינוכית.

על כל סטודנט בתוכנית הכשרת אקדמאים להוראה להשתתף בהתנסות המודרכת בהוראה בגן במשך יומיים בשבוע לאורך שנה.

החל משנת הלימודים תשע"ח, המכללה האקדמית בית ברל הצטרפה לתוכנית הדגל בהכשרת סטודנטים להוראה מטעם משרד החינוך: "**אקדמיה-גן**". התוכנית מהווה הזדמנות של ממש להכיר את מערכת גני הילדים לעומק ולהתפתח כגננים/ות לעתיד במודל חדשני שבמהלכו עובדים כ"גננת שנייה" בגן הילדים, בחניכה אישית של גננת מומחית. **השתתפות בתוכנית "אקדמיה-גן" תהפוך את הסטודנטים לחלק אינטגרלי מצוות הגן עם קשר ישיר ובלתי אמצעי עם הילדים, עם הגננת, עם הצוות ועם ההורים; ההשתתפות תכין את הסטודנטים בצורה מיטבית לעבודה כמנהלי גן; ותיתן קדימות בשיבוץ להתמחות (סטאז').**

* סטודנטים אשר מטעמים שונים אינם יכולים להתחייב ליומיים התנסות בשבוע, יוכלו לפצל את היומיים האלה לשנתיים: יום אחד בכל שנה (ואולם פיצול זה אינו מאפשר השתתפות בתוכנית "אקדמיה-גן").

תוכנית בוקר ותוכנית ערב

במטרה לאפשר לכל סטודנט לשלב באופן מיטבי בין עבודה, משפחה ולימודים, אנו מציעים מסלול לימודי ערב נוסף למסלול הרגיל בבוקר (ניתן ללמוד קורסים גם מהתוכנית שאליה לא נרשם הסטודנט).

שבוע עבודה מעשית

במהלך סמסטר ב מתקיים שבוע עבודה מעשית שבו מגיע הסטודנט לגן במשך שבוע רצוף ולוקח על עצמו (על סמך תכנון מוקדם ובתיאום עם המדריכה והגננת) את יישומן של מגוון מטלות הקשורות בניהול הגן, כמו גם העברת מערכי פעילות סביב נושא מוגדר שנבחר עבור שבוע זה.

בשנת הלימודים תשפ"ב יתקיים שבוע ההתנסות המרוכז בין התאריכים 06-11.03.2022.

ההשתתפות בשבוע העבודה המעשית היא **חובה**, ועל הסטודנטים מוטל לפנות מראש את לוח הזמנים שלהם מכל מחויבות אחרת במהלך שעות הפעילות בגן.

תוכנית הלימודים להכשרת אקדמאים להוראה – לידה עד 6 שנים

תוכנית הלימודים תותאם אישית לכל אקדמאי בהתאם ללימודיו הקודמים. הכרה בקורסים מלימודים קודמים תיעשה על פי כללי האקרדיטציה שנקבעו על ידי המל"ג.

תחום	קורסים	היקף בש"ש	אופן הלימוד
1. לימודי חינוך והוראה			
א. תכנון וניהול ההוראה והלמידה בגן	יסודות בתכנון ובהערכת הלמידה בגן	1	חובה
	ארגון וניהול מוסדות חינוך בגיל הרך	1	חובה
	הוראה מכוונת לפרט	0.5	חובה
	למידה והסתגלות חברתית	1	חובה
	למידה דיגיטלית במנות קטנות	0.5	חובה
	דרכים לקידום למידה משמעותית: 1. למידה דיאלוגית ושיתופית 2. למידה פעילה ובלתי פורמלית	1	בחירה בקורס אחד
ב. הגנת כחוקרת	סמינריון חקר ההוראה	2	חובה
ג. מחשבות בחינוך	1. הומניזם ואכפתיות בחינוך 2. חינוך הומניסטי בעבר ובהווה 3. אתגרי החינוך בעידן הפוסטמודרני - מוק	1	בחירה בקורס אחד
	1. החברה הישראלית כחברה מרובת תרבויות 2. קידום חברה משותפת 3. לימודי השואה בחברה הישראלית 4. הזהות הערבית והחברה הישראלית	1	בחירה בקורס אחד
	2. דיסקטיקה והכשרה מעשית		
	התנסות בהוראה בגן	12	
	מעשה ההוראה בגן	2	

תחום	קורסים	היקף בש"ש	אופן הלימוד
3. לימודי יסוד			
	עברית בהוראה לאקדמאים	2	
4. לימודי חובה (ללא קרדיט)			
	עזרה ראשונה	v	
	ביטחון, בטיחות ושעת חירום	v	
	זהירות ובטיחות בדרכים	v	
סה"כ לימודי חינוך, פדגוגיה והכשרה להוראה		25	

החוג לגיל הרך סה"כ: 12 ש"ש

היקף בש"ש	קורסי חובה: 10 ש"ש
1	התפתחות פיזיולוגית בינקות ובילדות או אתגרים בהתפתחות מוטורית ותחושתית
1	התפתחות רגשית וחברתית
1	התפתחות קוגניטיבית
1	התפתחות המשחק והתנועה בגיל הרך
2	רכישת שפה בגיל הרך
1	ניצני אוריינות ורכישת השפה הכתובה
1	מוסיקה והתפתחות הילד
1	יחסי הורים-גננות
1	ילדים עם לקויות התפתחותיות, קוגניטיות וחושיות

היקף בש"ש	קורסי חובה: 10 ש"ש
	שיעורי בחירה: 2 ש"ש
1	התפתחות המוח: סוגיות חינוכיות
1	רב-תרבותיות ורב-לשוניות בגיל הרך
1	שפה וחשיבה
1	מוסיקה בחיי היומיום: פתיחת מרכז מוסיקה בגן
1	איתור וקידום ילדים בסיכון
1	עיצוב הסביבה החינוכית בגן
1	הרובוטי והאנושי: ילדים לומדים תכנות ורובוטיקה
1	ילדים עם לקויות לומדים מתמטיקה, מדע וטכנולוגיה
1	הילד המאתגר: מניעה וטיפול במקרי אלימות וסיכון בגן
1	חשיבה חישובית
1	מיינדפולנס בחינוך לגיל הרך: היבטים קשבניים, רגשיים ויישומיים
1	חשיבה טכנולוגית ורובוטיקה
1	המשחק החברתי

מקצועות הוראה

היקף בש"ש	קורסי חובה: 10 ש"ש
2	שיעורים מתחום לימודי הטבע והסביבה: טיפול חשיבה מדעית בגיל הרך + קורס נוסף
2	שיעורים מתחום מתמטיקה: חשיבה מתמטית בגיל הרך + קורס נוסף
2	שיעורים מתחום ספרות הילדים: היבטים התפתחותיים וחינוכיים בספרות ילדים + קורס נוסף
2	שיעורים מתחום המקרא ותרבות ישראל: מועדים בתרבות הילד + קורס נוסף
2	שיעורים מתחום לימודי האומנות: ציורי ילדים: חוויה ויצירה + קורס נוסף

המסלול להכשרת מורים לחינוך מיוחד

ראש המסלול: ד"ר רינת מיכאל

שעות קבלה: יום ד 10:30-12:00 (בתיאום מראש)

מיקום: דקל 423

טלפון: 09-7476251

דואר אלקטרוני: rinat.michael@beitberl.ac.il

מינהל סטודנטים: מאיה קוץ

מיקום: דקל 425

טלפון: 09-7476230

דואר אלקטרוני: mayak@beitberl.ac.il

סגל המסלול: שרונה אליאס-מרכוס, אשרת גזל, ניצן דעדוש-סטפן, אריאלה הלוינג, ד"ר שרה זדונאיסקי, ד"ר מטי זכאי-משיח, ד"ר רינת מיכאל, ד"ר ריבה מנדל, ד"ר ענת משה, עדי ספיבק, ד"ר בלומה סגל, ד"ר עינת קליידר טסלר, חגית קציר, ד"ר מרסל קרוגר, ד"ר פנינה שביט, ד"ר דפנה שחר.

הלימודים במסלול לחינוך מיוחד מיועדים להכשיר מורים וגננות מומחים להוראה ולטיפול בילדים עם מוגבלות הלומדים במסגרות חינוכיות שונות, החל משילוב בכיתות או בגנים רגילים ועד בתי ספר או גנים במסגרות חינוך מיוחד.

מטרת העל של המסלול לחינוך מיוחד היא טיפוח תפיסת עולם חינוכית הרואה ערך בזכות להתפתחות אישית של כל תלמיד במטרה לשלב אותו באופן המיטבי בחברה, והקניית מיומנויות הוראה מותאמת. ההכשרה במסלול מכוונת גם לפיתוח תחושת מסוגלות אישית של הסטודנטים והעצמת יכולותיהם לשילוב של תלמידים עם מוגבלות במסגרות החינוך הרגילות.

הלימודים במסלול מתואמים עם הלימודים בחוג לחינוך מיוחד, ועיקרם התנסות מונחית ומודרכת ולימודים דידיקטיים.

מרכיבי תוכנית הלימודים במסלול

1. לימודי חינוך והוראה

תחום זה כולל לימודי תשתית עיוניים ויישומיים, הנחוצים כבסיס לעבודת החינוך וההוראה בכמה תחומים מרכזיים כגון מחשבות בחינוך, נפש והתפתחות האדם, תכנון וניהול ההוראה והלמידה, המורה כחוקר ועוד. לימודים אלה נלמדים במשותף עם תלמידי שאר המסלולים.

בשנה א ילמדו הסטודנטים ב-מרח"ב = מרחב רבגוני חינוכי בינתחומי. במסגרת מרח"ב יתקיימו לימודים מרוכזים בקהילת המסלול ובקהילת החינוך. לימודי המרח"ב עוסקים בסוגיות מרכזיות בקשר בין חברה וחינוך, ובבירור זהות מקצועית של הלומדים כאנשי חינוך. המרח"ב כולל התנסויות בדרכי למידה חדשניות, בהרצאות, בסדנאות, בספורים ובפעילויות מגוונות. לימודי מרח"ב יתקיימו בימי ג בין 8:30 - 16:00 בשני הסמסטרים. שמות הקורסים הכלולים במרח"ב מפורטים בטבלת 'פירוט נושאי הלימוד וסדר הלימודים במסלול' שלהלן.

2. הכשרה מעשית

במסגרת ההכשרה הממוקדת לחינוך המיוחד משתתפים הסטודנטים בהתנסות מודרכת בהוראה, ובהם נחשפים למגוון מסגרות ושירותים הניתנים על ידי מערכת החינוך המיוחד, ומתנסים בעבודה חינוכית טיפולית עם תלמידים שיש להם מוגבלות וצורך חינוכי ייחודי. צוות של מדריכים פדגוגיים ומורים חונכים מלווה את ההתנסות.

בשנה א ייערכו סיורים להיכרות עם מסגרות חינוכיות שונות.

בשנה ב ההתנסות מוקדשת להוראת תלמידים עם לקויות למידה הלומדים בבתי ספר יסודיים.

בשנה ג ההתנסות היא בזיקה למוקד שבחר/ה הסטודנט/ית.

בכל שנה מתקיים גם שבוע התנסות מרוכז. בשנת הלימודים תשפ"ב יתקיים בין התאריכים 6-11.3.2022.

הסטודנטים משתתפים גם בסדנאות הוראה פרטנית, הכוללות התנסות בהערכה ובהוראה אינדיבידואלית לתלמידים המתקשים בקריאה, בכתיבה ובחשבון.

ציון עובר בקורסי התנסות המודרכת הוא 70.

3. לימודים דיסציפלינריים

הלימודים הדיסציפלינריים הם לימודי ידע-התוכן הנדרש למחנכי החינוך המיוחד, והם כוללים שילוב חוגים: החוג לחינוך מיוחד בשילוב עם חוגי מקצועות ההוראה הנלמדים בבית הספר. מבנה הלימודים הדיסציפלינריים נקבע בהתאם לנתיב הלימודים של כל אחד מהסטודנטים (הפירוט יובא בסעיפים על הנתיבים להלן).

4. לימודי יסוד

עברית בהוראה, אנגלית למטרות אקדמיות

5. לימודי חובה

- עזרה ראשונה
- ביטחון, בטיחות ושעת חירום
- זהירות בדרכים, נגישות ואורח חיים בריא

***מעורבות סטודנטים בפעילות בקהילה**

השתתפות בפרויקט 'מעורבות חברתית' תאפשר לסטודנט להמיר את הפעילות החברתית בקרדיט אקדמי. לפרטים ראו: 'דקאן הסטודנטים', עמ' יא.

***התמחות בהוראה (סטאז') וחניכה מקצועית במסגרות החינוכיות**

כל בוגר המסלול מחויב בשנת סטאז' על מנת לקבל רישיון הוראה ממשרד החינוך. לפרטים ראו: 'פורשים כנף', עמ' 225.

נתיבי הלימוד במסלול לחינוך מיוחד

1. נתיב בית הספר (גילאי 6-21)

הלימודים בנתיב זה מקנים תעודת הוראה ללימוד בבתי ספר מיוחדים, בכיתות חינוך מיוחד ובכיתות משלבות במסגרות חינוך רגילות. הלומדים בנתיב זה יבחרו נוסף לחוג בחינוך מיוחד שתי חטיבות במקצוע הוראה מתוך חוגי לימוד שונים.

2. נתיב בית הספר (גילאי 6-21), עם תעודת הוראה לבית הספר היסודי או לבית הספר העל-יסודי (מקנה כפל הסמכה)

הלימודים בנתיב זה מקנים תעודת הוראה ללימוד בבתי ספר מיוחדים, בכיתות חינוך מיוחד ובכיתות משלבות במסגרות חינוך רגילות, וגם תעודת הוראה במקצוע ההוראה בבית הספר היסודי הרגיל או בבית הספר העל-יסודי הרגיל.

* הקבלה למסלול העל-יסודי מותנית בריאיון קבלה.

3. נתיב החינוך המיוחד בגיל הרך (לידה עד 6)

נתיב דו-חוגי המקנה תעודת הוראה לגילי הגן בחינוך המיוחד ובחינוך הרגיל. כל הפרטים על נתיב זה ראו בעמ' 60.

* הלימודים במסלול מיועדים לסטודנטים סדירים ולאקדמאים. תוכנית הלימודים להכשרת אקדמאים מפורטת להלן בעמ' 86.

מבנה הלימודים בנתיבים השונים:

1. המסלול לחינוך מיוחד - נתיב ביה"ס (21-6)

שעות שנתיות	תחום	
14	לימודי חינוך והוראה	1
20	דידקטיקה והכשרה מעשית	2
52 26 (2X13 = 26)	לימודים דיסציפלינריים חוג חינוך מיוחד לימודים דיסציפלינריים (שתי חטיבות)	3
4	לימודי יסוד	4
	לימודי חובה (ללא נקודות זיכוי)	5
90	סה"כ	

2. נתיב בית הספר (21-6), עם תעודת הוראה לבית הספר היסודי או העל-יסודי

שעות שנתיות	תחום	
14	לימודי חינוך והוראה	1
28	דידקטיקה והכשרה מעשית	2
52 (26) (26)	לימודים דיסציפלינריים חוג חינוך מיוחד לימודים דיסציפלינריים (חוג אחד)	3
4	לימודי יסוד	4
	לימודי חובה (ללא נקודות זיכוי)	5
98	סה"כ	

פירוט נושאי הלימוד וסדר הלימודים

נושאי הלימוד	אופן הלימוד	שנה א	שנה ב	שנה ג	שנה ד	סה"כ בש"ש
1. לימודי חינוך והוראה						
א. מרח"ב - מרחב רבגוני חינוכי בינתחומי						
						4
לבחור בחינוך בחברה הישראלית	חובה במרח"ב	2				
דמוקרטיה וצדק חברתי ומגדרי	במרח"ב	1				
הומניזם ואכפתיות בחינוך	חובה במרח"ב	1				
ב. נפש והתפתחות האדם						
3						
פסיכולוגיה התפתחותית	קורס חובה	1				
למידה והסתגלות חברתית	חובה	1				
פיתוח זהות אישית ומקצועית של המורה	סדנה חובה		1			
ג. תכנון וניהול ההוראה והלמידה						
4						
יסודות בתכנון ובהערכת הלמידה	קורס חובה		1			
סדנה לניהול ולחינוך כיתה	סדנה חובה			1		
הוראה מכוונת לפרט	מודולה חובה		0.5			
למידה דיגיטלית במנות קטנות	מודולה חובה		0.5			
דרכים לקידום למידה משמעותית:						
1. למידה דיאלוגית ושיתופית						
2. למידה פעילה ובלתי פורמלית						
	בחירה בסדנה אחת		1			

נושאי הלימוד	אופן הלימוד	שנה א	שנה ב	שנה ג	שנה ד	סה"כ בש"ש
ד. המורה כחוקר						
אורינות מחקרית	קורס חובה		1			3
סמינריון חקר ההוראה בחינוך המיוחד				2		
2. דיסקטיקה והכשרה מעשית						
התנסות בהוראה משלבת			6			20 (נתיב 1) 28 (נתיב 2)
אסטרטגיות הוראה בחינוך משלב (מלווה התנסות)			2			
התנסות בהוראה ח"מ (מוקד)				6		
אסטרטגיות הוראה (מוקד)				2		
סדנה להוראת תלמידים מתקשים בקריאה וכתיבה				2		
סדנה להוראת תלמידים מתקשים בחשבון				2		
לנתיב 2 בלבד: התנסות מודרכת בהוראה במסלול היסודי / העל-יסודי + קורס דיסקטיקה של הוראת המקצוע					6+2	
3. לימודים דיסציפלינריים¹						
חוג חינוך מיוחד			26			52
חוגי מקצועות ההוראה:						
1. נתיב 1: שתי חטיבות 2X13 או 2. נתיב 2: חוג במקצוע הוראה			26			
4. לימודי יסוד						
עברית בהוראה			2			4
אנגלית ²			2			

1 פירוט הקורסים להלן בפרק: 'החוג לחינוך מיוחד'.
2 עד רמת פטור.

נושאי הלימוד	אופן הלימוד	שנה א	שנה ב	שנה ג	שנה ד	סה"כ בש"ש
לימודי חובה (ללא נקודות זיכוי)						
הדרכה בספרייה		v				
עזרה ראשונה			v			
ביטחון, בטיחות ושעת חירום			v			
זהירות בדרכים, נגישות ואורח חיים בריא			v			
סה"כ						90 (נתיב 1) 98 (נתיב 2)

הערה: פירוט לימודי חטיבה בלשון עברית מופיע בפרק "החוג ללשון".

החוג לחינוך מיוחד

ראש החוג: ד"ר רינת מיכאל

שעות קבלה ראש החוג: יום ד 10:30-12:00

מיקום: דקל 423

טלפון: 09-7476251

דואר אלקטרוני: rinat.michael@beitberl.ac.il

סגל המרצים בחוג: ד"ר אפרת בנג'ו, יפעת בן זאב, ד"ר עינת ברעם-אשל, ד"ר שרית גדעוני, אשרת גזל, ד"ר אורית גילור, ד"ר שחר גינדי, אריאלה הלוינג, ד"ר שרה זדוניאנסקי, ד"ר בר זוהר-שי, רן ישפה, ד"ר מטי זכאי-משיח, ד"ר דניאל וטלמן, ד"ר ריבה מנדל, ד"ר שי מנשה, ד"ר ענת משה, ד"ר בלומה סגל, רינת קדמי-רינסקי, חגית קציר, ד"ר מרסל קרוגר, ד"ר ענבל שמיר

הלימודים בחוג לחינוך מיוחד מבוססים על תפיסת עולם חינוכית-הומניסטית הרואה ערך חינוכי ואתגר בשילובם של תלמידים עם מוגבלויות במסגרות חינוך מתאימות, בחברה ובמסגרות עבודה. הלימודים בחוג לחינוך מיוחד מיועדים להקנות לסטודנט ידע עיוני ומחקרי רחב בתחום והיכרות עם אוכלוסיות לומדים עם מוגבלויות שונות. ידע זה יאפשר לו לגבש לעצמו תפיסת עולם חינוכית ערכית שתהווה תשתית לעבודתו בעתיד ולהמשך ההתמקצעות שלו בתחום.

מרכיבי תוכנית הלימודים בחוג לחינוך מיוחד

הלימודים מורכבים מלימודי ליבה (קורסי מבוא וקורסים מתקדמים) ומלימודי התמחות. לימודי הבחירה (במסגרת הליבה) מאורגנים בשני אשכולות:

- אשכול רגשי וחברתי
- אשכול טיפולי

בשנת הלימודים השלישית כל סטודנט בוחר מוקד התמחות.³ בחירה זו מאפשרת להרחיב את הידע בתחום אחד מתוך עניין והתאמה אישית. המוקדים הם:

לקיית התפתחות - מוקד זה עוסק בתלמידים עם מוגבלות שכלית ובתלמידים על הרצף האוטיסטי. השיעורים במוקד זה כוללים התייחסות למאפיינים של תלמידים אלה ולסוגיות הקשורות בהתאמת ההוראה ובדרכים לטיפוח חלופות בתקשורת. דגש ניתן גם על דרכים לשילוב אוכלוסייה זו במסגרת החינוכית ובקהילה.

3 הסטודנטים של הכשרת אקדמאים בוחרים מוקד בשנה השנייה.

לקויי שפה, חירשים וכבדי שמיעה - מוקד זה עוסק בתלמידים עם קושי שפתי על רקע ירידה בשמיעה או על רקע נוירולוגי ו/או מוטורי, הלומדים במסגרות מיוחדות ומשולבות. מטרת מוקד זה היא להעמיק את הידע התיאורטי בחירשות ובלקויות שפה ובהשלכותיהן על התפתחות הילד בתחומים שונים. הקורסים כוללים גם הכרת אסטרטגיות לשיקום תקשורת וחינוכי וכן שפת סימנים.

לקויות למידה - מטרת מוקד זה היא להעמיק את הידע התיאורטי בכל הנוגע לתלמידים עם לקות למידה הלומדים במסגרות משולבות או מיוחדות. שיעורי המוקד יעסקו בהקניית ידע ובהעמקה של המאפיינים הייחודיים לאוכלוסייה זו ושל תוכניות התערבות חינוכיות-טיפוליות אישיות ומערכתיות, מעבר לנלמד בקורסי הליבה.

פירוט נושאי הלימוד וסדר הלימודים

הערות	סה"כ	ד	ג	ב	א	אופן לימוד	נושאי הלימוד
	11						קורסי מבוא
					1	חובה	מחשבת החינוך המיוחד
יילמד יחד (שיעור + סיורים)					1	חובה	אוכלוסיות עם צרכים נוספים- מרח"ב
					1	חובה	היכרות עם מסגרות בחינוך המיוחד- מרח"ב
					1	חובה	התפתחות אופיינית ולא אופיינית של שפה
					1	חובה	מבוא ללקויות למידה
					1	חובה	היבטים התפתחותיים ברכישת שפה כתובה
סמסטר א					1	חובה	איתור קשיים ברכישת חשבון א (תנאי מקדים: היבטים התפתחותיים ברכישת חשבון)
סמסטר ב					1	חובה	איתור קשיים ברכישת חשבון ב (תנאי מקדים: איתור קשיים ברכישת חשבון א)
				1		חובה	סוגיות בשילוב
				1		חובה	גישות מתווכות בהוראה
			1			חובה	פסיכופתולוגיה וקשיי התנהגות
	7					חובה	קורסים מתקדמים
סמסטר א				1		חובה	איתור קשיים ברכישת קריאה וכתיבה א (תנאי מקדים: היבטים התפתחותיים ברכישת שפה כתובה)
סמסטר ב				1		חובה	איתור קשיים ברכישת קריאה וכתיבה ב (תנאי מקדים: איתור קשיים בקריאה ובכתיבה א)

נושאי הלימוד	אופן לימוד	א	ב	ג	ד	סה"כ	הערות
מבוא לשיטות התערבות בחשבון	חובה		1				
נירוקוגניציה לחינוך מיוחד	חובה			1			
משפחה-קהילה- מערכת החינוך המיוחד	חובה				1		
סמינריון: 1. הורות - דרכי התמודדות בחינוך מיוחד 2. חוויית השילוב של תלמידים עם צרכים מיוחדים בחינוך הרגיל	בחירה סמינריון אחד				2		
קורסי בחירה⁴						2	
אשכול רגשי/חברתי 1. תקשורת מקדמת - עשייה קולנועית בחינוך המיוחד - מבוא 2. תקשורת מקדמת - עשייה קולנועית בחינוך המיוחד - יצירה 3. הסתגלות חברתית של תלמידים עם הפרעות התנהגות 4. מיניות מתבגרים ופוגענותם 5. דיאלוג פנימי ככלי העצמה למורה בחינוך המיוחד	בחירה בקורס אחד ⁵		1				

4 היצע מעודכן של שיעורי הבחירה יפורסם בכל שנה.
5 יש לבחור שני קורסים סה"כ משני האשכולות. ניתן גם לבחור את שניהם מאותו אשכול.

נושאי הלימוד	אופן לימוד	א	ב	ג	ד	סה"כ	הערות
אשכול כלים טיפוליים 1. יוגה וחינוך 2. משחק תיאטרון ודרמה ככלי בחינוך המיוחד 3. יסודות ביבליותרפיים בספרות ילדים 4. פסיכודרמה 5. מודל אקולוגי לעבודת צוות רב מקצועי	בחירה בקורס אחד		1				
מוקדים							
בחירה במוקד אחד בהיקף 5 ש"ש + בחירה בקורס אחד ממוקד אחר 1 ש"ש							
1. מוקד לקוי התפתחות							
סוגיות בחינוך חברתי מיני				1			
למידה של תלמידים ובוגרים עם מוגבלות שכלית התפתחותית				1			
תלמידים עם קשיים על הרצף האוטיסטי (ASD)				1			
מעורבות והשתתפות בקהילה וסנגור עצמי				1			
תקשורת תומכת וחליפית				1			
2. מוקד לקוי שפה, חירשים וכבדי שמיעה							
חירשים וכבדי שמיעה - היבטים קוגניטיביים, רגשיים וחברתיים				1			
מבוא לאודיולוגיה חינוכית				1			
שפה של ילדים עם לקויות שמיעה ושפה				1			

נושאי הלימוד	אופן לימוד	א	ב	ג	ד	סה"כ	הערות
שפת סימנים למתחילים				1			
שפת סימנים למתקדמים				1			
3. מוקד לקוי למידה							
קשב ותפקודים ניהוליים				1			
שיטות התערבות וטיפול בקשיי קריאה וכתובה				1			
שיטות התערבות וטיפול בקשיים בחשבון				1			
סוגיות מתקדמות בליקוי למידה				1			
שיטות ויסות התנהגות לתלמידים עם הפרעות התנהגות				1			

לימודים דיסציפלינריים – חוג במקצועות הוראה

*פירוט השיעורים בחוגים השונים מופיע בפרק החוגים בידיעון, עמ' 179.

סטודנטים הלומדים בנתיב בית הספר (גילי 6-21) יבחרו 2 חטיבות של 13 ש"ש כל אחת מתוך החוגים: לשון עברית, מקרא ותרבות ישראל, ספרות עברית וכללית, לימודי הסביבה וחקלאות, לימודי א"י וגיאוגרפיה, מתמטיקה ומדעי הטבע.

סטודנטים הלומדים בנתיב בית הספר (גילי 6-21) עם תעודת הוראה לבית הספר היסודי יבחרו בחוג בהיקף של 26 ש"ש מתוך החוגים: מקרא, ספרות עברית וכללית, מדעי הטבע, מדעי סביבה וחקלאות, מתמטיקה, לשון עברית.

סטודנטים הלומדים בנתיב בית הספר (גילי 6-21) עם תעודת הוראה לבית הספר העל-יסודי יבחרו בחוג בהיקף של 26 ש"ש מתוך רשימת החוגים המפורטים להלן: מקרא, ספרות עברית וכללית, לימודי סביבה, מתמטיקה, לשון עברית (פירוט השיעורים מופיע בפרק החוגים).

הכשרת אקדמאים להוראה בחינוך מיוחד (21-6)

תוכנית הלימודים מיועדת להכשיר אקדמאים להוראה ולטיפול בתלמידים עם מוגבלות הלומדים במסגרות מיוחדות או משלבות של החינוך המיוחד. התוכנית משלבת לימודים עיוניים בחינוך מיוחד והתנסות במגוון מסגרות חינוכיות ובסדנאות לאבחון ולטיפול בתלמידים מתקשים בקריאה, בכתיבה ובחשבון.

* הקבלה ללימודים מותנית בריאיון קבלה.

מבנה הלימודים

10 ש"ש	לימודי חינוך והוראה	1
20 ש"ש	דידקטיקה והכשרה מעשית	2
2 ש"ש	לימודי יסוד	3
26 16 ש"ש עד 10 ש"ש	לימודים דיסציפלינריים חוג חינוך מיוחד מקצוע הוראה	4
	לימודי חובה (ללא נקודות זיכוי)	5
58 ש"ש	סה"כ	

* התוכנית המפורטת לעיל היא התוכנית המלאה. לכל סטודנט תיבנה תוכנית אישית מותאמת בהתאם ללימודיו האקדמיים הקודמים.

* להסבר על משמעות מרכיבי הלימוד ראו בפתיח של המסלול לחינוך מיוחד לעיל, עמ' 73.

פירוט נושאי הלימוד וסדר הלימודים

תחום	קורסים	היקף בש"ש	אופן/זמן הלימוד
1. לימודי חינוך והוראה			
נפש והתפתחות האדם	פסיכולוגיה התפתחותית	1	חובה
	למידה והסתגלות חברתית	1	חובה
תכנון וניהול ההוראה והלמידה	יסודות בתכנון ובהערכת הלמידה	1	חובה
	למידה פעילה ובלתי פורמלית	1	חובה
	סדנה לניהול וחינוך כיתה/פיתוח זהות אישית ומקצועית של המחנך	1	חובה
	למידה דיגיטלית במנות קטנות	0.5	חובה
הוראה מאתגרת חשיבה	1. קשיבות (מיינדפולנס) 2. הוראה לשם הבנה	0.5	בחירה במודולה אחת
המורה כחוקר	סמינריון חקר ההוראה	2	חובה
מחשבות בחינוך	1. הומניזם ואכפתיות בחינוך 2. חינוך הומניסטי בעבר ובהווה 3. אתגרי החינוך בעידן הפוסט-מודרני - מוק	1	בחירה בקורס אחד
	1. החברה הישראלית כחברה מרובת תרבויות 2. קידום חברה משותפת 3. לימודי השואה והחברה הישראלית 4. הזהות הערבית והחברה הישראלית	1	בחירה בקורס אחד
	2. דידקטיקה והכשרה מעשית		
	תורת ההוראה בחינוך מיוחד	2	
	אסטרטגיות הוראה (מוקד): לתלמידים עם ליקויי למידה בעל-יסודי, עם ליקוי התפתחותי או לקות שפה, חירשים וכבדי שמיעה	2	
	סדנה להוראת תלמידים מתקשים בקריאה ובכתיבה	2	

תחום	קורסים	היקף בש"ש	אופן/זמן הלימוד
	סדנה להוראת תלמידים מתקשים בחשבון	2	
	התנסות בהוראת תלמידים בחינוך המיוחד	6	
	התנסות בהוראה בהתאם למוקד (לקויות למידה, לקויות התפתחותיות או לקויות שפה, חירשים וכבדי שמיעה)	6	
3. לימודי יסוד		2	
	עברית בהוראה לאקדמאים (ניתן לגשת למבחן פטור)	2	
4. לימודים דיספלינריים - החוג לחינוך מיוחד:		16	
קורסי חובה:		11	
	מחשבת החינוך המיוחד	1	
	אוכלוסיות עם צרכים נוספים	1	
	פסיכופתולוגיה וקשיים בהתנהגות או נירוקוגניציה לחינוך מיוחד	1	
	גישות מתווכות בהוראה	1	
	מבוא ללקויות למידה	1	
	משפחה-קהילה-מערכת החינוך המיוחד	1	
שנה א	איתור תהליכים תקינים ולקויים בקריאה ובכתיבה	1+1	
שנה א	מבוא להוראת החשבון בחינוך המיוחד: היבטים תיאורטיים וישומיים	1+1	
	מבוא לשיטות התערבות בחשבון	1	
קורסי בחירה		1	
אשכול היבטים רגשיים וחברתיים:			
	תקשורת מקדמת - עשייה קולנועית בחינוך המיוחד - מבוא	1	
	תקשורת מקדמת - עשייה קולנועית בחינוך המיוחד - יצירה	1	

תחום	קורסים	היקף בש"ש	אופן/זמן הלימוד
	הסתגלות חברתית של תלמידים עם הפרעות התנהגות	1	
	דיאלוג פנימי ככלי העצמה למורה בחינוך מיוחד	1	
	מיניות מתבגרים ופוגענותם	1	
אשכול טיפולי:			
	מפגש יוגה וחינוך	1	
	משחק תיאטרון ודרמה ככלי בחינוך המיוחד	1	
	יסודות ביביליותרפיים בספרות ילדים	1	
	פסיכודרמה	1	
	מודל אקולוגי לעבודת צוות רב מקצועי	1	
בחירה במוקד אחד	לימודים במוקד בשנה"ל השנייה	4	
א. מוקד לקוי התפתחות			
חובה במוקד	למידה של תלמידים ושל בוגרים עם מוגבלות שכלית התפתחותית	1	
חובה במוקד	תקשורת תומכת חלופית	1	
חובה במוקד	תלמידים עם קשיים על הרצף האוטיסטי	1	
בחירה בקורס אחד	מעורבות והשתתפות בקהילה וסנגור עצמי	1	
	סוגיות בחינוך חברתי-מיני		
ב. מוקד לקוי שמיעה ושפה:			
בחירה בקורס אחד	חירשים וכבדי שמיעה – היבטים חברתיים, רגשיים וקוגניטיביים	1	
	שפה של ילדים עם לקויות שמיעה ושפה		
חובה במוקד	מבוא לאודיולוגיה חינוכית	1	

תחום	קורסים	היקף בש"ש	אופן/זמן הלימוד
	שפת סימנים למתחילים	1	חובה במוקד
	שפת סימנים למתקדמים	1	חובה במוקד
ג. מוקד לקויי למידה			
	סוגיות מתקדמות בלקויי למידה	1	חובה במוקד
	שיטות התערבות וטיפול בקשיי קריאה וכתביבה	1	חובה במוקד
	שיטות התערבות וטיפול בקשיים בחשבון	1	חובה במוקד
	קשב ותפקודים ניהוליים	1	בחירה בקורס אחד
	שיטות ויסות התנהגות לתלמידים עם הפרעות התנהגות		
	לימודים דיסציפלינריים (מקצוע הוראה)	עד 10 ש"ש	
5. לימודי חובה (ללא ני"ז)			
	עזרה ראשונה	v	
	ביטחון, בטיחות ושעת חירום	v	
	זהירות בדרכים, נגישות ואורח חיים בריא	v	

נתיב משולב: חינוך מיוחד בגיל הרך (לידה עד גיל 6)

ראשי הנתיב:

ד"ר רינת מיכאל, ראש המסלול והחוג לחינוך מיוחד

שעות קבלה: יום ד 10:30-12:00 (בתיאום מראש)

מיקום: דקל 423

טלפון: 09-7476251

דואר אלקטרוני: rinat.michael@beitberl.ac.il

ד"ר ענת בן שבת, ראש המסלול והחוג לחינוך לגיל הרך

שעות קבלה: יום ג' 11:00 - 13:00 (בתיאום מראש)

מיקום: דקל 430 / חדר 4

טלפון: 09-747-6414

דואר אלקטרוני: anatbensha@gmail.com

סגל המרצים: ד"ר אפרת בנג'ו, יפעת בן-זאב, ד"ר עינת ברעם-אשל, אשרת גזל, ד"ר שחר גינדי, ד"ר בר זוהר-שי, רן ישפה, ד"ר מטי זכאי-משיח, ד"ר שי מנשה, ד"ר בלומה סגל, רינת קדמי-רינסקי, חגית קציר, ד"ר מרסל קרוגר, ד"ר ענבל שמיר, סיגלית אבירם-בריל, רונית אטינגר, ד"ר אורן ארגז, ד"ר שולמית ביסמנובסקי, ד"ר ענת בן שבת, מיכל ג'ראד, רותי הלביץ כהן, מלי ליבוביץ, ד"ר שגית מור, זהר סיטנר, ד"ר שירה סלור פוטרמן, ד"ר אנה סנדבנק, אורה צימרמן, ד"ר ירדן קדר, רינת קוטלר, ד"ר טליה קונסטנטין, ד"ר יעל קסנר ברוך, ד"ר אילאיל קרן, ד"ר נטע רבהון-דמתי

הלימודים בנתיב זה הם בתוכנית דו-חוגית מורחבת המקנה כפל הסמכה: תעודת הוראה לגילי הגן בחינוך המיוחד ובחינוך הרגיל.

תפקידם של מנהלי גן בחינוך המיוחד הוא איתור, אבחון וטיפול בילדים עם מוגבלויות, במטרה לסייע להם לממש, מוקדם ככל האפשר, את יכולותיהם תוך תיווך חינוכי ובמסגרת תוכנית טיפולית סדורה ואישית.

תוכנית הלימודים נועדה להכשיר מנהלי גן לטיפול בילדים עם מוגבלויות הלומדים במסגרות חינוכיות שונות ברצף שבין גן הילדים הרגיל ועד לגן המיוחד. תוכנית הלימודים נבנתה בשיתוף המסלול לגיל הרך. שילוב בין-מסלולי זה, יצר תוכנית לימודים שיש בה תשתית תיאורטית רחבה של לימודי הילדות המוקדמת תוך הדגשת היבטים התפתחותיים טיפוסיים ושאינם טיפוסיים, ויש בה איתור וטיפול בילדים עם מוגבלות בגיל הרך. בוגרי המסלול יוכלו להשתלב בהוראה במסגרות של הגן הרגיל, במסגרות של החינוך המשלב ובמסגרות החינוך המיוחד לגן.

מבנה תוכנית הלימודים:

שעות שנתיות	תחום	
8	לימודי חינוך והוראה	1
28	הכשרה מעשית	2
72 26 26 20	לימודים דיסציפלינריים: החוג לגיל הרך החוג לחינוך מיוחד חטיבות דיסציפלינריות	3
4	לימודי יסוד	4
-	לימודי חובה (ללא נ"ז)	5
112	סה"כ	

פירוט המרכיבים בתוכנית הלימודים:

1. לימודי חינוך והוראה

תחום זה כולל לימודי תשתית עיוניים ויישומיים, הנחוצים כבסיס לעבודת החינוך וההוראה בכמה תחומים מרכזיים כגון מחשבות בחינוך, נפש והתפתחות האדם, תכנון וניהול ההוראה והלמידה בגן, הגננת כחוקרת ועוד. לימודים אלה נלמדים ברובם במשותף עם תלמידי שאר המסלולים.

בשנה א ילמדו הסטודנטים ב-**מרח"ב** = מרחב רבגוני חינוכי בינתחומי. במסגרת מרח"ב יתקיימו לימודים מרוכזים בקהילת המסלול ובקהילת החינוך. לימודי המרח"ב עוסקים בסוגיות מרכזיות בקשר בין חברה וחינוך ובבירור זהות מקצועית של הלומדים כאנשי חינוך. המרח"ב כולל התנסויות בדרכי למידה חדשניות, הרצאות, סדנאות, סיורים ופעילויות מגוונות. לימודי מרח"ב יתקיימו בימי ג בין 8:30 - 16:00 בשני הסמסטרים. שמות הקורסים הכלולים במרח"ב מפורטים בטבלת 'פירוט נושאי הלימוד וסדר הלימודים במסלול' שלהלן.

2. הכשרה מעשית

ההכשרה המעשית כוללת התנסות מעשית מודרכת וקורסים דידקטיים מלווי התנסות. במסגרת ההכשרה הממוקדת לחינוך המיוחד בגיל הרך משתתפים הסטודנטים בהתנסות מודרכת בהוראה. במסגרת זו הם נחשפים למגוון מסגרות ושירותים הניתנים על ידי מערכת החינוך המיוחד, ומתנסים בעבודה חינוכית-טיפולית עם תלמידים שיש להם מוגבלות וצורך חינוכי ייחודי. צוות של מדריכים פדגוגיים ומורים חונכים מלווה את ההתנסות.

בשנה א - תוכנית סיורים במסגרות גניות שונות ובכללן גני חינוך מיוחד.
בשנה ב - ההתנסות היא בגני טרום חובה וחובה בחינוך הרגיל. ההתנסות נערכת במשך יומיים בשבוע.

בשנה ג - ההתנסות תתקיים במשך יומיים בשבוע בגני חינוך מיוחד.

בכל שנה מתקיים גם שבוע התנסות מרוכז. בשנת הלימודים תשפ"ב הוא יתקיים בין התאריכים 11.03.2021-06.03.2022. ציון עובר בקורסי ההתנסות המודרכת הוא 70.

3. לימודים דיסציפלינריים

הלימודים הדיסציפלינריים הם לימודי ידע-התוכן הנדרש למחנכי החינוך המיוחד בגיל הרך, והם כוללים שלושה רכיבים:

- א. החוג לחינוך מיוחד בגיל הרך (ראו פירוט בהמשך).
- ב. החוג לגיל הרך (ראו פירוט בהמשך).
- ג. חטיבות לימוד במקצועות ההוראה בגן.

4. לימודי יסוד

עברית בהוראה, אנגלית למטרות אקדמיות

5. לימודי חובה

- עזרה ראשונה
- ביטחון, בטיחות ושעת חירום
- זehירות בדרכים, נגישות ואורח חיים בריא

***מעורבות סטודנטים בפעילות בקהילה**

השתתפות בפרויקט 'מעורבות חברתית' תאפשר לסטודנטים להמיר את הקורס ואת הפעילות החברתית בקרדיט אקדמי. לפרטים ראו: 'דיקאן הסטודנטים', עמ' יא. אנו ממליצים להצטרף לפרויקט המעורבות החברתית של החוג לחינוך לגיל הרך המתקיים במעונות היום המפוקחים והאיכותיים לגילי לידה עד 3 של עיריית כפר סבא. לפרטים – ד"ר שולמית ביסמנובסקי.

***התמחות בהוראה (סטאז') וחניכה מקצועית במסגרות החינוכיות**

כל בוגרי המסלול מחויבים בשנת סטאז' על מנת לקבל רישיון הוראה ממשרד החינוך. **שנת הסטאז' היא השנה הראשונה של הגננת במערכת החינוך.** לפרטים ראו: 'יחידת פורשים כנף', עמ' 225.

פירוט נושאי הלימוד וסדר הלימודים:

הערות	סה"כ בש"ש	שנה ד	שנה ג	שנה ב	שנה א	אופן הלימוד	נושאי הלימוד
	8						1. לימודי חינוך והוראה
	4						א. מרח"ב - מרחב רבגוני חינוכי בינתחומי
					2	חובה במרח"ב	לבחור בחינוך בחברה הישראלית
					1	חובה במרח"ב	דמוקרטיה וצדק חברתי
					1	חובה במרח"ב	הומניזם ואכפתיות
	2						ב. תכנון וניהול ההוראה והלמידה
				1		קורס חובה	יסודות בתכנון והערכת הלמידה בגן הילדים
		1				סדנה חובה	ארגון וניהול מוסדות חינוך בגיל הרך
	2						ג. הגנת כחוקרת
			2			סמינריון חובה	סמינריון חקר ההוראה (חינוך מיוחד או גן)
	28						2. הכשרה מעשית
					1	חובה במרח"ב	היכרות עם מסגרות חינוכיות: סיורים בגנים (רגילים ומיוחדים) התנסות מרוכזת בגן חינוך מיוחד + סדנאות לעיצוב סביבת הגן
				11.5			התנסות בגני טרום חובה וחובה
				2			תפיסת תפקיד הגנת
			11.5				התנסות בגני חינוך מיוחד
			2				דרכי הוראה בגני חינוך מיוחד

נושאי הלימוד	אופן הלימוד	שנה א	שנה ב	שנה ג	שנה ד	סה"כ בש"ש	הערות
3. לימודים דיסציפלינריים							
א. חוג גיל הרך 26 ש"ש ב. חוג חינוך מיוחד לגן 26 ש"ש ג. מקצועות הוראה בגן: בחירה ב-2 חטיבות הוראה של 10 ש"ש מתוך*: 1. לשון, ספרות ותרבות ישראל 2. מדעים 3. אומנות							
4. לימודי יסוד							
עברית בהוראה לגיל הרך ולבית הספר היסודי**							
אנגלית (עד רמת פטור)							
5. לימודי חובה (ללא נ"ז)							
הדרכה בספרייה							
עזרה ראשונה							
ביטחון, בטיחות ושעת חירום							
זהירות בדרכים, נגישות ואורח חיים בריא							
סה"כ							
112							

* סטודנט שבחר בשתי החטיבות מדעים ואמנויות, חייב ללמוד גם את הקורס **הבנה, הבעה וכתביה אקדמית**, השייך לחטיבה 'שפה, ספרות ותרבות ישראל'. הקורס יחליף אחד מן הקורסים הנלמדים בחטיבות שנבחרו, בתיאום עם ראשי הנתיב.

** סטודנט שסווג לפי הציון בלשון עברית בתעודת הבגרות או לפי הציון בפסיכומטרי **לעברית בהוראה - רמה א**, חייב ללמוד קודם את **רמה א** ורק לאחר שעבר את הקורס בהצלחה, ילמד את הקורס **עברית בהוראה לגיל הרך ולבי"ס היסודי**. ציון עובר מרמה לרמה הוא 70. ציון עובר לסטודנטים ששפת האם שלהם אינה עברית ולסטודנטים עולים חדשים (עד 10 שנים בארץ) הוא 60.

היקף הלימודים בחוג לחינוך לגיל הרך הוא 26 ש"ש על פי החלוקה:

- 18 ש"ש שיעורי חובה
- 6 ש"ש שיעורי בחירה (מתוך הקורסים באשכולות המסומנים כקורסי בחירה)
- 2 ש"ש סמינריון

קורסי החובה לפי אשכולות

ד	ג	ב	א	
אשכול התפתחות הילד: 5 ש"ש חובה				
			2	בצעדי ענק: הדרמה של הילד המתפתח - חובה במרח"ב
			1	התפתחות קוגניטיבית
		1		התפתחות המשחק והתנועה בגיל הרך
	1			התפתחות המוח: סוגיות חינוכיות
אשכול התפתחות השפה: 3 ש"ש חובה				
			2	רכישת השפה בגיל הרך
		1		ניצני אוריינות ורכישת השפה הכתובה
אשכול ספרות, תרבות ואומנות: 4 ש"ש חובה				
			1	היבטים התפתחותיים וחינוכיים בספרות ילדים
		1		ציורי ילדים: חוויה ויצירה
		1		מוסיקה והתפתחות הילד
		1		מועדים בתרבות הילד
אשכול ילד וחברה: 2 ש"ש חובה				
		1		הילד ומעגל החיים המשפחתי
	1			יחסי הורים-גננות
אשכול טבע, סביבה ומדעים: 2 ש"ש חובה				
		1		חשיבה מתמטית בגיל הרך
		1		טיפוח חשיבה מדעית בגיל הרך

ד	ג	ב	א	
אשכול חינוך מיוחד: 2 ש"ש חובה				
		1		ילדים עם לקויות התפתחותיות, מוטוריות ותחושתיות
		1		סוגיות בחינוך משלב בגן
סמינריון 2 ש"ש				
2				התפתחות סנסומוטורית בגיל הרך

קורסי הבחירה לפי אשכולות

ד	ג	ב	א	
קורסי בחירה באשכול התפתחות השפה				
		1		רב-תרבותיות ורב-לשוניות בגיל הרך
1				שפה וחשיבה
קורסי בחירה באשכול ספרות, תרבות ואומנות				
1				מוסיקה בתכנון לימודים בגן
קורסי בחירה באשכול ילד וחברה				
	1			איתור וקידום ילדים בסיכון
קורסי בחירה באשכול טבע סביבה ומדעים:				
		1		עיצוב הסביבה החינוכית בגן
	1			הרבוטי והאנושי: ילדים לומדים תכנות ורובוטיקה
	1			הילד הסקרן: חוויה, חקר וגילוי בגן
	1			מיינדפולנס בחינוך לגיל הרך: היבטים קשביים, רגשיים ויישומיים
	1			חשיבה חישובית
	1			חישובית, טכנולוגית ורובוטיקה

ד	ג	ב	א	
קורסי בחירה באשכול חינוך מיוחד:				
	1			ילדים עם לקויות לומדים מתמטיקה, מדע וטכנולוגיה (ממ"ט)
	1			הילד המתגר: מניעה וטיפול במקרי אלימות וסיכון בגן

היקף הלימודים בחוג לחינוך מיוחד בגיל הרך הוא 26 ש"ש על פי החלוקה:

- 13 ש"ש שיעורי חובה
- 6 ש"ש שיעורי בחירה
- 7 ש"ש קורסי מיקוד

הערות	סה"כ בש"ש	ד	ג	ב	א	נושאי הלימוד
	13 ש"ש					קורסי חובה בחינוך מיוחד
					1	מחשבת החינוך המיוחד
					1	אוכלוסיות עם צרכים נוספים
					1	מודל אקולוגי לעבודת צוות רב-מקצועי
					1	מבוא ללקויות למידה
				1		יסודות ביבליותרפיים בספרות ילדים
				1		גישות מתווכות בהוראה
			1			פסיכופתולוגיה וקשיים בהתנהגות
						קורסים מתקדמים:
			1			נירוקוגניציה לחינוך מיוחד
			1			קשב ותפקודים ניהוליים
		1				משפחה-קהילה-מערכת החינוך המיוחד

נושאי הלימוד	א	ב	ג	ד	סה"כ בש"ש	הערות
סמינריון: חוויית השילוב של תלמידים עם צרכים מיוחדים בחינוך הרגיל				3		
בחירה מתוך שני אשכולות					6 ש"ש	
אשכול רגשי/חברתי						
תקשורת מקדמת – עשייה קולנועית בחינוך המיוחד – מבוא		1				יש לבחור מבין הקורסים.
תקשורת מקדמת – עשייה קולנועית בחינוך המיוחד – יצירה		1				
הסתגלות חברתית של תלמידים עם הפרעות התנהגות		1				
דיאלוג פנימי ככלי העצמה למורה בחינוך מיוחד		1				
אשכול כלים טיפוליים						
יוגה וחינוך			1			
משחק, תיאטרון ודרמה ככלי בחינוך המיוחד			1			
פסיכודרמה			1			
קורסי מיקוד בחינוך מיוחד					7 ש"ש	
מעורבות והשתתפות בקהילה וסנגור עצמי		1				
תקשורת תומכת חלופית		1				
מבוא לאודיולוגיה חינוכית		1				
שפת סימנים למתחילים		1				
שפת סימנים למתקדמים		1				
תלמידים עם קשיים על הרצף האוטיסטי (ASD)		1				
חירשים וכבדי שמיעה – היבטים קוגניטיביים, רגשיים וחברתיים		1				

המסלול לקידום נוער

ראש המסלול: ד"ר ליאת יכניץ

שעות קבלה: סמסטר א: יום ד 12:00-13:00; סמסטר ב: יום ב 12:00-13:00

טלפון ראש היחידה: 09-7476248

מיקום: דקל 426

דואר אלקטרוני של ראש היחידה: liat.yakhnich@beitberl.ac.il

סגל המסלול: ד"ר רחלי אורינג כהן, ד"ר הלה גולן סמוחה, ד"ר דניאל וטלמן, ד"ר ניר ויטנברג, ד"ר רונית חיימוב אילי, ד"ר חנה חימי, ד"ר שרון טויס, ד"ר ליאת יכניץ, ד"ר לירז יעקובי זילברברג, ד"ר יפעת כרמל, אורית לרר-כנפו, ד"ר חגית קליבנסקי, אמיר שמש, ד"ר אילה שעשוע

הלימודים במסלול לקידום נוער מיועדים להכשיר ולעצב אנשי מקצוע להובלת תהליכי שינוי וקידום של נוער ושל צעירים בסיכון, באוריינטציה חינוכית-טיפולית. הכשרתם של עובדי קידום נוער דומה באופייה לזו של מקצועות הסיוע (Helping Professions) וכוללת לימודים עיוניים והתנסות מעשית. תוכנית הלימודים משלבת בין בסיס הידע הנדרש לזיהוי מצבי סיכון אצל מתבגרים לבין גישות חינוכיות ומיומנויות התערבות התואמות את הצרכים ההתפתחותיים של המתבגרים. התוכנית מקנה ידע תיאורטי לצד מיומנויות וכלים יישומיים. לימודי המסלול כוללים תיאוריות מדיסציפלינות שונות: פסיכולוגיה, חינוך, סוציולוגיה, עבודה סוציאלית, קרימינולוגיה ואנתרופולוגיה, תוך התמקדות בגיל ההתבגרות. ההכשרה המעשית מלווה את תהליך רכישת הידע העיוני ומאפשרת היכרות עם המערכות המטפלות בנוער בסיכון.

מטרות התוכנית

מטרת הלימודים העיוניים היא להקנות לבוגרים תשתית של ידע תיאורטי שיאפשר התמצאות, הבנה ומודעות למכלול ההיבטים והמשתנים המשפיעים על ההתפתחות ועל ההתגבשות של התנהגויות נוער במצוקה ונוער בסיכון. במהלך הלימודים מתוודעים הסטודנטים לגישות התערבות פרטניות, קבוצתיות, משפחתיות וקהילתיות הן מההיבט התיאורטי והן מההיבט היישומי. ההכשרה המעשית מזמנת התנסות והתמחות במישורי התערבות שונים (פרטני, קבוצתי וקהילתי), באוריינטציה חינוכית-טיפולית, במגוון בעיותיהם של בני נוער.

השילוב בין התשתית העיונית לבין ההתנסות המלווה בהדרכה פרטנית וקבוצתית, מאפשר מפגש משמעותי בין התיאוריה ליישומה בשדה ותורם להתפתחותו המקצועית של העובד הפרופסיונלי העוסק בנוער בסיכון תוך שימוש במכלול סוגי ההתערבויות. ההתנסויות בהכשרה המעשית ממוקדות במישורים שונים – פרטני, קבוצתי וקהילתי-מערכתי (ראו פירוט בהמשך).

ההכשרה דורשת ליווי ותשומת לב אישית אינטנסיבית וקפדנית ומעקב אחר התהליך האישי העובר על כל אחד ואחת מתלמידי המסלול. הסדנאות, מסגרות ההכשרה המעשית, ההנחיה הפרטנית וההדרכה הקבוצתית הם לב ליבו של תהליך סוציאליזציה מקצועי שבו נבחנת מסוגלותו והתאמתו של הסטודנט לדרישות המקצוע.

תוכנית הלימודים במסלול חושפת את הסטודנטים לתחום עבודה אתגרי זה ומעניקה להם הכשרה אקדמית ומעשית. היא מכשירה את הבוגרים לעסוק בתחומים הקשורים באיתור, במניעה, בהתערבות ובסיוע לבני נוער במצבי סיכון ו/או במצוקה. בוגרי המסלול משתלבים בעבודה במסגרות הנותנות מענה לקשיי ההשתלבות של המתבגרים ועוסקות במניעה ובהתערבות במצבי סיכון, כגון יחידות לקידום נוער ברשויות המקומיות, בתי ספר, מרכזים קהילתיים, פנימיות, עמותות – על"ם, לשובע, נירים ועוד.

משך הלימודים: ארבע שנים

הלימודים במסלול לקידום נוער מקנים לבוגרים תואר B.Ed. ותעודת "עובד חינוך בהתמחות קידום נוער בסיכון", שהיא שקולה לתעודת הוראה (לשכר – כפל תואר וקידום בתחום של עבודה בחינוך הלא פורמלי ועבודה עם נוער בסיכון).

תעודת הוראה

סטודנטים המעוניינים גם בתעודת הוראה, יכולים לשלב לימודי הכשרה להוראה במסלול העל-יסודי (נתיב אלטרנטיבי) או במסלול לחינוך מיוחד (הפירוט בהמשך).

מרכיבי תוכנית הלימודים

1. לימודי חינוך והוראה

תחום זה כולל לימודי תשתית עיוניים ויישומיים, הנחוצים כבסיס לעבודת החינוך בכמה תחומים מרכזיים כגון מחשבות בחינוך, נפש והתפתחות האדם, המורה כחוקר ועוד. לימודים אלה נלמדים במשותף עם תלמידי שאר המסלולים.

בשנה א ילמדו הסטודנטים ב-**מרח"ב**, מרחב רבגוני חינוכי בינתחומי. במסגרת מרח"ב, יתקיימו לימודים מרוכזים בקהילת המסלול ובקהילת החינוך. לימודי המרח"ב עוסקים בסוגיות מרכזיות בקשר שבין חברה וחינוך ובבירור זהות מקצועית של הלומדים כאנשי חינוך. המרח"ב כולל התנסויות בדרכי למידה חדשניות, הרצאות, סדנאות, סיורים ופעילויות מגוונות. לימודי מרח"ב יתקיימו בימי ג בין 8:30-16:00 בשני הסמסטרים. שמות הקורסים הכלולים במרח"ב מפורטים בטבלת 'פירוט נושאי הלימוד וסדר הלימודים במסלול' שלהלן.

2. הכשרה מעשית בקידום נוער

תהליך ההכשרה המעשית לעבודה עם בני נוער בסיכון נועד להפגיש את הסטודנטים עם השירותים החינוכיים והטיפוליים הנותנים מענה לנוער במצוקה בקהילה ובמסגרות מוסדיות, ולאפשר לו להתנסות בהתערבות חינוכית-טיפולית עם כמה בני נוער בתהליך ההכשרה. כמו כן יתנסו הסטודנטים בהפעלת קבוצות של בני נוער ובהנחייתן.

ההתנסות נערכת בשתי שנות לימוד, מלווה על ידי מנחה אישי במקום ההתנסות, והמגמה היא שבכל שנה הסטודנט יתנסה ויכיר סוג שירות שונה.

בשנה א נערכת היכרות עם השירותים השונים באמצעות הרצאות, מפגשים עם אנשי מקצוע במסגרות השונות ותצפיות. ההיכרות עם השירותים השונים נעשית במסגרת קורס "הכרת מסגרות", הכולל גם סיור (השתתפות חובה) ובמסגרת שבוע הכשרה מעשית. כחלק מתהליך ההכנה להשתלבות בהכשרה המעשית, בשנה א יתנסו הסטודנטים בדינמיקה בין-אישית במסגרת הסדנה "התנסות אישית בקבוצה" ובמסגרת הסדנה "ריאיון ותקשורת" העוסקת במיומנויות הבסיסיות של הריאיון החינוכי-טיפולי.

בשנה ב מבצע כל סטודנט התנסות מודרכת בהיקף של שש שעות בשבוע. הסטודנטים משובצים למשך כל השנה, באחד השירותים העוסקים בנוער בסיכון, כגון יחידה לקידום נוער, מוסד פנימייתי, בתי ספר וכדומה. במסגרת זו הם יהיו מעורבים בתהליך חינוכי-טיפולי עם 3-4 בני נוער במהלך השנה, וישתתפו בפעילויות של השירות במידת האפשר, כגון ישיבות צוות, השתלמויות וסיורים. כמו כן, יקבלו הסטודנטים הדרכה אישית אחת לשבוע (בהיקף של שעה) מאחד מחברי הצוות בשירות, המקבל מינוי של מנחה סטודנטים מטעם המכללה. נוסף לכך מתקיימת סדנה שבועית במכללה: "הערכה והתערבות 1", ובה נעשה הקישור בין ההתנסות המעשית בשדה לבין הלימודים התיאורטיים.

בשנה ג מבצע כל סטודנט התנסות מודרכת בהיקף של שמונה שעות בשבוע. ההכשרה המעשית כוללת, מלבד ההתערבויות הפרטניות, התנסות בהנחיית קבוצה ותכנון וביצוע פרויקט קהילתי-מערכתי. העבודה המעשית היא בהיקף של יומיים בשבוע, על מנת לאפשר קשר חינוכי-טיפולי עם 3-4 בני נוער והשתתפות במידת האפשר בדיוני צוות המקום, בהתנסות בפעילות קבוצתית ובתכנון והנחיה של פרויקט קהילתי. ההכשרה המעשית מלווה בהדרכה אישית שבועית (שעה, פעם בשבוע). בסדנה השבועית: "הערכה והתערבות 2", נעשה הקישור בין התיאוריה לפרקטיקה.

פעילות שבוע עבודה מעשית ("לימודים מסוג אחר")

פעם בשנה מתקיימת פעילות מרוכזת בשבוע עבודה מעשית. מטרת הפעילות היא להפגיש את הסטודנטים עם ארגונים ועם פעילויות ייחודיות, באופן שמהווה תוספת והעשרה לתוכנית הלימודים. פעילות זו מיועדת לכל תלמידי המסלול על פי תוכנית המוצעת לכל שנתון. הנוכחות בפעילויות אלה היא חובה. **בשנת הלימודים תשפ"ב שבוע העבודה המעשית יתקיים בין התאריכים 06-11.03.2022.**

3. לימודים דיסציפלינריים

הלימודים הדיסציפלינריים הם לימודי ידע-התוכן הנדרש לעובדי חינוך בתחום של קידום נוער והם כוללים:

לימודים עיוניים בחוג לקידום נוער ולימודי חוג דיסציפלינרי באחד מתחומי התוכן הבאים: מקרא ותרבות ישראל, ספרות עברית וכללית, היסטוריה, לימודי ארץ ישראל וגיאוגרפיה, מדעי החברה ואזרחות וחינוך מיוחד.

4. לימודי יסוד

לשון עברית בהוראה, אנגלית

5. לימודי חובה

עזרה ראשונה, בטחון, בטיחות ושעת חרום וזהירות בדרכים, נגישות ואורח חיים בריא

מעורבות סטודנטים בפעילות בקהילה

השתתפות בפרויקט 'מעורבות חברתית' תאפשר לסטודנטים להמיר את הפעילות החברתית בקרדיט אקדמי. לפרטים ראו: 'דקאן הסטודנטים', עמ' יא.

תנאי מעבר משנה לשנה

- א. ציון 70 (לפחות) בסדנאות של שנים א, ב, ג, ד.
- ב. ציון 70 (לפחות) בשיעורים: פסיכולוגיה התפתחותית, סוגיות התפתחותיות של מתבגרים בסיכון, מבוא לשיטות התערבות, שיטות התערבות בשדה החינוכי-טיפולי ב, שיטות התערבות בשדה החינוכי-טיפולי ג.
- ג. ציון 70 (לפחות) בהכשרה המעשית בשנים ב, ג.
כישלון באחד מאלה יחייב את הסטודנט לחזור על השיעור, על הסדנה ו/או על ההכשרה המעשית. במקרים חריגים של אי התאמה בולטת, עשוי צוות המרצים להמליץ על הפסקת לימודיו של סטודנט במסלול.

התמחות בתפקידי חינוך והוראה (סטאז')

*התמחות בהוראה (סטאז') וחניכה מקצועית במסגרות החינוכיות

על מנת לקבל רישיון עובד חינוך ממשד החינוך במסלולי קידום נוער, חינוך בלתי פורמלי והוראה, נדרשת שנת התמחות (סטאז'). שנה זו מתקיימת בשנה הרביעית של הלימודים לתואר, והיא שנת העבודה הראשונה בפיקוח משרד החינוך. כל בוגר חייב לעבוד במסגרת ההתמחות (בהתאם למסלול ההכשרה) בהיקף של שליש משרה לפחות, במשך שנת לימודים אחת. ניתן להתחיל את הסטאז' רק לאחר סיום 80% מחובות הלימודים העיוניים והשלמת כל החובות בתחומים: התנסות מעשית, לימודי יסוד ולימודי חובה.

במהלך הסטאז' נדרשים המתמחים לעבודה פרטנית, קבוצתית וקהילתית מערכתית תוך הדרכה אישית שבועית (שעה פעם בשבוע) ולהשתתפות בסדנת סטאז' שבועית המתקיימת במכללה בהיקף של 2 ש"ש (לא כלולה במניין השעות לתואר, ללא תשלום).

הלומדים גם במסלול קידום נוער וגם **לתעודת הוראה**, יעשו את הסטאז' בקידום נוער בשנה הרביעית ללימודים, ואת הסטאז' לקבלת רישיון הוראה בשנה החמישית או בשנה הראשונה לעבודתם בהוראה.

קיימת אפשרות לסטאז' משולב: שישיית משרה בקידום נוער ושישית משרה בהוראה, בשנה חמישית ומעלה. במהלך השנה יקבלו המתמחים הנחיה בקידום נוער והנחיה בהוראה. נוסף לכך הם ישתתפו בסדנת סטאז' אחת, בתשלום, בהיקף של 2 ש"ש.
לפרטים ראו: 'פורשים כנף', עמ' 225.

מבנה הלימודים במסלול לקידום נוער

תחום	שעות שנתיות
1 לימודי חינוך	11
2 הכשרה מעשית (בקידום נוער)	23
3 לימודים דיסציפלינריים החוג לקידום נוער (לימודים עיוניים) לימודים דיסציפלינריים	52 26 26
4 לימודי יסוד	4
5 לימודי חובה	
סה"כ	90

פירוט נושאי הלימוד וסדר הלימודים במסלול לקידום נוער

הערות	סה"כ בש"ש	שנה ד	שנה ג	שנה ב	שנה א	אופן הלימוד	נושאי הלימוד
	11	1. לימודי חינוך					
	4	א. מרח"ב - מרחב רבגוני חינוכי בינתחומי					
					2	חובה במרח"ב	לבחור בחינוך בחברה הישראלית
					1	חובה במרח"ב	דמוקרטיה וצדק חברתי ומגדרי
					1	חובה במרח"ב	הומניזם ואכפתיות בחינוך
	2	ב. נפש והתפתחות האדם					
					1		פסיכולוגיה התפתחותית
				1			פסיכופתולוגיה
	3	ג. המורה כחוקר					
				1			אוריינות מחקרית
		2				סמינריון	סמינריון בחינוך ¹

1 לסטודנטים שלא עושים תעודת הוראה.

הערות	סה"כ בש"ש	שנה ד	שנה ג	שנה ב	שנה א	אופן הלימוד	נושאי הלימוד
	2	ד. שונות, שותפות ושוויון					
					1	חובה	פסיכולוגיה חברתית
				1		חובה	מבוא לגישה קהילתית
	23	2. הכשרה מעשית בקידום נוער					
					1	חובה במרח"ב	הכרת מסגרות לנוער בסיכון
					1	סדנה חובה	התנסות אישית בקבוצה
					1	סדנה חובה	ריאיון ותקשורת
				2		סדנה חובה	סדנת הערכה והתערבות 1
			2			סדנה חובה	סדנת הערכה והתערבות 2
		2				סדנה חובה	סדנה אינטגרטיבית
			8	6		חובה	התנסות מודרכת
	52	3. לימודים דיסציפלינריים					
		חוג קידום נוער 26 ש"ש חוג דיסציפלינרי 26 ש"ש					
	4	4. לימודי יסוד					
				2		חובה	עברית בהוראה
				2		חובה	אנגלית (עד רמת פטור)
		5. לימודי חובה (ללא קרדיט)					
					v	חובה	הדרכה בספרייה
	90	סה"כ					

פירוט תוכנית לימודי החוג לקידום נוער – ש"ש 26

נושאי הלימוד	אופן הלימוד	שנה א	שנה ב	שנה ג	שנה ד	סה"כ בש"ש	הערות
א. שיעורי מבוא							
מבוא לקידום נוער במצוקה	חובה	1				11	
יחידים ומשפחות במעבר בין-תרבותי	חובה	1					
מבוא לקרימינולוגיה	חובה	1					
מיניות מתבגרים ופוגענותם	חובה במרח"ב	1					
סוגיות התפתחותיות של מתבגרים בסיכון	חובה	1					
סמים – עובדות, התמודדות ומניעה	חובה	1					
חינוך וגזענות	חובה		1				
חוקי נוער ופרוצדורה פלילית	חובה		1				
איתור מתבגרים במצבי סיכון	חובה		1				
נשים ונערות במצוקה	חובה		1				
דור המסכים – התבגרות בקורי הרשת	מקוון חובה		1				
ב. שיעורים מתקדמים							
מבוא לשיטות התערבות	חובה		1				
שיטות התערבות בשדה החינוכי-טיפול ב	חובה		1				
התערבות קבוצתית עם נוער בסיכון	חובה		1				
מתבגרים ומשפחה כמערכת	חובה			1			
הפעלה והנחיית קבוצה	סדנה חובה			2			
התערבות קצרת מועד	חובה			1			

נושאי הלימוד	אופן הלימוד	שנה א	שנה ב	שנה ג	שנה ד	סה"כ בש"ש	הערות
שיטות התערבות בשדה החינוכי-טיפולי ג	חובה			1			
זהות מקצועית של עובד קידום נוער	חובה			1			
סמינריון קידום נוער לבחירה	סמינריון חובה			2			
ג. שיעורי בחירה²						4	
<ul style="list-style-type: none"> נוער להט"ב – נוער בסיכון התנהגות סיכונית בקרב מתבגרים עם הפרעות קשב הפרעת קשב וריכוז והתנהגויות סיכוניות שיטות התערבות עם נוער בעידן הדיגיטלי עבריינות נוער אלימות ובריונות בקרב בני נוער 	בחירה		2	2			
סה"כ						26	

לימודים במסלול לקידום נוער עם תעודת הוראה

סטודנטים המעוניינים בתעודת הוראה נוסף על התואר בקידום נוער, יכולים לבחור באחד מהנתיבים הבאים:

- תעודת הוראה לבית הספר העל-יסודי בנתיב אלטרנטיבי (פירוט בפרק 'נתיב אלטרנטיבי', עמ' 128).
- נתיב קידום נוער עם תעודת הוראה בחינוך מיוחד (פירוט בהמשך).

נתיב קידום נוער עם תעודת הוראה בחינוך המיוחד

הקבלה לתוכנית מותנית בריאיון קבלה עם ראש המסלול והחוג לחינוך מיוחד ובעמידה בתנאי קבלה. ניתן להצטרף למסלול תעודת הוראה החל משנה ד. ניתן להתחיל את לימודי החטיבה הדיסציפלינרית (10 ש"ש) כבר בשנה ב (לימודים אלו אינם מהווים אישור קבלה לתעודת הוראה לחינוך מיוחד). הלימודים בנתיב זה מחייבים בשנה נוספת ובתשלום נוסף.

2 היצע שיעורי הבחירה עשוי להשתנות מדי שנה.

מבנה הלימודים בנתיב קידום נוער עם תעודת הוראה בחינוך המיוחד

שעות שנתיות	תחום	
32	לימודי המסלול לקידום נוער (כולל לימודי חינוך והוראה + הכשרה מעשית למעט סמינריון בחינוך. פירוט בטבלה למעלה.)	1
20	לימודים לתעודת הוראה בחינוך מיוחד – נתיב לתלמידי קידום נוער (פירוט בטבלה בהמשך.)	2
62	לימודים דיסציפלינריים	
26	תוכנית החוג לקידום נוער (פירוט בטבלה למעלה.)	3
26	החוג לחינוך מיוחד – נתיב תלמידי קידום נוער (פירוט בטבלה בהמשך.)	
10	חטיבה דיסציפלינרית (במקצוע הוראה בבית הספר העל-יסודי)	
4	לימודי יסוד	4
-	לימודי חובה	5
118 ש"ש	סה"כ	

תוכנית לימודי החוג לחינוך מיוחד 6-21 (היקף הלימודים 26 ש"ש)

פירוט נושאי הלימוד וסדר הלימודים

נושאי הלימוד	אופן לימוד	א	ב	ג	ד	סה"כ	הערות
קורסי מבוא						11	
מחשבת החינוך המיוחד	חובה	1					
אוכלוסיות עם צרכים נוספים - מרח"ב	חובה	1					יילמד יחד (שיעור + סיורים)
היכרות עם מסגרות בחינוך המיוחד- מרח"ב	חובה	1					
התפתחות אופיינית ולא אופיינית של שפה	חובה	1					
מבוא ללקויות למידה	חובה	1					
היבטים התפתחותיים ברכישת שפה כתובה	חובה	1					
איתור קשיים ברכישת חשבון א (תנאי מקדים: היבטים התפתחותיים ברכישת חשבון)	חובה	1					סמסטר א
איתור קשיים ברכישת חשבון ב (תנאי מקדים: איתור קשיים ברכישת חשבון א)	חובה	1					סמסטר ב
סוגיות בשילוב	חובה		1				
גישות מתווכות בהוראה	חובה		1				
הסתגלות חברתית	חובה			1			
קורסים מתקדמים	חובה					7	
איתור קשיים ברכישת קריאה וכתיבה א (תנאי מקדים: היבטים התפתחותיים ברכישת שפה כתובה)	חובה		1				סמסטר א

נושאי הלימוד	אופן לימוד	א	ב	ג	ד	סה"כ	הערות
איתור קשיים ברכישת קריאה וכתביה ב (תנאי מקדים: איתור קשיים בקריאה וכתביה א)	חובה		1				סמסטר ב
מבוא לשיטות התערבות בחשבון	חובה		1				
נירוקוגניציה לחינוך מיוחד	חובה			1			
משפחה-קהילה-מערכת החינוך המיוחד	חובה				1		
סמינריון: 1. הורות - דרכי התמודדות בחינוך מיוחד 2. חוויית השילוב של תלמידים עם צרכים מיוחדים בחינוך הרגיל	בחירה סמינריון אחד			2			
קורסי בחירה³						2	
אשכול רגשי/חברתי 1. תקשורת מקדמת - עשייה קולנועית בחינוך המיוחד - מבוא 2. תקשורת מקדמת - עשייה קולנועית בחינוך המיוחד - יצירה 3. הסתגלות חברתית של תלמידים עם הפרעות התנהגות 4. מיניות מתבגרים ופוגענותם 5. דיאלוג פנימי ככלי העצמה למורה בחינוך המיוחד	בחירה בקורס אחד ⁴	1					

3 היצע מעודכן של שיעורי הבחירה יפורסם בכל שנה.

4 יש לבחור שני קורסים סה"כ משני האשכולות. ניתן גם לבחור את שניהם מאותו אשכול.

נושאי הלימוד	אופן לימוד	א	ב	ג	ד	סה"כ	הערות
אשכול כלים טיפוליים 1. יוגה וחינוך 2. משחק תיאטרון ודרמה ככלי בחינוך המיוחד 3. יסודות ביבולותרפיים בספרות ילדים 4. פסיכודרמה 5. מודל אקולוגי לעבודת צוות רב מקצועי	בחירה בקורס אחד			1			
מוקדים							
בחירה במוקד אחד בהיקף 5 ש"ש + בחירה בקורס אחד ממוקד אחר 1 ש"ש							
1. מוקד לקויי התפתחות							
סוגיות בחינוך חברתי-מיני				1			
למידה של תלמידים ובוגרים עם מוגבלות שכלית התפתחותית				1			
תלמידים עם קשיים על הרצף האוטיסטי (ASD)				1			
מעורבות והשתתפות בקהילה וסנגור עצמי				1			
תקשורת תומכת וחליפית				1			
2. מוקד לקויי שפה, חירשים וכבדי שמיעה							
חירשים וכבדי שמיעה – היבטים קוגניטיביים, רגשיים וחברתיים				1			
מבוא לאודיולוגיה חינוכית				1			
שפה של ילדים עם לקויות שמיעה ושפה				1			
שפת סימנים למתחילים				1			
שפת סימנים למתקדמים				1			

נושאי הלימוד	אופן לימוד	א	ב	ג	ד	סה"כ	הערות
3. מוקד לקוי למידה							
קשב ותפקודים ניהוליים				1			
שיטות התערבות וטיפול בקשיי קריאה וכתיבה				1			
שיטות התערבות וטיפול בקשיים בחשבון				1			
סוגיות מתקדמות בליקוי למידה				1			
שיטות ויסות התנהגות לתלמידים עם הפרעות התנהגות				1			

פירוט התוכנית הכשרה להוראה בחינוך המיוחד לתלמידי המסלול לקידום נוער (20 ש"ש)

שנה	ש"ש	לימודי הכשרה להוראה בחינוך מיוחד
ד	1	יסודות בתכנון ובהערכת הלמידה
ד	1	סדנה לניהול ולחינוך כיתה
ד	0.5	למידה דיגיטלית במנות קטנות
ד	0.5	הוראה מאתגרת חשיבה: בחירה במודולה אחת מוח ולמידה קשיבות (מיינדפולנס) הוראה לשם הבנה
ד	2	אסטרטגיות הוראה לתלמידים עם ליקויי למידה, לקות התפתחותית או לקויות שפה, חירשים וכבדי שמיעה - מוקד אחד
ה	*2	אסטרטגיות הוראה לתלמידים עם ליקויי למידה, לקות התפתחותית או לקויות שפה, חירשים וכבדי שמיעה - מוקד אחד
ד	2	סדנה להוראת תלמידים מתקשים בקריאה ובכתיבה
ד	2	סדנה להוראת תלמידים מתקשים בחשבון
ד	6	התנסות בהוראה בחינוך מיוחד - שנתי
ה	3	התנסות בהוראה בחינוך מיוחד - סמסטריאלי

* קורס זה נלמד בסמסטר א בלבד ומקנה 2 נ"ז. מטלות הסטודנטים יהיו בהתאם לדרישות הקורס בהיקף שנתי.

הכשרת אקדמאים לתעודת עובד חינוך בהתמחות קידום נוער בסיכון

במסלול מתקיימת תוכנית להכשרת אקדמאים לעבודה חינוכית-טיפולית בקידום נוער במצוקה. התוכנית מיועדת לאקדמאים מתחומי מדעי ההתנהגות או מדעי החברה, תחומים המקנים בסיס להכשרה לקידום נוער. בוגרי התוכנית יקבלו תעודה של עובד חינוך בהתמחות קידום נוער בסיכון.

משך הלימודים: שנתיים

תנאי קבלה: תואר אקדמי במדעי ההתנהגות או במדעי החברה וריאיון אישי (בעלי תואר אקדמי אחר יידרשו ללמוד קורסים נוספים בהיקף של עד 4 ש"ש).

היקף הלימודים: שילוב של תכנים עיוניים ויישומיים בהיקף של 26 ש"ש וכן עבודה מעשית מודרכת בהיקף של יום בשבוע בשנה א ובשנה ב, סה"כ 38 ש"ש.

תוכנית להכשרת אקדמאים לתעודת עובד חינוך בהתמחות קידום נוער בסיכון

נושא	אופן הלימוד	שנה א	שנה ב	סה"כ בש"ש	הערות
שנה א					
				19	
סוגיות התפתחותיות של מתבגרים בסיכון	חובה	1			
מבוא לקידום נוער במצוקה	חובה	1			
מבוא לשיטות התערבות	חובה	1			
חוקי נוער ופרוצדורה פלילית	חובה	1			
שיטות התערבות בשדה החינוכי-טיפול ב	חובה	1			
סמים, עובדות התמודדות ומניעה	חובה	1			
מיניות מתבגרים או יחידים ומשפחות במעבר תרבות	חובה	1			
הערכה והתערבות 1	סדנה חובה	2			
דור המסכים	חובה	1			
הכרת מסגרות	חובה	1			
מבוא לעבודה קהילתית	חובה	1			
שיעור בחירה	חובה	1			

נושא	אופן הלימוד	שנה א	שנה ב	סה"כ בשי"ש	הערות	
הכשרה מעשית	הכשרה חובה	6				
שנה ב					19	
פסיכופתולוגיה של מתבגרים	חובה		1			
הפעלה והנחיית קבוצות	סדנה חובה		2			
מתבגרים ומשפחה כמערכת	חובה		1			
התערבות קצרת מועד	חובה		1			
שיטות התערבות בשדה החינוכי-טיפולי ג	חובה		1			
הזהות המקצועית של עובד קידום נוער	חובה		1			
מבוא לקרימינולוגיה	חובה		1			
הערכה והתערבות 2	סדנה חובה		2			
שיעורי בחירה	חובה		2			
נשים ונערות במצוקה	חובה		1			
הכשרה מעשית	הכשרה חובה	6				
סה"כ					38	

חינוך בלתי פורמלי

ראשת המסלול לחינוך בלתי פורמלי: ד"ר לורן ארדריק

שעת קבלה: יום ד 10:30-11:30

טלפון ראש היחידה: 09-7476495

מיקום: דקל 423

דואר אלקטרוני של ראש היחידה: lauren.erdreich@beitberl.ac.il

מנהל סטודנטים: נחמה גופדה

מיקום: דקל 425

טלפון: 09-7476249

דואר אלקטרוני: nechama@beitberl.ac.il

סגל היחידה ללימודי חינוך: ד"ר יעל אבסירה, ד"ר אורן ארגז, ד"ר לורן ארדריק, ד"ר אריאלה בארי-בן ישי, חוסה בבצ'יק, אריאלה בלנק, קלאודיה גוטמן, ד"ר אילנה דרוך, איילה ונגרוביץ-פלר, ליוקה חיאט, ד"ר מאיה לבנון, ד"ר אורית לרר-כנפו, ד"ר דליה מרקוביץ, ד"ר מירב נקר-סדי, ד"ר חגית קליבנסקי, אמיר שמש, ד"ר שלי שנהב

תחום החינוך הבלתי פורמלי (חב"פ) מבוסס על ההנחה כי חינוך אינו מתמצה בלמידה פורמלית בתוך כותלי בית הספר, וכי הרחבת המושג "חינוך" יכולה לשמש מנוף לתהליכים חברתיים וקהילתיים ולשינוי של ממש בעולם. סטודנטים במסלול לחינוך בלתי פורמלי מתנסים בפיתוח תפיסת עולם לגבי מהותו של חינוך משמעותי ובחידוד והעמקת מיומנויות פרקטיות הנדרשות על מנת ליזום, לקדם לנהל ולבצע עבודה חינוכית ברוח זו.

פיתוח תפיסת עולם ומיומנויות פרקטיות של חינוך משמעותי מהווים נדבכים מרכזיים בהכשרת סטודנטים למגוון רחב של תפקידי הדרכה, ריכוז, ניהול והנהגה חינוכית-חברתית. מיומנויות אלה רלוונטיות לארגונים חברתיים כמו מרכזים קהילתיים, ארגוני מתנדבים וכו', אך גם ליוזמות חינוכיות במגזר הפרטי וגם לבתי הספר הפורמליים. התפקידים השונים בחינוך הבלתי פורמלי מחייבים פיתוח מודעות וידע בתחומים רבים, שילוב בין דיסציפלינות אקדמיות בסיסיות ומיומנויות מעשיות מגוונות.

הלימודים במסלול לחינוך בלתי פורמלי מקנים לבוגרים תואר ראשון B.Ed. ותעודת "עובד חינוך" מטעם משרד החינוך. סטודנטים המעוניינים גם בתעודת הוראה, יכולים לשלב לימודי חינוך בלתי פורמלי עם הכשרה להוראה במסלול העל-יסודי, בדיסציפלינה (תחום הוראה) הנוספת שאותה הם לומדים. לימודים לתעודת הוראה ניתן להתחיל בשנה ג. התוכנית מפורטת בפרק 'הנתיב אלטרנטיבי', עמ' 128.

מרכיבי תוכנית הלימודים

1. לימודי חינוך והוראה

תחום זה כולל לימודי תשתית עיוניים ויישומיים, הנחוצים כבסיס לעבודת החינוך הבלתי פורמלי בכמה תחומים מרכזיים כגון מחשבות בחינוך, נפש והתפתחות האדם, המחנך כחוקר ועוד. לימודים אלה נלמדים במשותף עם תלמידי שאר המסלולים.

בשנה א ילמדו הסטודנטים ב-**מרח"ב** = מרחב רבגוני חינוכי בינתחומי. במסגרת מרח"ב יתקיימו לימודים מרוכזים בקהילת המסלול ובקהילת החינוך. לימודי המרח"ב עוסקים בסוגיות מרכזיות בקשר שבין חברה וחינוך ובבירור זהות מקצועית של הלומדים כאנשי חינוך. המרח"ב כולל התנסויות בדרכי למידה חדשניות, הרצאות, סדנאות, סיורים ופעילויות מגוונות. לימודי מרח"ב יתקיימו בימי ג בין 8:30-16:00 בשני הסמסטרים. שמות הקורסים הכלולים במרח"ב מפורטים בטבלת 'פירוט נושאי הלימוד וסדר הלימודים במסלול' שלהלן.

2. הכשרה מעשית בחינוך בלתי פורמלי

ההכשרה המעשית (התנסות מודרכת) נמשכת לכל אורך שנות הלימוד, ומהווה את ליבת ההכשרה. ההתנסות מלווה בסדנאות ובהנחיה בארגונים שבהם משולבים הסטודנטים. ההתנסות מאפשרת מפגש עם תכנים וקהלים שונים לצד תכנון, ארגון ויישום פעילויות חינוכיות בדרכים ובשיטות מגוונות.

בשנת תשפ"ב יתקיים שבוע התנסות מרוכז בסמסטר ב בין התאריכים 03.11.2022-06.

3. לימודים דיסציפלינריים

הלימודים הדיסציפלינריים הם לימודי ידע-התוכן הנדרש למחנכי החינוך הבלתי פורמלי והם כוללים:

לימודים עיוניים בחוג לחינוך בלתי פורמלי ולימודי חוג דיסציפלינרי באחד מתחומי התוכן הבאים: היסטוריה, מדעי החברה ואזרחות, לימודי ארץ ישראל וגיאוגרפיה או לימודי הסביבה וחקלאות.

4. לימודי יסוד

לשון עברית בהוראה, אנגלית

5. לימודי חובה

עזרה ראשונה, בטחון, בטיחות ושעת חרום וזהירות בדרכים, נגישות ואורח חיים בריא

*מעורבות סטודנטים בפעילות בקהילה

השתתפות בפרויקט 'מעורבות חברתית' תאפשר לסטודנטים להמיר את הפעילות החברתית בקרדיט אקדמי. לפרטים ראו: 'דקאן הסטודנטים', עמ' יא.

*התמחות בתפקידי חינוך והוראה (סטאז')

על מנת לקבל רישיון עובד חינוך ממשרד החינוך במסלולי קידום נוער וחינוך בלתי פורמלי נדרשת שנת "התמחות" (סטאז'). לפרטים ראו: 'פורשים כנף', עמ' 225.

מבנה תוכנית הלימודים במסלול לחינוך בלתי פורמלי

שעות שנתיות	תחום	
12	לימודי חינוך	1
22	הכשרה מעשית (בחינוך בלתי פורמלי)	2
52 26 26	לימודים דיסציפלינריים החוג לחינוך בלתי פורמלי (לימודים עיוניים) לימודי חוג מתחומי ההוראה	3
4	לימודי יסוד	5
	לימודי חובה	6
90	סה"כ	

פירוט תוכנית הלימודים במסלול חינוך בלתי פורמלי

הערות	סה"כ בש"ש	שנה ד	שנה ג	שנה ב	שנה א	אופן הלימוד	נושאי הלימוד
	12						1. לימודי חינוך
	4						א. מרח"ב - מרחב רבגוני חינוכי בין-תחומי
					2	חובה במרח"ב	לבחור בחינוך בחברה הישראלית
					1	חובה במרח"ב	דמוקרטיה וצדק חברתי
					1	חובה במרח"ב	הומניזם ואכפתיות
	2						ב. נפש והתפתחות האדם
					1	קורס חובה	פסיכולוגיה התפתחותית
					1	בחירה בקורס אחד	מקבץ גיל ההתבגרות: 1. סיכויים וסיכונים בגיל ההתבגרות 2. התבגרות, זהות ומיניות
	3						ג. המחקר כחוקר
				1		קורס חובה	אוריינות מחקרית
		2				סמינריון חובה	סמינריון בחינוך ¹
	3						ד. שונות, שותפות ושוויון
					1	קורס חובה	פסיכולוגיה חברתית
					1	קורס חובה	מבוא לגישה קהילתית
					1	קורס חובה	שוויון ואי שוויון במערכת החינוך בישראל

1 סטודנטים שלומדים לתעודת הוראה לא ילמדו סמינריון בחינוך אלא יכתבו סמינריון חקר הוראה במסגרת לימודי התעודה.

הערות	סה"כ בש"ש	שנה ד	שנה ג	שנה ב	שנה א	אופן הלימוד	נושאי הלימוד
	22						2. הכשרה מעשית בחינוך בלתי פורמלי
					2	חובה במרח"ב	הכרת מסגרות חינוך בלתי פורמלי
					1		התנסות אישית בקבוצה
				3			מיומנויות הנחיה
			2	1			סדנת גמר
			6	3+3	1		התנסות מודרכת
	52						3. לימודים דיסציפלינריים
							א. חוג חינוך בלתי פורמלי 26 ש"ש ב. חוג דיסציפלינרי 26 ש"ש
	4						4. לימודי יסוד
				2			עברית בהוראה
				2			אנגלית (עד רמת פטור)
							5. לימודי חובה (ללא קרדיט)
					v		הדרכה בספרייה
	90						סה"כ

פירוט התוכנית של לימודי החוג לחינוך בלתי פורמלי - 26 ש"ש

הערות	סה"כ בש"ש	שנה ד	שנה ג	שנה ב	שנה א	אופן הלימוד	נושאי הלימוד
	5						שיעורי מבוא
					1		מבוא לחינוך בלתי פורמלי
					1		מבוא לסוציולוגיה
				1			מגזר שלישי והתנדבות
				1			מבוא להתנהגות ארגונית
				1			מבוא לתכנון תוכניות חינוכיות בחב"פ
	18						קורסים מתקדמים
					1		מתודות בחב"פ
					1	חובה במרח"ב	חינוך ומוזיאונים
					1		תהליכי יצירה א: היחיד והקבוצה
				1			תהליכי יצירה ב: הקבוצה והקהילה
				1			חינוך, חב"פ ומגדר
				2			גישות פדגוגיות פרוגרסיביות
				1			זרות ואחרות בקולנוע
				2			טיפול סביבה מיטבית ואמפתית בחינוך
			1				הוראה ולמידה בחב"פ
			2				סמינריון חב"פ
			1				חינוך וגזענות
			1				חיים משותפים במרחב חב"פ
			1				מבט אלטרנטיבי על הורים במערכת החינוך

הערות	סה"כ בש"ש	שנה ד	שנה ג	שנה ב	שנה א	אופן הלימוד	נושאי הלימוד
		1					התבוננות בין-לאומית על חינוך בלתי פורמלי
		1					מיומנויות המאה ה-21 וחב"פ
	3	קורסי בחירה					
		1	1	1			בחירה אישית ממגוון קורסי המכללה
	26	סה"כ לימודי החוג					

מבנה תוכנית הלימודים במסלול לחינוך בלתי פורמלי – מחנכי פנימיות

שעות שנתיות	תחום	
10	לימודי חינוך	1
19	הכשרה מעשית (בחינוך בלתי פורמלי)	2
57 31 26	לימודים דיסציפלינריים החוג לחינוך בלתי פורמלי (לימודים עיוניים) לימודי חוג מתחומי ההוראה	3
4	לימודי יסוד	4
	לימודי חובה	5
90	סה"כ	

פירוט תוכנית הלימודים במסלול חינוך בלתי פורמלי

נושאי הלימוד	אופן הלימוד	שנה א	שנה ב	שנה ג	שנה ד	סה"כ בש"ש	הערות
1. לימודי חינוך							
א. נפש והתפתחות האדם							
פסיכולוגיה התפתחותית	קורס חובה	1					מקוון
מקבץ גיל ההתבגרות: 1. סיכויים וסיכונים בגיל ההתבגרות 2. מתבגרים, זהות ומיניות	בחירה בקורס אחד	1					
ב. המחנך כחוקר							
אוריינות מחקרית	קורס חובה		1				מקוון
סמינריון בחינוך ²	סמינריון חובה				2		
ג. מחשבות בחינוך							
אתגרי החינוך בעידן הפוסטמודרני (מוק)			1				מקוון
ד. שונות, שותפות ושוויון							
חיים משותפים: 1. החברה הישראלית כחברה מרובת תרבויות 2. קידום חברה משותפת 3. הזהות הערבית והחברה הישראלית	בחירה בקורס אחד	1					
פסיכולוגיה חברתית	קורס חובה	1					
מבוא לגישה קהילתית	קורס חובה	1					
שינויים והמשכיות בחברה בישראל	קורס חובה		1				

2 סטודנטים שלומדים לתעודת הוראה לא ילמדו סמינריון בחינוך אלא יכתבו סמינריון חקר הוראה במסגרת לימודי התעודה.

הערות	סה"כ בש"ש	שנה ד	שנה ג	שנה ב	שנה א	אופן הלימוד	נושאי הלימוד
	19						2. הכשרה מעשית בחינוך בלתי פורמלי
					1		התנסות אישית בקבוצה
					1		על גלגלים - הכרת מסגרות פנימייתיות
					1		סדנה אינטגרטיבית א
				2			סדנה אינטגרטיבית ב
			2				מיומנויות הנחיה והפעלה קבוצתית
			2	6	4		התנסות מודרכת
	57						3. לימודים דיסציפלינריים
							א. חוג חינוך בלתי פורמלי 31 ש"ש ב. חוג דיסציפלינרי 26 ש"ש
	4						4. לימודי יסוד
				2			עברית בהוראה
				2			אנגלית (עד רמת פטור)
							5. לימודי חובה (ללא קרדיט)
					v		הדרכה בספרייה
	90						סה"כ

פירוט התוכנית של לימודי החוג לחינוך בלתי פורמלי - 31 ש"ש

הערות	סה"כ בש"ש	שנה ד	שנה ג	שנה ב	שנה א	אופן הלימוד	נושאי הלימוד
	6						שיעורי מבוא
					1		מבוא לחינוך בלתי פורמלי
					1		שוויון ואי שוויון במערכת החינוך בישראל
מקוון					1		מבוא לקידום נוער במצוקה
				1			עבודת צוות
				1			מבוא לתכנון תוכניות חינוכיות בחב"פ
			1				מגזר שלישי והתנדבות
	20						קורסים מתקדמים
					1		תהליכי יצירה א: היחיד והקבוצה
קיץ				1			איתור סימני מצוקה והתערבות
קיץ				1			פרוצדורות פליליות
				1			מתודות בחב"פ
				1			תהליכי יצירה ב: הקבוצה והקהילה
				1			חינוך, חב"פ ומגדר
קיץ				1			מבוא לשיטות התערבות עם נוער
קיץ				1			טיפול באמצעות נרטיב
			2				גישות פדגוגיות פרוגרסיביות
מקוון			2				טיפול סביבה מיטבית ואמפתית בחינוך
			2				סמינריון חב"פ
			1				חינוך וגזענות

הערות	סה"כ בש"ש	שנה ד	שנה ג	שנה ב	שנה א	אופן הלימוד	נושאי הלימוד
			1				חיים משותפים במרחב חב"פ
			1				מבט אלטרנטיבי על הורים במערכת החינוך
			1				התמכרויות - סמים, תיאוריות וטיפול
מקוון			1				דור המסכים
			1				נשים ונערות במצוקה
	5	קורסי בחירה					
			5				בחירה אישית ממגוון קורסי המכללה
	31						סה"כ לימודי החוג

לימודים בנתיב האלטרנטיבי להוראה ללומדים במסלולים קידום נוער וחב"פ

ראשת הנתיב: ד"ר מירב נקר סדי

שעת קבלה: יום ד 10:30-11:30

דואר אלקטרוני של ראש היחידה: merav.sadinakar@beitberl.ac.il

סגל הנתיב האלטרנטיבי ללימודי הוראה: ד"ר אורית אלמוג, ד"ר מאיה בוטוין, ד"ר אילנה דרוך, ד"ר רינת יצחקי, ד"ר מאיה לבנון, ד"ר מירב נקר סדי

רציונל

המסלול האלטרנטיבי ללימודי הוראה מעניק ללומדים בו תעודת הוראה (רגילה) לבית הספר העל-יסודי, אך הלימודים בו מדגישים את מאפייניה החדשניים, הבלתי פורמאליים והיצירתיים של ההוראה והלמידה. הוא נתפר במיוחד למידותיהם של אלה אשר מעוניינים ללמד ולחנך באופנים אלטרנטיביים לשיטת החינוך המסורתית, ולשלב תובנות ויכולות מהתחומים חינוך בלתי פורמאלי וקידום נוער גם בעבודת המורה בבית הספר הציבורי.

מבחינת שעות לימודים ומספר קורסים, הלימודים בנתיב האלטרנטיבי דומים ללימודים לתעודת הוראה רגילה, והלומדים בו פטורים מסמינריון שני בחינוך. גם מבחינת תנאי הקבלה דומה הנתיב האלטרנטיבי ללימודים הרגילים להוראה: הקבלה אליו מותנית בממוצע ציונים 80 ומעלה, בריאיון ובתשלום נוסף.

סטודנטים המעוניינים נוסף לתואר בקידום נוער וחינוך בלתי פורמאלי גם תעודת הוראה לבית הספר העל-יסודי במקצוע ההוראה שאותו למדו כחוג מלא, יוכלו לשלב את לימודי ההכשרה להוראה בנתיב האלטרנטיבי בשנים ג ו-ד.

תוכנית הלימודים הכללית למשלבים לימודי מסלול חב"פ או ק"נ עם לימודי הוראה בנתיב האלטרנטיבי

שעות שנתיות	תחום
26	החוג לקידום נוער / חב"פ (לימודים עיוניים)
32	המסלול לקידום נוער / חב"פ (ללא סמינריון בחינוך)
26	לימודים בחוג דיסציפלינרי
4	לימודי יסוד
16	לימודי הכשרה להוראה בנתיב אלטרנטיבי
104	סה"כ

הערה:

תלמידי המסלול לתעודת הוראה חייבים בסטאז' על פי דרישות משרד החינוך, והם יוכלו להתחיל אותו בשנה הראשונה לעבודתם, כלומר, לאחר סיום לימודיהם.

פירוט הקורסים לתעודת הוראה לבית הספר העל-יסודי בנתיב האלטרנטיבי

שנת לימודים	היקף	לימודי הכשרה להוראה בנתיב אלטרנטיבי
ג	1	שונות בין לומדים בכיתה
ג	1	הפוטנציאל המשחרר של בית הספר: אוטופיה ומעשה
ג	1	הכרת המערכת הבית ספרית
ג	1	יסודות בתכנון ובהערכת הלמידה
ג	1	ניהול וחינוך כיתה
ג	1	פיתוח זהות אישית ומקצועית של המחנך
ד	2	סמינריון חקר נתיבים חדשים בהוראה
ד	2	דידקטיקה של הוראת המקצוע
ד	6	התנסות בהוראת המקצוע* (יום בשבוע)
	16	סה"כ

לימודי חובה (ללא קרדיט)

עזרה ראשונה
ביטחון, בטיחות ושעת חרום
זהירות בדרכים, נגישות ואורח חיים בריא

* ההתנסות המעשית מתבצעת בבתי ספר ייחודיים המתאימים להיות אתרים שבהם נלמד המקצוע. בתי הספר מקיימים קשרי שותפות ארוכי שנים עם המסלול העל-יסודי. כניסה לעבודה מעשית בביה"ס מותנית בצבירת 16 שעות מתוך 26 בהתמחות הדיסציפלינרית.

המסלול להכשרת מורים לאנגלית

ראש המסלול: הגב' קארן אייבל

שעות קבלה: יום ב 12:00 - 13:00

מיקום: דקל 426 (5)

טלפון: 09-7476243

דואר אלקטרוני: Karen.abel@beitberl.ac.il

מינהל סטודנטים: מאיה קוץ

מיקום: דקל 425

טלפון: 09-7476230

דואר אלקטרוני: mayak@beitberl.ac.il

סגל המסלול: קארן אייבל, ד"ר אורלי חיים, ד"ר ציונה לוי, ד"ר תמר מאירוביץ, ד"ר סוזי רוסק

המסלול לאנגלית מכשיר את תלמידיו להוראת אנגלית בבתי ספר יסודיים ועל-יסודיים. תוכנית הלימודים כוללת שילוב בין לימודי חינוך והוראה לבין לימודים דיסציפלינריים מתחומי הספרות והבלשנות האנגלית הנלמדים בחוג לאנגלית. תוכנית הלימודים במסלול מקנה ידע רחב ומעמיק בתחום הוראת השפה האנגלית מגיל צעיר ועד הכיתות הגבוהות של בית הספר העל-יסודי.

במהלך הלימודים, פרחי ההוראה מתוודעים לתוכניות לימוד, לגישות ולשיטות הוראה עדכניות וחדשניות בעידן הדיגיטלי הנוכחי, המיושמות בבתי ספר בארץ ובעולם. דגש רב מושם על העבודה המעשית בבית הספר ועל הכשרה המעשית להוראה. במסגרת תוכנית ההכשרה וההתנסות המודרכת, הסטודנטים רוכשים ידע וכלים יישומיים להוראת אנגלית לאוכלוסיות לומדים מגוונות המאפיינות את מערכת החינוך בישראל, כגון: אוכלוסיות לומדים בגיל צעיר, אוכלוסיות בעלות צרכים מיוחדים, אוכלוסיות עולים; ודוברי אנגלית. נוסף לכך פרחי ההוראה רוכשים ידע, כלים וניסיון בהוראה מקוונת.

הלימודים במסלול לאנגלית לקראת תואר B.Ed. מתקיימים במסלול הרב-גילי.

הלימודים בתוכנית הכשרת אקדמאים להוראת אנגלית מתקיימים באחד מהנתיבים על פי בחירת הסטודנט (יסודי, על-יסודי או רב-גילי). פירוט של תוכנית הכשרת אקדמאים ושל הנתיבים השונים: עמ' 137.

הרחבת הסמכה - התוכנית מיועדת למורים בעלי תעודת הוראה במקצוע אחר (צרפתית, ערבית, היסטוריה ועוד), המעוניינים להרחיב את הסמכתם להוראת אנגלית בבית הספר היסודי והעל-יסודי.

מרכיבי תוכנית הלימודים במסלול לאנגלית

(הפירוט של כל אחד מהמרכיבים יופיע בטבלאות בהמשך.)

1. לימודי חינוך והוראה

תחום זה כולל לימודי תשתית עיוניים ויישומיים, הנחוצים כבסיס לעבודת החינוך וההוראה בכמה תחומים מרכזיים כגון נפש והתפתחות האדם, המורה כחוקר, ניהול וחינוך כיתה ועוד. מרבית לימודים אלה נלמדים במשותף עם תלמידי שאר המסלולים. כמו כן מתקיימים שיעורים פדגוגיים ייחודיים להוראת השפה האנגלית בזיקה לנתיב הגילי שבו מתנסים הסטודנטים (הקורסים הייחודים מתקיימים בשפה האנגלית).

בשנה א ילמדו הסטודנטים ב-**מרח"ב**, מרחב רבגוני חינוכי בינתחומי. במסגרת מרח"ב, יתקיימו לימודים מרוכזים בקהילת המסלול ובקהילת החינוך. לימודי המרח"ב עוסקים בסוגיות מרכזיות בקשר בין חברה וחינוך ובבירור זהות מקצועית של הלומדים כאנשי חינוך. המרח"ב כולל התנסויות בדרכי למידה חדשניות, הרצאות, סדנאות, סיורים ופעילויות מגוונות. לימודי מרח"ב יתקיימו בימי ג בין 8:30 - 16:00 בשני הסמסטרים. שמות הקורסים הכלולים במרח"ב מפורטים בטבלת 'פירוט נושאי הלימוד וסדר הלימודים במסלול' שלהלן.

2. הכשרה מעשית

מטרת ההתנסות המעשית המודרכת היא לחשוף את הסטודנט לממדים המרכזיים של עבודת המורה לאנגלית בבית הספר: היכרות עם בית הספר כמערכת וחשיפה לרצף הלימודי בהוראת אנגלית ובלמידתה כשפה זרה במסגרות הלימוד השונות והיכרות מקרוב עם מגוון היבטים של בית הספר היסודי והעל-יסודי. בשנה א הסטודנטים נחשפים למסגרות לימודיות מגוונות. בשנה ב הם מתנסים בהוראת אנגלית בבתי ספר יסודיים יום בשבוע. בשנה ג ההתנסות היא בבתי ספר על-יסודיים יומיים בשבוע. ההתנסות המודרכת בשנים ב ו-ג מתחילה בחודש ספטמבר! ציון עובר בקורס "התנסות מודרכת" הוא 70.

3. לימודים דיסציפלינריים

הלימודים הדיסציפלינריים כוללים לימודי ידע תחום הדעת (בתחומי הספרות האנגלית והבלשנות) הנדרש להוראת אנגלית, והם נלמדים במסגרת החוג לאנגלית.

4. לימודי יסוד

לשון עברית בהוראה, אנגלית למטרות אקדמיות

5. לימודי חובה

- עזרה ראשונה
- ביטחון, בטיחות ושעת חירום
- זהירות בדרכים, נגישות ואורח חיים בריא

*מעורבות סטודנטים בפעילות בקהילה

השתתפות בפרויקט 'מעורבות חברתית' תאפשר לסטודנטים להמיר את הפעילות החברתית בקרדיט אקדמי. לפרטים ראו: 'דקאן הסטודנטים', עמ' יא.

*התמחות בהוראה (סטאז') וחניכה מקצועית במסגרות החינוכיות

בוגרי המסלול מחויבים בשנת סטאז' על מנת לקבל רישיון הוראה ממשרד החינוך. לפרטים ראו: 'פורשים כנף', עמ' 225.

מבנה הלימודים במסלול אנגלית (רב-גילי)

שעות שנתיות	תחום	
11	לימודי חינוך והוראה	1
29	דידקטיקה והכשרה מעשית	2
48	לימודים דיסציפלינריים החוג לאנגלית	3
2	לימודי יסוד	4
	לימודי חובה	5
90	סה"כ	

פירוט נושאי הלימוד וסדר הלימודים במסלול אנגלית (רב-גילי)

נושאי הלימוד	אופן הלימוד	שנה א	שנה ב	שנה ג	שנה ד	סה"כ בש"ש
1. לימודי חינוך והוראה						
11						
א. מרח"ב - מרחב רבגוני חינוכי בינתחומי						
4						
לבחור בחינוך בחברה הישראלית	חובה במרח"ב	2				
דמוקרטיה וצדק חברתי ומגדרי	חובה במרח"ב	1				
הומניזם ואכפתיות בחינוך	חובה במרח"ב	1				
ב. נפש והתפתחות האדם						
1						
פסיכולוגיה התפתחותית	קורס חובה	1				
ג. תכנון וניהול ההוראה והלמידה						
2.5						
סדנה לניהול וחינוך כיתה	סדנה חובה		1			
מדידה והערכה בהוראת שפה (באנגלית)	אסינכרוני		1			
למידה דיגיטלית במנות קטנות	אסינכרוני		0.5			
ד. המורה כחוקר						
2						
סמינריון חקר ההוראה (באנגלית, במקביל להתנסות)			2			
ה. שונות, שותפות ושוויון						
1.5						
הוראת אנגלית כשפה זרה בכיתה הטרוגנית (באנגלית)	קורס חובה		1			
יחסי הורים-מורים	מודולה חובה		0.5			
2. דידיקטיקה והכשרה מעשית						
29						
היכרות עם מערכות חינוכיות		1				
התנסות בהוראת אנגלית בבית הספר היסודי			5			
הוראת ורכישת אנגלית כשפה זרה בבית הספר היסודי			2			

נושאי הלימוד	אופן הלימוד	שנה א	שנה ב	שנה ג	שנה ד	סה"כ בש"ש
התנסות בהוראת אנגלית בבית הספר העל-יסודי				12		
הוראת ורכישת אנגלית כשפה זרה בבית הספר העל-יסודי				2		
זיהוי מאפיינים של לקויות למידה באנגלית כשפה זרה			2			
שפה דבורה בכיתת אנגלית				1		
דקדוק ומבנה השפה האנגלית - מרח"ב		1				
דקדוק פדגוגי			1			
קשיים ברכישת השפה האנגלית			1			
אנגלית והלומד הצעיר			1			
3. לימודים דיסציפלינריים						
48						
חוג אנגלית במתכונת חד-חוגית (פירוט בטבלה בהמשך)						
4. לימודי יסוד						
2						
עברית בהוראה			2			
אנגלית (עד רמת פטור)			v			
5. לימודי חובה (ללא ני"ז)						
הדרכה בספרייה					v	
עזרה ראשונה				v		
ביטחון, בטיחות ושעת חירום				v		
זהירות בדרכים, נגישות ואורח חיים בריא				v		
סה"כ						
90						

פירוט סדר ההתנסות המעשית בתוכנית רב-גילית (סטודנטים סדירים)

שנה	א	ב	ג
אופי ההתנסות	ביקור במגוון בתי ספר	בי"ס יסודי	בי"ס על-יסודי
תכיפות ההתנסות	יום בשבוע	יום בשבוע	יומיים בשבוע

הערות:

* תנאי להרשמה להתנסות בשנה ב: סיום בהצלחה של לימודי יומנה (מיומנויות שפה) ברמה 2 בע"פ ובכתב או פטור מלימודי יומנה (מיומנויות שפה).

* תנאי להרשמה להתנסות בשנה ג: סיום בהצלחה של לימודי יומנה (מיומנויות שפה) ברמה 3 בע"פ ובכתב או פטור מלימודי יומנה (מיומנויות שפה).

לפירוט לימודי החוג לאנגלית במתכונת חד-חוגית (מסלול רב-גילי), ראו פרק 'החוג לאנגלית', עמ' 219.

הכשרת אקדמאים להוראת אנגלית

הוראת האנגלית היא אחד ממקצועות ההוראה המועדפים והנדרשים במערכת החינוך בישראל, ומקצוע הוראת אנגלית בכל שכבות הגיל מבוקש במיוחד בבתי ספר בארץ ובעולם. כמו כן מורים לאנגלית יכולים להשתלב בהוראה במסגרות חינוכיות בלתי פורמליות, כגון מתנ"סים, מרכזי למידה, גני ילדים, יוזמות ופרויקטים בתחום השפות, שם הדרישה להוראת אנגלית עולה אף היא בהתמדה.

תוכנית הלימודים מיועדת להכשיר אקדמאים להוראת אנגלית במסלול רב-גילי, על-יסודי או יסודי. תוכנית הלימודים כוללת דגש על העבודה המעשית החושפת את הסטודנטים לממדים המרכזיים של עבודת המורה לאנגלית בבית הספר היסודי והעל-יסודי וכן להווייה של בית הספר על כל היבטיה.

- תוכנית הלימודים לאקדמאים מותאמת אישית על פי אקרדיטציה (הכרה בלימודים קודמים).
- לבעלי תואר בספרות אנגלית או בבלשנות מוצעת תוכנית הכשרה מקוצרת ומופחתת שעות.
- מרבית הקורסים נלמדים בשפה האנגלית.

בלימודי הכשרת אקדמאים להוראת אנגלית יש אפשרות לבחור באחד מ-3 נתיבי הכשרה: רב-גילי, על-יסודי ויסודי

(בנתיב הרב-גילי מוענקת תעודת הוראה לכיתות א-י).

תנאי קבלה

- תואר אקדמי ראשון בציון ממוצע של 75 לפחות.
- עמידה בריאיון קבלה ומבחן כניסה באנגלית.

מבנה הלימודים בתוכנית הכשרת אקדמאים להוראה בנתיבים השונים

התחום	נתיב רב-גילי (שעות שנתיות)	נתיב על-יסודי (שעות שנתיות)	נתיב יסודי (שעות שנתיות)
לימודי חינוך והוראה כולל דיסקטיקה והכשרה מעשית	עד 24	18	עד 24
לימודים דיסציפלינריים נלמדים בחוג לאנגלית	עד 30	עד 18	עד 18
מיומנויות שפה * (או פטור ממבחן היומנה)	לפחות 6	לפחות 6	לפחות 6
לימודי יסוד	2	2	2
לימודי חובה			
סה"כ	עד 62	עד 44	עד 50

פירוט התנסות מעשית בהוראה בתוכנית הכשרת אקדמאים

נתיב	שנה א	שנה ב
יסודי	יום בשבוע - שני סמסטרים חינוך גנרי	יום בשבוע - שני סמסטרים אנגלית יסודי
על-יסודי		יום בשבוע - שני סמסטרים
רב-גילי	יום בשבוע - שני סמסטרים (בי"ס יסודי)	יום בשבוע - שני סמסטרים (בי"ס על-יסודי)

הערות:

תנאי הרשמה להתנסות בבית ספר יסודי:

1. סיום בהצלחה של לימודי יומנה (מיומנויות שפה) ברמה 2 בע"פ ובכתב או פטור מלימוד יומנה (מיומנויות שפה).
2. היקף ההשלמות בחוג לאנגלית אינו עולה על 12 ש"ש.

תנאי הרשמה להתנסות בבית ספר על-יסודי:

1. סיום בהצלחה של לימודי יומנה (מיומנויות שפה) ברמה 3 בע"פ ובכתב או פטור מלימוד יומנה (מיומנויות שפה).
2. היקף ההשלמות בחוג לאנגלית אינו עולה על 12 ש"ש.

פירוט נושאי הלימוד בתוכנית הכשרת אקדמאים להוראת אנגלית

הנתיב הרב-גילי

תחום	קורסים	היקף בש"ש
1. לימודי חינוך והוראה		
		עד 5
	מדידה והערכה בהוראת שפה	1
	ניהול וחינוך כיתה	1
המורה כחוקר	סמינריון חקר ההוראה	2
שונות, שותפות ושוויון	הוראה בכיתה הטרוגנית (אנגלית)	1
2. דידיקטיקה והכשרה מעשית		
		עד 19
	התנסות בהוראת אנגלית יסודי והוראה ורכישת אנגלית כשפה זרה בבית הספר היסודי	7
	התנסות בהוראת אנגלית על-יסודי והוראה ורכישת אנגלית כשפה זרה בבית הספר העל-היסודי	7
	קשיים ברכישת השפה האנגלית	1
	זיהוי מאפיינים של לקויות למידה באנגלית כשפה זרה	2
	אנגלית כשפה זרה והלומד הצעיר	1
	דקדוק פדגוגי	1
3. לימודים דיסיפלינריים - לימודים בחוג לאנגלית בהתאם לרקע לימודים קודמים		
		עד 30
4. לימודי יסוד		
		2
	עברית בהוראה לאקדמאים* *אפשר לגשת לבחינת פטור	2
5. לימודי חובה (ללא נ"ז)		
	עזרה ראשונה	v
	ביטחון, בטיחות ושעת חירום	v
	זהירות בדרכים, נגישות ואורח חיים בריא	v

פירוט נושאי הלימוד בתוכנית הכשרת אקדמאים להוראת אנגלית

הנתיב העל-יסודי

תחום	קורסים	היקף בש"ש
1. לימודי חינוך והוראה		
תכנון וניהול ההוראה והלמידה	מדידה והערכה בהוראת שפה	1
	סדנה לניהול ולחינוך כיתה	1
	הוראה בכיתה הטרוגנית (באנגלית)	1
המורה כחוקר	סמינריון חקר ההוראה	2
2. דיסקטיקה והכשרה מעשית		
	התנסות בהוראה בבית הספר העל-יסודי	6
	קשיים ברכישת השפה האנגלית	1
	שפה דבורה בכיתת אנגלית	1
	דקדוק פדגוגי	1
	הוראה ורכישת אנגלית כשפה זרה בבית הספר העל-יסודי (מלווה התנסות)	2
	זיהוי מאפיינים של לקויות למידה באנגלית כשפה זרה	2
3. השלמות דיסציפלינריות באנגלית		
עד 18		
4. לימודי יסוד		
	עברית בהוראה לאקדמאים (*ניתן לגשת לבחינת פטור).	2
5. לימודי חובה (ללא קרדיט)		
	עזרה ראשונה	v
	ביטחון, בטיחות ושעת חירום	v
	זהירות בדרכים, נגישות ואורח חיים בריא	v

פירוט נושאי הלימוד בתוכנית הכשרת אקדמאים להוראת אנגלית

הנתיב להוראה בבית ספר יסודי

תחום	קורסים	היקף בש"ש
1. לימודי חינוך והוראה		
תכנון וניהול ההוראה והלמידה	מדידה והערכה בהוראת שפה	1
	ניהול וחינוך כיתה	1
שונות	הוראה בכיתה הטרוגנית (באנגלית)	1
המורה כחוקר	סמינריון חקר ההוראה	2
2. דידיקטיקה והכשרה מעשית		
	הוראה ולמידה בבית הספר היסודי (במקביל להתנסות המודרכת)	2
	התנסות בהוראה כללית בכיתות א-ו	4
	התנסות בהוראת אנגלית בכיתות א-ו	5
	הוראה ורכישת אנגלית כשפה זרה בבית הספר היסודי (נלמד במקביל להתנסות המודרכת)	2
	קשיים ברכישת השפה האנגלית	1
	זיהוי מאפיינים של לקויות למידה באנגלית כשפה זרה	2
	אנגלית כשפה זרה והלומד הצעיר	1
	שפה דבורה בכיתה אנגלית	1
	דקדוק פדגוגי	1
3. השלמות דיסציפלינריות באנגלית:		
עד 18		
4. לימודי יסוד		
	עברית בהוראה לאקדמאים (*ניתן לגשת לבחינת פטור).	2

תחום	קורסים	היקף בש"ש
5. לימודי חובה (ללא קרדיט)		
	עזרה ראשונה	v
	ביטחון, בטיחות ושעת חירום	v
	זהירות בדרכים, נגישות ואורח חיים בריא	v

לפירוט לימודים בחוג לאנגלית לתוכנית הכשרת אקדמאים (לכל הנתיבים: רב-גילי, על-יסודי ויסודי), ראו פרק 'החוג לאנגלית', עמ' 222.

תוכניות המצוינים:

תוכנית המצוינים המכללתית - מעוף

ראש התוכנית: ד"ר עדי בינס

מיקום: דקל 424 / חדר 5

שעות קבלה: יום ג 18:00-16:00 (בתיאום מראש)

טלפון: 09-7453138

דואר אלקטרוני: adi.binhas@beitberl.ac.il

תוכנית המצוינים

התוכנית מבקשת להכשיר אנשי חינוך והוראה שיהיו כוח מוביל ומשפיע במערכת החינוך ובקהילה. כמו כן, התוכנית כוללת העשרה אינטלקטואלית מתוך התייחסות לתפקיד המורה כמחנך וכמוביל ולהתמודדות עם הריבוי התרבותי הקיים בחברה הישראלית בכלל ובמכללה בפרט. המפגש הרב-תרבותי בין סטודנטים יהודים וערבים מכל הפקולטות, יאפשר לפתח מודעות לשונות בין פרטים וקבוצות בחברה הישראלית, תוך פיתוח סובלנות והכלה בינאישית. נוסף לכך הסטודנטים ילמדו ויתנסו בלמידת נושא הזמנות החברתית. במהלך לימודיהם יפתחו הסטודנטים חשיבה אקטיביסטית תוך רכישת מיומנויות מעשיות להובלה ולמנהיגות, ויישמו פרויקט חברתי שמשלב מרכיבי רב-תרבותיות וחיים משותפים הלכה למעשה. בתוכנית תיכלל העשרה נוספת ברוח ערכי המכללה ומאפייניה: קורס תקווה ישראלית, קורס ערבית במסגרת המרכז לחיים משותפים ושימוש במתודות חדשניות ואטרקטיביות.

מטרות התוכנית

- להכשיר אנשי חינוך הרואים עצמם שליחים ומיישמים של גישה רב-תרבותית, של אזרחות דמוקרטית, של עקרונות צדק חברתי ושל קיימות.
- להכשיר אנשי חינוך מצוינים מבחינה ערכית המבקשים להוביל שינוי במערכת החינוך ובחברה הישראלית.
- להכשיר אנשי חינוך שיתכננו ויובילו יזמות חברתית-חינוכית ברחבי המכללה ובארגונים מחוצה לה ובמוסדות שבהם ישתלבו בעתיד.

למי מיועדת התוכנית?

התוכנית מיועדת לסטודנטים מכל המסלולים המכשירים להוראה, לסטודנטים מהמכון האקדמי הערבי, לסטודנטים מהמדרשה לאומנות וממכון בובר לחינוך דיאלוגי.

הטבות ייחודיות בתוכנית המצוינים מעוף

- מלגת לימודים מלאה 100% לשנה א.
- מלגת לימודים של 50% בשנים ב-ד בתנאי שהסטודנט עומד בדרישות המעבר משנה לשנה.
- תוכנית לימודים המכילה קורסים, סדנאות והתנסויות ייחודיות בקבוצה רב-תרבותית.
- השתתפות בקורס יזמות והתנסות במוסדות רב-תרבותיים, כולל ליווי על ידי אנשי מקצוע מתחום היזמות.

חובות הסטודנטים

- השתתפות בקורסים המשותפים לסטודנטים בתוכנית ועמידה בדרישותיו.
- השתתפות פעילה בפרויקט יזמות חברתית והובלת פרויקטים רב-תרבותיים בבית-ברל.
- הישגים לימודיים גבוהים – ממוצע ציונים 90 לפחות בכל שנת לימודים.

מבנה תוכנית הלימודים

תוכנית הלימודים כוללת קורס או שני קורסים שנתיים ייחודיים למצוינים שיתמקד בנושאים מתוך רציונל התוכנית ותכנון וביצוע פרויקט יזמות חברתית-חינוכית.
סה"כ לאורך שנות התואר יילמדו 8 ש"ש.

תוכנית המצוינים מעוף: נושאי הלימוד¹

בכל שנה אקדמית יתקיים במהלך הלימודים קורס שנתי משותף לסטודנטים בתוכנית:

ש"ש	נושאי הלימוד
2	ר-ב-תרבותיות וחינוך
2	אקטיביזם ושינוי חברתי - תקווה ישראלית באקדמיה
2	יזמות חינוכית חברתית
2	דילמות בחינוך: בין מקומי לגלובלי
8	סה"כ

התוכנית היא תוכנית חדשה ולכן בשלב זה מפורטים הקורסים ותוכנית הפעילות לשנה א בלבד:

קורסים משותפים לסטודנטים בתוכנית:

**אקטיביזם ושינוי חברתי בחברה רב-תרבותית
בשיתוף עם תקווה ישראלית באקדמיה**

הצגת הקורס:

החברה הישראלית היא חברה מרובת תרבויות. כפרחי הוראה וכאנשי חינוך לעתיד, הסטודנטים ישתלבו במערכת הפורמלית והבלתי פורמלית, הכוללת קהילות מגוונות שהמפגש ביניהם מועט. מטרת הקורס היא יצירת מפגש והעמקת ההיכרות בין הקבוצות, הרחבה והעמקת הידע של כל קבוצה על עצמה ועל האחרות, שיח על אודות השותפות האפשרית במערכת החינוך ועל אתגריה והתנסות בהובלת שיח סביב סוגיות המביאות לידי ביטוי את הגיוון במערכת, את המורכבות ואת הרווחים. תהליך ההתנסות והרפלקציה שנעבור יחדיו מהווה תהליך ליצירת סוכני שינוי חינוכיים-חברתיים שיהוו מודלינג בעתיד במערכות שבהם ישתלבו.

במהלך הקורס ישולב גם סיור בהובלת הסטודנטים במהלך הסמסטר השני.

תיאור הקורס:

הקורס יציג את המונחים התיאורטיים ואת התפתחותם ההיסטורית של פעילויות לשינוי חברתי, של אקטיביזם ושל יזמות חברתית בתחומי פעילות שונים – כלכליים, אתניים, מגדריים, לאומיים ועוד. הקורס יתאר גם הלכה למעשה מהם העקרונות שלאורם מתקיימת חברה אזרחית, מהם ההסברים להשתתפותם של אנשים בפעילות של שינוי חברתי, מהם אסטרטגיות הפעולה של ארגונים, מהם יחסי הגומלין בינם לבין עצמם ובינם לבין הממשל ומהם המדדים לבחינת הצלחתן של קבוצות הפועלות לשינוי חברתי. נתאר את התהליכים החשובים שהתרחשו בתחום ברמה העולמית, אך בעיקר נעמיק בדוגמות הבולטות מתוך החברה הישראלית ובתחומי החברה והחינוך בפרט.

בסמסטר השני הסטודנטים יהיו אחראים להובלת הקורס באמצעות תכנון וניהול מפגשים עם נציגים של ארגוני שינוי חברתי בתחומים שונים, שפעילותם תלווה בקריאה, בשאלות מנחות לפני המפגש ובתהליך עיבוד המפגש בסיומו.

במקביל יבצעו הסטודנטים פעילות יזמות עצמאית, והלמידה העצמית שתתרחש במהלכה תבוא לידי ביטוי במטלות הקורס. כמו כן יתקיים יום סיור.

קורס מבוא ליזמות חינוכית בשיתוף עם מרכז היזמות והחדשנות המכללתי

רציונל המפגשים

מפגשי היזמות בקורס זה מבוססים על ההנחה שהיזמות הטובות ביותר מגיעות מהמוטיבציות העמוקות, מהתשוקות ומהחלומות שיש לכולנו. הקורס יסייע למשתתפים לאתר ולדייק את החלומות הללו, להפוך אותם לרעיונות ולחזון ולאחר מכן להוציאם לפועל, להתבונן בהם, להעריכם ולשפרם תוך כדי ביצוע. תפיסת העולם של הקורס מבוססת על שתי הנחות מרכזיות: האחת, התנועה המשמעותית ביותר של אנשים נובעת מהמקורות הפנימיים שלהם; והשנייה, שאפשר וצריך "לקפוץ למים" ביישום רעיונות טובים ולשפרם במהלך השהות בשטח, בדומה לעיסוקים רבים בעולם כיום המבוססים על דינמיות, על גמישות ועל קשב לצורכי השטח.

מהלך הקורס

דרכי הפעולה ליישום רציונל הקורס יהיו בנייה הדרגתית ומרוכזת של כישורי היזמות של המשתתפים מרמת הרעיון, דרך תכנון ודיוק, שיווק והצגתו בפני המשתתפים ולאחר מכן בפני מנהלי בתי הספר ובעלי עניין שונים והכנסתו לתוך מערכת החינוך ליישום, תוך חודשים ספורים.

פעילות היזמות במסגרת קורס זה היא חלק מחובות הסטודנטים בתוכנית המצוינים ועליהם להשלים את שעות היזמות בשטח בהתאם לנדרש בתוכנית לימודיהם.

תוכנית המצוינים רג"ב

ראש התוכנית: ד"ר עדי בינס

מיקום: 424/5

שעות קבלה: יום ג 18:00-16:00 (בתיאום מראש)

טלפון: 09-7453138

דואר אלקטרוני: adi.binhas@beitberl.ac.il

תוכנית המצוינים

תוכנית רג"ב היא תוכנית של משרד החינוך ומשולבים בה קורסים ביו-מכללתית, כנסים ארציים ופעילויות ייחודיות בהובלת הסטודנטים.

התוכנית מבקשת להכשיר אנשי חינוך והוראה שיהיו כוח מוביל ומשפיע במערכת החינוך ובקהילה. כמו כן, התוכנית כוללת העשרה אינטלקטואלית מתוך התייחסות לתפקיד המורה כמחנך וכמוביל ולהתמודדותו עם הריבוי התרבותי הקיים בחברה הישראלית בכלל ובמכללה בפרט. המפגש הרב-תרבותי בין סטודנטים יהודים וערבים מכל הפקולטות, יאפשר לפתח מודעות לשונות בין פרטים וקבוצות בחברה הישראלית, תוך פיתוח סובלנות והכלה בינאישית. נוסף לכך, הסטודנטים ילמדו ויתנסו בלמידת נושא היזמות החברתית. במהלך לימודיהם יפתחו הסטודנטים חשיבה אקטיביסטית תוך רכישת מיומנויות מעשיות להובלה ולמנהיגות, ויישמו פרויקט חברתי שמשלב מרכיבי רב-תרבותיות וחיים משותפים הלכה למעשה. בתוכנית תיכלל העשרה נוספת ברוח ערכי המכללה ומאפייניה: קורס תקווה ישראלית, קורס ערבית במסגרת המרכז לחיים משותפים ושימוש במתודות חדשניות ואטרקטיביות.

מטרות התוכנית

- להכשיר אנשי חינוך הרואים עצמם שליחים ומיישמים של גישה רב-תרבותית, של אזרחות דמוקרטית, של עקרונות צדק חברתי ושל קיימות.
- להכשיר אנשי חינוך מצוינים מבחינה ערכית המבקשים להוביל שינוי במערכת החינוך ובחברה הישראלית.
- להכשיר אנשי חינוך שיתכננו ושיובילו יזמות חברתית-חינוכית ברחבי המכללה ובארגונים מחוצה לה ובמוסדות שבהם ישתלבו בעתיד.

למי מיועדת התוכנית?

התוכנית מיועדת לסטודנטים מכל המסלולים המכשירים להוראה, לסטודנטים מהמכון האקדמי הערבי, לסטודנטים מהמדרשה לאומנות וממכון בובר לחינוך דיאלוגי.

הטבות ייחודיות בתוכנית המצוינים מעוף

- מלגת לימודים מלאה, בהתאם לדרישות תוכנית רג"ב הארצית.

חובות הסטודנטים

- השתתפות בקורסים המשותפים לסטודנטים בתוכנית ועמידה בדרישותיה של תוכנית רג"ב.
- הישגים לימודיים גבוהים – ממוצע ציונים 90 לפחות בכל שנת לימודים.

תוכנית המצוינים רג"ב: נושאי הלימוד

בכל שנה אקדמית יתקיים במהלך הלימודים קורס שנתי משותף לסטודנטים בתוכנית:

ש"ש	נושאי הלימוד
2	ר-ב-תרבותיות וחינוך
2	יזמות חינוכית חברתית
1	למידה חוץ כיתתית
1	ניהול שיח שנוי במחלוקת בכיתה – מתקדמים
1	קורס מייקרים – סדנת בסיס
2	אוטופיה בחינוך – קורס בשיתוף עם אוסטריה

* ייתכנו שינויים בהתאם לצרכים ולהתקדמות הקבוצה.

קורסים משותפים לסטודנטים בתוכנית:

חינוך ורב-תרבותיות

הצגת הקורס:

הקורס עוסק במושג רב-תרבותיות, בהגדרותיו השונות, במורכבותו וביישומו בישראל. הקורס מתמקד ברב-תרבותית במערכת החינוך ובקהילה, בהיותה הזרוע הממסדית האמונה על עיצוב 'האזרחים הבאים' של המדינה. נעלה את השאלות מהי רב-תרבותית וכיצד היא באה לידי ביטוי בחברה הישראלית ובפרט במערכת החינוך, כיצד מיישמים אותה, כיצד נמדדת הצלחתה וכיצד אנו כאנשי חינוך יכולים לקחת תפקיד חברתי משמעותי בקידומה, תוך בניית זהותנו האישית, החברתית-תרבותית והמקצועית בתוכה. התשובות מורכבות, הן אינן חד-משמעיות ומעלות שאלות חדשות, שבהן נדון במהלך הקורס.

תיאור הקורס:

העשורים האחרונים מאופיינים ברב-תרבותיות בכל תחומי חיינו. רב המדינות הן רב-תרבותיות בהרכב אוכלוסייתן ובמאפייניהן החברתיים-תרבותיים. הקורס רב-תרבותיות וחינוך בישראל עוסק בממשקים שבין חברה רב-תרבותית וחינוך תוך מתן דגש להקשר

הישראלי. הסמסטר הראשון יפתח בהגדרות תיאורטיות של רב-תרבותיות ובשיח הישראלי סביב מושג זה ויציג את הקבוצות המרכיבות את החברה הישראלית, את המאפיינים המרכזיים של כל קבוצה ואת האתגרים העולים מתוך המפגשים עם קבוצות אחרות. הסמסטר השני יחבר אל שדה החינוך את הניתוח ואת המיפוי החברתי-תרבותי שנערך ויתאר את ריבוי התרבויות ואת רב-התרבותיות כפי שהם באים לידי ביטוי במפגשים שונים במערכת החינוך: בהכשרת מורים, במפגשים בין מורים ותלמידים מקבוצות שונות ובמפגשים במערכות הבלתי פורמליות. נתאר את האתגרים ואת ההזדמנויות שטמונות במפגשים אלו ונתאר אפשרויות להתמודדות תיאורטית ומעשית עם מציאות רב-תרבותית. במהלך הקורס נבקש לקשר בין ההיבטים התיאורטיים, ההיסטוריים והחברתיים הנידונים בקורס, לפרויקט מעורבות בקהילה, שבו ישתתפו הסטודנטים בשנה זו.

קורס מבוא ליזמות חינוכית בשיתוף עם מרכז היזמות והחדשנות המכללתי

רציונל המפגשים

מפגשי היזמות בקורס זה מבוססים על ההנחה שהיזמות הטובות ביותר מגיעות מהמוטיבציות העמוקות, מהתשוקות ומהחלומות שיש לכולנו. הקורס יסייע למשתתפים לאתר ולדייק את החלומות הללו, להפוך אותם לרעיונות ולחזון ולאחר מכן להוציאם לפועל, להתבונן להעריךם ולשפרם תוך כדי ביצוע. תפיסת העולם של הקורס מבוססת על שתי הנחות מרכזיות: האחת, התנועה המשמעותית ביותר של אנשים נובעת מהמקורות הפנימיים שלהם; והשנייה, שאפשר וצריך "לקפוץ למים" ביישום רעיונות טובים ולשפרם במהלך השהות בשטח, בדומה לעיסוקים רבים בעולם כיום המבוססים על דינמיות, על גמישות ועל קשב לצורכי השטח.

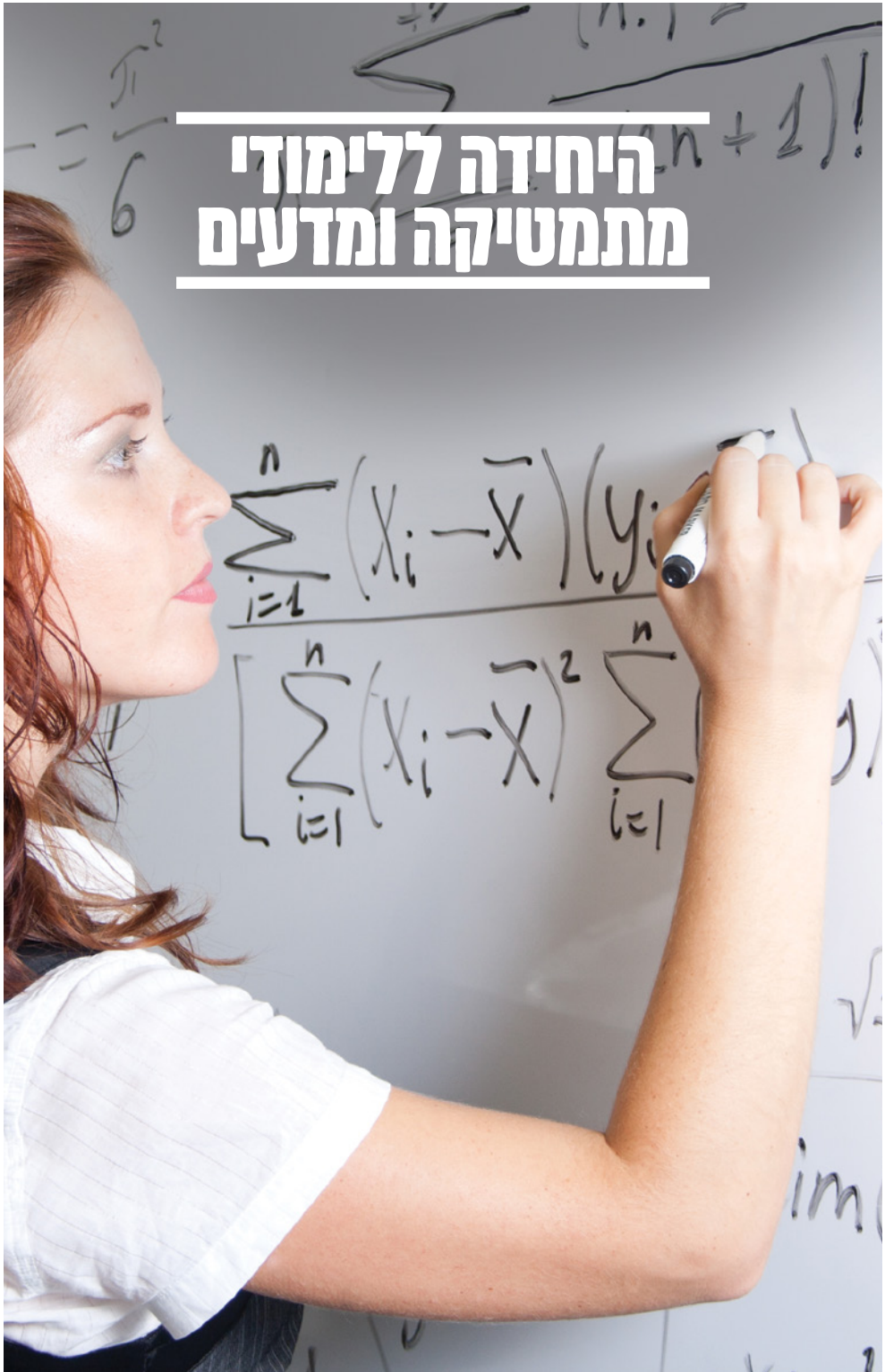
מהלך הקורס

דרכי הפעולה ליישום רציונל הקורס יהיו בנייה הדרגתית ומרוכזת של כישורי היזמות של המשתתפים מרמת הרעיון, דרך תכנון ודיוק, שיווק והצגתו בפני המשתתפים ולאחר מכן בפני מנהלי בתי הספר ובעלי עניין שונים והכנסתו לתוך מערכת החינוך ליישום, תוך חודשים ספורים.

פעילות היזמות במסגרת קורס זה היא חלק מחובות הסטודנטים בתוכנית המצוינים ועליהם להשלים את שעות היזמות בשטח בהתאם לנדרש בתוכנית לימודיהם.

היחידה ללימודי מתמטיקה ומדעים

החוג למתמטיקה

ראש החוג: ד"ר לאה דוראל

שעות קבלה: ימי ד 14:00-15:00

מיקום: 408/102

דואר אלקטרוני: lea.dorel@beitberl.ac.il

סגל החוג: יוסף אמין, ד"ר מנל ג'בור, ד"ר יניב דביר, ד"ר מחמוד חליחל, ד"ר לאה דוראל, פרופ' אריה לב, ד"ר אליאס עבוד, ד"ר חוסאם ערישה, פרופ' יהודה רודיטי, ד"ר איריס רוזנטל, ד"ר חיית שחם, ד"ר נורית שמואלי

מקצוע המתמטיקה בסיסי בחברה המודרנית, ואף על פי כן הוא נתפס במהלך השנים כמקצוע קשה יותר מיתר מקצועות הלימוד. בוגרי החוג למתמטיקה מקבלים כלים שבעזרתם יוכלו להקנות לתלמידים את הידע המתמטי הנדרש, ובצד זה להפחית את החרדה מן המקצוע ולעורר אצל התלמידים עניין, הנאה ואתגר.

מטרות התוכנית

- א. להקנות לסטודנטים ידע בסיסי ומעמיק במתמטיקה עיונית קלאסית ומודרנית, תוך שימת דגש על יישומים שונים של מתמטיקה.
- ב. להכשיר מורים למתמטיקה בכל הרמות, ולטפח מורים בעלי ידע מקיף בתחומי המתמטיקה השונים ובעלי הבנה מעמיקה של השפה ושל אופן החשיבה המיוחדים של המתמטיקה.
- ג. להכשיר בוגרים שידעו להקנות ידע וחשיבה מתמטית לתלמידיהם.

למי מיועדת התוכנית?

- לסטודנטים הלומדים לתואר B.Ed. במסלול היסודי.
- לאקדמאים בעלי רקע מתאים המעוניינים בתעודת הוראה במתמטיקה במסלולים היסודי והעל-יסודי.

תוכניות הלימודים

הוראת מתמטיקה לבית הספר היסודי (כיתות א-ו)

תוכנית הלימודים להוראת מתמטיקה בבית הספר היסודי מכשירה מורים מקצועיים במתמטיקה ומעניקה להם ידע רחב בתחום הדעת וידע רחב בדרכי החשיבה המתמטית של ילדים בגיל בית הספר היסודי. הסטודנטים רוכשים גם רקע פסיכולוגי דידקטי עשיר ויכולת לבנות ולפתח יחידות הוראה במתמטיקה.

התוכנית מורכבת מקורסים דיסציפלינאריים, קורסים בהוראת מקצוע, קורסים דידקטיים וקורסים כלליים ומתפרסת על פני 4 שנים.

תוכנית הלימודים לאקדמאים המעוניינים בתעודת הוראה במתמטיקה למסלול היסודי נגזרת מתוך תוכנית הלימודים המפורטת בטבלת תוכנית הלימודים (ראו בהמשך) ונקבעת באופן אישי על ידי ראש החוג, על פי לימודים קודמים.

הוראת מתמטיקה לבית הספר העל-יסודי

תוכנית לימודים זו מיועדת לאקדמאים בעלי רקע מתאים המעוניינים בתעודת הוראה במתמטיקה למסלול העל-יסודי. התוכנית נגזרת מתוכנית לימודים לתואר B.Ed. להוראת מתמטיקה במסלול העל-יסודי ונקבעת באופן אישי על ידי ראש החוג, על פי לימודים קודמים.

תוכנית הלימודים מתרכזת בקורסים במגוון רחב של תחומי המתמטיקה המתקדמת. תחום הידע התוכני כולל סוגי ידע מתמטי שונים: ידע מתמטי ברמה אקדמית גבוהה, כגון: אלגברה לינארית, חשבון אינפיניטסימלי, מתמטיקה בדידה פונקציות מרוכבות, שמטרתו לתת עומק, רוחב ומבט-על וגם לספק כלים לניתוח, לחשיבה ולהבנת המתודה המתמטית, ידע הנלמד בתוכנית הלימודים הבית ספרית, וידע מתמטי כללי.

מתמטיקה - מקצוע מועדף

משרד החינוך מעניק **מלגות מותנות מועדפות** לסטודנטים הלומדים בחוג למתמטיקה והמתמחים במסלול היסודי והעל-יסודי. בקשות לקבלת מלגה יש להעביר למשרד הדקאן בתחילת שנת הלימודים באמצעות טופס בקשה למלגה מותנית (בכפוף להחלטת משרד החינוך).

תוכנית לימודים המיועדת להכשיר סטודנטים לקראת תואר B.Ed. בהתמחות מתמטיקה לבית הספר היסודי

התוכנית מורכבת מ-26 ש"ש דיסציפלינריות ומתפרסת על פני 4 שנים. בטבלה שבהמשך מפורטים קורסי החובה והבחירה והיקף השעות בכל שנה. חלק מהקורסים יהיו מתוקשבים או ישלבו כלים טכנולוגיים.

תוכנית לימודים במסלול היסודי

שנה ד/הערות	שנה ג	שנה ב	שנה א	נושאי הלימוד
				שיעורי חובה (סה"כ 23 ש"ש)
			1	יחס ואחוזים
			1	מבוא לתורת הקבוצות
			2	יסודות הגיאומטריה האוקלידית
			2	מערכות מספרים
			1	מאריטמטיקה לאלגברה
			1	יסודות האלגברה
קדם: תורת הקבוצות		1		מבוא להסתברות וקומבינטוריקה
קדם: מאריטמטיקה לאלגברה, מערכות מספרים		1		היבטים פסיכולוגיים והתפתחותיים ותפיסת מושגים מתמטיים
קדם: מאריטמטיקה לאלגברה, מערכות מספרים		1		מבנים אלגבריים
יסודות הגיאומטריה האוקלידית		1		טרנספורמציות גיאומטריות
יסודות הגיאומטריה האוקלידית, מאריטמטיקה לאלגברה		2		נושאים נבחרים בהוראת מתמטיקה
קדם: תורת הקבוצות		1		מבוא לסטטיסטיקה וחקר נתונים
קדם: מבוא לתורת הקבוצות, מערכות מספרים, מאריטמטיקה לאלגברה		2		פונקציות וגרפים
יסודות הגיאומטריה האוקלידית	1			גיאומטריה מרחבית
קדם: יסודות הגיאומטריה האוקלידית, גיאומטריה מרחבית, טרנספורמציות גיאומטריות, יחס ואחוזים	1			ניתוח סיטואציות מתמטיות

שנה א	שנה ב	שנה ג	שנה ד/הערות	נושאי הלימוד
		1	קדם: יסודות הגיאומטריה אוקלידית, גיאומטריה מרחבית, טרנספורמציות גיאומטריות	גיאומטריה בבית הספר היסודי
		1	קדם: תורת הקבוצות, יסודות האלגברה, יסודות הגיאומטריה האוקלידית, מבנים אלגברים	תולדות המתמטיקה
		2	קדם: תורת הקבוצות, יסודות האלגברה, יסודות הגיאומטריה האוקלידית, מבנים אלגברים	סמינריון מתמטי
שיעורי בחירה (סה"כ 3 ש"ש מתוך 4 ש"ש) - חלקם יוצעו אחת לשנתיים				
		2	קדם: מאריתמטיקה לאלגברה, מערכות מספרים	סוגיות מתקדמות במתמטיקה
	1			מתמטיקה בחיי היומיום
		1	קדם: יסודות הגיאומטריה האוקלידית, גיאומטריה מרחבית, יחס ואחוזים, יסודות אלגברה	אסטרטגיות לפתרון בעיות

תוכנית הלימודים המיועדת להכשרת אקדמאים בעלי רקע מתאים לתעודת הוראה במתמטיקה למסלול העל-יסודי

נושאי הלימוד	שנה א	שנה ב	שנה ג	שנה ד	הערות
תורת הקבוצות א	1				
תורת הקבוצות ב	1				קדם: תורת הקבוצות א
חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי א	2				
אלגברה וקטורית (מבוא לאלגברה לינארית)	1				
גיאומטריה אנליטית	1				
אלגברה לינארית א	1				קדם או במקביל: אלגברה וקטורית
אלגברה לינארית ב	1				קדם: אלגברה וקטורית, אלגברה לינארית א
יסודות המתמטיקה המתקדמת	1				
חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי ב	2				קדם: חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 1
יסודות הגיאומטריה האוקלידית		1			
הסתברות וסטטיסטיקה		2			קדם: תורת הקבוצות
שיטות אינטגרליות וטורים		1			קדם: חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 1,2
תורת המספרים		1			קדם: תורת הקבוצות
מתמטיקה בדידה		1			קדם: תורת הקבוצות
משוואות דיפרנציאליות רגילות		1			קדם: חדו"א 1,2, אלגברה לינארית 1,2
פונקציות מורכבות		1			קדם: חדו"א 1,2, אלגברה לינארית 1,2
תורת הגרפים		1			קדם: תורת הקבוצות
אלגברה מופשטת		1			קדם: תורת הקבוצות, אלגברה לינארית 1

נושאי הלימוד	שנה א	שנה ב	שנה ג	שנה ד	הערות
תולדות המתמטיקה			1		קדם: חדו"א 1, 2, אלגברה לינארית 1, יסודות הגיאומטריה האוקלידית
סמינריון אקדמי במתמטיקה			2		קדם: תורת הקבוצות חדו"א 1, 2 אלגברה לינארית, שיטות אינטגרליות, יסודות הגיאומטריה האוקלידית
קורסי בחירה					
אסטרטגיות לפתרון בעיות				1	קדם: חדו"א 1, 2, אלגברה לינארית 1, 2, תורת הקבוצות
יסודות הגיאומטריה הלא אוקלידית				1	קדם: יסודות הגיאומטריה האוקלידית

חטיבת מתמטיקה 13 ש"ש בחינוך המיוחד (מסלול יסודי)

נושאי הלימוד	שנה א	שנה ב	שנה ג	שנה ד	הערות
מבוא לתורת הקבוצות	1				
מארימטיקה לאלגברה	1				
יסודות האלגברה		1			
יחס ואחוזים		1			
סטטיסטיקה וחקר נתונים		1			
יסודות הגיאומטריה האוקלידית		2			
גיאומטריה מרחבית			1		קדם: יסודות הגיאומטריה האוקלידית
מבוא להסתברות וקומבינטוריקה			1		קדם: תורת הקבוצות
נושאים נבחרים בהוראת מתמטיקה			2		קדם: מארימטיקה לאלגברה, יסודות הגיאומטריה האיקלידית
פונקציות וגרפים				2	קדם: מארימטיקה לאלגברה, יסודות האלגברה

- חלק מהקורסים אינם נפתחים כל שנה.
- לתשומת הלב: במכללה מתקיימת תוכנית לתואר שני משולב עם תעודת הוראה (מ.טיץ' בהוראת המתמטיקה). ניתן לקבל מידע במזכירות הרישום.

החוג למדעי המחשב

ראש החוג: פרופ' מחמוד חליחל

טלפון: 09-7473109

דואר אלקטרוני: mahmudh@beitberl.ac.il

סגל החוג: ד"ר נוע רגוניס, פדות גלעדי, רונית אברמס

החוג למדעי המחשב מציע תעודת הוראה במדעי המחשב לבתי ספר על-יסודיים לאקדמאים בעלי תואר בתחום (במסגרת הכשרת אקדמאים לתעודת הוראה או במסגרת תואר שני בהוראה M.Teach.).

החוג למדעי הטבע

ראש החוג: ד"ר פאדי סכראן

שעות קבלה: לפי תיאום טלפוני

מיקום: דקל 408 (מכון הטבע)

טלפון: 09-7476381

פקס: 09-7476380

דואר אלקטרוני: fadi.sakran@beitberl.ac.il

סגל החוג: אייבי ארז, ד"ר עוני ג'בארה, פרופ' מוחמד זידאן, ד"ר טלי יעקובי, ד"ר תמר ירון, ד"ר ענת מדמוני, ד"ר מוחמד מוחסן, פרופ' עבדאלפתח נאסר, ד"ר סמירה נאסר, ד"ר פאדי סכראן, ד"ר אברהים עאמר, ד"ר ענאן ערישה חאג' יחיא, ד"ר לריסה שכמן, ד"ר רג'ח שארקייה, ד"ר מחמוד תאיה.

העתיד טמון במדע ובדור הצעיר, ולכן זקוקים ילדי הגן ותלמידי בית הספר למורים שיחדירו בהם את האהבה למדע ולטבע יחד עם פיתוח החשיבה המדעית. תוכנית הלימודים במדעי הטבע מכשירה מורים לגיל הרך, לחינוך היסודי ולחינוך העל-יסודי במקצועות מדעי הטבע השונים, בשילוב עם הכרת החי והצומח בארץ ישראל. הלימודים העיוניים בחוג משולבים בהכשרה מעשית, מעבודות, סיורים ועבודת שטח.

הלימודים בחוג למדעי הטבע נמשכים ארבע שנים ומקנים תואר "בוגר בהוראה" (B.Ed.) ותעודת הוראה לבית הספר היסודי או העל-יסודי.

מטרות התוכנית

הלימודים מקנים לסטודנט את הידע המקצועי והעדכני בתחום מדעי הטבע: ביולוגיה, כימיה, פיסיקה וביוטכנולוגיה. לצד הקניית הידע, שמה התוכנית מטרה לפתח בסטודנט סקרנות, עניין וחשיבה מדעית. בצד הפדגוגי מטרת התוכנית להכשיר מורים מיומנים בשיטות הוראה עדכניות, המצויידים בכלים הדרושים להוראת הנושאים בהתאם לתוכנית הלימודים ולהוראה בכיתות הטרוגניות.

למי מיועדת התכנית?

- סטודנטים הולמדים ל-B.Ed. במסלולים: להכשרת מורים למדעי הטבע לבית הספר היסודי או מורים למדעים (כימיה, פיסיקה, ביולוגיה) בחינוך העל-יסודי.
- אקדמאים הולמדים לתעודת הוראה בביולוגיה-כימיה- ובמדעי הטבע.
- מורים וגננות המעוניינים להחדיר בתלמידיהם את האהבה למדע ולטבע.
- הנדסאים, טכנאים ולברונטים המעוניינים בהכשרה להוראה.
- מורים המעוניינים בהרחבת הסמכה.
- סטודנטים שלמדו לימודים חלקיים במדעי הטבע באוניברסיטאות או במסגרות אקדמיות מוכרות אחרות.

תוכניות הלימודים

1. תוכנית דו-חוגית להכשרת מורים למדעי הטבע לבית הספר העל-יסודי במקצועות ביולוגיה-כימיה, או ביולוגיה-לימודי סביבה. התכניות לא תיפתחנה בתשפ"ב בשפה העברית, מלבד מספר קורסים הנדרשים להשלמה עבור אקדמאים בעלי תואר חלקי בתחום.
2. תוכנית דו-חוגית להכשרת מורים למדעי הטבע לבית הספר היסודי, העל יסודי, לחינוך המיוחד - יסודי ועל יסודי התוכנית עוסקת במגוון נושאים במדעי החיים, מדעי החומר הוראת מדעים וקשרי הגומלין ביניהם. היקף התוכנית 26 ש"ש.
3. חטיבה במדעי הטבע בהיקף של 13 ש"ש להחינוך המיוחד הרב-גילאי.
4. חטיבה בינתחומית במדעי הטבע בהיקף של 10 ש"ש למסלול הגיל הרך: לידה עד 6 ולחינוך המיוחד בגן.

מבנה הלימודים:

הלימודים בחוג הם בהיקף של 26 ש"ש וניתן לפרוש אותם על פני 3 או 4 שנים והם כוללים:

- קורסי חובה או לימודי יסוד בהיקף 21 ש"ש
- לימודים מתקדמים ולימודי בחירה בהיקף 3 ש"ש
- סמינריון בהיקף 2 ש"ש

מדעים - מקצוע מועדף

משרד החינוך מעניק **מלגות מותנות מועדפות** לסטודנטים בשנה א הלומדים מדעים ומתמחים במסלול היסודי והעל-יסודי. בקשות לקבלת מלגה יש להעביר למשרד הדקאן בתחילת שנת הלימודים באמצעות טופס בקשה למלגה מותנית (בכפוף לתנאים שיפורסמו על ידי משרד החינוך בכל שנה).

החוג לטבע: נושאי הלימוד וסדר הלימודים לבית הספר היסודי והחינוך המיוחד - יסודי ועל יסודי

היקף הלימודים: 26 ש"ש

שנה ד	שנה ג	שנה ב	שנה א ¹	שם הקורס
				לימודי דיסציפלינה (26)
			1	מבוא למדעי חיים
			1	מבוא לכימיה כללית
			1	כימיה כללית - מעבדה
			1	פיזיקה בחיי היומיום
			1	מדעי הצמח - מעבדה
			1	מדעי הצמח - מצמחים ירודים לעילאיים
			1	ניסוי וחקר במדעים
			1	עולם החי - מחסרי חוליות לחולייתנים
		1		מושגם באקולוגיה
		1		מבוא לפיזיולוגיה של מערכות
		1		כימיה אורגנית
		1		פיזיקה: חשמל ומגנטיות
		1		פיזיקה: אור קול וגלים
		1		פיזיקה: אסטרונומיה וחלל
		1		מדעי החיים - מעבדה
		1		סוגיות באיכות סביבה וקיימות
		1		מזון ותזונה
	1			גנטיקה - תורשת האדם
	1			מבוא לביוטכנולוגיה - אסינכרוני
	1			מיקרוביולוגיה

1 החלוקה לשנים הינה בגדר המלצה. בחירת הקורסים תיעשה בהתאם לזמינותם ובכפוף לדרישות הקדם.

שנה ד	שנה ג	שנה ב	שנה א ¹	שם הקורס
	1			ביוכימיה
2				סמינריון בביולוגיה
2	4	9	8	סה"כ
				קורסי בחירה 3 ש"ש²
			1	מדעי כדור הארץ (הידרוספרה, אטמוספרה, ליתוספרה ומעורבות האדם)
			1	החי והצומח בעונתו-חורף
			1	החי והצומח בעונתו-קיץ
		1		רעילות וארסיות בעולם החי
		1		פרקים באנדוקרינולוגיה של האדם
		1		המשבר הסביבתי וקיימות
			1	התנהגות בעלי חיים
			1	צבע בטבע - בגישה בינתחומית
		1		הריון ולידה

2 ניתן לבחור קורסים נוספים מתוך סך כל הקורסים המוצעים בחוג לטבע ולימודי סביבה, בכפוף לאישור יועצת החוג.

התוכנית לביולוגיה ולכימיה לבית הספר העל-יסודי: נושאי הלימוד וסדר הלימודים*

היקף הלימודים: 52 ש"ש

שנה ד	שנה ג	שנה ב	שנה א	שם הקורס
			X	קורס ממוחשב בבטיחות
			X	הכרת משאבי הספרייה
			1	שיטות מתמטיות א
			1	שיטות מתמטיות ב
			1	קורס תכנות בסיסי
			1	ביוסטטסטיקה
			1	כימיה כללית שיעור
			1	כימיה כללית מעבדה
			1	כימיה אי אורגנית
			1	פיזיקה כללית - מכניקה א
			1	פיזיקה כללית - מכניקה ב
			1	מבוא למדעי החיים
			1	ביולוגיה של התא
			1	אקולוגיה
			1	בוטניקה
			1	מעבדה בבוטניקה
			1	חסרי חוליות
		2		כימיה אורגנית
		1		כימיה אנליטית
		1		מעבדה בכימיה אנליטית
		2		מעבדה בכימיה אורגנית

שנה ד	שנה ג	שנה ב	שנה א	שם הקורס
		1		כימיה פיזיקלית
		1		פולימרים
		1		ביולוגיה מולקולרית
		1		פיזיולוגיה של האדם א
		1		פיזיולוגיה של האדם ב
		1		גנטיקה- מנדליזם
		1		גנטיקה מודרנית
		1		מיקרוביולוגיה
		1		מעבדה במיקרוביולוגיה
		1		פיזיקה כללית - חשמל ומגנטיות א
		1		פיזיקה כללית - חשמל ומגנטיות ב
		1		חולייתנים
		1		חום וזורמים
		1		פיזיולוגיה של הצמח
		1		מעבדה בפיזיולוגיה של הצמח
		1		פרקים באנדוקרינולוגיה של האדם
		1		גלים ואופטיקה
	1			המשבר הסביבתי וקיימות
	1			מעבדה בפיזיקה
	1			ביוכימיה א
	1			ביוכימיה ב
	2			מעבדה בביוכימיה
	1			אבולוציה
	1			מבוא לביוטכנולוגיה והנדסה גנטית

שנה ד	שנה ג	שנה ב	שנה א	שם הקורס
	1			מזון ותזונה
2				סמינריון בכימיה
1				אימונולוגיה
2				סמינריון בביולוגיה
5	9	23	15	סה"כ
		1		ביולוגיה מולקולרית כבסיס להנדסה ותרפיה גנטית
	1			הבסיס האבולוציוני של התנהגות האדם
	1			אופקים חדשניים במחקר מזון ותזונה
	1			טוקסיקולוגיה בעולם החי
1				נושאים בכימיה סביבתית
1				נירוביולוגיה ומדעי המוח

* התוכנית לא תיפתח בתשפ"ב בשפה העברית מלבד מספר קורסים הנדרשים להשלמה עבור אקדמאים בעלי תואר חלקי בתחום.

התוכנית לביולוגיה ולימודי הסביבה לבית הספר העל-יסודי בהיקף של 52 ש"ש פתוחה לתלמידי המכון האקדמי הערבי לחינוך בלבד ומפורטת בידיעון המכון.

חטיבה במדעים בהיקף 13 ש"ש

התוכנית עוסקת במגוון נושאים במדעי החיים, מדעי החומר וקשרי הגומלין ביניהם.

מיועדת לתלמידי החינוך המיוחד הרב-גילאי.

שנה ד	שנה ג	שנה ב	שנה א	שם הקורס
				חובה
			1	מבוא למדעי החיים
			1	עולם החי מחסרי חוליות וחולייתנים
			1	מבוא לכימיה כללית
			1	פיסיקה בחיי יום יום
			1	ניסוי וחקר במדעים
		1		מבוא לפיזיולוגיה של מערכות
		1		גנטיקה - תורשת האדם
		2	5	סה"כ
				בחירה - 6 ש"ש - רב שנתי
				החי והצומח בעונת-קיץ
				החי והצומח בעונת-חורף
				רעילות וארסיות בעולם החי
				המשבר הסביבתי וקיימות
				מדעי הצמח - מצמחים ירודים לעילאיים
				פיסיקה אסטרונומיה וחלל
				פיסיקה חשמל ומגנטיות
		1		הריון ולידה
				התנהגות בעלי חיים
				צבע בטבע

חטיבה בינתחומית במדעי הטבע בהיקף של 10 ש"ש.

החטיבה כוללת קורסים מהחוגים למתמטיקה, טבע, לימודי סביבה וחקלאות. תוכניתה לימודים מפורטת במסלול הגן.

מיועדת לתלמידים במסלול הגיל הרך: לידה עד 6 ולחינוך המיוחד בגן.

החוג למדעי הסביבה וחקלאות

ראש החוג: פרופ' דוד אילוז

שעות קבלה: בתיאום מראש במייל

טלפון: 052-5942512

מיקום: משרד החוג למדעי הסביבה וחקלאות

דואר אלקטרוני: iluzda@gmail.com

סגל החוג: פרופ' דוד אילוז, ד"ר רפאלה בביש, פרופ' דפנה גולדמן, ד"ר ענת מדמוני, ד"ר אלונה עובדיה, ד"ר דוד קדיש, אהוד רם

אם אתם רוצים להשפיע על החברה בהיבטים של אחריות סביבתית ומעורבות אישית למען הסביבה והחברה, תוך דאגה לדורות הבאים, זהו החוג המתאים לכם.

לימודי הסביבה עוסקים בתחומים רבים ומגוונים המשפיעים על מערכות החיים בכדור הארץ: תחומים מדעיים כמו ביולוגיה, אקולוגיה, פיסיקה ומחשבים, בשילוב היבטים כלכליים, חברתיים טכנולוגיים ואתיים. התוכנית מאזנת בין נושאים תיאורטיים ונושאים יישומיים, בין לימודים עיוניים ומעשיים בשטח, ומאפשרת הבנה של הסביבה ושל קשרי הגומלין בין מערכות אנושיות ומערכות טבעיות. כמו כן, התוכנית עוסקת בדילמות סביבתיות וברכישת כלים וידע לגבי האפשרויות לשימור סביבה בת-קיימא. הלמידה מעודדת חינוך למעורבות קהילתית-סביבתית ורגישות לאיכות הסביבה.

הלימודים בחוג מטפחים את הבוגרים כאנשי חינוך לעתיד, במטרה להכשיר את הדור הצעיר למודעות ולאחריות סביבתית ליצירת סביבת חיים בת-קיימא, המובילים ומפעילים יוזמות חינוכיות-סביבתיות בבית הספר ובקהילה.

הלימודים בחוג למדעי הסביבה וחקלאות נמשכים ארבע שנים ומקנים תואר "בוגר בהוראה" (B.Ed.) ותעודת הוראה למדעי סביבה וחקלאות, בבית הספר היסודי או בבית הספר העל-יסודי.

למי מיועדת התוכנית?

- לאנשים בעלי זיקה לטבע ורגישות לאיכות סביבתם האקולוגית והאנושית.
- לבעלי אוריינטציה חינוכית הרואים שליחות בחינוך דור של אזרחים מודעים, אכפתיים ובעלי יכולות לחיות תוך אחריותל סביבתם.
- לבעלי חזון ומעוף המבקשים להוביל מנהיגות סביבתית בחברה.
- לאקדמאים המעוניינים לעסוק בחינוך סביבתי/חינוך לקיימות, ולהורות את התחום בבתי ספר.
- לאקדמאים¹ המעוניינים בהסבה להוראת לימודי סביבה.
- למורים המעוניינים בהרחבת הסמכה לתעודת הוראה במקצוע נוסף.

1 תוכנית הלימודים לאקדמאים נגזרת מתוך תוכנית הלימודים המפורטת בטבלה והיקפה נקבע באופן אישי על ידי ראש החוג, על פי לימודים קודמים.

מטרות התוכנית

- להכשיר אנשי חינוך בעלי ידע, מיומנויות הוראה וזהות סביבתית להוראת נושאי סביבה וחקלאות מדויקת ולהוראת חינוך סביבתי/חינוך לקיימות.
- לטפח בוגרים בעלי מודעות סביבתית גבוהה ובעלי יכולת לחנך דור חדש של אזרחים מודעים, ביקורתיים ואכפתיים לצורכי הסביבה.
- להכשיר בוגרים להוראת חקלאות מדויקת ולהשתלבות בהיי טק בתחום.

השתלבות בעבודה

בוגרי החוג יכולים להשתלב במגוון רחב של מסגרות, ובהן הוראת מדעי סביבה וחקלאות, הובלת החינוך הסביבתי/ חינוך לקיימות במערכת החינוך (כולל מסגרות ייחודיות כגון חוות וכפרי נוער לחינוך חקלאי ולאיכות הסביבה), ופעילות סביבתית-חינוכית במסגרות בלתי פורמליות, במוסדות ציבוריים ובארגונים סביבתיים. בשנים האחרונות נוצר ביקוש גבוה לבוגרי התוכנית, והשתלבות הבוגרים בעשייה הסביבתית-חינוכית היא עדות לרלוונטיות של התוכנית. בוגרי התוכנית יכולים גם ללמוד לתארים מתקדמים ולהתפתח בכיוון מחקר.

נתיבי הלימוד

- א. תוכנית דו-חוגית ללימודי סביבה (מסלול יסודי ועל-יסודי) - 26 ש"ש**
התוכנית מיועדת לסטודנטים מהמסלול היסודי והעל-יסודי. היא מתאימה במיוחד לשילוב עם החוגים: לימודי ארץ ישראל וגיאוגרפיה, חינוך מיוחד, קידום נוער וחינוך בלתי פורמלי, המעוניינים להכשיר עצמם להוראה בבתי ספר על-יסודיים.
מבנה הלימודים: היקף של 26 ש"ש וניתן לפרוש אותם על פני 3 או 4 שנים. הלימודים כוללים: קורסי חובה בהיקף 6 ש"ש, לימודים מתקדמים ולימודי בחירה בהיקף 18 ש"ש וסמינריון בהיקף 2 ש"ש.
- ב. חטיבה ללימודי סביבה וחקלאות לחינוך מיוחד רב-גילי (מסלול יסודי ועל-יסודי) - 13 ש"ש (6 קורסי חובה ו-7 קורסי בחירה).**
- ג. חטיבה בינתחומית במדעים למסלולים: גן, וחינוך מיוחד בגן - 10 ש"ש**
חטיבה בינתחומית המשלבת בין לימודי טבע, מתמטיקה ולימודי סביבה.

מבנה תוכנית הלימודים

א. תוכנית דו-חוגית ללימודי סביבה למסלול העל-יסודי ומסלול יסודי

שם הקורס	שנה א	שנה ב	שנה ג	שנה ד
מבואות (6 ש"ש)				
מבוא לחישה מרחוק ולחקלאות מדייקת	1			
מבוא למדעי החיים	1			
מעבדה במדעי החיים	1			
מדעי הצמח - מצמחים ירודים לעילאיים	1			
עולם החי - מחסרי חוליות לחולייתנים	1			
מבוא לאקולוגיה (כולל קמפוס אכזיב - יומיים)	1			
אקולוגיה מבואות (4 ש"ש)				
ביואנרגטיקה של הסביבה (+ קמפוס שדה בוקר)	1.5			
הכרה וניתוח אקוסיסטמות (+ קמפוס אילת)			1.5	
היבטים אקולוגיים וטכנולוגיים של קרקע ומים		1		
לימודי סביבה וחקלאות (10 ש"ש)				
המשבר הסביבתי וקיימות (כולל סיור)		1		
סוגיות סביבתיות אקטואליות בהיבט הגלובלי		1		
סוגיות סביבתיות אקטואליות בישראל		1		
מיפוי וניטור של מפגעים סביבתיים		1		
ביו-חקר סביבה ביחסי גומלין קרקע צמח מים	2			
חקר וחקלאות מדייקת		2		
חרקים כביואינדיקטורים סביבתיים		1		
ניהול וממשק שטחים פתוחים ושימוש ב-GIS / אגרואקולוגיה וחקלאות מדייקת		1		
סמינריון בלימודי סביבה				2

שנה ד	שנה ג	שנה ב	שנה א	שם הקורס
הקורסים ייבחרו מתוך רשימת הקורסים המשתנה מדי שנה.				*בחירה (4 ש"ש)
	1			ביוטכנולוגיה של אצות
			1	מבוא לכימיה כללית
	1			הגנת הצומח
	1			אגרואקולוגיה וחקלאות מדייקת ומקיימת
	1			מבוא לביוטכנולוגיה והנדסה גנטית
		1		החי והצומח בארץ ישראל (+ 2 סיורים)
		1		צמחים בשירות האדם
	1			אנרגיות מתחדשות
	1			רובוטיקה ומחשוב באגרוטכניקה סביבתית
	1			כלכלת סביבה ומשאבי טבע
		1		ריבוי וטיפוח זנים בעידן פיתוח מודרני מואץ
			1	מבוא לכדור הכחול
		1		גינון טיפולי
		1		צמחי תר"ב
				סה"כ: 26

ב. חטיבה ללימודי סביבה וחקלאות לחינוך מיוחד רב-גילי (מסלול יסודי ועל-יסודי) - ש"ש 13

שנה ג	שנה ב	שנה א	שם הקורס
			שיעורי חובה בהיקף של 6 ש"ש
		1	מבוא למדעי החיים והסביבה
		1	מבוא לאקולוגיה (כולל סיור יומיים)
		1	מבוא לחישה מרחוק ולחקלאות מדייקת
	2		ביו-חקר ביחסי גומלין קרקע מים וצמח
		1	חרקים כביואינדיקטורים סביבתיים
			בחירה בהיקף של 7 ש"ש מתוך:
	1		ביואנרגטיקה של הסביבה (כולל קמפוס)
	1		גיבון טיפולי
1			מיפוי וניטור מפגעים סביבתיים
	1		צמחי תר"ב (תבלין, רפואה ובושם)
1			אגרואקולוגיה וחקלאות מדייקת ומקיימת
	2		חקר וחקלאות מדייקת
		1	חרקים כביואינדיקטורים סביבתיים
1			המשבר הסביבתי וקיימות
1			סוגיות סביבתיות בהיבט הגלובלי
1.5			הכרה וניתוח אקוסיסטמות נבחרות (כולל קמפוס באילת)
	1		סוגיות סביבתיות אקטואליות בישראל - למידה מרחוק
	1		צמחים בשירות האדם
	1		אקולוגיה ואתגרים סביבתיים של קרקע ומים
	1		ריבוי וטיפוח זנים בעידן פיתוח מודרני מואץ

** ניתן לבחור קורסים נוספים בחוג.

ג. חטיבה בינתחומית במדעים למסלולים: גן וחינוך מיוחד בגן (10 ש"ש)

במסגרת התוכנית התלמידים לומדים חטיבה בינתחומית במדעי הטבע, במתמטיקה ובמדעי הסביבה בהיקף של 10 ש"ש. פירוט הקורסים מופיע במסלול הגן.

חוגים

החוג למקרא ולתרבות ישראל

ראש החוג: ד"ר אילון שמיר

מיקום: אזור אורן, מבנה 117, קומת משרדי החוגים

טלפון: 09-7473183

דואר אלקטרוני: eilon.shamir@beitberl.ac.il ; danay@beitberl.ac.il

סגל החוג: יוכי ברנדס, ד"ר עדיאל כהן, ד"ר שגית מור, ד"ר שירלי נתן-יולזרי, ד"ר רותי פישר ב"ח, ד"ר אילון שמיר

תחומי המקרא ותרבות ישראל שייכים למורשת העשירה של עמנו. טמונים בהם אוצרות של תרבות שצמחה במשך למעלה מארבעת אלפים שנה, והפרתה את העולם כולו ברעיונות על חירות, שוויון וצדק, בצירוף בין אמונה למוסר ועוד. השאלות והדילמות הללו, שעומדות בבסיס קיומו הרוחני של האדם בכלל ושל העם היהודי בפרט – לא התיישנו. כל דור ניצב מחדש בפני שאלות כמו היחס בין חומר לרוח, שעבוד לאלילות והאפשרות לשחרור ממנו ועוד.

תוכנית הלימודים של החוג למקרא ולתרבות ישראל עוסקת בשאלות אלה, תוך בחינת הטקסטים החל מהמקרא והמשך במורשת היהודית הבתר-מקראית. זאת תוך דגש על מתן כלים ללמידה עצמאית של הסטודנטים, כלי הבנה וביקורת כלפי הטקסטים ועוד. החוג משלב בין הוראה אקדמית לדגשים פדגוגיים המאפשרים כלים להוראת התחומים הללו.

הלימודים בחוג למקרא ולתרבות ישראל נמשכים ארבע שנים ומקנים תואר "בוגר בהוראה" (B.Ed.), תעודת הוראה בתרבות ישראל (לבית הספר העל-יסודי) או תעודת הוראה במקרא (לבית הספר היסודי או לבית הספר העל-יסודי).

למי מיועדת התוכנית?

- לכל הפונים ללימודי הוראה או חינוך, אשר שאלות של זהות, של תרבות ושל חברה מעסיקות אותם.
- לאקדמאים המעוניינים בהסבה להוראת מקרא ו/או תרבות ישראל.
- בוגרי החוג נותנים מענה לביקוש הרב במערכת החינוך הן למורים במקצוע תנ"ך הן למורים במקצוע הלימודים החדש "תרבות יהודית ישראלית".

מטרות התוכנית

- הכשרת בוגרים שיוכלו ללמד כל אחד מן המקצועות (על פי בחירתם) מתוך אוריינות טקסטואלית, רוחב יריעה ואופקים ופיתוח חשיבה ביקורתית.
- היכרות עם הספרות היהודית, מן המקרא ואילך, מתוך למידה משמעותית של דילמות, ערכיות העולות ממנה וחיבור לדילמות העולות מן החיים היום (נושאים כמו צדק חברתי, מנהיגות, עבודת המידות וכו').

- בירור זהות תוך התמודדות אישית ומשמעותית עם הסוגיות הנלמדות, כבסיס לתפיסת עולמם כאנשי חינוך.
- היכרות עם זוויות ראייה מגוונות ועם מתחים פנימיים העולים מהמורשת היהודית.
- הדגשת זיקות בין התרבות היהודית עם תרבויות אחרות מן המקרא ועד ימינו.
- התנסות במיומנויות הוראה-למידה מגוונות כמו למידה בית-מדרשית; שילוב טכנולוגיות בהוראה; הוראה מקוונת והוראה היברידית.

תוכנית הלימודים

- התמחות במקרא למסלולים: יסודי, על-יסודי, חינוך מיוחד, קידום נוער, חינוך בלתי פורמלי. המתמחים במקרא ילמדו 26 ש"ש על פי מבנה הלימודים הבא:
- 9 ש"ש מבואות ומיומנויות במקרא (שיעורי חובה במקרא).
- 3 מבואות חובה משותפים למקרא ותרבות ישראל.
- 10 ש"ש מתוך הקבצי הבחירה המשותפים לכל תלמידי החוג: שלושה הקבצי בחירה.
- 2 ש"ש פרוסמינריון במקרא.
- 2 ש"ש סמינריון במקרא.

תוכנית הלימודים בהתמחות במקרא - טבלת קורסים לפי שנים ונושאים:

נושאי הלימוד	היקף בש"ש	הערות
הדרכה ביבליוגרפית ובקיאות במקרא	2	מיועד לשנה א
המקרא ועולמו - מבוא למקרא א	1	מיועד לשנה א
המקרא ועולמו - מבוא למקרא ב	1	מיועד לשנה א
איך לקרוא סיפור מקראי	1	מיועד לשנה א
עושים סדר במקרא - מבט כולל על ספרות המקרא	1	מיועד לשנה א
ערכים, מוסר וחוק בספרות המקרא	1	מיועד לשנה ב
הפרשנות המסורתית למקרא	1	מיועד לשנה ג
פרוסמינריון במקרא	2	מיועד לשנה ג
סמינריון במקרא	2	מיועד לשנה ד
קורסים בעלי פדגוגיה ייחודית, למידה בחברותות, למידה בית מדרשית:		
הצצה לסידור ולתפילה	1	מיועד לשנה ב
טקסי החיים של התרבות היהודית	1	מיועד לשנה ב
דיאלוג מחודש עם המקרא	1	מיועד לשנה ג
מועדי ישראל: תכנים, ערכים וגלגולים	1	מיועד לשנה ג
סה"כ	16	

שיעורי בחירה בהתמחות מקרא לפי הקבצים

- יש לבחור 3 הקבצים מבין ארבעת הקבצי הבחירה הבאים.
- מתוך כלל השעות בהקבצים הנבחרים, יש ללמוד בסה"כ 10 ש"ש; כל קורס מקנה 1 ש"ש.
- קורסי הבחירה יילמדו במהלך שנים א-ד.

"במופלא ממך" - מיתוס, אגדה ומעבר לרציונלי	אתוס ומנהיגות	תיקון אדם ותיקון עולם בראי המקורות	"שבעים פנים לתורה" - פרשנות המקרא לדורותיה
מיתוסים במקרא ובמזרח הקדום	תולדות הכהונה במקרא ובתורות ישראל	נבואה (כל שנה תינתן חטיבה טקסטואלית אחרת)	הפרשנות הקדומה למקרא
<p>נס, כישוף ומאגיה במקרא</p> <p>לחילופין: נס כישוף ומאגיה בספרות חז"ל</p> <p>לחילופין: תולדות האמונה הישראלית</p> <p>לחילופין: מפוליתאיזם למנותאיזם</p>	<p>מנהיגים ומנהיגות בספרות חז"ל</p> <p>קורס בעל פדגוגיה ייחודית</p>	<p>ספרות החכמה המקראית: איוב</p> <p>קורס בעל פדגוגיה ייחודית</p>	<p>דמויות מקראיות בראי המדרש א</p> <p>קורס בעל פדגוגיה ייחודית</p>
<p>בין פרדס למרכבה: מבוא למיסטיקה וקבלה א</p> <p>קורס בעל פדגוגיה ייחודית</p>	<p>ה"אחר" במקרא ובספרות חז"ל</p> <p>קורס בעל פדגוגיה ייחודית</p>	<p>'תיקון עולם': צדק וצדקה בספרות חז"ל</p> <p>קורס בעל פדגוגיה ייחודית</p>	<p>דמויות מקראיות בראי המדרש ב</p> <p>לחילופין: 'מעשה בראשית' וראשית האנושות בספרות המדרש</p> <p>קורס בעל פדגוגיה ייחודית</p>
<p>בין פרדס למרכבה: מבוא למיסטיקה וקבלה ב</p>	<p>דמות הצבר - חלום שנשבר</p> <p>קורס בעל פדגוגיה ייחודית</p>	<p>סיפורי עלילה בספרות חז"ל</p> <p>לחילופין: מעשי חכמים בספרות חז"ל</p>	<p>המשפחות של התנ"ך</p>

"במופלא ממך" - מיתוס, אגדה ומעבר לרצינולי	אתוס ומנהיגות	תיקון אדם ותיקון עולם בראי המקורות	"שבעים פנים" לתורה – פרשנות המקרא לדורותיה
<p>'בכל דרכיך דעה: חסידות בדורות ראשונים ואחרונים' לחילופין: על הראש, על הלב ומה שביניהם (בין א"ד גורדון לימימה) לחילופין: נס, כישוף ומאגיה בספרות חז"ל קורס בעל פדגוגיה ייחודית</p>	<p>ערכים, חוק וחברה במקרא (בשיתוף המגמה לקרימינולוגיה)</p>	<p>מבוא לפילוסופיה יהודית בימי הביניים</p>	<p>נשים ונשיות בארון הספרים היהודי (בשיתוף המגמה למגדר) קורס בעל פדגוגיה ייחודית</p>
	<p>המנהיגים שלא הכרנו בתורה קורס בעל פדגוגיה ייחודית</p>	<p>סוגיות מגדריות בהלכה קורס בעל פדגוגיה ייחודית</p>	<p>קריאות הגותיות בספר בראשית קורס בעל פדגוגיה ייחודית</p>
	<p>המנהיגים שלא הכרנו בספרי נביאים קורס בעל פדגוגיה ייחודית</p>		
	<p>גישות פרשניות והרמנויטיות למקרא: קריאות פמיניסטיות, דקונסטרוקטיביות ופוסט-מודרניות במקרא</p>		

התמחות בתרבות ישראל למסלולים: על-יסודי, חינוך מיוחד, קידום נוער, חינוך בלתי פורמלי

המתמחים בתרבות ישראל ילמדו 26 ש"ש על פי מבנה הלימודים הבא:

- 8 ש"ש מבואות ומיומנויות בתרבות ישראל.
- 5 ש"ש מבואות חובה משותפים למקרא ותרבות ישראל.
- 13 ש"ש מתוך הקבצי הבחירה המשותפים: שלושה הקבצי בחירה מלאים + אפשרות לבחירה מתוך קורסי ההקבץ הרביעי (במידת הצורך).
- סמינריון: עבודה סמינריונית תיכתב באחד משיעורי הבחירה בהדרכת מרצה הקורס; בחירת הקורס תיעשה בכפוף לאישור ראש החוג; עבודה סמינריונית תזכה את התלמיד בנקודת זכות נוספת באותו קורס.

מבנה הלימודים בהתמחות תרבות ישראל - טבלת הקורסים לפי שנים ונושאים

נושאי הלימוד	היקף בש"ש	הערות
מירושלים ליבנה	1	מיועד לשנים א-ב
יבנה וחכמיה	1	מיועד לשנים א-ב
בין פרדס למרכבה: מבוא למיסטיקה קדומה וקבלה א	1	מיועד לשנים א-ב
בין פרדס למרכבה: מיסטיקה קדומה וקבלה ב	1	מיועד לשנים א-ב
מבוא לפילוסופיה של ימי הביניים	1	מיועד לשנים א-ב
שפינוזה פינת אחד העם: מבוא להגות יהודית עד המאה ה-19	1	מיועד לשנים א-ב
מבוא להגות היהודית בעת החדשה (המאה ה-20)	1	מיועד לשנים א-ב
קורסים בעלי פדגוגיה ייחודית, למידה בחברותות, למידה בית מדרשית:		
דמויות מקראיות בראי המדרש א	1	מיועד לשנה א-ב
דמויות מקראיות בראי המדרש ב	1	מיועד לשנה א-ב
לחילופין: מעשה בראשית וראשית האנושות במדרשי חז"ל	1	מיועד לשנה א-ב
מועדי ישראל: תכנים, ערכים וגלגולים	1	מיועד לשנים א-ב
טקסי החיים של התרבות היהודית	1	מיועד לשנים א-ב
הצצה לסידור ולתפילה	1	מיועד לשנה א-ב
דיאלוג מחודש עם המקרא	1	מיועד לשנה ג'
סה"כ	13	

שיעורי בחירה בהתמחות תרבות ישראל לפי הקבצים

- יש לבחור 3 הקבצים מבין ארבעת הקבצי הבחירה הבאים.
- מתוך כלל השעות בהקבצים הנבחרים, יש ללמוד בסה"כ 13 ש"ש; כל קורס מקנה 1 ש"ש.
- קורסי הבחירה יילמדו במהלך שנים א-ד.

"במופלא ממך" – מיתוס, אגדה ומעבר לרציונלי	אתוס ומנהיגות	תיקון אדם ותיקון עולם בראי המקורות	"שבעים פנים לתורה" – פרשנות המקרא לדורותיה
מיתוסים במקרא ובמזרח הקדום	תולדות הכהונה במקרא ובתרבות ישראל	נבואה (כל שנה תינתן חטיבה טקסטואלית אחרת)	הפרשנות הקדומה למקרא
נס, כישוף ומאגיה במקרא לחילופין: נס כישוף ומאגיה בספרות חז"ל לחילופין: תולדות האמונה הישראלית לחילופין: מפוליתאיזם למנותאיזם	מנהיגים ומנהיגות בספרות חז"ל קורס בעל פדגוגיה ייחודית	ספרות החכמה המקראית: איוב קורס בעל פדגוגיה ייחודית	הפרשנות המסורתית למקרא
חסידות בדורות ראשונים ואחרונים לחילופין: על הראש על הלב ומה שביניהם (מא"ד גרדון ועד ימינו) לחילופין: נס, כישוף ומאגיה בספרות חז"ל	ה"אחר" במקרא ובספרות חז"ל קורס בעל פדגוגיה ייחודית	'תיקון עולם' בספרות חז"ל קורס בעל פדגוגיה ייחודית	נשים ונשיות בארון הספרים היהודי (בשיתוף המגמה למגדר) קורס בעל פדגוגיה ייחודית
	דמות הצבר - חלום שנשבר קורס בעל פדגוגיה ייחודית	סיפורי עלילה בספרות חז"ל קורס בעל פדגוגיה ייחודית	

"במופלא ממך" – מיתוס, אגדה ומעבר לרציונלי	אתוס ומנהיגות	תיקון אדם ותיקון עולם בראי המקורות	"שבעים פנים לתורה" – פרשנות המקרא לדורותיה
	ערכים, חוק וחברה במקרא		
	יהדות חילונית - בין רציפות למרד קורס בעל פדגוגיה ייחודית * במסגרת בית המדרש למורי עם	סוגיות מגדריות בהלכה	
	גישות פרשניות והרמנויטיות למקרא: קריאות פמיניסטיות, דקונסטרוקטיביות ופוסט-מודרניות במקרא קורס בעל פדגוגיה ייחודית		

תוכנית לימודים למתמחים בהוראת מקרא ובהוראת תרבות ישראל, מיועד למסלול העל-יסודי

תוכנית הלימודים לבוחרים להתמחות הן במקרא הן בתרבות ישראל תכלול את המרכיבים הבאים:

- א. כלל הקורסים הניתנים בחוג למקרא ולתרבות ישראל (35 ש"ש).
- ב. 4 קורסים במסגרת 'תוכנית אישית' (4 ש"ש).
- ג. 13 קורסים בהתאם להחלטת ראש החוג.

סה"כ 52 ש"ש.

החוג להיסטוריה

(הפקולטה לחברה ולתרבות)

ראש החוג: ד"ר לי מיכאל-ברגר

שעות קבלה: יום ב, 12:15-13:15 (בתאום מראש)

מיקום: אורן 117

טלפון: 09-7476324

דואר אלקטרוני: leemichael@beitberl.ac.il

סגל החוג: ד"ר לי מיכאל ברגר, ד"ר ענת וטורי, ד"ר יעקב טפלה, ד"ר בועז לב-טוב, ד"ר אלון פאוקר, ד"ר אהובה שלר

כבר בימים הקדומים עורר העבר את סקרנותו הטבעית והאינטלקטואלית של האדם החושב. באמצע המאה החמישית לפני הספירה, הניח הסופר היווני הרודוטוס את היסודות לחקר ההיסטוריה: "הרודוטוס איש האליקארנאסוס מציג בספר זה את פרי מחקריו, כדי שלא יאבד זכרם של מעשי בני אדם עם הזמן, וכן שלא תאבד תהילתם של מעשים גדולים ומופלאים". ההוגה היהודי ואבי הציונות הרוחנית, "אחד העם" (אשר גינצברג), הדגיש במאמרו "עבר ועתיד" את תרומתו של הבנת העבר לעיצוב מושכל של העתיד.

תוכנית הלימודים של החוג להיסטוריה היא שילוב של תפיסות אלה – טיפוח החקרנות האנושית והקניית ידע הפותחים צוהר לעתיד. כחוג במכללה אקדמית להכשרת מורים, משלב החוג להיסטוריה בין הוראת הליבה האקדמית של התחום לבין העמקת היסוד הפדגוגי של הוראתו בבתי הספר.

בלימודים בחוג מושם דגש מכוון על תחומי ההיסטוריה החברתית והתרבותית תוך זיקה ישירה מתודולוגית ומעשית לתוכנית מנהרת הזמן ולמיזם TARASA.

הלימודים בחוג להיסטוריה נמשכים ארבע שנים ומקנים תואר "בוגר בהוראה" (B.Ed). ותעודת הוראה בהיסטוריה לבית הספר העל-יסודי.

למי מיועדת התוכנית?

לסטודנטים סקרנים וחקרנים המתעניינים בטבע האדם ובתולדותיו, ולאלו שרואים עצמם מחנכים, מורי דרך ומובילי תהליכים של שינוי חברתי.

סטודנטים בעלי תואר ראשון הלומדים במסלולי ההסבה להוראה בהיסטוריה ולתואר שני בהוראה M.Teach, חייבים להשלים במשך שנה או שנתיים את לימודיהם הדיסציפלינריים בחוג להיסטוריה.

מטרות התוכנית

- הקניית בסיס ידע רחב ומגוון בהיסטוריה, לצד כלים ביקורתיים ויכולת לשאול שאלות, להטיל ספק ולנתח טקסטים באופן עצמאי ומקורי.
- הצגת גישות ופרספקטיבות מחקריות שונות ועדכניות, שיכשירו את הסטודנטים לקחת חלק פעיל בשינויים חשובים, שכבר מתחוללים ועתידיים להתגבר בשנים הקרובות במערכות החברתיות והחינוכיות המרכזיות. לצד חשיפה להיסטוריה האירופית, החוג משלב גם העמקה בהיסטוריוגרפיות המבקשות לכתוב היסטוריה גלובלית ולהדגיש זיקות ומערכות יחסים חוצות יבשות, וכן דיון במגוון מגדרי, אתני, מעמדי, חברתי ותרבותי של זהויות אנושיות.
- שילוב הוראת כלים מתודולוגיים וכתובה אקדמית, בתוך הקורסים ההיסטוריוגרפיים.
- הצגת אמצעי הוראה מתקדמים ודרכי הוראה בינתחומיות עם מגוון חוגים ומגמות.
- חוויות למידה מעשירות ומשלימות, ובהן סיורים באתרים היסטוריים, ביקורים במוזיאונים, הוראה בשילוב קולנוע ותיאטרון וחשיפת הסטודנטים ליצירות מופת תרבותיות, כחלק מתהליך צמיחתם ובנייתם כבני אדם וכמורים להיסטוריה.

תוכנית הלימודים

הלימודים בחוג הם בהיקף של 26 ש"ש והם כוללים:

- **קורסי חובה** בהיקף של 7 ש"ש.
- **קורסי בחירה** בהיקף של 16 ש"ש.
- **1 סמינריון (חובה)** בהיקף של 2 ש"ש.
- **מבוא להתנסות המעשית (חובה)** בהיקף של 1 ש"ש.

תוכנית הלימודים משלבת הכשרה דיסציפלינרית רחבה ועמוקה ושמה דגש על תכנים רב-תחומיים ובין-תחומיים. כמו כן ההוראה בחוג מתבססת על פדגוגיה חדשנית בשילוב טכנולוגיות אינטראקטיביות. בשנת הלימודים הראשונה נלמדים קורסי מבואות מתודולוגיים שהם חובה וגם שיעורי בחירה מתקדמים מהתקופות השונות. בשנת הלימודים השלישית או הרביעית חובה להשתתף בסמינריון. כדי להעשיר את תוכנית הלימודים בהיסטוריה ניתן ללמוד שיעורים נוספים בחוגים ובמגמות אחרים בפקולטה למדעי החברה והתרבות, בתיאום עם ראש החוג. נוסף לכך, מוצעים לסטודנטים קורסים בעלי פדגוגיה ייחודית, קורסים אינטרדיסציפלינריים ולמידה במרחבים פיסיים וטכנולוגיים מגוונים.

הסטודנטים הסדירים ישתתפו במהלך לימודיהם לפחות בשני סיורים של החוג, והסטודנטים האקדמאים ישתתפו בסיור אחד לפחות.

נושאי הלימוד

תוכנית הלימודים כוללת בשנה הראשונה קורסי מבוא בעת הקדם-מודרנית ובעת המודרנית וכן סדנת יסוד לקריאה, לכתובה ולמחקר אקדמיים בדיסציפלינה ההיסטורית. בשנה השנייה מוצעים לסטודנטים מגוון שיעורי בחירה העוסקים בתקופות, באזורים ובתרבויות שונות. בשנה השלישית או הרביעית ללימודים בחוג חובה להשתתף בסמינריון.

פירוט לימודי החוג להיסטוריה: נושאי הלימוד וסדר הלימודים

נושאי הלימוד	היקף בש"ש	הערות
מבואות חובה - 7 ש"ש		
הציונות – יסודות רעיוניים ופופולריים	2	מיועד לשנה א
מבוא לעת העתיקה – יוון או רומא	1	מיועד לשנה א
הנצרות מראשיתה ועד הרפורמציה	1	מיועד לשנה א
תולדות היהודים והשואה	1	מיועד לשנה א - ג
קורס מתודולוגי: עושים היסטוריה: סדנת יסוד לקריאה, לכתיבה ולמחקר אקדמיים	1	מיועד לשנה א
מבוא למאה ה-19	1	מיועד לשנה א - ג
העת העתיקה - בשנים א-ד יש לבחור 5 ש"ש מתוך הקורסים הבאים ומתוך קורסים נוספים שיוצעו בשנים הבאות.		
יוונים, רומאים ויהודים בעת העתיקה	1	
מירושלים ליבנה – היהדות בסוף תקופת הבית השני	1	
מבוא לעת העתיקה – יוון או רומא	1	
ימי הביניים - בשנים א-ד יש לבחור 1 ש"ש מתוך הקורסים הבאים ומתוך קורסים נוספים שיוצעו בשנים הבאות.		
הנצרות מראשיתה ועד הרפורמציה	1	
שתי החרבות: מלוכה וכנסיה בימי הביניים	1	
העת החדשה - בשנים א-ד יש לבחור 9 ש"ש מתוך הקורסים הבאים ומתוך קורסים נוספים שיוצעו בשנים הבאות.		
קורס מאוגם: שכנים נוכחים: יחסי יהודים-ערבים בשלהי התקופה העות'מאנית	2	
קורס בעל פדגוגיה ייחודית: הנאורות: זרמים, השלכות והתנגדות	1	
סוגיות בתולדות מדינת ישראל	1	
קורס בעל פדגוגיה ייחודית: תולדות האנטישמיות	1	

נושאי הלימוד	היקף בש"ש	הערות
קורס בעל פדגוגיה ייחודית: אוטופיות ומימושן בהתיישבות הציונית	1	
הוראה בין-תחומית: מבוא לתרבות להט"ב	1	
קורס מתודולוגי; קורס בעל פדגוגיה ייחודית: גישות ופרספקטיבות בהיסטוריה	1	
חגי ישראל במאבק	1	
סמינריון: בעת העתיקה - חובה לסדירים		
מירושלים ליבנה - היהדות בסוף תקופת הבית השני	2	מיועד לשנים ג-ד
מבוא להתנסות מעשית	1	מיועד לשנים ג-ד
קורסי בחירה - 1 ש"ש ניתן לבחור מהתוכניות של החוגים האחרים, אך נדרש אישור של ראש החוג.	1	מיועד לשנים א-ד
סה"כ	26 ש"ש	

המשך לימודים לתואר שני

על פי הסכם עם אוניברסיטת בר-אילן, יוכלו בוגרי החוג להיסטוריה במכללה להמשיך לימודיהם לתואר שני בחוג להיסטוריה כללית **בלא צורך בהשלמות כלשהן** ובתנאי שממוצע ציוניהם הסופי הוא 85 לפחות. בפני תלמידי החוג פתוחים שני מסלולי לימודים מקוצרים לתואר שני בהיסטוריה כללית באוניברסיטת בר-אילן:

1. לימודי מ.א. עם תזה (מקסימום שלוש שנים).
2. לימודי מ.א. ללא תזה (מקסימום שנתיים).

החוג למדעי החברה ואזרחות

ראש החוג: ד"ר אלון לבקוביץ

שעות קבלה: לתיאום פגישה עם ראש החוג, יש ליצור קשר במייל

מיקום: אורן 117

דואר אלקטרוני: levko@beitberl.ac.il

סגל החוג: ד"ר פבלו אוטין, ד"ר עדי בינס, ד"ר סיגל בן-רפאל גלנטי, ד"ר רפי גרוסגליק, ד"ר אלון לבקוביץ, ד"ר מוהנד מחאג'נה, ד"ר יצחק שטרנברג, ד"ר שלי שנהב, ד"ר דניאלה שנקר

החוג למדעי החברה ואזרחות הוא ייחודי באקדמיה הישראלית! בחוג יש חשיפה למגוון רחב של דיסציפלינות במדעי החברה ואזרחות ולקידום עשייה הלכה למעשה בתחומים אלה. בתוך כך הלימודים בחוג מעודדים "חשיבה אזרחית" ו"עשייה אזרחית" בקשת של הקשרים: המדינה והחברה הגלובלית, החברה, הקהילה, הפרט, הכלכלה, התקשורת ועוד.

מאפייני התוכנית

תוכנית הלימודים בחוג גמישה מאוד: היא כוללת מגוון תחומי ליבה במדעי החברה ובאזרחות והתמקדות בזווית ייחודית. אפשר ללמוד קורסים ברחבי המכללה כחלק מחובות הלימודים בחוג ולהרכיב תוכנית אישית. בתקופה הנוכחית חשוב לנו לחשוף את התלמידים לעשייה הומנית ואזרחית בארץ ומעבר לגבולות המדינה.

הלימודים בחוג למדעי החברה ואזרחות נמשכים שלוש או ארבע שנים במקביל ללימודי תחום חינוכי, לבחירת כל אחד מהסטודנטים. לימודים אלה מקנים תואר "בוגר בהוראה" (B.Ed.) ותעודת הוראה לבית הספר העל-יסודי. במסגרת הלימודים בתוכנית יילמדו מגוון קורסים הכוללים קורסי מתודולוגיה, קורסים בתחום הוראת המקצוע של מדעי החברה, קורסים משולבים עם חוגים אחרים וקורסים המעניקים לסטודנטים שיטות הוראה ייחודיות אשר יאפשרו להם להתמודד מול אתגרי המערכת המשתנה במאה ה-21.

מטרות התוכנית

ההנחה המרכזית בבסיס תוכנית הלימודים היא שתחומי מדעי החברה הם מרכזיים להבנת ההתפתחות החברתית בתקופה הגלובלית ויכולים להוות בסיס איתן להתמודדות עם משברי הדמוקרטיה הפוקדים מדינות רבות כיום.

מטרת התוכנית היא חשיפת סטודנטים לדילמות החשובות בתחום הפרט, המשפחה, הקהילה, המדינה והעולם הגלובלי.

בה בעת, שאיפה עיקרית היא להקנות חשיבה אזרחית ביחס לכל אחד מהתחומים הללו ולעודד פעילות הומנית ואזרחית, בין השאר על ידי התנסות מעשית.

למי מיועדת התוכנית?

- לסטודנטים ל-B.Ed. המתעתדים להיות מורים לאזרחות ולמקצועות נוספים במדעי החברה; לסטודנטים ל-B.Ed. המתעתדים להיות מחנכים בתחומי החינוך המיוחד, החינוך הבלתי-פורמלי וקידום נוער, המתמחים במדעי החברה ואזרחות, שברוב המקרים הם מחליטים להכשיר עצמם גם להוראה בבתי ספר על-יסודיים; לסטודנטים ל-B.Ed. המתעתדים להיות מורי בית הספר היסודי בתחום (חטיבת מולדת, חברה ואזרחות).
  - לאקדמאים בהסבה להוראת מדעי החברה ואזרחות ולסטודנטים הלומדים לתואר שני בהוראה.
- בוגרי החוג יכולים להשתלב במערכת החינוך, בארגונים פורמליים ובלתי פורמליים העוסקים בחינוך וביזמות, ללמוד לקראת תארים מתקדמים ולעסוק במחקר.

תחומי הלימוד

בחוג נלמדים קורסים הנשענים על הדיסציפלינות הבאות:

אזרחות, לימודי דמוקרטיה, מדעי המדינה, יחסים בינלאומיים, כלכלה, סוציולוגיה, אנתרופולוגיה ותקשורת.

בקורסים השונים הנלמדים בחוג מושם דגש על אקטיביזם של הסטודנטים בתחומי החברה השונים.

מקבץ לימודים אינטרדיסציפלינרי חדש משנת תשפ"א הוא מקבץ אזרחות מקומית וגלובלית, הנלמד במסגרת לימודי החוג. הלומדים בו יכולים ליהנות ממלגות.

תוכנית החוג מכירה בקורסי בחירה מדיסציפלינות נוספות הנלמדות ברחבי המכללה, כגון: פסיכולוגיה, קרימינולוגיה, וניתן לבחור בהם באישור ראש החוג.

תוכנית הלימודים

לימודי הליבה מקנים כלים תיאורטיים במדעי החברה ואזרחות, לצד היכרות עם החברה, המשק והמערכת הפוליטית של ישראל, וכן מקנים חשיפה לאופציות של אקטיביזם הומני ואזרחי. במסגרת הקורסים הנלמדים בלימודי הליבה, יילמדו קורסים מתודולוגיים ואף קורסים בהוראת המקצועות הנלמדים במדעי החברה.

הלימודים הדיסציפלינריים המתקדמים נלמדים במוקדים דיסציפלינאריים שונים וכוללים תשתית רלוונטית למוקדים הנבחרים, לימודי בחירה, קורסים המעודדים יזמות אקטיבית והתנסות עם משימות חקר. יתקיים שיתוף פעולה עם ארגוני המגזר השלישי, כגון סיד ישראל ואחרים, המאפשר מפגש עם שדה הפרקטיקום בחברה האזרחית ועם אנשים מובילים המקדמים פרויקטים חברתיים בארץ ובעולם. בתוך כך יבצעו הסטודנטים משימות חקר ומטלות יישומיות ויקיימו אינטראקציה עם גורמים הקשורים לעשייה בתחומי ההתחמשות שלהם.

לדוגמה, בחלק מהשיעורים בקורס אינטרנט ופוליטיקה בהיבט השוואתי, יבחנו הסטודנטים מהחוג בשילוב סטודנטים מהחוג לאנגלית, נאומים של מנהיגים בארץ ובארה"ב וילמדו איך ניתן להעביר מסרים במדיומים שונים. בקורס מעבדה פוליטית יישומית, יילמד איך לקדם

יוזמות חברתיות ולהבנות מציאות באמצעות המצלמה. בקורס משטר ישראל יילמד וינותח הנושא של קמפיין בחירות למפלגות, והסטודנטים ייזמו קמפיין כזה. קורסים אלו הם שלוש דוגמות למנעד הרחב של הקורסים האקטיביים שיש בחוג.

הלימודים כוללים לימודי ליבה ולימודים דיסציפלינריים מתקדמים לצד העשרה וספורים.

הלימודים בחוג הם בהיקף של 26 ש"ש, שניתן לפרוש על פני 3 או 4 שנים, והם כוללים:

- **קורסי חובה או לימודי יסוד** הכוללים שיעורי מבואות במדעי החברה ואזרחות (בשנים א ו-ב) בהיקף 16 ש"ש.
- **לימודים מתקדמים** בהיקף 8 ש"ש:
- **א. לימודים במוקד התמחות (פירוט המוקדים בהמשך):** שיעורי תשתית ושיעורים מתקדמים בתחום דעת ספציפי במדעי החברה, על פי בחירת הסטודנט (בשנים ב, ג, ד, בכפוף לתנאי קדם), בהיקף 8 ש"ש.
- **סמינר** (בשנה ג או ד, בכפוף לתנאי קדם), בהיקף 2 ש"ש.

מוקדי התמחות

תוכנית הלימודים מאפשרת למידת קורסים מחמישה מוקדי התמחות:

- **מוקד אזרחות, מדע המדינה ויחסים בינלאומיים** מתמחה בתחומים: תיאוריה פוליטית, כלכלה פוליטית ובינלאומית, מדיניות חוץ, סוגיות ביטחון, דמוקרטיה בעולם החוץ-מערבי, מגדר ופוליטיקה, פוליטיקה ישראלית, פוליטיקה במזרח התיכון, המזרח הרחוק.
- **מוקד סוציולוגיה ואנתרופולוגיה** מתמחה בתחומים: תיאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות, החברה בישראל, סוגיות במגדר, משפחה, ילדות ובגרות, סוציולוגיה של ארגונים, סוגיות רב-תרבותיות.
- **מוקד תקשורת** מתמחה בתחומים: תקשורת המונים, תקשורת חזותית, מהפכת האינטרנט, מגדר ותקשורת, דוקומנטציה, תקשורת וביטחון, תקשורת בקולנוע.
- **מוקד פסיכולוגיה** מתמחה בתחומים: פסיכולוגיה חברתית וארגונית, פסיכולוגיה קוגניטיבית, פסיכופתולוגיה, פסיכולוגיה של היצירתיות, דינמיקה קבוצתית, פסיכולוגיה של ההומור, חריגות בקרב ילדים.
- **מוקד קרימינולוגיה** מתמחה בתחומים: שאלות תיאורטיות של סטייה חברתית, תופעת הפשיעה, משטרה ושיטור, עבירות כגון עברות מין ופשעי צווארון לבן.
- **מוקדים נוספים לבחירת התלמידים - מבוססים על קורסים ברחבי המכללה - כחלק מתוכנית למידה אישית.**

החוג למדעי החברה ואזרחות: נושאי הלימוד וסדר הלימודים

נושאי הלימוד				שנה א	שנה ב	שנה ג	שנה ד
לימודי יסוד בהיקף 16 ש"ש יילמדו בשנים א/ב							
מבואות תיאורטיים - אזרחות ומדע המדינה							
קורסים מתודולוגיים בהוראת המקצוע							
			1	הפילוסופיה של המדינה בעידן הקלאסי			
			1	הפילוסופיה של המדינה בעידן המודרני			
		1		גישות קלאסיות לחקר המדינה והחברה			
		1		אידיאולוגיות מודרניות			
קורסים מתוקשבים							
		1		חברה ופוליטיקה בעידן הגלובלי			
			1	אינטרנט ופוליטיקה בהיבט השוואתי (מתקשב ומשולב עם החוג לאנגלית. הקורס יילמד בעברית)			
קורסי פדגוגיה ייחודית ויישומית							
		1		מעבדה פוליטית ויישומית (הקורס פדגוגיה ייחודית ויישומית)			
			1	המשטר בישראל (הקורס פדגוגיה ייחודית ויישומית)			
			1	עידן המסכים (התנסות ויישומית)			
			1	מנהל ומדיניות ציבורית (כולל התנסות מול המגזר הציבורי)			
קורסים בין דיסציפלינריים							
		1		סוגיות נבחרות בחקר הדמוקרטיה והאזרחות (הקורס משלב דיסציפלינות שונות בחקר והוראת הדמוקרטיה)			
קורסי יסוד במדעי החברה							
			2	מבוא לסוציולוגיה			

שנה ד	שנה ג	שנה ב	שנה א	נושאי הלימוד
		1		החברה הישראלית (תנאי קדם – מבוא לסוציולוגיה)
		1		מבוא לאנתרופולוגיה
		1		כלכלה פוליטית גלובלית
קורסי בחירה בהיקף 8 ש"ש יילמדו בשנים ב-ד				
	8			
סמינריון				
	2			סמינריון מתחום מדעי המדינה או סוציולוגיה
+	+	+	+	פעילות העשרה (מותנית בתקציב ובזמינות משאבים נוספים; תוגדר בתחילת השנה) משותפת לכל הסטודנטים בחוג: ימי עיון, סמינר רוח בחברה, סיורים לימודיים.

החוג לספרות עברית וכללית

ראש החוג: ד"ר טל הולץ

שעות קבלה: יום ד, 13:45-12:15 (בתיאום מראש)

מיקום: אזור אורן, מבנה 117

טלפון: 09-7473141

דואר אלקטרוני: tal.holz@beitberl.ac.il

סגל החוג: פרופ' נורית בוכוויץ, ד"ר שי בידרמן, ד"ר יעל בלבן, ד"ר עינת ברעם אשל, ד"ר טל הולץ, ד"ר עידית עינת נוב, ד"ר לי שיר

תוכנית הלימודים בחוג לספרות פותחת בפני לומדיה צוהר למסורות עשירות של ביטוי אמנותי בכתב – בספרויות העולם ובספרות העברית, בפרוזה ובשירה, בספרות למבוגרים ובספרות ילדים ונוער. בצד ההנאה האסתטית, הגירוי האינטלקטואלי והחוויות הרגשיות המורכבות שמזמנת הספרות לקוראיה, נובעת חשיבותה גם מכך שהיא משמשת כלי מרכזי בעבודת מחנכים ומחנכות, למן החינוך הקדם-יסודי ועד לבית הספר התיכון. בכל השלבים הללו נמסר חלק ניכר מתוכני ההוראה באמצעים ספרותיים, משום שיצירות ספרות מעולות מקדמות נושאים אישיים וציבוריים, מקנות ידע ותפיסות עולם, מנחילות נורמות תרבות ומאפשרות לקוראיהן להתמודד עם בעיות אישיות.

הלימודים בחוג מבטיחים היכרות שיטתית ומעמיקה עם המחקר המסורתי של הספרות והפואטיקה על כל ענפיהן ועם מגמות עכשוויות בחקר הספרות והתרבות. הם מפגישים את הלומדים עם יצירות מופת מספרות העולם ומן הספרות העברית והישראלית; מעניקים כלים לפרשנות מושכלת וביקורתית של יצירות ספרות אגב טיפוח ההתבוננות ביחסי הספרות עם אומנויות אחרות (קולנוע, איר), עם התרבות הפופולרית ועם הפרקטיקה החינוכית והטיפולית; ומקדמים תהליכי למידה בסביבות דינמיות, המשולבים בטכנולוגיה אינטראקטיבית עדכנית.

למי מיועדת התוכנית?

לפונים ללימודי הוראה וחינוך במסלול בית הספר היסודי א-ו, במסלול בית הספר העל-יסודי, במסלול לחינוך מיוחד ובמסלול לקידום נוער, המתעניינים בתחומי התרבות, הספרות הכללית והעברית וספרות הילדים והנוער.

הלומדים במסלולי הגן יוכלו ללמוד בחוג לספרות במסגרת החטיבה המצומצמת "לשון, ספרות ותרבות ישראל".

היקף הלימודים בחוג

תוכנית הלימודים המלאה בחוג לספרות כוללת קורסים בהיקף 26 ש"ש ונמשכת ארבע שנים לכל היותר. הלימודים מקנים תואר "בוגר בהוראה" (B.Ed.) ותעודת הוראה בספרות לבית הספר היסודי או לבית הספר העל-יסודי.

- ניתן ללמוד בחוג לספרות במסגרת חטיבות לימודים מצומצמות שמציעים מסלולי הלימודים השונים. ראו בפרק המוקדש לחטיבות בכל מסלול ומסלול.
- אקדמאים הלומדים בתוכניות הסבה להוראה ובתוכנית הרחבת הסמכה לומדים בחוג לספרות על פי תוכנית לימודים מותאמת אישית, בהתחשב בלימודיהם הקודמים ובניסיונם המקצועי. זיכוי הקורסים מתבצע לפני תחילת הלימודים בחוג.

מטרות התוכנית

- להקנות מושגי יסוד בפואטיקה ובביקורת התרבות.
- להכיר תחנות יסוד בהיסטוריה של ספרות המערב, בספרות העברית ובספרות הילדים והנוער: תקופות, אסכולות, זרמים, ז'אנרים, יוצרים מרכזיים ויצירות מופת.
- לשכלל את יכולת הפרשנות והפענוח של יצירות ספרות לסוגיהן.
- להבין את הדרכים שבהן נוטלת הספרות חלק בתהליכים תרבותיים, מעצבת אותם ומושפעת מהם.

נושאי הלימוד

- פואטיקה (תורת הספרות) תיאורטית, פואטיקה תיאורית ופואטיקה היסטורית.
- ספרות השוואתית: תקופות, יצירות, מחברים, זרמים וז'אנרים שונים בספרות המערב ובספרות העברית.
- ספרות ילדים ונוער: תיאוריה, פואטיקה, היסטוריה. בתחום זה משתף החוג לספרות פעולה עם מרכז ימימה לחקר ספרות ילדים ונוער ולהוראתה.
- לימודי תרבות: עיסוק בטקסט הספרותי מתוך עניין בסובייקט ובשאלות של זהות קיבוצית, אידיאולוגיה ומבנים פופולריים של הספרות והתרבות.

תוכנית הלימודים

תוכנית הלימודים המלאה בחוג היא בהיקף של 26 ש"ש. הלימודים כוללים:

- **קורסי חובה מבואיים** בהיקף של 6 ש"ש.
- **קורסי חובה מתקדמים** בהיקף של 4 ש"ש.
- **קורסי בחירה** בהיקף של 12 ש"ש: הקורסים מוצעים בשלושה מקבצים נושאים: ספרות עברית; תרבות וספרות כללית; ספרות ילדים ונוער.
- **פרו-סמינריון וסמינריון** בהיקף של 4 ש"ש.

החוג לספרות עברית וכללית: נושאי הלימוד וסדר הלימודים

שנה ד	שנה ג	שנה ב	שנה א	נושאי הלימוד
קורסי חובה מבואיים (6 ש"ש)¹				
			1	מבוא לשירה: מה זה שיר?
			1	מבוא לשירה: לשון השיר
			1	מבוא לסיפורת: עלילה, מבנה וזמן
			1	מבוא לסיפורת: הדמות והמסירה
			1	מבוא לספרות ילדים: המצאת הילדות בראי המעשייה
			1	יסודות בספרות ילדים: סוגות, נראטיבים, גישות פרשניות
			1	מבוא לספרות העברית מימי הביניים: שירת תור הזהב
			1	מבוא לספרות העברית מימי הביניים: הסיפורת המחורזת
קורסי חובה מתקדמים (4 ש"ש)				
		1		תחנות יסוד בספרות המערב: העת העתיקה וימי הביניים
		1		תחנות יסוד בספרות המערב: נאורות והעידן המודרני
		1		גישות וזרמים בביקורת התרבות: תיאוריות יסוד
		1		גישות וזרמים בביקורת התרבות: התיאוריה החדשה
קורסי בחירה (12 ש"ש)*				
	1			משמעות החיים, בין ספרות לקולנוע
	1			הכול אודות אבא: הפטריארכיה וקריסתה בספרות ילדים לגיל הרך
	1			איך שיר נולד: להבין שירת ילדים

1 הלומדים במסלול הגיל הרך ובמסלול בית הספר היסודי פטורים מלמידת המבואות לספרות העברית מימי הביניים (2 ש"ש). הלומדים במסלול בית הספר העל-יסודי פטורים מלמידת המבואות לספרות ילדים (2 ש"ש).

* קורסי הבחירה משתנים בין השנים. המבחר המוצג מתייחס רק לשנת תשפ"ב.

שנה ד	שנה ג	שנה ב	שנה א	נושאי הלימוד
	1			שיגעון בראי הספרות ²
	1			עדות וספרות
	1			הבלדה: מסורת מול חידוש
	1			כתיבה והגות נשית
קורסים מחקריים (4 ש"ש)				
	2			פרו-סמינריון: טעם וריח, אורות וצלילים: ייצוגים חושיים בספרות
2				סמינריון: יסודות ביבליותרפיים בספרות ילדים ³
סה"כ לימודים עיוניים: 26 ש"ש				

2 קורס בהוראה ולמידה בינתחומית ושיתופית
3 קורס בהוראה ולמידה חוץ-כיתתית

החוג ללשון העברית

ראש החוג: ד"ר ורד סידון

שעת קבלה: בתיאום מראש בדוא"ל

דואר אלקטרוני: vered.saydon@beitberl.ac.il

סגל החוג: ד"ר רפיק אבו-בכר, ד"ר אבי גבורה, ד"ר ליאורה גרילק, ד"ר תמי יאיר, ד"ר ורד סידון, פרופ' ציפורה רייני, פרופ' גילה שילה

תוכנית הלימודים בחוג ללשון העברית מיוסדת על הזיקה שבין חקר השפה ובין חקר התרבות והחברה. התוכנית פותחת לפני הלומד צוהר לענפי הבלשנות המודרנית ולתחומי מדע סוציו-לשוניים, ובה בשעה מקרבת אותו אל אוצרות התרבות של השפה העברית מתוך רצון לטפח ולהעשיר את לשונו, כלי העבודה העיקרי שלו. התוכנית מבקשת להעמיד מורים ללשון בעלי כושר הבעה, הבקיאים בחקר תורת הלשון לענפיה והמצויים היטב בנכסי התרבות של השפה העברית.

הלימודים בחוג ללשון נמשכים בין 3 ל-4 שנים ומקנים תואר "בוגר בהוראה" (B.Ed.) ותעודת הוראה בלשון לבית הספר היסודי או לבית הספר העל-יסודי.

נושאי הלימוד ומטרות הלימוד

בתוכנית נלמדים תחומי הבלשנות המודרנית הכללית (פונולוגיה, מורפולוגיה, תחביר, סמנטיקה, פרגמטיקה, מילונאות) בד בבד עם שיעורים מתקדמים בתורת הלשון העברית לרבדיה ולסגנונותיה (לשון המקרא, לשון חז"ל, לשונות ימי הביניים ולשונות הספרות החדשה: השכלה ותחייה). מטרת הלימוד לפתח חשיבה דקדוקית וגישה בלשנית ולהקנות כלים יצירתיים לפתרון בעיות בהוראת הלשון. מטרה נוספת היא טיפוח המודעות הלשונית של הסטודנט ושיפור דרכי התקשורת שלו בכתב ובעל פה.

דרכי ההוראה

דרך ההוראה בחוג ללשון היא ייחודית ומשלבת בין לימוד ובין התנסות. מרכיבי ההתנסות אמורים בצד הפדגוגי והדיסציפלינרי כאחד. המרכיב היישומי-הפדגוגי בא לידי ביטוי בקורסים המגשרים בין התיאוריה ובין הפרקטיקה ומלמדים את הלומד כיצד ללמד. המרכיב היישומי-הדיסציפלינרי בא לידי ביטוי בשיעורים מדעיים-מחקריים המתמקדים בקשר עם הקהילה. בשיעורים מיוחדים אלה ניתנות מטלות מחקריות הכוללות "יצאה אל השטח", דהיינו חקירת נושאים בלשניים בזיקה לקבוצות מסוימות באוכלוסייה ותוך עבודה שיתופית עימן.

החל משנת תשפ"ב יורחב הממד ההתנסותי ויכלול גם שיתופי פעולה אינטרדיסציפלינריים (בין-חוגיים) במטרה ליצור דיאלוג בין סטודנטים מתחומי התמחות שונים ולאפשר שילובים לימודיים מיוחדים.

למי מיועדת התוכנית?

התוכנית מיועדת לכל מי שרוצה להיות מורה ללשון עברית בבית הספר היסודי או העל-יסודי, לרבות אקדמאים המבקשים להתמחות בהוראת הלשון העברית ולהפוך למורים ללשון, וכן מורים במקצועות אחרים המעוניינים להרחיב את הסמכתם גם להוראת הלשון העברית.

התוכנית מיועדת גם למבקשים ללמד עברית כשפה שנייה (למשל הנחלת עברית לעולים חדשים) ולאלה המעוניינים ללמד עברית כשפה זרה במסגרת שליחות בחו"ל.

תוכנית הלימודים מקנה כלים מעשיים אף למי שידיעת הלשון נדרשת לו לעיסוקים שאינם בתחום ההוראה: עריכת טקסט, תרגום, עיתונות ותקשורת, פרסום, עריכת דין וכדומה.

פירוט תוכנית הלימודים

התוכנית כוללת 26 ש"ש: בהן 17 ש"ש חובה ו-9 ש"ש בחירה.

(הערה: מתמחי הלשון במסלול היסודי ילמדו 19 ש"ש חובה ו-7 ש"ש בחירה).

מתוך כלל שיעורי הבחירה יש להשתתף לפחות ב-4 ש"ש בחירה מהיצע שיעורי החוג ללשון. את שאר קורסי הבחירה אפשר לבחור מהיצע שיעורי ההעשרה הניתנים במכללה.

החוג ללשון העברית: פירוט נושאי הלימוד וסדרם

שיעורי חובה

שם הקורס	היקף בש"ש	הערות
שנה א		
מבוא לבלשנות עברית (אסינכרוני)	1	פתוח לכל תלמידי המכללה
מבוא לסמנטיקה (אסינכרוני)	1	פתוח לכל תלמידי המכללה
הבעה והבנה למתמחים בלשון העברית (קורס בעל אופי יישומי-פדגוגי)	1	ציון עובר: 70
יסודות הדקדוק העברי	2	ציון עובר: 70
יסודות התחביר העברי	2	ציון עובר: 70
יסודות הדקדוק הערבי	1	
שנה ב		
עיוני לשון וסגנון בעברית המקרא	1	תנאי מוקדם: יסודות הדקדוק העברי, יסודות התחביר העברי
תורת ההגה והצורות של לשון המקרא	2	תנאי מוקדם: יסודות הדקדוק העברי, יסודות התחביר העברי
היבטים מעשיים בהוראת התחביר והצורות (קורס בעל אופי יישומי-פדגוגי)	2	תנאי מוקדם: יסודות התחביר העברי
שנים ג-ד		
מבוא לבלשנות כללית (אסינכרוני)	1	תנאי מוקדם: תורת ההגה והצורות של לשון המקרא
דקדוק לשון חז"ל	1	תנאי מוקדם: תורת ההגה והצורות של לשון המקרא
סמינריון: סוגיות בחקר העברית הכתובה בת ימינו	2	
סה"כ	17 ש"ש חובה	מתמחי הלשון במסלול היסודי ילמדו 2 ש"ש חובה נוספים (הפירוט בטבלה להלן)

שיעורי בחירה: יש להירשם לפחות ל-4 קורסים מהיצע החוג ללשון

שם הקורס	היקף בש"ש	הערות
היצע החוג ללשון		
שפה, חברה ותרבות (היברידי) הקורס נלמד בשיתוף פעולה עם החוג למקרא	1	פתוח לכל תלמידי המכללה
תולדות הלשון העברית (מקוון)	1	פתוח לכל תלמידי המכללה
סוגיות בחקר העברית הדבורה (מקוון) קורסים בעלי אופי יישומי-מחקרי	1	תנאי מוקדם: מבוא לסמנטיקה
מבוא לפרגמטיקה (מקוון) (קורס בעל אופי יישומי-מחקרי)	1	תנאי מוקדם: מבוא לסמנטיקה
פענוח הטקסט בגיל הרך וביסודי: היבטים לשוניים, מבניים וסגנוניים (קורס בעל אופי יישומי-פדגוגי)	1	שיעור חובה למתמחי הלשון במסלול היסודי פתוח לכל תלמידי המכללה
סוגיות בחקר לשונות ימי הביניים (קורס בעל אופי יישומי-פדגוגי)	1	שיעור חובה למתמחי הלשון במסלול היסודי תנאי מוקדם: תורת ההגה והצורות של לשון המקרא
היצע המכללה		
		בחירה בכל קורס העשרה הניתן במכללה ופתוח לכלל הסטודנטים

פירוט לימודי חטיבה בלשון עברית

חטיבה בלשון העברית בהיקף 10 ש"ש
למסלול יסודי אקדמאים תשפ"ב

שם הקורס	היקף בש"ש	הערות
מבוא לבלשנות עברית (אסינכרוני)	1	
מבוא לסמנטיקה (אסינכרוני)	1	
תולדות הלשון העברית (אסינכרוני)	1	
פענוח הטקסט בגיל הרך וביסודי: היבטים לשוניים, מבניים וסגנוניים (הוראה משולבת)	1	
הבעה והבנה למתמחים בלשון העברית	1	ציון עובר: 70
יסודות הדקדוק העברי	2	ציון עובר: 70
יסודות התחביר העברי	2	ציון עובר: 70
עיוני לשון וסגנון בעברית המקרא	1	תנאי מוקדם: יסודות הדקדוק העברי, יסודות התחביר העברי

חטיבה בלשון העברית בהיקף 13 ש"ש

למסלול חינוך מיוחד תשפ"ב

שם הקורס	היקף בש"ש	הערות
מבוא לבלשנות עברית (אסינכרוני)	1	
מבוא לסמנטיקה (אסינכרוני)	1	
תולדות הלשון העברית (אסינכרוני)	1	
פענוח הטקסט בגיל הרך וביסודי: היבטים לשוניים, מבניים וסגנוניים (הוראה משולבת)	1	
הבעה והבנה למתמחים בלשון העברית	1	ציון עובר: 70

שם הקורס	היקף בש"ש	הערות
יסודות הדקדוק העברי	2	ציון עובר: 70
יסודות התחביר העברי	2	ציון עובר: 70
שפה, חברה ותרבות (הוראה משולבת)	1	
עיוני לשון וסגנון בעברית המקרא	1	תנאי מוקדם: יסודות הדקדוק העברי, יסודות התחביר העברי
מבוא לפרגמטיקה (הוראה משולבת)	1	תנאי מוקדם: מבוא לסמנטיקה
סוגיות בחקר העברית הדבורה (הוראה משולבת)	1	תנאי מוקדם: מבוא לסמנטיקה

החוג ללימודי ארץ ישראל וגיאוגרפיה

ראש החוג: ד"ר שלומית לנגבוים

רכז סיוורים: מר ערן קלז

מזכירת החוג: הילה שני

טלפון: 09-7476203

דואר אלקטרוני: hilas@beitberl.ac.il

שעות קבלה של ראש החוג: יום ב 14:00 - 15:00 (בתיאום מראש)

מיקום: אורן 117 חדר 2

טלפון: 09-7476267

דואר אלקטרוני: shlomit.langboym@beitberl.ac.il

סגל החוג: ד"ר אלי אשכנזי, ד"ר רות גולדהבר, ד"ר עמית דגן, ד"ר שלומית לנגבוים, פרופ' עודד פוצ'טר, ד"ר אמנון קרטין

הלימודים בחוג ללימודי ארץ ישראל וגיאוגרפיה מכשירים בוגרים בעלי ידע דיסציפלינרי מבוסס, חדשני ועדכני במקצועות הללו, ובעלי יכולות הוראה של כל אחד מהמקצועות הללו (לפי בחירתם, אם ילמדו גם לתעודת הוראה במקביל), מתוך ראייה בינתחומית של אדם, טבע וסביבה, ורצף עבר-הווה ועתיד בעיצוב הנוף והחברה בישראל ובעולם. תוכניות הלימודים תורמות לפיתוח יכולת הבנה וניתוח של תהליכים אקטואליים, החיוניים לאנשי חינוך בלימודי ארץ ישראל וגיאוגרפיה במאה ה-21, ומקנות חשיבה ביקורתית ויכולת אקדמית לחקר תהליכים עולמיים, אזוריים ומקומיים. בבניית התוכניות שולבו תחומי דעת הנדרשים להוראת מקצועות אלו בבתי הספר, ופדגוגיות חדשניות בהוראתן. החוג הוא "חוג מטייל" המרבה בסיוורים ובקמפוסים להכרת הארץ.

תוכניות הלימודים שמות דגש על הכרת התופעות והתהליכים הפיזיים, הביולוגיים והאנושיים והמחשתם בשדה שהוא זירת הפעילות, הלמידה והמחקר של הגיאוגרף ושל איש ידיעת הארץ. הקורסים העיוניים מלווים בימי סיור חד-יומיים ובקמפוסים בני כמה ימים באזורי הארץ המהווים במה להכרת הארץ ונופיה. התוכניות מקדישות פרקים ללימוד ולהתנסות בפדגוגיה של הסיור ולמידה חוץ-בית ספרית בהתאמה לגילי המודרכים, המאפשרות רכישת הבסיס ללימודי הדרכת טיולים במערכת החינוך ("תו תקן").

מי שיבחר ללמוד לתעודת הוראה יוכשר ללמד מקצועות אלו. לנמצאים בהתמחות גיאוגרפיה תינתן הכשרה להוראת גיאוגרפיה, ולמתמחים בלימודי ארץ ישראל תינתן תעודת הוראה בלימודי ארץ ישראל ובהכשרה להוראת של"ח וידיעת הארץ.

הלימודים בחוג ללימודי ארץ ישראל וגיאוגרפיה נמשכים ארבע שנים ומקנים תואר "בוגר בהוראה" (B.Ed.) ותעודת הוראה למסלול העל-יסודי.

סגל החוג מורכב ממומחים בתחומם באקדמיה ובשדה, בעלי רקע אקדמי רחב בתחומי התמחותם במחקר, בפעילות ציבורית ובהדרכת מטיילים בארץ ובעולם.

מטרות התוכניות

- להעמיק את הידע הבינתחומי על ארץ ישראל והעולם במבט אינטגרטיבי של תהליכים גיאוגרפיים, פיסיים ואנושיים.
- להכיר את הרצף ההיסטורי שעיצב את נופה של ארץ ישראל.
- להעמיק את הידע בנושאי איכות הסביבה והאדם בעידן הגלובליזציה.
- לפתח מיומנויות של הדרכה חוץ-כיתתית כחוויה לימודית.
- לפתח כלים לחקר נושאים הקשורים לטבע, לאדם ולסביבה ברמה מקומית, אזורית ועולמית.
- לצייד את הלומדים בכלים דיגיטליים מקוונים לחקר גיאוגרפי במאה ה-21.

למי מיועדות התוכניות?

- למעוניינים לעסוק בחינוך ובהוראת לימודי ארץ ישראל, של"ח וגיאוגרפיה במסגרות החינוך הפורמליות (תעודת הוראה) והלא פורמליות (מדריכי טיולים).
  - למדריכי טיולים ולמורי דרך הרוצים להפוך תחביב למקצוע ולרכוש תואר ותעודת הוראה לתעסוקה בטוחה במערכת החינוך.
  - למתעניינים בהבנת מכלול התהליכים הגלובליים, הפיסיים, הביזויים והאנושיים המשפיעים על ההווה האנושית בארץ ישראל ובעולם ולמתעניינים בהיבט של תרבות האדם והשפעתה על איכות הסביבה.
  - בוגרי החוג משתלבים בעבודה בגופים הירוקים (החברה להגנת הטבע, רשות הטבע והגנים, קרן קיימת לישראל), בעיריות ובמשרדי ממשלה.
- ניתן לבחור להתמחות בלימודי ארץ ישראל או בגיאוגרפיה.**

התוכנית ללימודי ארץ ישראל

מטרת התוכנית ללימודי ארץ ישראל היא להכשיר בוגרים המכירים ומבינים את הבסיס למגוון התופעות הנופיות של ארץ ישראל מתוך תפיסת הנופאדם (הקשר בין האדם והנוף).

התוכנית נחלקת לשלושה תחומים:

- מדעי כדור הארץ: גיאולוגיה, גיאומורפולוגיה ואקלים
- מדעי הטבע והסביבה: החי והצומח בארץ ישראל, שימור טבע ואיכות הסביבה בישראל
- מדעי החברה והרוח: תרבויות ודתות, ארכיאולוגיה והיסטוריה, מן התקופות הקדומות ועד לציונות בת זמננו

התוכנית מכשירה מורים בלימודי ארץ ישראל ושל"ח, * אנשי חינוך בידיעת הארץ ומדריכי טיולים במערכת החינוך (תו תקן, ראה להלן).

* בתוספת השלמת מספר ימי הכשרה מטעם אגף של"ח וידיעת הארץ במשרד החינוך (בתשלום) במהלך עבודה בפועל בהוראת של"ח וידיה"א.

התוכנית לגיאוגרפיה

מטרת התוכנית לגיאוגרפיה היא להקנות השכלה אקדמית בתחומי הגיאוגרפיה של האדם והגיאוגרפיה הפיזית וההשפעות ההדדיות ביניהן.

תוכנית הלימודים כוללת נושאים בינתחומיים שונים, ובהם אדם וסביבה, גיאולוגיה, אקלים ומזג אוויר, כלכלה, ערים ועיור, חברה ומרחב, מפה ומיפוי, גיאוגרפיה היסטורית, פוליטיקה, משאבי הסביבה וגלובליזציה.

תוכנית הלימודים כוללת היכרות עם חבלי ארץ גיאוגרפיים בעולם, התמקדות במזרח התיכון ובארץ ישראל והתמקדות ביחסי אדם וסביבה.

התוכנית מכשירה מורים לגיאוגרפיה, פעילים סביבתיים בגופים ציבוריים ומדריכי טיולים (תו תקן, ראה להלן).

תוכנית לחטיבת לימודים במולדת, חברה ותרבות לבתי הספר היסודיים

תוכנית רב-תחומית המכשירה מורים מקצועיים שילמדו את התוכנית בבית הספר היסודי (התוכנית מיועדת לסטודנטים אקדמאים).

השלמה לתעודת מדריך טיולים של משרד החינוך (תו תקן)* (תו תקן לשני אזורים)

במקביל ללימודי תואר B.Ed. קיימת אפשרות להשלים תעודת מדריך טיולים במערכת החינוך (תו תקן) לשני אזורים במהלך כשנתיים מראשית הלימודים*.

לצורך כך על הסטודנטים בלימודי ארץ ישראל להשתתף בקמפוס מיומנויות בן ארבעה ימים ("קמפוס טימי"), ולהשלים ארבעה סיורי דידקטיקה באזור ההכשרה הראשון ויומיים בטיחות וביטחון. הקמפוסים להכרת שני אזורים הנדרשים לפי תוכנית תו תקן ניתנים בחוג כחלק מתוכנית הלימודים והם חובה לכל הסטודנטים בחוג.

תלמידי גיאוגרפיה צריכים להשלים 28 נ"ז בפרקים ארכיאולוגיה, היסטוריה וציונות ואת הקורס החי והצומח (שייחשב כנ"ז לתואר). 28 שעות ההשלמה יינתנו בימי עיון מרוכזים*.

תינתן אפשרות להשלים אזורים נוספים במהלך שנות הלימודים המתקדמות בחוג*
* לימודי ההשלמה כרוכים בתשלום נוסף.

פתיחת קורס "תו תקן" והשלמת אזורים נוספים מותנים במספר משתתפים המאפשר את פתיחת הקורס, ובאישור משרד החינוך.

תנאי קבלה: גיל 21 ומעלה, מבדקי התאמה, בדיקה רפואית ותעודת היעדר רישום פלילי ("תעודת יושר").

קמפוסים וסיורים לימודיים

סיורים לימודיים הם חלק בלתי נפרד מתוכנית הלימודים בחוג ומטרתם המחשת הנלמד בכיתה, הכרת ארץ ישראל לאזוריה ולתקופותיה, הרחבת מיומנויות השדה והטיול והטמעת הלמידה החוץ-כיתתית כשלב בהכשרת בוגרי החוג להדרכת טיולים ולהוראה בשדה.

המסגרת העיקרית לסיורים בחוג הם קמפוסים לימודיים בני שישה ימים באזורים גיאוגרפים משתנים מדי שנה המותאמים למתווה ההכשרה של מדריכי הטיולים. לעיתים הם מתקיימים בשני מקבצים של שלושה ימי סיור בכל סמסטר ולעיתים במקבץ אחד ארוך יותר ובמקבץ נוסף קצר. נוסף לכך מתקיימים סיורים בודדים במסגרת חלק מהקורסים בחוג. מספר הסיורים, הקמפוסים ומועדיהם נקבע בהתאם לתוכנית הלימודים ומשתנה משנה לשנה.

חובה על הסטודנטים להשתתף בסיורים או בקמפוסים המלווים את הקורסים שבהם הם לומדים באותה שנה כחלק מלימודי ה-B.Ed. בחלק מהסיורים הסטודנטים יידרשו להגיע בעצמם, ובאחרים תהיה הסעה מאורגנת (שעת יציאה מהמכללה: 6:30).

הערה: בסיורים הכרוכים בלינה ובכלכלה אצל גורמי חוץ (קמפוסים), הסטודנטים יחויבו בתשלום לינה וכלכלה.

תוכנית הלימודים בגיאוגרפיה

נושאי הלימוד וסדר הלימודים

קורס	שנה א	שנים ב-ג	שנה ד	כל השנים
מבוא לגיאולוגיה וגיאומורפולוגיה	2			
מבוא לאקלים ואקלים ארץ ישראל	2			
מפה ומיפוי	1			
גיאולוגיה של ארץ ישראל	1			
מבוא לג"ג עירונית	1			
גאופוליטיקה של המזרח ואפריקה	1			
מבוא לגיאוגרפיה אנושית	1			
קורס מתודולוגי, למידה חוץ כיתתית: לטיול יצאנו - הסיור במערכת החינוך	1			
איכות הסביבה בישראל בשנות ה-2000 / אקלים אדם וסביבה		1		
גיאוגרפיה חבלית של א"י		1		

קורס	שנה א	שנים ב-ג	שנה ד	כל השנים
א"י לגבולותיה		1		
גיאוגרפיה היסטורית של הישוב היהודי בעת החדשה/ תמורות בהתיישבות במדינת ישראל		1		
העיר המכילה – רב-תרבויות או ריב תרבויות		1		
גיאוגרפיה וגלובליזציה		1		
GIS ויישומו בהוראת הגיאוגרפיה		1		
גיאוגרפיה היסטורית של ירושלים		1		
אדם ומדבר בנגב בתקופות הנבטית הרומית והביזנטית		1		
גאופוליטיקה של המים		1		
שינויים אקלימיים		1		
הפסיפס התרבותי במדינת ישראל (אסינכרוני)		1		
היבטים גיאוגרפים של חוסן לאומי/ יחסי יהודים ערבים בפרספקטיבה גיאוגרפית/ גיאופוליטיקה של ישראל (אסינכרוני)		1		
סמינריון בגיאוגרפיה			2	
קורס בריכוזים ולמידה חוץ כיתתית: קמפוס סיורים לימודיים לכל השנים (1 ש"ש)				1
סה"כ: 26 ש"ש	10	13	2	1

תוכנית הלימודים בלימודי ארץ ישראל

נושאי הלימוד וסדר הלימודים

קורס	שנה א	שנים ב-ג	שנה ג	הערות
מבוא לגיאולוגיה וגיאומורפולוגיה	2			
מבוא לאקלים ואקלים א"י	2			
מפה ומיפוי	1			
גיאולוגיה של ארץ ישראל	1			
א"י לתקופותיה א	1			
סיפורי המקרא והשתקפותם בממצא הארכיאולוגי	1			
החי והצומח של א"י/ הצומח לאזוריו - ביוגיאוגרפיה של הצומח בארץ ישראל	1			
מבוא לגיאוגרפיה אנושית	1			
קורס מתודולוגי, למידה חוץ כיתתית: לטיול יצאנו - הסיור במערכת החינוך	1			
איכות הסביבה בישראל בשנות ה-2000/ אקלים אדם וסביבה		1		
גיאוגרפיה חבלית של א"י		1		
א"י לגבולותיה		1		
מבוא לגיאוגרפיה היסטורית של הישוב היהודי בעת החדשה		1		
נופי ארץ ישראל בצליל ובתמונה		1		
א"י לתקופותיה ב		1		
התרבות הקלאסית בארץ ישראל בראי הארכיאולוגיה		1		
ג"ג היסטורית של ירושלים		1		
אדם ומדבר בנגב בתקופות הנבטית הרומית והביזנטית		1		

קורס	שנה א	שנים ב-ג	שנה ג	הערות
הפסיפס התרבותי בארץ ישראל/ נוצרים ונצרות בארץ ישראל: 2000 שנות היסטוריה ותרבות חומרית* (קורסים מקוונים)		1		
תמורות בהתיישבות במדינת ישראל		1		
נופאדם - מבוא ללימודי ארץ ישראל (קורס מתודולוגי בריכוזים)**		1		
סמינריון בלימודי ארץ ישראל			2	
קמפוס לכל השנים				1
סה"כ: 26 ש"ש	11	12	2	1

* יש אפשרות ללמוד את שניהם במקום קורס אחר.

** הקורס יינתן בימים מרוכזים לפני פתיחת שנת הלימודים ובמהלכה.

קורסים בפדגוגיות חדשניות וייחודיות הנלמדים בחוג

שם הקורס	הפדגוגיה הייחודית
לטיול יצאנו - הסיור במערכת החינוך	קורס מתודולוגי של הוראת המקצוע, המשלב למידה חוץ כיתתית.
הפסיפס התרבותי במדינת ישראל	קורס בלמידה מרחוק.
נוצרים ונצרות - 2000 שנות היסטוריה ותרבות חומרית	קורס בלמידה מרחוק.
נופאדם - מבוא ללימודי ארץ ישראל	קורס מתודולוגי בראייה בינתחומית, ניתן בריכוזים.

החוג לשפה ולספרות אנגלית

(הפקולטה לחברה ולתרבות)

ראש החוג: ד"ר רונית ובמן שפרן

שעות קבלה (בתאום מראש): יום ד, 12:15-13:15.

מיקום: אורן 117

טלפון: 09-7476324

דואר אלקטרוני: ronits@beitberl.ac.il

סגל החוג: ד"ר רוידה אבו-ראס, גב' קארן אייבל, פרופ' מוחמד אמארה, פרופ' נורית בוכוויץ, ד"ר דוד הדר, ד"ר רים בשארה, פרופ' ענת סטבנס, ד"ר נסרין ראבי, ד"ר לי שיר, ד"ר חגית שפר.

החוג לשפה וספרות אנגלית מקנה לתלמידיו ידע רחב ועדכני בתחומי הספרות והבלשנות האנגלית, וכן מיומנויות הבעה גבוהות בעל פה ובכתב בשפה האנגלית. הקניית הידע נעשית תוך שימוש בפדגוגיות מגוונות ולמידה בסביבות דינמיות משולבות טכנולוגיה. התכנית שמה דגש על הוראה ולמידה בינתחומית ושיתופית, המתאימות למורכבות של מקצועות העתיד ולסביבת העבודה המשתנה במאה ה-21. הידע הנרכש בלימודי החוג מהווה תשתית לשלל מקצועות יישומיים, ומאפשר לבוגרי החוג להשתלב בתחומי תעסוקה מגוונים בארץ ובעולם, החל בהוראת אנגלית בבתי ספר ובמוסדות פרטיים, דרך קשת רחבה של תחומי עשייה, בהם כתיבה, עריכה, תרגום, וכלה בתחומים בהן נדרשת יכולת רטורית גבוהה כגון עולם התרבות, התקשורת, תיירות, כוח אדם, יחסי ציבור ודיפלומטיה.

לאור הדומיננטיות של השפה והתרבות האנגלית בעולם, ומכיוון שהאנגלית היא שפת ההוראה בחוג והתכנים בו הם רב-תרבותיים, התכנית מתאימה לסטודנטים מרקעים שונים ודוברי שפות שונות כשפת אם.

הלימודים בחוג לשפה וספרות אנגלית נמשכים ארבע שנים ומקנים תואר "בוגר בהוראה" (B.Ed.) ותעודת הוראה באנגלית לבית הספר היסודי והעל-יסודי.

למי מיועדת התכנית?

- בעלי מיומנויות הבעה גבוהות בשפה האנגלית.
- סטודנטים הלומדים ל-B.Ed. במסלול לאנגלית.
- אקדמאים הלומדים לתעודת הוראה באנגלית.
- מורים המעוניינים בהרחבת הסמכה לתעודת הוראה במקצוע נוסף.
- למעוניינים בהתפתחות מקצועית בעלת אופי יישומי הדורשת ידע מעמיק אודות השפה והתרבות האנגלית.

מטרות התכנית

- הקניית ידע נרחב בתחום הספרות והבלשנות האנגלית.
- העמקת מיומנויות הבעה בכתב ובעל פה בשפה האנגלית.
- דיון בשפה והספרות בהקשרים רב לשוניים ורב תרבותיים כפועל יוצא מהתפתחות העולם הקיברנטי ותהליכי הגלובליזציה המאפיינים את המאה ה-21.
- פיתוח יכולת ניתוח וחשיבה ביקורתית תוך הקניית ניסיון מחקרי - מיומנויות הכרחיות עבור בוגרי החוג הפונים לתארים אקדמיים מתקדמים.
- פיתוח ערוצי שיתוף פעולה אקדמיים עם אוניברסיטאות בעולם (למשל תכניות של חילופי סטודנטים).

תכנית הלימודים

מבנה

הלימודים בחוג הם בהיקף של 48 ש"ש והם כוללים:

- **קורסי חובה** בהיקף של 20 ש"ש: 10 ש"ש לימודי ספרות ו- 10 ש"ש לימודי בלשנות.
- **קורסי בחירה** בהיקף של 16 ש"ש: 8 ש"ש לימודי ספרות ו- 8 ש"ש לימודי בלשנות.
- **2 סמינריונים (חובה)** בהיקף של 4 ש"ש: 2 ש"ש סמינריון בבלשנות ו- 2 ש"ש סמינריון בספרות.
- **קורסי מיומנויות שפה** בהיקף של 8 ש"ש
- סטודנט שיידרש ללמוד בנוסף לקורסי מיומנויות השפה קורס תגבור במיומנויות הכתיבה בהיקף של 2 ש"ש, ילמד סך הכל 50 ש"ש במקום 48 ש"ש.

קורסים ייחודיים

- קורסים בהקשרים בין תחומיים
- קורסים בעלי פדגוגיות ייחודיות
- קורסים בהוראה שיתופית
- קורסים בהוראה בין תחומית
- קורסים יישומיים

נושאים

החוג לאנגלית כולל לימודי בלשנות, ספרות ומיומנויות שפה.

- לימודי **הבלשנות** עוסקים ביסודות השפה האנושית, התפתחות האנגלית כשפת אם ובקרב דוברי שפות אחרות, השפה במאה ה-21 ושפה בהקשרים בין תחומיים.
- לימודי **הספרות** עוסקים בפואטיקה (תורת הספרות), תקופות, יצירות, מחברים, זרמים וז'אנרים ספרותיים, ובספרות במאה ה-21.
- לימודי **מיומנויות השפה** כוללים קורסים מתקדמים בהבעה בעל פה ובכתב בשפה האנגלית. תנאי מעבר משנה לשנה בקורסי מיומנויות השפה הוא ציון 70 לפחות (ציון סמסטריאלי ושנתי של 70).

החוג לאנגלית מציע 3 מסלולי לימוד בהתאם למסלול ההוראה שבו הסטודנט ילמד במסגרת הלימודים להכשרת מורים לאנגלית: יסודי, על-יסודי ורב-גילי. הסטודנטים הסדירים (הלומדים לתואר BE.d בחינוך) ילמדו במסלול הרב-גילי והסטודנטים הלומדים בתכנית להכשרת אקדמאים להוראה ילמדו במסלול היסודי, על-יסודי או רב גילי.

פירוט לימודי החוג לאנגלית: נושאי הלימוד וסדר הלימודים

מסלול רב-גילי, במתכונת חד-חוגית

שנה ד	שנה ג	שנה ב	שנה א	נושאי הלימוד
שיעורי חובה בסיסיים (10 ש"ש)				
			2	מבוא לבלשנות
			1	פונולוגיה ופונטיקה
			1	סמנטיקה (היברידי)
			1	מורפולוגיה
			1	מבוא לניתוח שירה
			1	מבוא לניתוח פרזה
			1	מבוא לדרמה
			2	תחנות יסוד בספרות הבריטית
שיעורי חובה מתקדמים (10 ש"ש)				
	2			התפתחות השפה הדבורה והכתובה באנגלית שפת אם
	2			רב לשוניות (היברידי)
	1			תחביר
	2			גישות וזרמים בביקורת הספרות
	1			מבוא לספרות ילדים ונוער (בלמידה מרחוק)
	2			תחנות יסוד בספרות האמריקאית
שיעורי בחירה (16 ש"ש: 8 ש"ש בספרות, 8 ש"ש בבלשנות)¹				
		1		פרגמטיקה

1 קורסי הבחירה משתנים בין השנים. המבחר המוצג מתייחס רק לשנת תשפ"ב.

נושאי הלימוד				שנה א	שנה ב	שנה ג	שנה ד
			1				ניתוח השיח (היברידי) קורס בהוראה שיתופית ובינתחומית
		1					בלשנות היסטורית (בלמידה מרחוק)
		2					סוציולינגוויסטיקה (היברידי) קורס בהקשרים בין תחומיים
		1					פסיכולינגוויסטיקה קורס בהקשרים בין תחומיים
		2					התפתחות הנרטיב (היברידי)
		1					השפה במרחב הקיברנטי
		1					ספרות מינורית (בלמידה מרחוק)
		1					ריאליזם ובדיון בסיפור הקצר
		1					ספרות אפריקאית-אמריקאית (בלמידה מרחוק)
		1					שייקספיר
		2					ייצוגים של מלחמה – שירה ופרוזה
		1					דמות האישה בספרות (בלמידה סינכרונית)
		1					קורס בחירה מהחוג לספרות כללית: "הכל אודות אבא - הפטריארכיה וקריסתה בספרות ילדים לגיל הרך" או "איך שיר נולד – להבין שירת ילדים" (בלמידה מרחוק)
סמינריונים (חובה לתלמידים סדירים, 4 ש"ש)							
		2					סמינריון בבלשנות: "סוגיות נבחרות בבלשנות יישומית" או "שפה וזהות" (היברידי) קורס יישומי
		2					סמינריון בספרות אנגלית: "מפלצות אדם וחיות פלא בספרות"
מיומנויות השפה בע"פ ובכתב (לפי בחינת רמה, עד 10 ש"ש)							
				1			מיומנויות הדיבור – רמה 1
				1			מיומנויות הדיבור – רמה 2

שנה ד	שנה ג	שנה ב	שנה א	נושאי הלימוד
		1		מיומנויות הדיבור – רמה 3
		1		מיומנויות הדיבור – רמה 4 קורס בהוראה שיתופית
			2	מיומנויות הכתיבה – תיגבור
			1	מיומנויות הכתיבה – רמה 1
			1	מיומנויות הכתיבה – רמה 2
		1		מיומנויות הכתיבה – רמה 3
		1		מיומנויות הכתיבה – רמה 4
סה"כ לימודים עיוניים: 48 ש"ש (50 ש"ש במידה ודרוש תגבור במיומנויות כתיבה)²				

הכשרת אקדמאים להוראת אנגלית

תכנית לימודים זו מיועדת להכשיר אקדמאים להוראת אנגלית במסלול רב-גילי, במסלול על-יסודי או במסלול יסודי. מטרת התכנית להקנות לסטודנט מיומנות גבוהה בשפה האנגלית וידע דיסציפלינרי בספרות ובבלשנות אנגלית הדרושים להכשרתו של המורה לשפה האנגלית. התכנית תכלול לימודים בהיקף של עד 18 ש"ש במסלול היסודי או העל-יסודי, ועד 30 ש"ש במסלול הרב גילי (לא כולל את לימודי מיומנויות השפה).

- תכנית הלימודים היא תכנית אישית המותאמת לכל סטודנט על פי הרקע האקדמי שלו. באופן זה, סטודנט עשוי לקבל פטור מחלק מחובות התכנית על סמך קורסים מתארים קודמים.
- לבעלי תואר בספרות או בבלשנות אנגלית מוצעת תכנית M.Teach (תואר שני בהוראת אנגלית).
- ניתן לשלב קורסים בלמידה מרחוק.
- משך הלימודים: כשנתיים.
- הקורסים ניתנים בשפה האנגלית.

תנאי קבלה

- תואר אקדמי ראשון בציון ממוצע של 75 לפחות.
- עמידה בראיון קבלה ומבחן כניסה באנגלית.

2 במסלול זה הסטודנטים יילמדו קורסים בהיקף של 48 ש"ש הכוללים קורסי בלשנות וספרות אנגלית וקורסי מיומנויות שפה. סטודנט שידרש לתגבור במיומנויות הכתיבה יצטרך ללמוד קורסים בהיקף של 50 ש"ש.

לימודים בחוג לאנגלית למסלול יסודי ועל-יסודי³

ש"ש	שם הקורס
בלשנות	
	שיעורי חובה (7 ש"ש)
2	מבוא לבלשנות
1	פונולוגיה ופונטיקה
1	תחביר
1	סמנטיקה (היברידי) או מורפולוגיה
2	רב-לשוניות (היברידי)
	שיעורי בחירה (2 ש"ש)
1	פרגמטיקה
2	התפתחות הנרטיב (היברידי)
2	התפתחות השפה הדבורה והכתובה באנגלית שפת אם
2	סוציולינגוויסטיקה (היברידי) קורס בהקשרים בין תחומיים
1	פסיכולינגוויסטיקה קורס בהקשרים בין תחומיים
1	השפה במרחב הקיברנטי
1	ניתוח השיח (היברידי) קורס בהוראה שיתופית ובין תחומית
1	בלשנות היסטורית (בלמידה מרחוק)
ספרות	
	קורסי חובה (7 ש"ש)
1	מבוא לניתוח שירה
1	מבוא לניתוח פרוזה
1	ספרות ילדים ונוער (בלימידה מרחוק)

3 תכנית הלימודים תותאם אישית לכל אקדמאי בהתאם ללימודיו הקודמים. הכרה בלימודים קודמים תיעשה על פי כללי האקרדיטציה שנקבעו ע"י המל"ג ומשרד החינוך.

ש"ש	שם הקורס
2	תחנות יסוד בספרות הבריטית
2	תחנות יסוד בספרות האמריקאית
	קורסי בחירה (2 ש"ש)
1	מבוא לדרמה
1	שייקספיר
1	ריאליזם ובדיון בסיפור הקצר
1	ספרות מינורית (בלמידה מרחוק)
1	ספרות אפריקאית-אמריקאית (בלמידה מרחוק)
2	ייצוגים של מלחמה – שירה ופרוזה
1	דמות האישה בספרות (בלמידה סינכרונית)
1	קורס בחירה מהחוג לספרות כללית: "הכל אודות אבא: הפטריארכיה וקריסתה בספרות ילדים לגיל הרך" או "איך שיר נולד: להבין שירת ילדים" (בלמידה מרחוק)
	מיומנויות שפה בע"פ ובכתב עד 10 ש"ש, על פי מבחן רמה
1	מיומנויות הדיבור – רמה 1
1	מיומנויות הדיבור – רמה 2
1	מיומנויות הדיבור – רמה 3
1	מיומנויות הדיבור – רמה 4 הוראה שיתופית
2	מיומנויות הכתיבה – תיגבור
1	מיומנויות הכתיבה – רמה 1
1	מיומנויות הכתיבה – רמה 2

ש"ש	שם הקורס
1	מיומנויות הכתיבה – רמה 3
1	מיומנויות הכתיבה – רמה 4
סה"כ לימודים עיוניים: 18 ש"ש (+ עד 10 ש"ש קורסי מיומנויות שפה על סמך בחינת מיון לרמות)	

הערה: יש ללמוד את הקורס "מיומנויות הכתיבה – תיגבור" ואת קורסי מיומנויות הדיבור והכתיבה, רמה 1 + 2, בשנה א.

לימודים בחוג לאנגלית למסלול רב-גילי⁴

ש"ש	שם הקורס
בלשנות	
שיעורי חובה (10 ש"ש)	
2	מבוא לבלשנות
1	פונולוגיה ופונטיקה
1	תחביר
1	סמנטיקה (היברידי)
1	מורפולוגיה
2	רב-לשוניות (היברידי)
2	התפתחות השפה הדבורה והכתובה באנגלית שפת אם
שיעורי בחירה (5 ש"ש)	
1	פרגמטיקה
2	התפתחות הנרטיב (היברידי)
2	סוציולינגוויסטיקה (היברידי) קורס בהקשרים בין תחומיים
1	פסיכולינגוויסטיקה קורס בהקשרים בין תחומיים

4 תכנית הלימודים תותאם אישית לכל אקדמאי בהתאם ללימודיו הקודמים. הכרה בלימודים קודמים תיעשה על פי כללי האקדמיסטיקה שנקבעו ע"י המל"ג ומשרד החינוך.

ש"ש	שם הקורס
1	השפה במרחב הקיברנטי
1	ניתוח השיח (היברידי) קורס בהוראה שיתופית ובין תחומית
1	בלשנות היסטורית (בלמידה מרחוק)
ספרות	
קורסי חובה (10 ש"ש)	
1	מבוא לניתוח שירה
1	מבוא לניתוח פרוזה
1	מבוא לדרמה
1	מבוא לספרות ילדים ונוער
2	תחנות יסוד בספרות הבריטית
2	תחנות יסוד בספרות האמריקאית
2	גישות וזרמים בביקורת הספרות
קורסי בחירה (5 ש"ש)	
1	שייקספיר
1	ריאליזם ובדיון בסיפור הקצר
1	ספרות מינורית (בלמידה מרחוק)
1	ספרות אפריקאית-אמריקאית (בלמידה מרחוק)
2	ייצוגים של מלחמה – שירה ופרוזה
1	דמות האישה בספרות (בלמידה סינכרונית)
1	קורס בחירה מהחוג לספרות כללית: "הכל אודות אבא: הפטריארכיה וקריסתה בספרות ילדים לגיל הרך" או "איך שיר נולד: להבין שירת ילדים" (בלמידה מרחוק)

ש"ש	שם הקורס
מיומנויות שפה בע"פ ובכתב עד 10 ש"ש, על פי מבחן רמה	
1	מיומנויות הדיבור – רמה 1
1	מיומנויות הדיבור – רמה 2
1	מיומנויות הדיבור – רמה 3
1	מיומנויות הדיבור – רמה 4 הוראה שיתופית
2	מיומנויות הכתיבה – תיגבור
1	מיומנויות הכתיבה – רמה 1
1	מיומנויות הכתיבה – רמה 2
1	מיומנויות הכתיבה – רמה 3
1	מיומנויות הכתיבה – רמה 4
סה"כ לימודים עיוניים: 30 ש"ש (+ עד 10 ש"ש קורסי מיומנויות שפה על סמך מבחן מיון לרמות)	

הערה: יש ללמוד את הקורס "מיומנויות הכתיבה – תיגבור" ואת קורסי מיומנויות הדיבור והכתיבה, רמה 1 + 2, בשנה א.

יחידת "פורשים" כנף להוראה

יחידת "פורשים כנף להוראה"

ראש היחידה: ד"ר דליה עמנואל

שעות קבלה: ימים א-ה 9:00-15:00

מיקום: דקל 437

מזכירות היחידה: עדי היימן שדה

טלפון: 09-7473175

דואר אלקטרוני: adihs@beitberl.ac.il

סוזן נותן (מורי וגננות שנה א' וקורסי הכשרת חונכים ומלווים)

טלפון: 09-7473124

דואר אלקטרוני: suzanne@beitberl.ac.il

סלוא בראנסי

טלפון: 09-7473150

דואר אלקטרוני: salwab@beitberl.ac.il

מרכזי היחידה: מרכזות התמחות בהוראה: מלי ליבוביץ', ד"ר ספייה חסונה-ערפאת ואסנת אגם; מרכזי מורים וגננות חדשים: ד"ר רותי רוזנשטרם וד"ר אסעד מחאג'נה; מרכזי חונכים ומלווים: ד"ר אורלי אוריין ליור, ד"ר אסעד מחאג'נה; מרכזות חממות: ד"ר רימונה כהן, רותי רוזנשטרם, ד"ר כרמית פוקס, יפעת דביר, חווה מזרחיל; מרכזת תחום תמיכה ויעוץ פרטני: מוניקה פרידמן; רכז לנושא זכויות: זיאד אבו חמד.

יחידת "פורשים כנף להוראה" כמערך תמיכה לעובדי החינוך המתמחים, למורים ולגננות החדשים

יחידת "פורשים כנף להוראה" הוקמה במטרה לתת תמיכה וליווי לעובדי החינוך המתמחים, למורים ולגננות החדשים. היחידה מעניקה שירות לעובדים בכל המחוזות בארץ. בנוסף, ביחידה מכשירים מנחים של סדנאות מטעם המכללה, מורים וגננות חונכים (בסטאז') ומלווים (בשנה א וב) העובדים במסגרות החינוך השונות. החונכים והמלווים נותנים סיוע וליווי צמוד לעובדי ההוראה בראשית דרכם בבתי הספר, בגני הילדים ובמסגרות הבלתי פורמליות: קידום נוער וחינוך בלתי פורמלי. היחידה מקדמת תהליכי שותפות עם מנהלים, מפקחים ובעלי תפקידים, על מנת להעמיק את מעורבותם ומחויבותם לקליטה מיטבית של עובדי החינוך המגיעים למסגרות החינוכיות.

יחידת "פורשים כנף להוראה" משמשת נדבך חשוב בהעלאת סיכויי הקליטה וההסתגלות של המורים, הגננות ועובדי החינוך המתחילים במסגרות השונות. היא מסייעת להם בתחומים שונים, בהם:

- פיתוח זהות מקצועית ותפיסת התפקיד
- התמודדות עם בעיות בהוראה ובהדרכה, כגון: ארגון וניהול כיתה או קבוצה
- מתן משוב על שיעורים, מפגשי הדרכה ומציאת דרכים שונות לשיפורם.
- הכרת הקודים הרווחים בתרבות הארגון הפורמלי והבלתי פורמלי, תוך מתן תמיכה ועזרה בפיתוח חוסן רגשי ומקצועי, להתמודדות עם מצבי קונפליקט עם שותפי התפקיד השונים

חובת ההתמחות ופירוט הדרישות

החל מתש"ס הוחלה בישראל חובת ההתמחות בהוראה לכלל בוגרי המכללות והאוניברסיטאות, לצורך קבלת רישיון לעסוק בהוראה. התמיכה בהתמחות בהוראה הורחבה במסגרת רפורמות "אופק חדש" ו"עוז לתמורה" לשלוש שנים, הכוללות את שנת ההתמחות ואת השנתיים הראשונות לעבודה לאחר סיום ההתמחות (שנה א ו- ב). החל משנת תשע"ב מחויבים בהתמחות גם עובדי חינוך וגם סטודנטים במסלולים קידום נוער וחינוך בלתי פורמלי.

רשאים להתחיל בהתמחות¹:

* סטודנטים סדירים מסיימי שנה ג, שסיימו בהצלחה את חובותיהם משנים קודמות בהיקף של 80% לפחות מכלל חובותיהם לתואר, כולל ההתנסות של שנים א-ג, עזרה ראשונה, בטחון, בטיחות ושעת חרום וזהירות בדרכים, נגישות ואורח חיים בריא.

* סטודנטים אקדמאים שעמדו בתנאים הבאים:

א. בתנאי שסיימו 16 ש"ש לפחות.

ב. בתנאי שסיימו שנה מלאה של התנסות מעשית.

ג. בתנאי שסיימו קורס עזרה ראשונה, זהירות בדרכים, נגישות ואורח חיים בריא ובטחון, בטיחות ושעת חרום.

להלן פירוט מסגרות התמיכה וההערכה בכל אחת משלוש שנות עבודתו הראשונות של עובד החינוך:

• שנת ההתמחות (הסטאז'):

חינוך פורמלי: שיבוץ בביה"ס או בגן כמורה/גננת או במסגרת חינוך מאושרת, בהתאם להכשרה; ליווי של חונך: מורה/גננת/מדריך שעה שבועית לאורך השנה; סדנת תמיכה שנתית שתתקיים במסגרת המכללה (בהיקף של 60 שעות); ביצוע של תהליך הערכה במסגרת החינוכית. עם סיום שלב זה בהצלחה, על המתמחה להגיש בקשה למשרד החינוך לרישיון לעיסוק בהוראה או לרישיון של עובד חינוך מטעם משרד החינוך, בצירוף מסמכים מתאימים.

חינוך בלתי פורמלי: החל מתשע"ב מחויבים בוגרי המסלולים לקידום נוער ובלתי פורמלי בשנת סטאז' לקבלת רישיון עובד חינוך ממשרד החינוך. בשנת הסטאז' משתלבים המתמחים במסגרות חינוכיות (בהתאם למסלול ההכשרה) בהיקף של שליש משרה לפחות, במשך שנת לימודים אחת; מקבלים ליווי של חונך שעה שבועית לאורך השנה; משתתפים בסדנא ייעודית בהיקף של 60 שעות במכללה; מבצעים תהליך הערכה במסגרת החינוכית.

לבוגרי החינוך הבלתי פורמלי (במסלולי קידום נוער וחינוך בלתי פורמלי) המשלבים התמחות בתחומים אלה ובהוראה **החל מתשפ"א:** תאושר האפשרות להתמחות (סטאז') משולבת אך כל מסגרת תחויב בשיבוץ של שליש משרה לפחות! העדכון חל על כל מי שישוּבץ להתמחות (סטאז') החל מתשפ"א.

מידע מפורט בנושא ההתמחות (סטאז') ניתן למצוא בתיאור היחידה "פורשים כנף להוראה" באתר המכללה, בפורטל משרד החינוך, ובחוזרי מנכ"ל בנושא התמחות והשתלבות בהוראה ובחינוך.

פרטים והרשמה לקורסים אצל:

עדי היימן שדה | 09-7473175 | adihs@beitberl.ac.il

• **שנה א' למורים וגננות חדשים (לאחר שנת הסטאז')** - עבודה בביה"ס או בגן; חובת ליווי של מורה/גננת בבית הספר/בגן בהיקף של 20 ש'; סדנת תמיכה של 30 ש' שתתקיים במסגרת המכללה (הסדנה מוכרת כ-30 ש' להתפתחות מקצועית במסגרת "אופק חדש" ו"עוז לתמורה");

• תהליך ההערכה לקבלת קביעות מתבצע לפי נהלי המעסיקים, במהלך השנה ובסיומה או בהמשך.

מידע מפורט בנושא מורים וגננות חדשים ניתן למצוא בתיאור היחידה "פורשים כנף להוראה" באתר המכללה, באתר של האגף להתמחות וכניסה להוראה, ובחוזרי מנכ"ל בנושא.

• היחידה מקדמת דגם חלופי "**חממות**" לקורסי ההתמחות (הסטאז') ולמורים וגננות חדשים בתהליכי שותפות עם המכללה. החממות מתקיימות בהיקף של עד 60 שעות. המסגרות נבנות במשותף - המכללה עם המסגרות החינוכיות והרשויות המקומיות. השותפים מפתחים במשותף תכניות להבטחת השתלבותם המיטבית של המורים והגננות המתחילים.

- **גמול לקידום מקצועי** מורים וגננות בשנת הסטאז' ובשנה א (לאחר הסטאז') זכאים לקבל 30 ש' לגמול לקידום מקצועי במסגרת הפיתוח המקצועי שלהם.
- **מורים וגננות בשנת עבודתם השנייה (לאחר הסטאז')**, זכאים לקבל מורה/גננת מלווה ל-20 ש' בתנאי שידווחו על בקשתם למכללה לצורך תשלום למלווה.
פרטים והרשמה להשתלמויות: במסגרת מורה מתחיל וחממות אצל:
סוזן נותן | 09-7473124 | suzanne@beitberl.ac.il
עדי היימן שדה | 09-7473175 | adihs@beitberl.ac.il

יעוץ מקצועי בנהלים ובתקנות העבודה בהוראה למתמחים

- לצערנו, מורים חדשים נתקלים במצבים של אי ידיעה בכל הקשור לתקנות העבודה במערכת החינוך. נושאים כמו חובות וזכויות כמורים, היקף משרה נדרש, מרכיבי שכר, זכויות פנסיה, השתלמות ועוד כיו"ב הטבות בנושאים שונים. לצערנו קימת גם התופעה ש"המערכת" לסוגיה ואנשיה מנצלים אי ידיעה זה של המורים המתמחים לרעתם. לפיכך, הוקם ביחידת פורשים כנף שרות ליעוץ מקצועי. היעוץ (למתמחים בלבד בשלב זה) ניתן ע"י אחד המנחים הוותיקים והמנוסים ביחידה, זיאד אבו חמד. אפשר לפנות אליו בשאלות קונקרטיות באמצעות המייל אל: ziad@beitberl.ac.il תוך ציון מספר טלפון. זיאד אבו חמד ישיב לפונים באמצעות המייל, ובמקרה הצורך - גם בשיחת טלפון או בפגישה אישית.
- היחידה מקיימת ייעוץ אישי ותמיכה רגשית למתמחים בתחילת דרכם. מוניקה פרידמן אחראית על התחום ובתיאום עם מנחי הסדנאות מתקיימים מפגשים אישיים. monica.friedman@beitberl.ac.il
- ליחידה קבוצת פייסבוק פעילה בשם "קבוצת היעוץ של פורשים כנף להוראה" - המכללה האקדמית בית ברל". בקבוצה שותפים מורים מתמחים, מורים מתחילים, מורים מנוסים, מדריכים ובעלי תפקידים במשה"ח. הקבוצה מאפשרת יעוץ זמין וערוץ למידע ולשיתוף.
- ביחידה מטפחים את המבע האישי האמנותי של עובדי ההוראה בראשית דרכם המקצועית במיזמי "מבע מאיר":

https://www.beitberl.ac.il/academic/faculties/education/porsim_kanaf/meir/pages/default.aspx

קורסי הכשרת מורים וגננות לתפקיד חונכות וליווי

רכזת: ד"ר אורלי אורין ליור

הרשמה ופרטים אצל: סוזן נותן | 09-7473124 | suzanne@beitberl.ac.il

מטרות החונכות והליווי הן לתמוך בעובדי ההוראה המתחילים מבחינה אישית ומקצועית, להעצימו בדרכי החינוכית, לבסס את תפיסת עולמו הפדגוגית, לטפח זהות ואוטונומיה מקצועית ולשכלל את כישוריו ומיומנויותיו.

החונך והמלווה משפיעים על קיום תרבות קליטה ראויה, בבית הספר ובגן הילדים, התורמת למתמחים ולעובדי הוראה החדשים להיכנס למערכת החינוך בתנאים מאפשרי הצלחה.

למימוש מטרות אלה נדרש ידע מקצועי לא רק בתחום ההוראה אלא גם בתחום הדרכה והנחיית מורים וגננות. לשם כך, נקבעה תוכנית הכשרה לתפקיד: "קורסים להכשרת חונכים ומלווים" ("חונך" הוא מי שחונך את המתמחה בשנת ההתמחות, "מלווה" הוא מי שמלווה את עובד ההוראה והחינוך החדש בשנתיים שלאחר ההתמחות).

[תפקידי החונך והמלווה - אגף התמחות וכניסה להוראה משרד החינוך](#)

גם בשנת הלימודים תשפ"א הכשרה לתפקיד היא תנאי הכרחי לעיסוק בחונכות ובליווי, ומוכרת במסגרת מתווה ההתפתחות המקצועית של "אופק חדש" ו"עוז לתמורה", ולפיכך הקורסים – שלב א', מיועדים לחונכים ו/או מלווים בפועל.

קורסי ההכשרה יהיו בהיקף של 30 שעות ויקנו אישור סיום לימודים. לצורך קבלת תעודת מורה/גננת חונך ומלווה יש צורך להשלים 30 שעות בשנה"ל תשפ"ב במסגרת קורס שלב ב'.

בנוסף:

- יוענק גמול תפקיד לעו"ה ב"אופק חדש" ו"בעוז לתמורה" – עבור חונכות של מתמחה אחד - 2.4% מהשכר המשולב, שני מתמחים - 4.8%, שלושה מתמחים (בשעות חונכות נפרדות) 7.2%. שעה משעות שהיה של החונך ושל המתמחה תוגדר כשעת "חונכות למתמחה".
- מלווים מנחים את המורה/גננת המתחילים 20 שעות בשנה - מקבלים שכר באמצעות המכללה באמצעות טופס דיווח.
- תכניות ההכשרה לתפקידים ממומנות על ידי משרד החינוך למעט דמי רישום.
- מידע מפורט בנושא ניתן למצוא בתיאור היחידה "פורשים כנף להוראה" באתר המכללה, באתר של אגף התמחות בהוראה, ובחוזרי מנכ"ל בנושא.

פרוייקטים בין לאומיים במסגרת האיחוד האירופי – יחידת פורשים כנף השתתפה בפרוייקט PROTEACH במשך שלוש שנים 2016 – 2019 ומשתתפת בפרוייקט PROMENTOR בשנים 2020 – 2023

https://www.beitberl.ac.il/academic/faculties/education/porsim_kanaf/projects/pages/default.aspx

לימודי יסוד

בהתאם להנחיות המועצה להשכלה גבוהה ומשרד החינוך ועל פי החלטות מועצת הפקולטה, מתקיימים בפקולטה לחינוך לימודי יסוד: לימודי עברית בהוראה, ולימודי אנגלית למטרות אקדמיות.

לימודי עברית בהוראה

ראש לימודי עברית בהוראה: ד"ר אבי גבורה

שעות קבלה: יום ראשון 12:00 – 13:30 (בתיאום מראש)

מיקום: אורן 117 חדר 105

טלפון: 09-7473181

דואר אלקטרוני: avi.gvura@beitberl.ac.il

מזכירות היחידה: דנה שטיגליץ

טלפון: 09-7476415

מזכירות היחידה: דקלה קפטן

טלפון: 09-7476299

דואר אלקטרוני: dannash@beitberl.ac.il

על פי הנחיות משרד החינוך, כל סטודנט לחינוך המתכשר להוראה חייב בלימודי עברית בהוראה בהיקף של 2-6 ש"ש.

היקף הלימודים בעברית של כל סטודנט ייקבע על פי סיווגו:

שם הקורס	רמה	היקף הקורס	מיועד ל...	שנת הלימודים (בכפוף לסיווג)
עברית בהוראה - רמה א	בסיסית	2 ש"ש (ללא נ"ז)	לפי סיווג - לרמה א	שנה א
עברית בהוראה - רמה ב	בינונית	2 ש"ש (ללא נ"ז)	לפי סיווג - לרמה ב	שנה א/ב
עברית בהוראה - רמה ג	גבוהה	1 ש"ש	חובה לכולם	שנה א/ב/ג
כתיבה אקדמית		1 ש"ש	חובה לכולם	שנה א (לא יאוחר משנה ב'!)

ציון "עובר" מרמה לרמה הוא 70. ציון עובר בקורסים לסטודנטים ששפת האם אינה עברית ולסטודנטים עולים חדשים (עד 10 שנים בארץ) הוא 60.

*לא יהיה פטור מלא מלימודי היסוד בלשון העברית. כל סטודנט ילמד לפחות 2 ש"ש.

* סטודנטים במסלול הגן, בנתיב המשולב (חינוך מיוחד בגיל הרך) ובמסלול היסודי

נדרשים ללימודים מורחבים בתחום הלשון העברית, אשר חלקם מוטמעים בתוך לימודי החטיבות בחוגים, וחלקם ניתנים בקורסי לשון ייחודיים למסלולים אלה. סטודנט בנתיב המשולב שאינו לומד בחטיבה "מדעי הרוח" ישלים את הקורס "הבנה, הבעה וכתובה אקדמית" (2 ש"ש) בחטיבת "מדעים".

היקף הלימודים הנדרשים מהסטודנטים במסלול הגן ובנתיב המשולב הוא 4 - 6 ש"ש (עפ"י הסיווג):

שם הקורס	שיוך הקורסים	היקף הקורס	מיועד ל...	שנת הלימודים (בכפוף לסיווג)
עברית בהוראה - רמה א	לימודי יסוד	2 ש"ש (ללא נ"ז)	תלמידים שסווגו לרמה א בלבד	שנה א
הבנה, הבעה וכתובה אקדמית	בחטיבות	2 ש"ש	חובה לכולם	שנה א/ב
עברית בהוראה לגיל הרך ולבית הספר היסודי	לימודי יסוד	2 ש"ש	חובה לכולם	שנה א/ב/ג

לימודי עברית בהוראה במסלול היסודי

לפי מודל הלימודים של שנה"ל תשפ"ב, היקף הלימודים הנדרשים מהסטודנטים במסלול היסודי הוא 3 - 5 ש"ש עפ"י הסיווג.

שם הקורס	שיוך הקורסים	היקף הקורס	מיועד ל...	שנת הלימודים (בכפוף לסיווג)
עברית בהוראה - רמה א	לימודי יסוד	2 ש"ש (ללא נ"ז)	תלמידים שסווגו לרמה א בלבד	שנה א
כתיבה אקדמית	בחטיבות	1 ש"ש	חובה לכולם	שנה א/ב
עברית בהוראה לגיל הרך ולבית הספר היסודי	לימודי יסוד	2 ש"ש	חובה לכולם	שנה א/ב/ג

*הערה: סטודנטים המתמחים בלשון העברית, לומדים במסגרת ההתמחות קורסים המכסים חלק מן התכנים של 'עברית בהוראה'. לכן החובות החלות עליהם הן:

למי שסווגו לרמה א:

עברית בהוראה – רמה א (2 ש"ש)
כתיבה אקדמית (1 ש"ש)

למי שסווגו לרמה ב, ג:

כתיבה אקדמית (1 ש"ש).

קורסי תמיכה בלשון

קורס תמיכה בלשון מיועד לסטודנטים המתקשים להתמודד עם קצב הלימוד בקורסי הרמות בלשון והוא יתקיים על פי הצורך.

1. מכינה ללימודי עברית

מועמדים ללימודי הכשרה להוראה לתואר B.Ed. אשר נבחנו בבחינה הפסיכומטרית בשפה שאינה עברית, או מועמדים שלמדו בבית ספר תיכון ששפת ההוראה בו אינה עברית, נדרשים להיבחן במבחן מיון של המרכז הארצי לבחינות ולהערכה (מבחן יע"ל). מי שציונם במבחן זה נמוך מ-110 נקודות יידרשו להשתתף **במכינה בעברית** בהיקף 2 ש"ש קודם השיבוץ לפי רמות. מתקבלים ללימודי המכינה אלה שציונם נע בין 80 – 109. פטורים מן המכינה בעברית מי שציונם 110.

2. קורסים מותאמים לסטודנטים עם ליקויי למידה

בכל רמה מתקיים גם קורס המותאם ללקויי למידה. הרישום לקורסים אלה מותנה באישור מרכז התמיכה לסטודנטים עם ליקויי למידה וצרכים מיוחדים.

סטודנטים אקדמאים הלומדים לתעודת הוראה

אקדמאים הלומדים במסגרת הכשרת אקדמאים להוראה, חייבים בקורס **עברית בהוראה לאקדמאים** (2 ש"ש).

פטור משיעור זה יינתן לאקדמאים העומדים באחת מן הדרישות האלה:

1. לאקדמאים שלמדו במוסד אקדמי מוכר וסיימו בהצלחה (בציון 71 לפחות) קורס דומה בהיקפו ובתכניו לקורס המתקיים במכללה ושיאושר לפי החלטתו של ראש לימודי עברית בהוראה.
2. לאקדמאים הלומדים לתעודת הוראה בחוג ללשון העברית או ללומדים חטיבה בלשון העברית בהיקף 10 ש"ש.
3. לאקדמאים בעלי תואר שני עם תזה בעברית או לבעלי תואר שלישי עם תזה בעברית ממוסד מוכר להשכלה גבוהה ולאקדמאים בעלי תעודה בעריכה לשונית בעברית.
4. כל אקדמאי זכאי לגשת לבחינת פטור (בחינה בכתב ובחינה בעל-פה) מן הקורס "עברית בהוראה לאקדמאים". הבחינה נערכת בדרך כלל בחודש ספטמבר והיא כרוכה בתשלום.

היחידה ללימודי אנגלית למטרות אקדמיות EAP (English for Academic Purposes Unit)

ראש היחידה: ד"ר ואיל טיבי
رئيس الوحدة: د. وائل طيبي

טלפון: 09-7476215

מיקום: בניין אורן 117, קומה ב, 108

דואר אלקטרוני: oailtibi@beitberl.ac.il

מזכירת היחידה: דנה שטיגליץ

מיקום: אורן 117, קומה ב

טלפון: 09-7476415

דואר אלקטרוני: dannash@beitberl.ac.il

סגל המרצים: עביר אבו עקל, ד"ר שרית בן-עובד, שירז דרור-הלל, ד"ר אפרת דרייפוס, שילה נדלר, מרים חאג' יחיא עאזם, ד"ר אסנת חן, ד"ר עלי טאהא, ד"ר ואיל טיבי, ד"ר טלילה כהן, ד"ר אלה לוריא, רות נדלר, רפית נוימן זן-בר, הלי נוסצקי, מירב נשר, קארל רוגרס, ד"ר חגית שפר

בהתאם להנחיות המועצה להשכלה גבוהה, כל הסטודנטים במוסדות האקדמיים בישראל נדרשים, במהלך לימודיהם, לקרוא מאמרים בשפה האנגלית. דרישה זו גוברת עם ההתקדמות בלימודים. בקורסים רבים נדרשים הסטודנטים לקרוא מאמרים ו/או ספרים בשפה האנגלית. היחידה ללימודי אנגלית למטרות אקדמיות מכינה את הסטודנט להתמודדות עם טקסטים באנגלית.

תוכנית הרפורמה לשיפור רמת האנגלית בכל מוסדות ההשכלה הגבוהה: בהתאם להחלטת המועצה להשכלה גבוהה (מל"ג) מיום 17.12.19, יש לשלב את כל ארבע מיומנויות השפה האנגלית בכל הקורסים והרמות לאנגלית למטרות אקדמיות. כמו כן החל משנה"ל תשפ"ב מחויבים כלל הסטודנטים ללמוד שני קורסים בשפה האנגלית לפי הפירוט הבא:

- סטודנטים שסווגו לרמת "פטר" נדרשים ללמוד שני קורסי תוכן בשפה האנגלית.
- סטודנטים שסווגו לרמת "מתקדמים ב" נדרשים ללמוד **קורס תוכן אחד וקורס ההכשרה** ("מתקדמים ב").
- סטודנטים שסווגו לרמת "מתקדמים א" נדרשים ללמוד שני קורסי הכשרה ("מתקדמים א" + "מתקדמים ב").
- כל שאר הסטודנטים יידרשו ללמוד את קורסי האנגלית למטרות אקדמיות בהתאם לציון שקיבלו במבחן "אמיר" או "אמירם" עד לרמת "מתקדמים ב" (כולל).
- כל הסטודנטים חייבים לגשת למבחן אמיר או אמירם. רמת האנגלית של הסטודנט נקבעת על פי ציון בחינות אלו. להלן פירוט החלוקה לרמות על פי ציון הבחינה:

מספר שעות לימוד/ סוג הקורס	רמה	חלוקה לרמות על פי ציון הבחינה	
		אמיר"ר	פסיכומטרי/ אמיר"ם
חובה ללמוד שני קורסי תוכן באנגלית	פטור	+134	+134
2 ש"ש+ קורס תוכן באנגלית	מתקדמים ב	133-120	133-120
2 ש"ש	מתקדמים א	119-100	119-100
3 ש"ש	בסיסי	99-85	99-85
3 ש"ש	טרומ בסיסי ב	84-70	84-70
או			
4 ש"ש	טרומ בסיסי א	69-50	69-50

- בעלי ציון 69-50 יתחילו ברמת "טרומ בסיסי א" וילמדו סה"כ 11 ש"ש עד לרמת פטור.
- בעלי ציון 84-70 יתחילו ברמת "טרומ בסיסי ב" וילמדו סה"כ 10 ש"ש עד לרמת פטור.
- **החל משנת הלימודים תשע"ט הוחלט שסטודנטים הלומדים רמת "טרומ בסיסי א" חייבים לקבל ציון מעל 75 כדי לקפוץ לרמת בסיסי. סטודנטים שיעברו ויקבלו פחות מ75 ימשיכו לרמת טרומ בסיסי ב.**
- סיווג הסטודנטים לרמות לימוד באנגלית נקבע לפי אחת מהאפשרויות הבאות:
  - א. ציון האנגלית במבחן הפסיכומטרי, אמיר"ר או אמיר"ם.
  - ב. ציון סופי בקורסים ללימוד אנגלית למטרות אקדמיות במוסד עצמאי

נוסף לעיל, המ"ג קבעה מספר הנחיות שיש לבצע החל משנת הלימודים תשע"ה, לפי הפירוט הבא:

1. כל הסטודנטים יידרשו להתחיל בלימודי אנגלית החל מהסמסטר הראשון ללימודיהם במוסד, למעט סטודנטים שסווגו לרמת "מתקדמים א" או "מתקדמים ב", שיוכלו להתחיל את לימודי האנגלית במהלך שנת הלימודים הראשונה.
2. כל הסטודנטים יידרשו לסיים את חובות לימודי האנגלית, עד לרמת הפטור, לא יאוחר מסוף השנה של השנה הקודמת לשנה האחרונה ללימודיהם, כלומר סוף שנה ג. סטודנט שלא עמד במועד זה לא יורשה לעבור לשנה הבאה.
3. סטודנטים שלא סיימו את חובותיהם באנגלית כנדרש, לא יורשו להירשם לסמינרים בתואר עד להשלמת חובותיהם באנגלית.
4. סטודנט נדרש להגיע לרמה של 85 לפחות בחלק האנגלית של המבחן הפסיכומטרי או במבחן אמיר"ם או במבחן אמיר"ר כדי להתקבל לקורס אנגלית ברמה בסיסית. סטודנט אשר אינו עומד בתנאים אלו בשנת הקבלה למוסד יוכל להתקבל ללימודים, ובלבד שילמד את הקורסים המקצועיים במקביל ללימודי אנגלית. על הסטודנט להגיע לרמת ידע בסיסית (סיום בהצלחה של קורס "טרומ בסיסי") עד סוף שנה א, כדי לעבור לשנה ב.

5. למען הסר ספק, סטודנט רשאי בכל שלב בלימודיו להחליט להיבחן במבחנים החיצוניים (אמ"ר, אמיר"ם, פסיכומטרי) כדי שתיקבע מחדש רמת האנגלית שלו לצורך סיווג, לרבות לצורך מתן פטור.

6. סטודנטים בחוג לאנגלית חייבים בפטור מאנגלית לצרכים אקדמיים כמו כולם. לימודי מיומנות אינם מחליפים את מסלול לימודי הפטור.

הסטודנטים הממשיכים את לימודיהם לתואר B.Ed. (בעלי תואר מוסמך בכיר) חייבים לסיים את לימודי האנגלית במהלך השנה הראשונה ללימודיהם על מנת שיוכלו להשתתף בסמינריונים.

חלה חובת הרשמה ללימודי אנגלית למטרות אקדמיות. ביום הייעוץ יש להירשם לשתי רמות: בסמסטר א (הרמה בהתאם לתוצאות הפסיכומטרי או מבחן אמ"ר) ובסמסטר ב לרמה אחת גבוהה יותר.

חשוב לציין כי המעבר בין רמות מותנה בקבלת ציון סופי 60.

בקורסי אנגלית למטרות אקדמיות חלה חובת נוכחות. סטודנט שייעדר מעל שלושה מפגשים בסמסטר א או ב, או מעל שני מפגשים בסמסטר קיץ ייגרע מן הקורס. היחידה מקיימת קורסים מותאמים המיועדים לסטודנטים לקויי למידה או לסטודנטים המתקשים בלימודי אנגלית. סטודנטים אלה יכולים להירשם לקורסים המותאמים והם יקבלו התאמות בלימודי האנגלית שלהם.

קורסים באנגלית למטרות אקדמיות מתקיימים גם בתקופת הקיץ, בחודשים יולי-אוגוסט. פרטים ניתן לקבל במזכירות המסלולים וביחידה לאנגלית למטרות אקדמיות.

הלימודים בכל רמה נמשכים סמסטר אחד, ובסוף כל סמסטר נערכת בחינה. הציון הסופי של כל רמה צריך להיות 60 לפחות, והוא נקבע על פי שקלול ציון הבחינה הסופית עם ציון המטלות השוטפות בקורס. הציון בבחינה הסופית צריך להיות 50 לפחות, והציון הסופי במבחני הכיתה של הסטודנט צריך להיות עובר.

אופן הלימודים בקורסי האנגלית הוא משולב (BLENDED), ובמתכונת זו הלימודים מורכבים משבועיים הוראה פרונטלית בקמפוס ומשבוע אחד של למידה מרחוק.

לימודי העשרה

מרכזת: ראש היחידה ללימודי חינוך - ד"ר אורית שורץ-פרנקו

שעות קבלה: ימי ב 10:00-12:00

מיקום: דקל 432

טלפון: 09-7473178

דואר אלקטרוני: orit.franco@beitberl.ac.il

מקבץ לימודי העשרה כולל קורסים במגוון נושאים מתחומי לימודי הרוח והחברה. חובת הבחירה בקורס אחד מתוך המקבץ נכללת בתוכניות הלימודים של הכשרת אקדמאים להוראה בחלק מן המסלולים (ראו פרטים על החובה במדור של כל מסלול).

קורס לקידום חברה משותפת

באחריות המרכז לקידום חיים משותפים
מנהלת המרכז: ד"ר וורוד ג'ויסי

הקורס עוסק במרכיבי השייכות הקבוצתית ובבניית שותפות בין שונים מבחינה אתנית, דתית ולאומית כפי שהיא באה לידי ביטוי בחברה, במדינה ובמכללה. הנושאים המרכזיים בקורס הם: זהויות אישיות וקבוצתיות, דמוקרטיה ואזרחות משותפת; יחסים בין קבוצות (רוב ומיעוט, אי שוויון זמני וקבוע); דרכים לבנות שותפות בין מגזרים וקבוצות בחברה; פיתוח מסוגלות תרבותית Cultural Competence ובין תרבותית. קורס זה יקנה לסטודנטים ולסטודנטיות ידע בסיסי וכלים להתמודדות עם מציאות מורכבת בעלת שונות גבוהה מבחינת לאומית ודתית בארץ ובמכללה ויסייע להם בתפקידם העתידי כמחנכים בחברה הישראלית.

הקורס ייכלל בין שיעור פרונטלי לסדנא בקבוצות קטנות ויתנהל בהוראה משותפת של שני מרצים.

השואה והחברה הישראלית

במהלך הקורס נעבוד בשני מסלולים מקבילים: לימוד הודות זיכרון השואה ולימוד על תולדות התמורות ביחסה של החברה הישראלית אל השואה והניצולים. תוך כדי הדיון בהתפתחויות היסטוריות הקשורות לשואה, נכיר גישות היסטוריות ותרבותיות הקשורות למחקר השואה, זיכרונה וחינוך על השואה. מבין הנושאים הנלמדים ניתן את דעתנו על היחס של השלטון בארץ אל השואה והניצולים בתקופות שונות, נדון בחיי הניצולים ונעמיק בדיון הודות נקודות מפנה בהתייחסות של החברה הישראלית אליהם. נבחן את נקודות המבט השונות על הטראומה של השואה והתמודדות איתה, ונשאל לגבי מספר תהיות ומצוקות המתעוררות בעקבות השואה והוראתה במערכת החינוך הישראלית. נדון גם בפרשיות בולטות: שילוחים, משפט אייכמן, משפט דמיאניוק ועוד. לאורך הקורס נדגיש את העניין של עיצוב הזיכרון ומשמעותו ונעבוד באופן יצירתי על הנושא הזיכרון הקולקטיבי.

חינוך לקיימות

טיפוח אזרחים סביבתיים הוא אחד האתגרים בפניהם ניצבת החברה בכלל ומערכת החינוך בפרט. מערכת החינוך מקדמת חינוך לקיימות בתפיסה של חינוך לכל. מטרת הקורס לערוך היכרות עם נושא החינוך לקיימות כתפיסה חינוכית כוללת. הוא יתייחס לבסיסים הרעיוניים המזינים את החינוך לקיימות ולשאלות מעשיות של יישומו במערכת חינוך. הסטודנטים יתנסו (בצוותים) בתכנון פרויקט חינוכי/יחידה חינוכית שמהותה/ה שילוב קיימות במקצוע ההוראה האישי.

מגוון קורסים מתוך תכניות החוגים במדעי הרוח, החברה והאמנויות

(פירוט הקורסים מופיע ביועץ הוירטואלי בעת הכנת המערכת האישית)

קורסי חובה

בהתאם להנחיות האגף להכשרת עובדי הוראה במשרד החינוך, כנושא חובה בתהליכי ההכשרה במסלולים השונים להכשרת עובדי הוראה בכל המגזרים, חייב כל סטודנט להשתתף בקורסי חובה ב-3 נושאים: עזרה ראשונה; בטחון בטיחות ושעת חירום; זהירות בדרכים, נגישות ואורח חיים בריא. המידע על קורסי החובה יינתן לכל סטודנט/ית דרך מזכירות המסלול או התכנית.

עזרה ראשונה

קורס "עזרה ראשונה" בהיקף של 30 שעות.

הקורס מיועד לסטודנטים סדירים בשנה ג ולסטודנטים בהכשרת אקדמאים בשנה שבה הם מתנסים בהוראה.

הקורס ניתן באופן מרוכז ומורכב משני חלקים: חלק עיוני – נלמד בקורס מתוקשב וכולל מבחן, וחלק מעשי – מתקיים בקמפוס המכללה במשך יומיים. ההשתתפות בחלק המעשי מותנית בהצלחה במבחן.

תנאי להתחלת לימוד מעשי: עמידה במבחן עיוני בציון של 85 לפחות.

היקף הלימודים הוא 30 שעות, וכוללים לימוד עיוני, תרגול מעשי ומבחן. היקף הלימוד העיוני הוא 20 שעות והיקף הלימוד המעשי הוא 10 שעות.

המכללה תכיר בלימודים חיצוניים להכשרת עזרה ראשונה בסילבוס שאושר ע"י משרד הבריאות ושנעשו ע"י חברה/גוף/ספק העומדים בקריטריונים הנדרשים.

ההרשמה לקורס תיעשה בייעוץ הווירטואלי.

מכון מופ"ת בשיתוף האגף להכשרת עובדי הוראה מציע למכללות להכשרת מורים גישה לקורסים מקוונים המאפשרים לקיים את הלמידה ולעבור את מבחני ההסמכה לקורסים "בטחון, בטיחות ושעת חירום" ו"זהירות בדרכים, נגישות ואורח חיים בטוח" (שני קורסים שונים). הקורסים נמצאים בפיקוח האגף להכשרת עובדי הוראה ונערכים בהתאם להנחיות של האגפים הרלוונטיים במשרד החינוך. על-פי הנחיות משרד החינוך, קורסים אלה הינם תנאי לקבלת תעודת הוראה.

בטחון, בטיחות ושעת חירום

מטרת הקורס לפתח את תפיסת האחריות של איש החינוך בתחום הביטחון והבטיחות, להפגיש אותו עם הנחיות משרד החינוך בנושא, תוך שימוש בניסיון והידע שנצבר במשרד החינוך. ההתקדמות בקורס היא על פי קצב אישי. בסיום כל נושא לימוד יש להשלים מטלה על מנת לעבור לנושא הבא. סיום המטלות בכל חלקי הקורס הינו תנאי הכרחי לגשת למבחן. בסיום הקורס מתקיימת בחינה - ציון עובר במבחן הוא 70.

זהירות בדרכים, נגישות ואורח חיים בריא

מטרת הקורס לפתח את תפיסת האחריות של איש החינוך לחנך את תלמידיו לקבל אחריות אישית לביטחונם ולטפח דפוסי התנהגות נאותים. התוכניתפועלת להגברת מודעותם של הולכי הרגל ושל הנוהגים ברכב, לטיפול ערכים ולהקניית ידע, מיומנויות והרגלים. זהו תהליך חינוכי ארוך, והתחלתו בגיל הרך דרושה כדי שהתלמידים יטמיעו את דפוסי ההתנהגות הרצויים. התוכניתמיועדת לתלמידים מכל המגזרים בכל מוסדות החינוך. בסיום הקורס מתקיימת בחינה - ציון עובר במבחן הוא 70.

היחידה ללימודים מתקדמים

תואר שני

תכנון לימודים והערכה

תוכנית לתואר שני (M.Ed.)

ראשת התוכנית: פרופ' לינור הדר

מנהל סטודנטים: יעל בן-דוד בטאט

מיקום: דקל 426

טלפון: 09-7476331

דואר אלקטרוני: yaelbd@beitberl.ac.il

סגל התוכנית: פרופ' אלפרט ברכה, ד"ר אורן ארגז, ד"ר וורוד ג'יוסי, ד"ר לורי גרינברגר, פרופ' לינור הדר, פרופ' יורם הרפז, ד"ר תילי וגנר, ד"ר רינת יצחקי, ד"ר עדי לוי-ורד, ד"ר אתי ליברמן, ד"ר סיגל מורד, ד"ר דליה עמנואל-נוי, ד"ר אילנה פאול-בנימין, פרופ' ברברה פרסקו, ד"ר עמיחי רגבי, ד"ר נוע רגוניס

תכנון לימודים והערכה הם תחומי דעת, מחקר ועשייה השלובים זה בזה ומשמשים מרכיבים מהותיים להובלת שינויים במערכת החינוך. בעשור האחרון מקבלים תחומים אלה משנה חשיבות ומופנית אליהם, בארץ ובעולם, תשומת לב ציבורית ואקדמית רבה.

מאפייני תוכנית הלימודים

- תוכנית ייחודית וחדשנית, הראשונה מסוגה בארץ, המשלבת באופן תיאורטי ויישומי תכנון לימודים והערכה בתהליך ההוראה והלמידה.
- חשיבות התוכנית נגזרת מעליית חשיבותם של פיתוח תוכניות לימודים משמעותיות ושילוב תהליכי הערכה קונבנציונליים וחלופיים ברמת הפרט, בית הספר ומערכת החינוך בכלל.
- התוכנית כוללת גם **הכשרה לרכזי הערכה ולרכזי פדגוגיה בית ספריים**, ומוכרת על-ידי הרשות הארצית למדידה ולהערכה (ראמ"ה). רכז הערכה בית ספרי הוא תפקיד חיוני במערכת החינוך. בהסכמי הרפורמות "אופק חדש" ו"עוז לתמורה" אושר גמול תפקיד בהיקף של 6% לרכזי הערכה ולרכזי פדגוגיה של בתי ספר שהצטרפו לרפורמות. התפקיד מאתגר ומצריך מומחיות בהובלת תהליכי משוב, הערכה ופיתוח תוכניות וחומרי הוראה-למידה במסגרות חינוך מגוונות.
- התוכנית קיבלה אישור על ידי המועצה להשכלה גבוהה (מל"ג) לנתיב עם **תזה מחקרית**. הנתיב מיועד כאופציה למצטיינים אשר בתום שנה א קיבלו ציון מינימלי של 85 בכל אחד מהקורסים המתודולוגיים ולפחות 90 בסמינריון. מועמדים לנתיב המחקרי יידרשו לעבור ריאיון קבלה. התוכנית קולטת גם בוגרים מצטיינים, שסיימו את התוכנית היישומית בשלוש השנים האחרונות, ומעוניינים לשדרג את התואר שקיבלו ולהשלים מסלול עם תזה מחקרית.

תוכנית הלימודים

התוכנית חושפת את הסטודנטים לאפשרויות, לרעיונות, ולכיוונים העומדים בפניהם כאנשי חינוך בכל הנוגע לשילוב היבטים של תכנון לימודים והערכה, כאשר אלה מתחשבים בידע, במגמות פדגוגיות במאה ה-21 ובהתפתחויות החדשות במחקר האקדמי ובעשייה החינוכית. נקודת המוצא של התוכנית היא ההבנה שידע וכישורים בתכנון לימודים והערכה צריכים להיות נחלתם של כל העוסקים בחינוך: מורים, גננות, מדריכים, מנהלים ובעלי תפקידים אחרים, בבית הספר ובמסגרות חינוכיות אחרות.

המטרה המרכזית של התוכנית היא לפתח מורים ואנשי חינוך בעלי ידע וכישורים בהערכה ובתכנון לימודים ובממשק החשוב שביניהם. בוגרי התוכנית יוכלו אף להשתלב בהובלת מגוון מסגרות הדרכה, הערכה ופיתוח מקצועי של מורים, של מנהלים ושל סגלי הדרכה ופיקוח במחוזות ובמטה.

מטרות התוכנית

- פיתוח אנשי חינוך בעלי ידע בתחומי תכנון והערכה של תהליכי חינוך ולמידה וקידום תובנות בדבר הקשר ביניהם. מרכיבי התוכנית ממוקדים באינטגרציה שבין תחומי ההערכה ותכנון הלימודים במגמה להטמיעם בשגרת העבודה החינוכית.
- הרחבת הכלים והמיומנויות לתכנון, לפיתוח ולביצוע של תהליכי תכנון לימודים והערכה תוך ביסוס הזיקה ביניהם, לצורך ביסוסם בתרבות הערכה ותכנון לימודים במערכת החינוכית.
- קידום חשיבה ביקורתית לגבי תפיסות, מגמות ועשייה במערכת החינוך תוך התייחסות להיבטים פדגוגיים, חברתיים, תרבותיים ופוליטיים של תהליכי הערכה ותכנון ברמה מוסדית, רשותית, ארצית ובינלאומית.
- פיתוח יכולות מחקריות גבוהות בתחומי תכנון לימודים והערכה, בהתאם לתחומי העניין המקצועיים של הסטודנטים, תוך קידום תהליכי שיח והנחיה מפריים.

מטרות פרופסיונליות של התוכנית

- למצב את מעמדם המקצועי של מורים ושל מחנכים ולאפשר להם להשתלב בתפקידים מגוונים במערכת: רכזי הערכה, רכזים פדגוגיים, מפתחי תוכניות לימודים, מעריכי תוכניות, מדריכים לסגלי הוראה, יועצים למערכות חינוך, מלווים מסגרות חינוכיות בתהליכי שינוי, מובילים תהליכי תכנון, הערכה ופיתוח מקצועי של מורים, גננות, מדריכים, מנהלים וסגלי פיקוח במערכת החינוכית.
- להכשיר רכזי פדגוגיה ורכזי הערכה בית ספריים. בהגדרת התפקיד נקבע כי רכזי פדגוגיה יעסקו בהובלת שינויים במבנה הלימודים ובתהליכי הוראה-למידה במערכת החינוכית, כולל צרכנות ופיתוח תוכניות חינוכיות חדשניות. תהליכים אלה ייעשו בזיקה לעבודתם של רכזי הערכה המצופים להוביל ולקדם תהליכי שינוי והטמעה של תרבות הערכה פנימית בבית הספר. כמו כן נקבע שרכזי הערכה יהיו הסמכות המקצועית בתחומי המדידה וההערכה במערכת החינוכית וישמשו כאנשי הקשר בין גורמי המערכת החינוכית לבין גורמי הערכה חיצוניים. קיימת ציפייה שהתוכנית תסייע לרכזים בתחום הפדגוגיה ובתחום הערכה ומדידה, לבצע את משימות הריכוז בסטנדרטים מקצועיים גבוהים ובתחושת משמעות ואתגר בעבודתם.

תנאי קבלה

- א. תואר אקדמי ראשון מוכר (בציון ממוצע של 80 לפחות, כולל 80 בקורס סטטיסטיקה תיאורית) או תואר שני.
- ב. תעודת הוראה או תעודת עובד חינוך (במסגרות חוץ-בית ספריות).
- ג. ניסיון בעבודה במערכת החינוך במשך שלוש שנים לפחות (ניסיון מצומצם ייבחן לגופו עם ראשת התכנית).
- ד. ריאיון קבלה (ניתן לבצע ריאיון טלפוני או ריאיון בזום במקרים שבהם יש מגבלות נגישות לקמפוס, בעת ההתמודדות עם הקורונה).

מבנה הלימודים

התוכנית מורכבת מארבעה מקבצי לימוד בהיקף כולל של 21 ש"ש. היקף הלימודים בנתיב המחקרי (תוכנית לתזה) עומד על 19.5 ש"ש. הלימודים כוללים:

1. **לימודי תשתית** - שיעורי חובה, שמטרתם להעמיק ולהרחיב את הידע המתודולוגי הנחוץ ללומד עצמאי ומתמיד, כמתחייב מלימודים ברמה של תואר שני.
2. **לימודים עיוניים ויישומיים בתוכנית** - מקבץ זה מהווה את ליבה של התוכנית. במסגרתו ירחיבו הסטודנטים את הידע ואת המיומנויות בהערכה, בתכנון לימודים ובאינטגרציה שביניהם. הלימודים כוללים שיעורי חובה, קורסים וסדנאות משולבים ת"ל והערכה וסמינריונים. שיעורי החובה מורכבים מקורס בסיס בכל אחד משלושת תחומי היסוד של התוכנית. אלה כוללים: הערכת לומדים ולמידה בהיבט הפסיכומטרי ובקידום חלופות בהערכה, מסורת ושינוי בתכנון לימודים, גישות בחינוך לחשיבה, תפקיד רכז הערכה בקידום תהליכים פדגוגיים. כמו כן מוצגים בתוכנית קורסים המתמקדים בממשק ובאינטראקציה שבין הערכה ותכנון לימודים. אלה עוסקים במיומנויות ייחודיות הקשורות בחדשנות פדגוגית-טכנולוגית, בתהליכי ההוראה-למידה-הערכה ובריכוז והובלת צוות בין מקצועי בהיבט של תכנון והערכה. הקורסים הללו יילמדו רק בתוכנית המוצעת ללומדים בנתיב הרגיל ולא יילמדו על ידי הסטודנטים בנתיב לתזה מחקרית. הסמינריונים בתוכנית, בשנה א ו-ב מייצגים מגוון תחומים ממוקדי התוכן של התוכנית. אלה מזמנים חקר מעמיק וביקורתי בהערכה של תוכניות התערבות חינוכיות ותוכניות בהיבט הטכנולוגי-תקשורת (שנה א). בשנה ב יתמקדו הלומדים בסמינריון השני בחקר דילמות בתכנון לימודים ובחקר וניתוח חומרי הוראה או בחקר עצמי של הסטודנטים בהוראה. נציין כי מספר קורסים מן האשכול העיוני-יישומי יילמדו במתכונת היברידיית של הוראה-למידה, הכוללים למידה פנים אל פנים ולמידה מתוקשבת משולבת.
3. **פרקטיקום (התנסות מודרכת)** - עיקר ההתנסות המודרכת מתבצעת בבתי הספר וגם בגנים. הסטודנטים מצופים לשלב בין הידע הנלמד בתוכנית לבין מה שמתרחש בפועל במערכת החינוך, תוך כדי ביסוס התכנים הנלמדים הרלוונטיים לסטודנטים בהמשך דרכם המקצועית. הפרקטיקום מלווה בסדנה שבה מקבלים הסטודנטים הנחיה וייעוץ לפני התהליך ובמהלכו. הסטודנטים חולקים רשמים ומתלבטים עם טיוטורים ועמיתים על סוגיות העולות בהתנסות ומציגים בפניהם אתגרים העולים בתהליך ההתנסות. הם מקבלים משוב ומפיקים יחד לקחים לשיפור ביצועיהם.
4. **תזה מחקרית** - מבוצעת עבודת מחקר מקיפה בתחום העניין של הסטודנט/ית ומלווה על ידי מנחה החל משנת הלימודים השנייה לתואר.

התוכנית לתואר שני בתכנון לימודים והערכה: נושאי הלימוד וסדר הלימודים

שנה ב		שנה א	הנושא
נתיב לתזה מחקרית	נתיב רגיל		
קורסים במתודולוגיה מחקרית			
		2	שיטות מחקר, הסקה סטטיסטית ו-SPSS
		1	אוריינות מחקרית איכותנית מתקדמת
		1	מדידה בחינוך
קורסים בהערכה			
		1	הערכת לומדים ולמידה: גישות ושימושים מושכלים בהערכה פסיכומטרית - היברידי ¹
		1	כלים חלופיים בהערכת לומדים ¹
קורסים בתכנון לימודים			
		1	מסורת ושינוי בתכנון לימודים: תיאוריות, מודלים ומחקר – היברידי
		1	גישות בחינוך לחשיבה
		1	שיקולים פדגוגיים לקידום תפקיד הרכז/ת להערכה ופדגוגיה
סדנאות / קורסים אינטגרטיביים המשלבים באופן הדוק הערכה ות"ל			
		2	סדנה: פיתוח תוכניות לימודים בזיקה להערכה ²
-	1		קורס: חדשנות פדגוגית-טכנולוגית בתהליכי הוראה-למידה-הערכה
-	1		סדנת בחירה: הרכז כמוביל מיומנויות צוות בין מקצועי או סדנה בתפקיד הרכז המקדם תהליכי חניכה ולווי של מורים מתחילים ³

1 היברידי – מחצית השיעורים במפגשי למידה פנים אל פנים ומחצית השיעורים בלמידה מרחוק (סינכרוני וא-סינכרוני).

2 קורס זה מתקיים בסמסטר קיץ בין שנה א לשנה ב (בעיקר בהנחיה טריטוראלית של צוותי פיתוח).

3 סדנת בחירה למורים ולגננות המשמשים כחונכים למורים/ לגננות מתחילים בפועל. הסדנה תאפשר קבלת תעודת מורה חונך (בשיתוף משרד החינוך) בהיקף של 1 ש"ש (30 שעות). לסדנה תצורף התנסות קצרה בהיקף של 15 שעות נוספות שאינן במניין השעות, כחלק מתהליך החניכה בפועל המתבצע במערכת החינוכית עבור מורים מתחילים. לא ניתן לבצע את הסדנה אם קיימת כבר תעודת מורה/ גננת חונך/ת או אם המורה לא ממלא בפועל תפקידי חניכה למורים/ לגננות או לעובדי חינוך.

שנה ב		שנה א	הנושא
נתיב לתזה מחקרית	נתיב רגיל		
סמינריונים			
		2	סמינריון במחקר הערכה בעידן המידע או הערכת התערבויות חינוכיות
2	2		סמינריון בסוגיות ובדילמות בתכנון לימודים או סמינריון בחקר תוכניות לימודים ובחקר ה"עצמי" בהוראה
4	4		פרקטיקום מונחה בבתי ספר/ בגנים
+	-		תזה מחקרית (למצטיינים שנבחרו לנתיב המחקרי בתום שנה א)
0.5	-		סדנה לסטודנטים חוקרים ⁴ (בנתיב המחקרי לתזה)
6.5	8	13	סה"כ שעות ⁵

אקרדיטציה על לימודים קודמים

אקרדיטציה על חלק מן הקורסים תינתן על פי לימודים רלוונטיים שנלמדו ב-6 השנים האחרונות לתואר שני במוסד אקדמי מוכר.

ימי הלימוד בתוכנית - יום לימודים אחד בשבוע

שנה א ושנה ב - יום א (סמסטר א - 19:30-8:30; סמסטר ב 18:45-8:30).

קורס השלמה

קורס השלמה במושגי יסוד בסטטיסטיקה לבעלי ציון נמוך מ-80 בקורס זה בתואר ראשון. הקורס ניתן בקיץ או במהלך ספטמבר לפני פתיחת שנת הלימודים. על המועמד לקבל ציון של 80 לפחות בקורס השלמה כדי שיוכר בתוכנית כסטודנט מן המניין.

הערה: קורס השלמה מחייב בתשלום נוסף.

4 בנתיב המחקרי יש להשתתף בסדנת חובה לסטודנטים חוקרים. סדנה זו אינה מזכה בני"ז.
5 הנתיב הרגיל כולל 21 ש"ש, הנתיב לתזה מחקרית כולל 19.5 ש"ש.

השלמת נתיב לתזה מחקרית על ידי בוגרים בנתיב לימודי רגיל (ללא תזה)

- **תנאי קבלה:** ממוצע ציון בתוכנית היישומית 90, ציון מינימלי של 85 בכל אחד מן הקורסים המתודולוגיים, ציון מינימלי של 90 בשני הסמינריונים ועמידה בהצלחה בריאיון קבלה.
- **תוכנית הלימודים:** בוגר שהתקבל למסלול הלימודים המחקרי להשלמת תזה, נוסף לכתיבת עבודת מחקר, יידרש להשתתף בסדנה לסטודנטים חוקרים, ובמידת הצורך יידרש להשלים לימודים עיוניים של עד 4 ש"ש. היקף הלימודים העיוניים והתכנים ייקבעו על ידי ועדת הקבלה.

ייעוץ חינוכי

תוכנית לתואר שני (M.Ed.)

עם אפשרות לשילוב לימודי תעודת הוראה מותאמים

ראש התוכנית: ד"ר אינה בן אורי

שעות קבלה: בתיאום מראש

טלפון: 09-7476498

מיקום: דקל 432

דואר אלקטרוני: ina.benuri@beitberl.ac.il

מינהל סטודנטים: יעל בן-דוד בטאט

מיקום: דקל 425

טלפון: 09-7476331

דואר אלקטרוני: yaelbd@beitberl.ac.il

סגל התוכנית: ד"ר יניב אפרתי, ד"ר אריאלה בארי בן ישי, ד"ר שירה בוכריס בזק, ד"ר אינה בן אורי, ד"ר שחר גינדי, ד"ר לורי גרינברגר, ד"ר טלי היוש, ד"ר רועית דהן, ד"ר רונית חיימוב, ד"ר יפעת כרמל, ד"ר דליה מרקוביץ, ד"ר הדס סלע, ד"ר סמיר קעדאן, ד"ר עמיחי רגבי

מקצוע הייעוץ החינוכי

ייעוץ חינוכי הוא מקצוע מדעי יישומי בתוך המערך המסייע של בית הספר, המלווה את התהליכים ההתפתחותיים של הפרט ושל הארגון ואת יחסי הגומלין ביניהם. היועץ החינוכי מסייע לתלמיד כפרט ולבית הספר כמערכת להגיע לתפקוד מיטבי ולמיצוי מרבי של יכולתם. היועץ החינוכי הוא סוכן בריאות נפש פנים בית ספרי, בעל מבט מערכתי הפועל לקידום הרווחה הכללית (wellness) של התלמידים, של הצוות, של ההורים, של הארגון החינוכי ושל הקהילה. היועץ מהווה גורם מקשר בעל ראייה מערכתית בתוך בית הספר ובין בית הספר והקהילה, ומכוונתו המקצועית נוגעת לכלל אוכלוסיית התלמידים מתוך הכרה בצרכים השונים והמשתנים. הייעוץ החינוכי קיים בארץ למעלה מ-50 שנה והוא מתאפיין בהתפתחות מתמדת ובשינויים ותמורות מואצים.

לימודי התואר השני בייעוץ חינוכי

התוכנית ללימודי תואר שני בייעוץ חינוכי במכללה האקדמית בית ברל היא בעלת ותק של מעל 40 שנים ומוניטין רב בהכשרת יועצים חינוכיים. לצד הניסיון המצטבר, התוכנית מתחדשת, מתעדכנת, מציבה לעצמה יעדים חברתיים-ערכיים וממשיכה להוביל את ההכשרה לייעוץ החינוכי.

התוכנית ללימודי ייעוץ חינוכי מאפשרת **נוסף ללימודי התואר השני** ללמוד במקביל גם בתוכנית **ללימודי תעודת הוראה** המותאמים במיוחד לסטודנטים לייעוץ חינוכי.

מטרות התוכנית

- פיתוח והכשרה של יועצים חינוכיים, מקצועיים, יוזמים ומובילים במערכת החינוך ובארגונים נוספים.
- הכשרת יועצים בעלי תפיסות מקצועיות מובחנות לגבי עבודתם כמי שאמונים על הרווחה הכללית (הנפשית, החברתית והלימודית) בארגון.
- הכשרת יועצים המשלבים בין הגישה הטיפולית לגישה הארגונית-מערכתית.
- הכשרת יועצים בעלי ערכים מקצועיים מגובשים, בעלי אחריות חברתית ובעלי תפיסה מקצועית הרואה בהקשר על מעגליו השונים (כיתה, משפחה, קהילה, תרבות ועוד) מדד משמעותי בשיקולי הדעת המקצועיים.
- הכשרת יועצים המזהים יעדים וצרכים עתידיים והמלווים תהליכי גדילה והתפתחות של הפרט ושל הארגון.

תוכנית הלימודים

- התוכנית מתפתחת ומתעדכנת באופן תמידי כשהמטרה היא הכשרת יועצים המודעים לעצמם, לעמדותיהם ולערכים המקצועיים, ובעלי מחויבות ותשוקה מקצועית.
- לתוכנית צוות מקצועי ומיומן המאמין בטיפוח ובליווי של תהליך התפתחות הזהות המקצועית של כל סטודנט ושל קבוצת הלומדים.
- התוכנית שמה דגש רב על ההתנסות המעשית המודרכת לאורך כל זמן ההכשרה ועל ההכנה לעבודה מקצועית בשדה.
- לתוכנית מודל הדרכה ייחודי המלווה ומדגיש את ההתנסות המעשית של הסטודנט לאורך כל זמן ההכשרה.
- התוכנית מקנה כישורים, מיומנויות וכלים ייעוציים לעבודה עם מגוון תלמידים, צוותים חינוכיים, משפחה, קהילה ועם המערכת החינוכית כארגון.

למי מיועדת התוכנית?

- למורים ולאנשי חינוך בעלי תואר ראשון ושני בתחומים שונים.
- למורים בעלי תואר ראשון או שני בחינוך מיוחד ולבוגרי תואר ראשון בייעוץ חינוכי.
- לבוגרי תואר ראשון במקצועות מסייעים כגון פסיכולוגיה, עבודה סוציאלית, מדעי ההתנהגות, סוציולוגיה, קרימינולוגיה, קידום נוער, סיעוד וקלינאות תקשורת.

תנאי קבלה

- תואר ראשון בציון ממוצע של 85 לפחות
- ניסיון חינוכי או/ו טיפולי בעבודה עם ילדים (החל מהגיל הרך ועד בוגרים צעירים)
- ועדת קבלה
- פטור מאנגלית וציון 80 בסטטיסטיקה (לחילופין השלמת קורס מקוון לפני תחילת הלימודים)

אקרדיטציה על לימודים קודמים

- אקרדיטציה על חלק מן הקורסים תינתן על פי לימודים רלוונטיים לתואר שני שנלמדו ב-6 השנים האחרונות במוסד אקדמי מוכר בציון 80 ומעלה.
- לימודי השלמה יידרשו על פי רקע הלימודים הקודם והישגיו של המועמד (פירוט בהמשך).
- אקרדיטציה על לימודים קודמים תינתן עבור מקצועות שהם לימודי השלמה בלבד.
- ליוצאים לשנת שבתון מומלץ לקחת חצי שנת שבתון במשך שנתיים.

היקף ומבנה הלימודים לתואר השני בייעוץ חינוכי

הלימודים מתקיימים במשך שנתיים בהיקף של 23 ש"ש, ו-330 שעות התנסות מודרכת:
שנה א: יום ד (יום מלא), ויום א החל מהשעה 14:15 + התנסות של 5 שעות בבוקר נוסף (רצוי ראשון בבוקר).

שנה ב: יום ד (יום מלא), ויום א החל מהשעה 14:15 + התנסות של 6 שעות בבוקר נוסף (רצוי ראשון בבוקר).

לימודי תעודת הוראה

ניתן לשלב עם לימודי התואר השני בייעוץ חינוכי גם לימודי תעודת הוראה לבית ספר יסודי או תעודת הוראה לבית ספר על-יסודי. לימודי תעודת ההוראה לוקחים בחשבון את הנלמד במסגרת התואר השני בייעוץ חינוכי. תוכנית הלימודים תיבנה באופן מותאם לכל סטודנט על פי נתוניו הייחודיים.

התוכנית לתואר שני ביעוץ חינוכי: נושאי הלימוד וסדר הלימודים

שנה ב	שנה א	שם הקורס
	1	אוריינות מחקרית איכותית למתקדמים
	1	תיאוריות ביעוץ – המשגת מקרים
	1	סטטיסטיקה
	2	ערכים ועקרונות ביעוץ חינוכי
	1	היבטים תיאורטיים בהנחיית קבוצות
	2	הריאיון המסייע והתערבויות ייעוציות פרטניות
	1	דחייה חברתית והטיפול בה ביעוץ החינוכי
	2	קורס הדרכה בסיסית א
	5 שעות	התנסות מודרכת ביעוץ שנה א
סה"כ שעות שנה א: 11 ש"ש + 5 שעות עבודה מעשית		
2		סדנת כתיבה – סמינריון מחקרי מסכם
2		עבודה קבוצתית ביעוץ חינוכי
1		קורס בחירה: מנהיגות וניהול צוותים ביעוץ החינוכי\ אידיאולוגיות בחינוך
1		קורס בחירה: ייעוץ למשפחה\ התמכרויות ומניעתן\ שפה בעידן הגלובליזציה
2		הכנה אינטגרטיבית לתפקוד מקצועי בשדה – קורס מתקדם
2		סדנת הדרכה המלווה את ההתנסות בשדה
1		איתור ילדים בסיכון והטיפול בהם ביעוץ החינוכי
1		אחרים ואחרות במערכת החינוך בישראל
1		תהליכי חונכות ביעוץ החינוכי (במסגרת פרויקט ProMentors + Erasmus של האיחוד האירופאי)
6 שעות		התנסות מודרכת ביעוץ שנה ב
סה"כ שעות שנה ב: 12 ש"ש + 6 שעות התנסות מודרכת		
סה"כ שעות בתוכנית: שעות עיוניות – 23, שעות התנסות מודרכת – 11		

הערה: פירוט לימודי השלמה בעמוד הבא.

שנה ב	שנה א	נושא
לימודי השלמה* (ההיקף ייקבע על פי הרקע האקדמי של כל סטודנט: לימוד הקורס בתואר ראשון או שני בשמונה השנים האחרונות וציון 80 ומעלה.)		
	1	ילדים עם לקויות התפתחותיות, קוגניטיביות וחושיות
	1	פסיכולוגיה התפתחותית
	1	סטטיסטיקה (קורס היברידי בקיץ)
	1	פסיכופתולוגיה
סה"כ שעות השלמה: 4 ש"ש		

* **לימודי ההשלמה** משולבים בימי הלימודים וחלקם נלמדים בלמידה מרחוק.
הערה: קורסי השלמה מחייבים תשלום נוסף.

ליקויי למידה: הערכה והתערבות חינוכית

תוכנית לתואר שני (M.Ed.)

ראש התוכנית: ד"ר פנינה שביט

שעת קבלה: יום ד, 10:00-11:30

מיקום: דקל 432

טלפון: 09-7476434

דואר אלקטרוני: pnina.shvit@beitberl.ac.il

מינהל סטודנטים: יעל בן-דוד בטאט

מיקום: דקל 425

טלפון: 09-7476331

דואר אלקטרוני: yaelbd@beitberl.ac.il

סגל התוכנית: ד"ר שרית גדעוני כהן, ד"ר אורית גילור, ד"ר טלי היוש, פרופ' יורם הרפז, ד"ר שרה זדוויאנסקי, ד"ר בר זוהר-שי, ד"ר ח'לוב קעואר, ד"ר עינת טסלר-קליידר, ד"ר דפנה יאמס-שחר, ד"ר עדי לוי-ורד, ד"ר רינת מיכאל, ד"ר שי מנשה, ד"ר סוזי רוסק, ד"ר דנה צורי-ברוט, ד"ר פנינה שביט, פרופ' מיכל שני

עלייה במודעות בארץ ובעולם לקיומן ולשכיחותן העולה של לקויות למידה בקרב לומדים בטווח גילאים נרחב באוכלוסייה, מציפה את חשיבות ההכשרה ותורמת לפיתוח ידע אקדמי מתקדם של אנשי חינוך מומחים בתחום.

תוכני הקורסים מבנים ידע ומיומנויות מחקר והערכה שיסייעו לפתח תפיסה והבנה של התפקוד האקדמי, החברתי והרגשי של התלמיד בהקשר לסביבתו התרבותית והמשפחתית.

הבוגרים הם בעלי ידע אקדמי עשיר ויכולות להעריך ולמפות את הכישורים של התלמיד בקריאה וכתובה ובחשבון. ביכולתם להשפיע על קידום הלימודי, החברתי והאישי של תלמידים עם לקויות למידה ולהנחות את צוות ההוראה בבית הספר.

מטרות התוכנית ליקויי למידה: הערכה והתערבות חינוכית

- הרחבה והעמקה של הידע התיאורטי והמעשי של הסטודנטים בנושאים של לקות למידה, של הערכת תלמידים עם קשיים שונים בלמידה ושל התאמת ההוראה לתלמידים.
- פיתוח מומחיות של מורים בהתערבות חינוכית מערכתית ופרטנית לתלמידים עם לקויות למידה וקשיי למידה במערכת החינוך הרגילה.
- חיזוק ההתמחות בתחומי מחקר בנושאים הקשורים ללקות הלמידה.

תנאי קבלה

התוכנית מיועדת לבעלי תואר ראשון, שהם גם בעלי תעודת הוראה, בתחומים הבאים:
חינוך מיוחד, חינוך והוראה, פסיכולוגיה, ייעוץ חינוכי ומקצועות פרא-רפואיים.

1. תואר ראשון בציון ממוצע של 80 לפחות (לבעלי תואר ראשון שאינו בחינוך מיוחד נדרשת השלמת לימודים של 5 ש"ש לפחות בנושאים של חינוך מיוחד (מתוכנית הלימודים לתואר הראשון).
2. עמידה בדרישות ועדת קבלה.

הכרה בלימודים קודמים

קיימת אפשרות לקבלת אקדמיטציה בהתאם לקורסים שנלמדו לתואר שני במוסדות להשכלה גבוהה. הכוונה לקורסים שהסילבוס שלהם מצביע על התאמה לדרישות התוכנית (הזיכוי אינו פוטר את הסטודנט מתשלום שכר לימוד מלא).

מבנה הלימודים

היקף הלימודים הכללי בתוכנית: 21 ש"ש.
התוכנית מורכבת ממקבצי לימוד:

- **לימודי מתודולוגיה מחקרית** שמטרתם לספק תשתית מתודולוגית מתאימה ללימוד ולחקר שיטתיים ברמת תואר שני.
  - **לימודי התמחות (תשתית וחובה)** המקנים ידע רחב בנושאי הערכה וטיפול בקריאה וכתובה ובחשבון. ההעמקה היא **בשני צירים תוכניים**: הערכה (איתור וזיהוי) והתערבות חינוכית מערכתית, וכן הערכה וטיפול פרטניים.
- בחלק מלימודי ההתמחות יינתנו מטלות יישומיות שיתבצעו בתוך המסגרת החינוכית שבה הסטודנטים מלמדים או במסגרות חינוכיות אחרות, כפי שייקבעו על ידי מרצי הקורס. בוגרי התוכנית יקבלו תעודת תואר שני (M.Ed.) בחינוך – ליקויי למידה הערכה והתערבות חינוכית, וכן תעודה מקצועית של מת"ל (מעריך תפקודי למידה) מטעם האגף להכשרת מורים.

ימי הלימוד בתוכנית

הלימודים מתקיימים במשך שנתיים ביום ד 8:30 - 19:30.

קורסי הכנה והשלמה (יינתנו בהתאם לצורך).

- קורסי השלמה בסטטיסטיקה ובשיטות מחקר לבעלי ציון נמוך מ-80 בתואר ראשון או לסטודנטים שלא למדו סטטיסטיקה.
- קורסי השלמה בחינוך מיוחד למי שאינו בוגר חינוך מיוחד בתואר ראשון.

הערה: קורסי השלמה מחייבים תשלום נוסף.

נושאי הלימוד וסדר הלימודים

שנה ב	שנה א	נושאי הלימוד
מתודולוגיה מחקרית		
	1	אוריינות מחקרית למתקדמים: מחקר איכותי
	1	אוריינות מחקרית – מחקר כמותי
לימודי תשתית בהתמחות		
	1	למידה ולקויות למידה בהקשר תרבותי, חינוכי ומשפחתי
1		מבוגרים עם לקויות למידה
שיעורי התמחות: הערכה והתערבות חינוכית – 6 ש"ש		
1		סביבה לימודית לשילוב והכלה
1		התאמת ההוראה של תחומי תוכן לתלמידים עם לקויות למידה
1		היבטים רגשיים-חברתיים אצל ילדים עם ליקויי למידה
1		התערבות חינוכית בקרב ילדים לקויי למידה והפרעות קשב
1		אידאולוגיות בחינוך והשלכותיהן על לקויי למידה
שיעורי התמחות: הערכה וטיפול פרטניים		
1		מבוא לאבחון לקויות למידה: היבטים תאורטיים ויישומיים
	1	מתמטיקה: התפתחות תקינה ולקויה
	1	מיפוי והתערבות במערך כיתתי ופרטני בתחום המתמטיקה
	1	קריאה וכתובה: התפתחות תקינה ולקויה
	1	התערבות במערך כיתתי ופרטני בתחום האוריינות
1		מוח ולמידה
	1	קשב ותפקודים ניהוליים: התפתחות תקינה ולקויה
	1	שפה: התפתחות תקינה ולקויה
סמינריונים: בחירה של 2 סמינריונים		
2		חקר תהליכים מטה-קוגניטיביים וביטויים בהתנהגות החברתית של תלמידים עם ליקויי למידה

שנה ב	שנה א	נושאי הלימוד
2		הורות והדרכת הורים לילדים עם הפרעות קשב וליקויי למידה
	2	היבטים פסיכולוגיים וקוגניטיביים בקרב תלמידים עם ליקויי למידה ו/או הפרעות קשב
2		פרופילים בקריאה של תלמידים מתקשים
	2	אוריינטציית עתיד של מתבגרים עם צרכים מיוחדים
	2	חקר תהליכים קוגניטיביים ורגשיים המעורבים בקריאה וכתיבה
	2	חקר ההתפתחות וקידום האוריינות הלשונית - קריאה, כתיבה ודיבור
	2	חקר, למה ילדים כל כך מתקשים במתמטיקה?
2		חקר תהליכים קוגניטיביים ושפתיים בקריאה וכתיבה
סה"כ: 21 ש"ש		

* סדנה בהנחיה אישית וקבוצתית

ניהול וארגון מערכות חינוך

תוכנית לתואר שני (M.Ed.)

ראש התוכנית: ד"ר אריאל שריד

מנהל סטודנטים: יעל בן-דוד בטאט

מיקום: דקל 425

טלפון: 09-7476331

דואר אלקטרוני: yaelbd@beitberl.ac.il

סגל התוכנית: פרופ' יזהר אופלטקה, גידי איגרא, ד"ר אורן ארגז, ד"ר עדי בינס, יובל בקר, לירן גדיש, פרופ' דפנה גולדמן, פרופ' יורם הרפז, ד"ר יוסף חמודה, ד"ר אמנון כרמון, ד"ר עדי לוי-ורד, ד"ר דליה עמנואל, ד"ר מירב נקר-סדי, רחל סלוצקי, ד"ר אילנה פאול-בנימין, ד"ר איל שאול, ד"ר דניאלה שנקר, ד"ר אריאל שריד

התוכנית מבקשת לצייד בעלי תפקידים בשדה החינוכי ומנהלי מסגרות חינוך בהווה ובעתיד בחזון, בידע, במוטיבציה, במיומנויות ובהתנסויות שיסייעו להם לפתח תפיסה מערכתית ולהוביל ולקדם באופן מיטבי תהליכים חינוכיים/ פדגוגיים. התוכנית מבקשת לייצר קהילה לומדת שמבררת שלל סוגיות הקשורות בניהול והובלת תהליכים חינוכיים במציאות מורכבת. התוכנית כוללת מגוון סביבות למידה: קורסים מתחומי שיח שונים שמטרתם לסייע לסטודנטים לגבש השקפת עולם חינוכית, בדגש על פיתוח מודעות ערכית-חברתית; קורסים המקנים תשתיות לעריכת מחקר אקדמי; קורסים בליבת מינהל החינוך שמטרתם להקנות לסטודנטים ידע, מיומנויות וגישות חינוכיים לניהול; סדנאות והתנסויות (פרקטיקום) שמטרתן לאפשר לסטודנטים חוויות ותובנות שיעצבו את סגנון הניהול שלהם ויעודדו גיבוש של תפיסת מנהיגות חינוכית ערכית ויזמית.

הסטנדרטים בתוכנית תובעניים אך התמיכה בקבוצה ובכל סטודנט היא מרבית. התוכנית מתנהלת באווירה של אמון על בסיס ההנחה שסטודנטים המבקשים להנהיג ולנהל מסגרות חינוך באו ללמוד, לרכוש ידע ולהרחיב אופקים.

מטרות התוכנית

- לסייע לסטודנטים לעצב את השקפת עולמם החינוכית תוך מתן דגש על קידום קיימות חברתית-סביבתית, על צמצום פערים ועל שוויון הזדמנויות.
- להקנות לסטודנטים ידע ומיומנויות מעשיים לניהול לרבות תפיסה ארגונית-מערכתית.
- לעודד התנסויות ותובנות לגיבוש סגנון ניהולי, לחיבור התיאוריה עם הפרקטיקה ולקידום המוטיבציה לחולל שינוי בארגוני חינוך.

תנאי קבלה

תואר ראשון בציון ממוצע של 80 לפחות.

- ניסיון בהוראה – יתרון
- תעודת הוראה – יתרון (מי שהתחיל אך לא סיים את לימודי תעודת ההוראה, יידרש להשלים את לימודיו במהלך שנת הלימודים הראשונה).
- ועדת קבלה

מבנה הלימודים

היקף הלימודים בתוכנית: 18 ש"ש.

התוכנית מחולקת לארבע קטגוריות: קורסי ליבה (מנהל החינוך), סמינריונים*, התנסות (פרקטיקום) וסדנאות ניהול.

* יש ללמוד סמינריונים בהיקף כולל של 4 ש"ש.

למי מיועדת התוכנית?

- למורים ולאנשי חינוך המבקשים לנהל בית ספר או מסגרת חינוכית אחרת.
- למורים ולאנשי חינוך המבקשים לקדם את מקצועיותם על ידי הבנת המעשה החינוכי מנקודת מבט מערכתית רחבה.
- למורים ולאנשי חינוך המבקשים לחולל שינוי בהקשרים שבהם הם פועלים או יפעלו.

התוכנית לניהול וארגון מערכות חינוך כוללת שתי מגמות לצד "תוכנית האם":

סטודנטים שיבחרו בכך יוכלו לבחור ללמוד את הקורסים המוצעים באחת משתי המגמות המוצעות.

1. המגמה ניהול ועיצוב מערכות בלתי-פורמאליות-קהילתיות
2. המגמה לצמצום פערים וקידום שוויון הזדמנויות בחינוך.

התוכנית לתואר שני בניהול וארגון מערכות חינוך: שנה א' וב' (תוכנית אם)

שנה ב	שנה א	קורסי ליבה במנהל החינוך
	1	האידאולוגיות של החינוך
	1	בית הספר כארגון – גישה מערכתית
	1	תפקיד המנהל בקידום תהליכים פדגוגיים
	1	הערכה: לקראת מנהיגות חינוכית אפקטיבית
	1	שיטות מחקר כמותי לתואר שני
	1	שיטות מחקר איכותני לתואר שני
	1	חינוך החשיבה
	1	מנהיגות חינוכית
1		אקטיביזם וסוכני שינוי בחינוך
סמינריונים (בחירה בין 2 סמינריונים שנה ב')		
	2	קהילת מחקר: קיימות סביבתית-חברתית (קס"ח)
2		רפורמות ותהליכי שינוי (סמינריון) – שנתון ב'*
2		דילמות ותהליכי קבלת החלטות בארגון הבית ספרי – שנתון ב'*
התנסות		
3		פרקטיקום בניהול וארגון
סדנאות (3 מתוך 4)		
0.5		מיינדפולנס למנהיגות חינוכית
0.5		מיומנויות ניהול
1		רכז חינוך לחיים משותפים*
1		פרו-מנטורס: סדנת הכשרה לחניכת מורים*
*18		סה"כ

* סך השעות לאחר בחירה בין סמינריונים (שנתון ב') וסדנאות המסומנות בכוכבית

התוכנית לתואר שני בניהול וארגון מערכות חינוך

(המגמה לניהול ועיצוב מערכות בלתי-פורמאליות-קהילתיות) שנה א' וב'

שנה ב	קיץ	שנה א	קורסי ליבה במנהל החינוך
		1	האידיאולוגיות של החינוך
		1	שפה וזהות בארגונים חינוכיים שונים
		1	בית הספר כארגון – גישה מערכתית
		1	הערכה: לקראת מנהיגות חינוכית אפקטיבית
		1	שיטות מחקר כמותי לתואר שני
		1	שיטות מחקר איכותני לתואר שני
		1	תפקיד המנהל בקידום תהליכים פדגוגיים
		1	מנהיגות חינוכית
	1		כיצד ייתכן בלתי פורמאלי בארגון פורמאלי
1			תפקיד הקהילה במאה ה-21
1			כלים טכנולוגיים למנהלת ארגון חינוכי-קהילתי
סמינריונים			
	2		הבלתי פורמאלי כמערכת ארגונית של צורה ותוכן
		2	קהילת מחקר: קיימות סביבתית-חברתית
התנסות			
1		2	פרקטיקום בניהול וארגון
18			סה"כ

התוכנית לתואר שני בניהול וארגון מערכות חינוך (המגמה לצמצום פערים וקידום שוויון הזדמנויות בחינוך) שנה א' וב'

שנה ב	שנה א	קורסי ליבה במנהל החינוך
1	1	שינוי עושים ביחד
	1	בית הספר כארגון – גישה מערכתית
	0.5	פילוסופיה של החינוך
	1	הערכה: לקראת מנהיגות חינוכית אפקטיבית
	1	שיטות מחקר כמותי לתואר שני
	1	שיטות מחקר איכותני לתואר שני
	1.5	אי שוויון א' + ב'
	1	מנהיגות חינוכית
1		אקטיביזם וסוכני שינוי בחינוך
סמינריונים		
2		רפורמות ותהליכי שינוי (סמינריון) – שנתון ב'
	2	קהילת מחקר: קיימות סביבתית-חברתית
התנסות		
1	2	פרקטיקום בניהול וארגון
סדנאות		
0.5		נוער בסיכון
0.5		דילמות ותהליכי קבלת החלטות בארגון הבית הספרי
18		סה"כ

קידום נוער בסיכון ובמצוקה

תוכנית לתואר שני (M.Ed.)

ראש התוכנית: ד"ר חנה חימי

מינהל סטודנטים: יעל בן-דוד בטאט

מיקום: דקל 425

טלפון: 09-7476331

דואר אלקטרוני: yaelbd@beitberl.ac.il

סגל התוכנית: ד"ר גלית אהרון, ד"ר רחל אורינג כהן, ד"ר שרית גדעוני כהן, פרופ' יורם הרפז, פרופ' עמי וולנסקי, ד"ר הדס זאבי-סלע, ד"ר ליאת יכניץ, ד"ר לירז יעקובי, ד"ר סמיר קאעדאן

התוכנית לתואר שני בקידום נוער במצבי סיכון ומצוקה מוסיפה נדבך על תוכנית הבוגר, בתהליך הכשרה של כוח אדם מיומן ומשכיל בתחום ההתערבות החינוכית-טיפולית בנוער בסיכון ובמצוקה. תוכנית הלימודים מעמיקה בתחומים של מדיניות חברתית ומחקר, ומרחיבה ידע בתחום המינהל, ההנחיה וההדרכה המקצועית.

מאפייני תוכנית הלימודים

- תוכנית הלימודים ייחודית וחדשנית, הראשונה מסוגה בארץ.
- התוכנית מאפשרת מסגרת לימודים אקדמית מתקדמת בתחום לימודי נוער בסיכון ובמצוקה, מתוך מטרה להעמיק את הידע של בוגרי מכללות לחינוך ושל בוגרי אוניברסיטאות העוסקים בעבודה חינוכית-סוציאלית עם נוער בסיכון ועם נוער מנותק. התוכנית עונה על הצורך של השדה להעמיד לרשות העובדים מסלול התפתחות וקידום המבוסס על השכלתם האקדמית תוך הרחבתה לתחומים של ניהול, של הנחיה ושל הדרכה מקצועית בתחום.
- תוכנית הלימודים היא אקדמית-עיונית ומשלבת דגשים בנושאי מנהיגות, ניהול צוות, הדרכה והנחיה מקצועית על היבטיה השונים.

מטרות התוכנית

- להכשיר את הסטודנטים לתפקידים בכירים, כמנחים וכמדריכים מקצועיים בתחום של עבודה עם אוכלוסיות מגוונות של נוער בסיכון ובמצוקה במערכות החינוך והרווחה, כמעצבי מדיניות וכמועמדים לניהול מסגרות שונות של נוער בסיכון (פנימיות, יחידות לקידום נוער ועוד).
- להעמיק את הידע התיאורטי והמקצועי ולהרחיב את השכלתם של העוסקים בקידום של נוער בסיכון ובמצוקה ובשיקומו.
- לקדם את מעמדם המקצועי והאקדמי של עובדי קידום נוער ומדריכים חינוכיים-טיפוליים ולאפשר להם להשתלב בתפקידים מגוונים ובכירים במערכות החינוך והרווחה, במסגרות ממשלתיות, ציבוריות ובעמותות שונות הפעילות בתחום.

תנאי קבלה

- א. תואר ראשון מאחת המסגרות הבאות: מסלול קידום נוער בסיכון מהמכללה האקדמית בית ברל, בוגרי מכללות לחינוך בתוכניות לימוד והכשרה דומות במסגרת לימודי חינוך מיוחד וחינוך בלתי פורמלי.
- ב. יתקבלו בוגרי אוניברסיטאות במקצועות כמו חינוך, עבודה סוציאלית, קרימינולוגיה, מדעי ההתנהגות והחברה.
- ג. בעלי תואר ראשון שאינם בעלי תואר מהדיספלינות הר"מ (משפטים, מדעים וכדומה) המעוניינים ללמוד בתוכנית, יידרשו להשלמות בהיקף של עד 6-7 ש"ש על פי החלטת ראש התוכנית. הם יוכלו להמשיך בלימודי התואר השני בשנת הלימודים שלאחר שנת ההשלמות, בתנאי שיקבלו ציון ממוצע 80 לפחות בקורסים שהשלימו.
- ד. ציון ממוצע של 80 לפחות בלימודים האקדמיים הקודמים.
- ה. ציון של 76 לפחות בסטטיסטיקה / שיטות מחקר בתואר ראשון. לתלמידים שציונם פחות מן הנדרש יוצע קורס רענון ביסודות הסטטיסטיקה בקיץ לפני תחילתה של שנת הלימודים*.
- ו. פטור אקדמי באנגלית כשפה זרה.
- ז. ריאיון אישי בדבר התאמה לתוכנית על פי החלטה של ועדת הקבלה.
- ח. רצוי ניסיון בעבודה עם נוער במצבי סיכון לאחר סיום לימודי התואר הראשון.
- ט. שמות וכתובות של שני ממליצים (ממונה/ מפקח/ מרצה/ מורה).

מבנה התוכנית

תוכנית הלימודים כוללת חמישה אשכולות של שיעורים בהיקף כולל של 18 שעות שנתיות (ש"ש). התוכנית כוללת קורסי תשתית, מחקר והערכה, מדיניות ומנהיגות, מיומנויות וסמינריון יישומי כדי לאפשר לסטודנט לבטא את הידע ואת המיומנויות שלמד בהקשר כולל של התוכנית.

ימי הלימוד

הלימודים מתקיימים במשך שנתיים בימי ד.

התוכנית לתואר שני בקידום נוער בסיכון ובמצוקה

נושאי הלימוד וסדר הלימודים

(סדר השיעורים מותנה בזמינות המרצים בשנה אקדמית נתונה.)

ש"ש	הנושא
1	נוער בסיכון ובמצוקה: היבט רב-תרבותי
1	מחקר כמותי – בלמידה מרחוק
1	מחקר איכותני – בלמידה מרחוק
1	מדיניות חברתית בתחום החינוך – נוער במצוקה
1	עיצוב ובחירה של מטרות חינוכיות בקידום נוער
1	ניהול מקרה בעבודה עם נוער בסיכון
1	מאפייני גיל ההתבגרות, סימני מצוקה ופוסט טראומה
1	ניהול עבודת צוות
1	לקויות למידה – קורס היברידי
1	נוער בסיכון
1	פיתוח והובלה של צוותים מקצועיים לעבודה עם הורים
1	סדנה בהדרכת עובדים: מוקד הדרכה
1	סדנה בהדרכת עובדים: מוקד ניהול
1	תיאוריות וגישות בהדרכת עובדים במצבי קונפליקט
1	פיתוח חשיבה ביקורתית ויצירתית
1	*קורס בחירה
2	בשנה ב – סמינריון יישומי
18 ש"ש	סה"כ: **ייתכנו שינויים בכפוף להנחיות הנהלת המכללה.

אקרדיטציה על לימודים קודמים

אקרדיטציה על חלק מן הקורסים תינתן על פי קורסים אקדמיים שנלמדו ב-6 השנים האחרונות בתוכניות לימוד מוכרות לתואר שני במוסד אקדמי מוכר.

קורסי הכנה והשלמה

- קורס הכנה לקריאת טקסטים באנגלית (קורס קיץ לבעלי ציון נמוך מ-80 בתואר ראשון).
- קורס השלמה במושגי יסוד בסטטיסטיקה לבעלי ציון נמוך מ-80 בקורס זה בתואר ראשון, או לסטודנטים שלא למדו קורסים בנושא זה בתואר ראשון. הקורס ניתן בקיץ לפני פתיחת שנת הלימודים. על המועמד לקבל ציון של 80 לפחות בקורס ההשלמה כדי להיות סטודנט מן המניין בתוכנית.

הערה: קורסי השלמה מחייבים בתשלום נוסף.

התוכנית לתואר שני (M.Ed.) בחינוך בינתחומי STEM

(Science, Technology, Engineering, and Mathematics)

ראש התכנית: ד"ר נוע רגוניס

שעת קבלה: לפי תיאום טלפוני

מיקום: דקל 432, חדר 6

דואר אלקטרוני: noarag@beitberl.ac.il

מנהל סטודנטים: יעל בן-דוד בטאט

מיקום: דקל 426

טלפון: 09-7476331

דואר אלקטרוני: yaelbd@beitberl.ac.il

סגל: פרופ' דויד אילוז, ד"ר לרון ארדריך, ד"ר תום ביאליק, ד"ר רותם בנט, ד"ר מנאל גאבור, קרן גלר, פרופ' מרק דה-וריז, פרופ' דפנה גולדמן, ד"ר אסנת דגן, פרופ' לינור הדר, ד"ר תילי וגנר, פרופ' מוחמד זידאן, פרופ' מחמוד חליחל, פרופ' יואב יאיר, ד"ר עדי לוי-ורד, ד"ר פאדי סקראן, פרופ' עודד פוצ'טר, פרופ' אביבה קליגר, ד"ר נוע רגוניס

חינוך בינתחומי STEM

המונח STEM הוא ראשי תיבות של Science, Technology, Engineering and Mathematics – מדע, טכנולוגיה, הנדסה ומתמטיקה. תוכנית הלימודים מכוונת לשילוב תכנים מכל ארבעת היסודות של תחומי הדעת במודל בינתחומי.

העידן שלנו מאופיין בהתפתחות מהירה של מידע, מדע וטכנולוגיה, ובהבנה גוברת כי אתגרי החיים אינם מחולקים לתחומי דעת מבודדים ונבדלים ולכן, על מנת להתמודד עימם נדרשים בוגרי מערכת החינוך לחשיבה ומיומנויות חוצות-דיסציפלינות. חשוב להכשיר את התלמידים לעולם המשתנה, שבו המידע גדל במהירות, שבו מקצועות רבים משלבים בתוכם תחומי דעת אחרים, שבו עבודת צוות היא תנאי הכרחי למתן מענה לצרכים, לפתרון בעיות, לייזום רעיונות חדשים וליישומם. עבודה הצוות בתוכנית תישען על כך שכל חבר בצוות מומחה בתחומו אך מבין גם את הפוטנציאל והכלים הקיימים בתחומים האחרים. שילוב הידע המעמיק של כל אחד, יחד עם ההבנה של התחומים האחרים, מאפשר להגיע לרעיונות חדשים ולפתרונות פורצי דרך של סוגיות מדעיות וחברתיות.

תוכנית הלימודים

התוכנית לתואר שני (M.Ed.) בחינוך בינתחומי STEM היא תוכנית דו-שנתית המיועדת להכשיר אנשי חינוך והוראה בעלי ידע בינתחומי רחב ועדכני בתחומי ה-STEM, היכולים לבצע את הסינתזה הדרושה בין התחומים הרלוונטיים לצורך עיצוב פתרונות לאתגרים. אנשי מקצוע חוקרים עם מודעות להערכה ובעלי יכולת להוביל שינויים במערכת החינוך תוך יישום גישת STEM-בינתחומי. בוגרי התוכנית יהיו בעלי ידע עדכני ומתקדם ויוכלו לתרום להרחבת הדעת של תלמידים ולקדם למידה משמעותית ורלוונטית לעולם הנוכחי והעתידי בכל תכניות הלימודים והפעילויות החינוכיות תוך התייחסות לידע תחומי, לידע בינתחומי, למיומנויות ולערכים.

תוכנית הלימודים מאתגרת ומתמקדת בארבעה צירים מרכזיים:

- 1. פיתוח ידע והבנה של תחומי הדעת המדעיים, הטכנולוגיים, ההנדסיים והמתמטיים** ושילוב ביניהם בראיה בינתחומית.
- 2. פיתוח ידע פדגוגי-תכני של הוראת המקצוע המשולב STEM** בגישת למידה מבוססת פרויקטים.
- 3. פיתוח כישורים** להוביל, לנהל ולרכז פרויקטים של STEM בבתי הספר ובמסגרות חינוך לא פורמאליות.
- 4. פיתוח תפיסה של הערכה ומחקר** ופיתוח ידע וכישורים לביצוע מחקרים כמנוף להתאמת תהליכי הוראה למידה לשונות בין לומדים ולרפלקציה של המורה על עבודתו.

הלימודים מקנים תואר מוסמך M.Ed. בחינוך מדעי בינתחומי (STEM)*

* הענקת התואר מותנית באישור המועצה להשכלה גבוהה.

מטרות התוכנית

מטרת התוכנית היא לטפח מורים ומחנכים בעלי תשתית פדגוגית ומקצועית, מורים בעלי ידע, הבנה ומיומנויות שיאפשרו לפתח לומדים בתחומי ה-STEM הערים לשילוב התחומים במציאות החיים, למשמעות הידע הבינתחומי ולתהליכי פתרון בעיות.

בוגרי התוכנית יוכלו להשתלב במסגרות חינוך פורמאליות ולא פורמאליות. הם יהיו בעלי ידע בינתחומי רחב ועדכני בתחומי ה-STEM אשר יכולים לבצע את הסינתזה הדרושה בין התחומים הרלוונטיים לצורך עיצוב פתרונות לאתגרים לבעיות מורכבות. בוגרי התוכנית יהיו בעלי ידע עדכני ומתקדם ויוכלו לתרום להרחבת הדעת של תלמידים ולקדם למידה משמעותית ורלוונטית לעולם הנוכחי והעתידי בכל תכניות הלימודים והפעילויות החינוכיות תוך התייחסות לידע תחומי, לידע בינתחומי, למיומנויות ולערכים. בתוכנית מושם דגש על פיתוח תפיסת עולם מחקרית ופיתוח מודעות להערכה, כמו גם על פיתוח יכולות להוביל שינויים במערכת החינוך תוך יישום גישת STEM-בינתחומי.

מודל הלמידה בתוכנית יקדם אנשי חינוך שיוכלו לתמוך בהכנת לומדים צעירים לחיים במציאות משתנה, מורכבת ועתירת אי ודאות.

קהל יעד

לתוכניתיתקבלו בוגרי תואר ראשון (או יותר) במקצוע מדעי או בהוראת מקצוע מדעי או במקצוע בינתחומי ברוח הבינתחומיות של STEM (B.A.\ B.Sc.\ B.Eng.\ B.Ed.\ B.Tech\ B.Des). במקצועות נכללים למשל: ביולוגיה, כימיה, פיסיקה, גיאוגרפיה, גיאולוגיה, חקלאות, מדעי כדור הארץ, מדעי הסביבה, מתמטיקה, מדעי המחשב, הנדסת תוכנה, הנדסת חשמל, הנדסה רפואית, ביואינפורמטיקה, אדריכלות, מדעי הרפואה, מדעי המוח, ביוטכנולוגיה, גיא-אינפורמציה (גיאודזיה).

הטבות ומלגות

- הסטודנטים בשנה א' זכאים למלגת קרן עזריאלי בגובה 6,000 ₪
- * ההטבות לשנת הלימודים תשפ"ב ובכפוף להחלטת משרד החינוך והמכללה האקדמית בית ברל.

תנאי קבלה

- בעלי תואר ראשון בציון 80 לפחות ממוסד אקדמי מוכר.
- בעלי תעודת הוראה (מספר קטן של חריגים יאושרו ללא תעודת הוראה).
- ידע באנגלית ברמת פטור משש השנים האחרונות.
- עמידה בראיון קבלה.
- **הכרה בלימודים קודמים:** סטודנט יוכל לקבל פטור של 4 ש"ש על בסיס לימודים בקורסים במסגרת תואר שני אשר בהם משתקפת הגישה הבינתחומית במקצועות STEM.

תנאי מעבר משנה א לשנה ב

- מעבר משנה א' לשנה ב' בתוכניתמותנה בסיום הסמינריון והפרוייקט של שנה א' בציון 70 לפחות ובהשלמה בציון עובר של לפחות 80% מן החובות של הקורסים בשנה א'.

זכאות לקבלת התואר

- סיום כל החובות האקדמיים של התכנית.
- ציון של 70 ומעלה בשני הסמינריונים ובשני קורסי הפרוייקט.

מבנה הלימודים וימי הלימוד בתכנית

- הלימודים מתקיימים במשך שנתיים בהיקף כולל של 21 ש"ש (לא כולל השלמות דיסציפלינריות).
- הלימודים יתקיימו ביום ב'.
- בשנת הלימודים תשפ"ב, יתקיימו הלימודים במתכונת לסירוגין של **שבוע לימודים פנים-אל-פנים** בקמפוס **ושבוע לימודים סינכרוניים** מרחוק.
- תיתכן אפשרות של פתיחת קבוצה בסמסטר ב'.

התוכנית לתואר שני מוסמך בחינוך בינתחומי STEM

נושאי הלימוד וסדר הלימודים
להלן הקורסים בפריסת סמסטרים

שנה ב סמסטר ב	שנה ב סמסטר א	שנה א סמסטר ב	שנה א סמסטר א	היקף בש"ש	נושא/קורס
א. קורסי תשתית - חובה (13 ש"ש)					
			2	2	ניתוח פרויקטים בינתחומיים מהאקדמיה והתעשייה
			2	2	תהליכי תיכון עיצוב ופיתוח מבוססי חדשנות ויצירתיות
		1		1	ביומימיקרי - חדשנות במדע בהשראת הטבע
	1			1	חשיבה חישובית
		1		1	חינוך לערכים במדע וטכנולוגיה (בלמידה מרחוק)
	1.5	1.5		3	פיתוח פרויקט STEM בגישת PBL
1.5	1.5			3	פיתוח ויישום פרויקט בחינוך ל- STEM בינתחומי
ב. מתודולוגיה מחקרית - חובה (2 ש"ש)					
			1	1	שיטות מחקר כמותיות
		1		1	שיטות מחקר איכותניות
ג. סמינריונים - חובה (4 ש"ש)					
		1	1	2	רפורמות ושינויים במערכות חינוך ב-STEM
1	1			2	הערכה ויישום של פרויקטים חינוכיים ב-STEM
2				2	ד. קורסי בחירה (2 ש"ש) *
				(1)	קוגניציה, למידה והוראה בסביבות מציאות מדומה ורבודה
				(1)	ממדע בדיוני להוראת STEM

נושא/קורס	היקף בש"ש	שנה א סמסטר א	שנה א סמסטר ב	שנה ב סמסטר א	שנה ב סמסטר ב
ביוטכנולוגיה והנדסה גנטית	(1)				
ביוחקר בביוספרה	(1)				
בעיות שימושיות באופטימיזציה	(1)				
מתודולוגיה של תכנון עירוני תואם אקלים וסביבה	(1)				
קורס בתחום ידע תחומי או בינתחומי (למידה מרחוק בקורס MOOC)	(1)				
סה"כ: 21 ש"ש	21	6	5.5	5	4.5

* בכל שנה יפתחו קורסי בחירה שונים

גישות הוראה, למידה והערכה המיושמות בתוכנית

אינטגרטיביות ורלוונטיות

האינטגרציה בין תחומי הדעת היא קו מנחה מרכזי בתוכנית שיבוא לידי ביטוי בכל הקורסים. התפיסה היא כי ההסתכלות האינטגרטיבית מאפשרת גם פיתוח של ההבנה ביחס לתחומי הדעת הנפרדים. יישום האינטגרטיביות יישען על תהליכים של תכן הנדסי בשילוב של טכנולוגיה, אליהם מתחברים הידע והשיטות של המדעים ושל המתמטיקה. עיקר הלמידה תתבצע בצוותים, בהם חברי צוות יהיו מומחים בתחומי STEM שונים. העבודה המשותפת בתהליך פיתוח של תוצר, תדגיש את התלות בין הדיסציפלינות ואת השילוב שלהם. הפרויקטים שיפותחו יהיו מעוגנים בבעיות מורכבות ואותנטיות מן העולם האמיתי, שיחייבו למידה של תכנים מדעיים, טכנולוגיים והנדסיים.

למידה מבוססת פרויקטים PBL

(Project Based Learning)

למידה מבוססת פרויקטים היא גישה פדגוגית השואפת לפתח את הלומדים להיות לומדים אקטיביים המשיגים ובונים באמצעות עבודת צוות את הידע הדרוש להם לצורך פתרון הבעיות הקשורות בפרויקט. בגישת למידה זו לומדים תפקיד של מתווך ומנחה. למידה מבוססת פרויקטים בתוכנית תכלול: הצגת סוגיה אותנטית/שאלה/ בעיה שממנה יגזרו צרכים (Problem), בעקבות זאת ניהול פרויקט (Project) המתחיל בחיפוש אחר פתרונות מתאימים תוך יישום תהליכי חקר, פיתוח קריטריונים לבחירה בין החלופות לפתרון, בחירת החלופה המתאימה ביותר לפתרון הבעיה ביחס לדרישות ולאילוצים, ופיתוח תוצר (Product) הנותן מענה לצורך.

דרכי הוראה-למידה

מטרה מרכזית של התוכנית היא שדרכי הלמידה בה ישמשו דוגמה (modeling) ליישום במערכות החינוך. לפיכך יישמו בתהליכי ההוראה והלמידה הדגשים המרכזיים האלו: המורה משמש כמנחה ומתווך לתהליך למידה שהנו דיאלוג בין הלומד לתוכן הנלמד, בו התלמידים נמצאים במרכז; הלומדים מעורבים באופן פעיל בלמידה; פעילויות הלמידה הן ארוכות טווח; תהליך הלמידה משלב בין תהליכי חשיבה ועשייה (קונסטרוקטיביזם - constructivism) בדגש על תהליכי חקר, פתרון בעיות וחשיבה ביקורתית; תהליכי הפיתוח יהיו מבוססי תוצר (קונסטרוקציוניזם - constructionism); הלמידה תתבצע בצוותים, תוך פיתוח כישורים של עבודה בצוות בה ללומדים יש אחריות על תהליכי הלמידה והבניית הידע; הפרויקטים יעשו תוך התייחסות וחיבור לקהילה.

שותפויות

בתוכנית הלימודים יישומו שותפויות עם העולם האקדמי, עם התעשייה ועם עולם החינוך בכללו בתי ספר, רשויות מקומיות, מוזיאונים, וגופי מגזר שלישי.

עבודה מסכמת

תכני הלמידה, רכישת המיומנויות וההתנסות הפעילה בתוכנית מהווים תשתית לעבודה המסכמת 'פיתוח ויישום פרויקט בחינוך ל-STEM בינתחומי'. ביצועה מתמקד בעיסוק ויישום של ידע דיסציפלינארי בינתחומי; ידע מחקרי; גישות פדגוגיות ובפרט PBL; יישום כישורי למידה, עבודה, ויזמות; וכל זאת תוך יישום במסגרת חינוכית.

הוראה ולמידה: שפות¹

תוכנית לתואר שני (M.Ed.)

ראש התוכנית: פרופ' גאלב ענאבסה

הרכזת המנהלית: יארא חג' יחיא

מיקום: בניין ורד 603 חדר 6

טלפון: 09-7473184

דואר אלקטרוני: yara@beitberl.ac.il

סגל: פרופ' גאלב ענאבסה, פרופ' מוחמד אמארה, ד"ר טיבי ואאל, ד"ר עלי ותד, ד"ר נגואן סעאדה, ד"ר אורלי חיים, ד"ר ספיה חסונה ערפאת, ד"ר מואניס טיבי, ד"ר סאאד בשארה, פרופ' ענת סטבנס, ד"ר מרעי עבד אלרחמאן, ד"ר ירדן קדר, ד"ר סוזן רוסק, ד"ר עבד אלנאסר ג'בארין

בשנים האחרונות עולה ביתר שאת הצורך בידע לשוני מגוון ובאופני שיח שונים, שיאפשרו תקשורת בין-אישית בין דוברי שפות שונות. בעידן הגלובליזציה לומד כל אדם להכיר ולהוקיר את שפתו ואת תרבותו, אך בה בעת הוא נדרש ללמוד ולהכיר שפות נוספות במרחב הציבורי ולהתנהל לעיתים בשפות שאינן שפת אמו גם במרחב הדיגיטלי. על כן לצד לימוד מעמיק של שפת האם, יש לעודד תלמידים רבים ככל האפשר לרכוש שפות שונות נוסף על שפת האם שלהם.

רכישת שפה היא תהליך מורכב וממושך, שבמהלכו התלמיד רוכש את הכשירות הלשונית ומפנים אותה. התוכנית המוצעת מספקת השכלה רחבה בתחום הידע השפתי: למידתו, הוראתו ויישומו, בין היתר על ידי שיעורים המועברים בשלוש השפות השונות שבהן מתמקדת התוכנית: ערבית, עברית ואנגלית. בכך מציידת התוכנית את המורים לשפות בכלים ובמיומנויות חשובים שסייעו להם לחזק את הידע השפתי בקרב כלל התלמידים.

מטרות התוכנית

מטרת התוכנית היא לטפח מומחים בתחום הוראת השפה לתלמידים בגילים שונים, באמצעות הרחבת בסיס הידע בתהליכי למידה ואסטרטגיות הוראה. התוכנית מאפשרת העמקה בתחום הוראת השפה למורים, לגננות ולמורים בחינוך המיוחד המלמדים אוכלוסיות שונות, בטווחי גיל שונים ובהקשרים תרבותיים שונים.

1 יש אישור הסמכה לתוכנית מהמועצה להשכלה גבוהה.

ייחודיות התוכנית

- התוכנית פותחה על פי מודל ייחודי המבוסס על יתרונות הרב-לשוניות של הסטודנטים.
- התוכנית מתמקדת באסטרטגיות ההוראה והלמידה של השפות.
- התוכנית מתמודדת עם השפות השונות (בהקשר זה: ערבית, עברית ואנגלית) במובן הכולל, כלומר קיימים יחסי גומלין והעשרה בין השפות, ואין הן נפרדות זו מזו. דבר זה בפני עצמו מסייע ליצירת אקלים לשוני עשיר בבית הספר, ותורם במתן פתרונות מוצלחים בתחום השפה במובנה הכולל.

למי מיועדת התוכנית?

התוכנית מופנית בראש ובראשונה לקהל יעד של סטודנטים ערבים רב-לשוניים, שהערבית היא שפתם הראשונה והם בעלי שליטה טובה גם בשפות עברית ואנגלית. כמו כן התוכנית פתוחה גם למועמדים אשר השפה הערבית אינה שפתם הראשונה, אך שליטתם בערבית היא ברמה אקדמית גבוהה. על כל המועמדים לעמוד בדרישות הקבלה של התוכנית.

תנאי קבלה

בעלי תואר B.Ed או B.A שלמדו התמחות שפתית למורים בחינוך היסודי או העל-יסודי באחד מהתחומים הבאים: לשון ו/או ספרות ערבית, לשון ו/או ספרות עברית, בלשנות ו/או ספרות אנגלית, בעלי ציון ממוצע של 80 לפחות בלימודי התואר הראשון ובעלי תעודת הוראה בתחום התמחות זה.

ולהלן פירוט תנאי הקבלה:

1. מורים לגיל הרך ולחינוך המיוחד בעלי ציון ממוצע 80 לפחות בלימודי התואר הראשון ובעלי תעודת הוראה.
2. בעלי ניסיון של 3 שנים לפחות בהוראה או בעבודה חינוכית.
3. נוסף על שליטה טובה בשפה הערבית (ברמת שפת אם), נדרשת שליטה בסיסית ביתר השפות של התוכנית: יכולת לתקשורת בעל-פה וקריאת ספרות מקצועית. בקיאות זו תיבדק במסגרת ריאיון הקבלה לתוכנית.
4. כל מועמד יתקבל למקבץ השפתי על פי תחום הדעת שהוכשר אליו בלימודי התואר הראשון. בוגרי תואר ראשון במסלולים חינוך מיוחד והגיל הרך יוכלו להעמיק במקבץ השפתי בערבית וייתכן שיידרשו להשלמות.
5. מורים המלמדים במגזר הערבי שיש להם שליטה בשפה הערבית, גם אם הם מתמחים בשפה האנגלית או העברית.

מבנה תוכנית הלימודים (21 ש"ש)

לימודי תשתית (חובה 4 ש"ש)

שפה וחשיבה, הוראת שפה בסביבה מתקשבת ושיטות מחקר: כמותי ואיכותי

מקבץ שפתי כללי (12 ש"ש)

שפה בהקשרים חברתיים ותרבותיים: (בחירה 5 ש"ש)

נוף לשוני, התפתחות הכשירות האוריינית, שונות לשונית ושונות תרבותית ומה שביניהן, שפה בעידן הגלובליזציה, הרפרטואר הלשוני הערבי בקרב דוברי הערבית בישראל, פרגמאטיקה, סוגיות בבלשנות השוואתית, התפתחות הלשון

למידה והוראה: (חובה 7 ש"ש)

אסטרטגיות בהוראה ובלמידה שפת אם ושפות נוספות, תוכניות לימודים בשפה והערכתן, הוראת שפות לתלמידים לקויי למידה, **סמינריון**: מדיניות החינוך הלשוני בעולם הערבי, המורה כחוקר וכמבקר לשוני, מודלים של חינוך דו-לשוני, הוראת שפות ללומדים צעירים

מקבץ שפתי ייחודי (4 ש"ש התמחות), אחד מתוך שלושה מקבצים מוצעים

ערבית - שפת אם

לשונה של הסיפורת

סוגיות בדיאלקטולוגיה ערבית

סמינריון: התפתחות לשונית ואוריינית בשפה הערבית

עברית - שפה שנייה

לשונות במגע: עברית וערבית שפות הדרות בכפיפה אחת

סוגיות לשון בשירה ובסיפורת העברית בת ימינו

סמינריון: תהליכים ומגמות בגיבוש העברית התקנית בת זמננו

אנגלית - שפה זרה

חקר הוראת האנגלית כשפה זרה

אנגלית בישראל: מעמד ושימוש

סמינריון: תוכניות לימודים להוראת השפה האנגלית

סדנה:

- סדנת הנחיה לכתיבת עבודת גמר יישומית (1 ש"ש)
- נוסף לכך כל סטודנט יקבל הנחיה מהמדריך שלו לפי מפגשים שייקבעו בין המנחה לסטודנט.

עבודת גמר:

עבודת גמר יישומית לפי ההתמחות ערבית (חינוך מיוחד וגיל רך), עברית ואנגלית. שפת הכתיבה של העבודות תהיה לפי בחירת הסטודנט: בערבית, בעברית או באנגלית.

היקף הלימודים

הלימודים מתקיימים בהיקף כולל של 21 ש"ש במשך שנתיים:

יום אחד בשבוע

שנה א | יום ב: 12:15 – 19:45

שנה ב | יום ב: 12:15 – 19:45

- בתוכנית קורסים מקוונים וקורסים פרונטליים. הקורסים המקוונים מתחילים בשעה 8:30 ועד 11:45. המגמה היא להקל על המורים העובדים בבתי הספר וגם לעודד מורים שיבואו ללמוד בתוכנית.
- קורסי הבחירה יהיו בשיתוף עם תוכנית תרבות ומורשת ערבית. כל תוכנית משתי התוכניות תציע שני קורסי בחירה.
- מכיוון שמספר הסטודנטים בהתמחות עברית ואנגלית הוא קטן יחסית בהשוואה להתמחות ערבית, יהיה איגום של שני הקורסים המופיעים לעיל (ללא הסמינריון) במקבץ השפתי הייחודי, וילמדו אותם יחד סטודנטים שנה א ושנה ב.
- יתקבלו חריגים – חריגי ותק וחריגי ממוצע – בהיקף של 10% מהמכסה, באישור המזכירות האקדמית.

תוכנית הלימודים לפי שנים

סה"כ שעות	שנה ב		שנה א		מקבצים וקורסים
	סמסטר ב	סמסטר א	סמסטר ב	סמסטר א	
4 ש"ש	א. לימודי תשתית (חובה) 4 ש"ש (משותפים לכל תלמידי ה-M.Ed.)				
			1	1	מחקר כמותי ואיכותני בהוראה ולמידה של שפה
				1	שפה וחשיבה
			1		הוראת שפה בסביבה מתקשבת
ב. מקבץ שפתי כללי מקבץ משותף לכל התלמידים					
5 ש"ש	ב.1. שפה בהקשרים חברתיים ותרבותיים (סה"כ: בחירה של 5 ש"ש)				
			1		נוף לשוני
				1	התפתחות הכשירות האוריינית
		1			שונות לשונית ושונות תרבותית ומה שביניהן
		1			שפה בעידן הגלובליזציה
				1	הרפרטואר הלשוני הערבי בקרב דוברי הערבית בישראל
				1	פרגמטיקה
		1			סוגיות בבלשנות השוואתית
			1	התפתחות הלשון	
7 ש"ש	ב.2. למידה והוראה (5 ש"ש חובה ו-2 ש"ש בחירה)				

סה"כ שעות	שנה ב		שנה א		מקבצים וקורסים
	סמסטר ב	סמסטר א	סמסטר ב	סמסטר א	
					חובה
				1	אסטרטגיות בהוראה ובלמידה: שפת אם ושפות נוספות
			1		תוכניות לימודים בשפה והערכתן
			1		הוראת שפות לתלמידים לקויי למידה
			1	1	סמינריון משותף: מדיניות החינוך הלשוני בעולם הערבי
	בחירה - 2 ש"ש מהקורסים הבאים:				
			1		המורה כחוקר וכמבקר לשוני
				1	מודלים של חינוך דו-לשוני
4 ש"ש	ג. מקבץ שפתי - התמחות 4 ש"ש (אחד מתוך שלושה)				
	ג.1. ערבית שפת אם (4 ש"ש)				
	1				לשונה של הסיפורת הערבית
	1				סוגיות בדיאלקטולוגיה ערבית
	1	1			סמינריון: התפתחות לשונית ואוריינית בשפה הערבית
	ג.2. עברית שפה שנייה (4 ש"ש)				
	1				לשונות במגע: עברית וערבית שפות הדרות בכפיפה אחת
	1				סוגיות לשון בשירה ובסיפורת העברית בת ימינו

סה"כ שעות	שנה ב		שנה א		מקבצים וקורסים
	סמסטר ב	סמסטר א	סמסטר ב	סמסטר א	
	1	1			סמינריון: תהליכים ומגמות בגיבוש העברית התקנית בת זמננו
					ג.3. אנגלית שפה זרה (4 ש"ש)
	1				חקר הוראת האנגלית כשפה זרה
		1			אנגלית בישראל: מעמד ושימוש
	1	1			סמינריון: תוכניות לימודים להוראת השפה האנגלית
1 ש"ש		1			סדנת הנחיה לכתיבת עבודת גמר יישומית
21 ש"ש					סה"כ

חינוך ומורשת ערבית בישראל

תוכנית לתואר שני (M.Ed.)

ראש התוכנית: ד"ר מוסטפא בדראן

מיקום: ורד 603/6

טלפון: 09-7473184

דואר אלקטרוני: mustafa.budran@beitberl.ac.il

מרכזת התוכנית: יארא חאג' יחיא

דואר אלקטרוני: yara@beitberl.ac.il

סגל התכנית: ד"ר מוסטפא בדראן, ד"ר סאיד בשארה, ד"ר וורוד ג'וסי, פרופ' עלי ותד, פרופ' קוסאי חאג' יחיא, ד"ר ח'לף מוחמד, ד"ר בועז לב טוב, ד"ר מוהנד מוסטפא, ד"ר נאסרה מחאג'נה, ד"ר פאדי נחאס, ד"ר נג'ואן סעאדה, ד"ר אילנה פאול בנימין, ד"ר שלי שנהב

תפקידו של החינוך הוא לחזק את זהותן הייחודית של קבוצות חברתיות, ובמקביל לחזק את חבריהן במפגשים הבין-תרבותיים מחויבי המציאות. "אחת המטרות של החינוך הערבי בישראל היא להכיר את השפה, את התרבות, את ההיסטוריה, את המורשת ואת המסורת הייחודית של האוכלוסייה הערבית" (מתוך חוק חינוך ממלכתי תשי"ג – 1953).

לשם כך מערכת החינוך הערבית נדרשת לתהליכים חינוכיים ותרבותיים שיבססו את זיקתה למרכיבים המהותיים של המורשת הערבית, ובראשם לימוד הלשון והספרות הערבית. אנשי חינוך ערבים זקוקים להתמחות בדרכים ובמיומנויות שסייעו להם להתקרב למקורות מורשתם. מחנכים שתחזקו אצלם תחושת הזהות והמורשת התרבותית ושירכשו את המיומנויות החינוכיות הללו, יוכלו להנחיל אותן לתלמידיהם ולהכין אותם ביסודיות לחיים של ביטחון ושל גאווה במורשתם הייחודית וכן להשתלבות בחברה מרובת תרבויות. חיזוקו של ידע זה בקרב מורים הוא תנאי ראשון להנחלתו הראויה בקרב התלמידים הערבים.

תוכנית התואר השני בחינוך ובמורשת ערבית בישראל תאפשר להעמיק, ללמוד ולחקור היבטים של המורשת הערבית שאינם זוכים לתשומת הלב הראויה בתוכניות הלימודים במערכת החינוך הערבית הקיימת. חיזוק זהותו התרבותית הייחודית של האזרח הערבי בישראל יהיה הבסיס שיאפשר לו להעמיק את מעורבותו החברתית ואת השתתפותו הפעילה בחיים החברתיים והכלכליים, מתוך מחויבות ערכית לרב-תרבותיות, לסובלנות ולשותפות שוויונית במדינה.

מטרות התוכנית

מטרת העל של התוכנית היא לחזק את הידע ואת המיומנויות של מורים ערבים באשר למורשתם התרבותית, לזהותם ולשפה הערבית, המהווים יסודות מוצקים במורשת הערבית בישראל.

- טיפוח ופיתוח עתודת מורים ומחנכים ערבים בישראל שיהיו מומחים במורשת ערבית ובעשייה החינוכית בהקשרה.
- הרחבת הידע של הלומדים והעמקתו ברכיבים שונים של המורשת הערבית: שפה, ספרות, היסטוריה, ערכים, סמלים, טקסים, מנהגים ואומנויות.
- חיזוק הזהות התרבותית של הלומדים וגיבושה, תוך הקפדה על פתיחות לתרבויות אחרות בישראל ובעולם (הכרת השונה וכיבודו).
- רכישת כלים לעיצוב השקפת עולם אישית לצד כלים להתבוננות פנימית ולטיפוח מחויבות מוסרית כלל-אנושית.
- חתירה לפיתוח כלים חינוכיים עדכניים לשם קידום המטרות שלעיל, וזאת לנוכח היעדר תחום דעת ספציפי בנושא המורשת התרבותית הערבית בבתי הספר הערביים בישראל ולנוכח הבורות בכל הקשור לזהות ולערכים.

תוכנית הלימודים

תוכנית הלימודים כוללת לימודי תשתית אקדמיים ופרופסיונליים ברמה של לימודי תואר שני ולימודי יסוד חיוניים לנושא המורשת הערבית והחינוך בחברה מרובת תרבויות. לצד כל אלה כוללת תוכנית הלימודים סדרה של קורסים דיסציפלינריים של תחום המורשת התרבותית, כגון: קורסים בנושאי תרבות, לשון, ספרות ושירה, היסטוריה, דת, דרמה, אמנויות, מוזיאונים, ערכים, זהות, פולקלור ועוד. במסגרת הסמינריונים והכנת עבודת הגמר היישומית יידרשו הסטודנטים הן להעמקה בסוגיות של המורשת הערבית והמפגש בינה לבין תרבויות אחרות, הן לחקירת החינוך הערבי בחברה בישראל ולפיתוחו. נוסף על כך, יהיה בתוכנית רכיב של למידה חוץ-כיתתית אקסטר-קוריקולרית ובו יכללו סיורים לימודיים, סיורים במוזיאונים ובאתרים ארכיאולוגיים, ביקורים בתערוכות ובמוסדות תרבות שונים, מופעי תיאטרון ומוזיקה, צפייה בסרטים ומפגשים עם דמויות מפתח הקשורות בתחומי המורשת התרבותית הערבית. במסגרת זו ייערכו גם ימי עיון. בתוכנית ילמדו מרצים בכירים מהמכללה ומחוצה לה, ומרבית הקורסים בתוכנית יתקיימו בשפה הערבית.

למי מיועדת התוכנית?

- תוכנית הלימודים לתואר שני בחינוך ומורשת ערבית בישראל מיועדת לאנשי חינוך ערבים בישראל, אך תהיה פתוחה לכל אדם שעומד בתנאי הקבלה ושולט בשפה הערבית (שהיא שפת ההוראה של רוב הקורסים ושפתם של חלק מפרטי הקריאה בהם).
- התוכנית מופנית לאנשי חינוך מכל הדיסציפלינות השואפים להרחיב את השכלתם ואת כישוריהם החינוכיים בתחום שבו היא עוסקת, בעיקר לאלה מהם השואפים להשפיע בסוגיות חינוך ומורשת ערבית בבתי הספר, בעמותות חינוכיות ובחינוך הבלתי פורמלי כמורים, כמחנכים וכחוקרים. כך תהיה להם השפעה בכל התחומים בבתי הספר הערביים בישראל.

תנאי קבלה

- תואר אקדמי ראשון (B.Ed., B.A) ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בציון ממוצע של 80 לפחות. מועמדים עם רקע אקדמי אחר זכאים להתקבל בכפוף לדרישות ולהשלמות.
- עמידה בהצלחה בריאיון קבלה המתמקד באישיותו החינוכית של המועמד ובמידת סובלנותו כלפי האחר וכן בגישה לידע מורשתי בהקשר לחינוך רב-תרבותי.

אקרדיטציה על לימודים קודמים ודרישות נוספות

אקרדיטציה על חלק מן הקורסים תינתן על פי לימודים רלוונטיים שנלמדו ב-6 השנים האחרונות לתואר שני במוסד אקדמי מוכר. מועמדים שיעמדו בהצלחה בתנאי קבלה אלה אך תחסר להם תשתית אקדמית ראויה בתחומי חינוך ומורשת (ברמה של תואר ראשון), יידרשו ללימודי 4 ש"ש השלמה בקורסים קיימים בלימודי התואר הראשון:

- שפה ערבית למתקדמים (1 ש"ש)
- החברה הערבית (1 ש"ש)
- מורשת ערבית-אסלאמית (1 ש"ש)
- הספרות הערבית המודרנית (1 ש"ש)
- תרבות וחינוך ערכי (1 ש"ש)
- הלאומיות הערבית (1 ש"ש)

דרישות אלה ייקבעו על ידי ועדת הקבלה וכתנאי לקבלה ללימודים.

היקף ומבנה הלימודים

לימודי חינוך ומורשת ערבית בישראל מתקיימים בהיקף כולל של 20 ש"ש במשך שנתיים. הלימודים הפרונטאליים מתקיימים ביום ב בין השעות 12:15 - 19:30.

תוכנית הלימודים "חינוך ומורשת ערבית בישראל" מורכבת מלימודי תשתית ומלימודי התוכנית גופה. לימודי התשתית כוללים קורסי חובה, ולימודי התוכנית כוללים קורסי חובה, קורסי בחירה ולמידה חוץ-כיתתית אקסטר-קוריקולרית. נוסף על אלה כוללת התוכנית שני סמינריונים לבחירה מתוך ארבעה והגשת פרויקט גמר יישומי או הגשת בחינה סופית.

התוכנית לתואר שני בחינוך ובמורשת ערבית בישראל

נושאי הלימוד וסדר הלימודים

שנה ב	שנה א	הנושא
		שנה א
	1	מחקר כמותי למתקדמים
	1	מחקר איכותני למתקדמים
	1	מסורת ושינוי בתכנון לימודים
	1	החינוך הערבי בישראל בעידן הגלובליזציה
	1	חינוך לרב-תרבותיות בחברה מרובת תרבויות
	1	תרבות ולימודי תרבות
	1	שונות לשונית ושונות תרבותית בהקשר החינוכי
	1	חינוך לאזרחות ולדמוקרטיה באסלאם הרפורמיסטי
בחירת סמינריון אחד מהשניים:		
	2	סוגיות בחינוך לדמוקרטיה בחברה מרובת תרבויות
	2	חינוך וזהות בהוראת השפה הערבית
בחירה מהקורסים הבאים, אחד בשנה א, אחד בשנה ב		
1	1	חינוך ויזואלי בהוראה
1	1	קורס בחירה מתוכנית התואר השני בהוראת שפות
1	1	קורס בחירה מתוכנית התואר השני בהוראת שפות
1	1	אתרי מורשת ערבית
השתתפות בימי עיון וסיורים		
		השתתפות ביום עיון שנה א
		השתתפות בסיור לימודי שנה א
סה"כ שעות שנה א: 11 ש"ש		

שנה ב	שנה א	הנושא
שנה ב		
1		המוזיקה הערבית העממית בארץ
1		ביטויי המורשת הערבית בתוכניות הלימודים הערביות
1		אמנות פלסטינית כפרשנות במורשת הערבית
1		הכפר הערבי המסורתי
1		מורשת ותרבות ערבית אצל אבן ח'ולדון (נ. 1406)
1		מורשת ערבית וחינוך ערכי
בחירת סמינריון אחד מהשניים:		
2		סוגיות נבחרות במורשת הערבית בישראל: ידע המורה ותפקידו
השתתפות בימי עיון וסיורים		
		השתתפות ביום עיון שנה ב
		השתתפות בסיור לימודי שנה ב
סה"כ שעות שנה ב: 9 ש"ש		
סה"כ שעות בתוכנית: 20 ש"ש		

לימודי השלמה (ההיקף ייקבע על פי הרקע האקדמי של כל סטודנט.)		
שנה ב	שנה א	נושא
	1	שפה ערבית למתקדמים
	1	החברה הערבית
	1	מורשת ערבית-אסלאמית
	1	הספרות הערבית המודרנית
	1	תרבות וחינוך ערכי
	1	הלאומיות הערבית
סה"כ שעות השלמה: 6 ש"ש		

היחידה ללימודי מוסמך בהוראה M.Teach.

היחידה ללימודי מוסמך בהוראה M.Teach. כולל תעודת הוראה

ראש היחידה: פרופ' אביבה קליגר

שעת קבלה: לפי תיאום טלפוני

דואר אלקטרוני: aviva.klieger@beitberl.ac.il

מינהל סטודנטים: רותם מזרחי

מיקום: דקל 425

טלפון: 09-7476493

דואר אלקטרוני: rotemmi@beitberl.ac.il

סגל התוכנית: ד"ר אורית אלמוג, ד"ר אורן ארגז, ד"ר לורן ארדריק, ד"ר אורית בר, ד"ר הלה גולן שמוחה, ד"ר שחר גינדי, ד"ר אסנת דגן, פרופ' לינור הדר, ד"ר עדי לוי-ורד, ד"ר חאג' יחיא איחסאן, ד"ר אתי ליברמן, אורית לרר-כנפו, ד"ר מחאג'נה מוהנד, ד"ר רינת מיכאל, ד"ר מנשה שי, ד"ר מוריה מור, פרופ' אביבה קליגר, ד"ר אורית שורץ-פרנקו, ד"ר נוע רגוניס, ד"ר דפנה שחר ימס, ד"ר אהובה שלר.

ביחידה מוצעות 4 תכניות ללימודי מוסמך בהוראה עם תעודת הוראה לבית הספר העל-יסודי ותוכנית מוסמך בהוראה עם תעודת הוראה לבית הספר היסודי:

1. תוכנית לתואר שני (M.Teach.) בהוראה לעל יסודי
2. תוכנית לתואר שני (M.Teach.) בהוראת מתמטיקה לעל יסודי
3. תוכנית לתואר שני (M.Teach.) בהוראת מדעים לעל יסודי
4. תוכנית לתואר שני (M.Teach.) בהוראת אנגלית לעל יסודי*
5. תוכנית לתואר שני (M.Teach.) בהוראה ליסודי

* התוכנית לא תיפתח בשנת תשפ"ב

התוכנית לתואר שני (M.Teach.) בהוראה לבית הספר העל-יסודי

תוכנית מוסמך בהוראה M.Teach. במסלול העל-יסודי היא תוכנית דו-שנתית המיועדת להכשיר מורים ומחנכים בעלי כישורים אקדמיים ומקצועיים גבוהים ברמת תואר שני (ללא תזה) משולב תעודת הוראה לבתי ספר על-יסודיים.

תוכנית הלימודים מאתגרת ומתמקדת בשלושה:

- 1. יסודות ההוראה:** למידה וחישיבה, תכנון והערכה
- 2. היבטים חברתיים בעבודת המורה:** שונות ושוויון, חברה וקהילה
- 3. היבטים ערכיים של ההוראה:** פרופסיה ואתיקה, אסתטיקה וחינוך

מטרות התוכנית

1. מטרות המתייחסות לדמותו החינוכית של המורה

- פיתוח גישת הוראה חינוכית הומניסטית המתייחסת לריבוי התרבויות בחברה ולשונות בין בני האדם.
- פיתוח אחריות ומחויבות לחברה צודקת ולמתן הזדמנות שווה ללומדים מרקעים שונים ובעלי צרכים מגוונים – ללמוד ולהצליח.
- טיפוח גישות ביקורתיות כלפי ההוראה ויכולות רפלקטיביות לבחינתה ושיפורה המתמיד.
- העצמת המורה כשותף יזום ופעיל בקביעת סדר היום הערכי של מערכת החינוך.

2. מטרות המבטאות ידע, מיומנויות וכלים הדרושים למורה בעבודתו

- הבניית ידע בתחום ההוראה-למידה, פיתוח והתנסות בדרכי הוראה מגוונות על בסיס גישות פדגוגיות ובהתאמה לתכני הלימוד ולצרכי הלומדים.
- הבניית ידע בתחום תכנון לימודים והערכת לומדים, פיתוח מיומנויות לבניית כלי הערכה דינמיים ומבוקרים שיאפשרו תכנון ועיצוב דרכי הוראה לטווח הקצר ולטווח הארוך.
- הבניית ידע ומיומנויות בתחום פיתוח החשיבה של הלומד.
- הבניית ידע וכישורים להנהגת כיתה וקבוצות לומדים בסגנון גמיש ומשתף התורם לאקלים כיתה ובית ספר המקדם למידה.
- מתן תשתית למורה הלומד לאורך כל הקריירה המקצועית ומתפתח הן בתחום הדיסציפלינרי והן בתחומי ההוראה והחינוך.
- פיתוח מיומנויות לקריאה ביקורתית של ספרות מקצועית, עיונית ומחקרית, לביצוע מחקרים ולתרגום רעיונות וממצאים של מחקרים לתכניות הוראה-למידה-הערכה המתאימות להקשר הבית ספרי.
- טיפוח עבודת צוות והכוונה למעורבות ושותפות בקהילה לומדת החוקרת את עבודתה לצורך שיפור מתמיד.
- התנסות אינטנסיבית במגוון הזדמנויות ומצבים בהוראה בהקשר המורכב של המערכת הבית ספרית.

תנאי קבלה

- בעלי תואר ראשון בציון 80 לפחות ממוסד אקדמי מוכר. בעלי תואר ראשון במדעים או במתמטיקה יתקבלו בציון 70 לפחות ממוסד אקדמי מוכר.
- ידע באנגלית ברמת פטור משש השנים האחרונות.
- עמידה בראיון קבלה.
- סטודנטים בעלי רקע אקדמי חלקי יידרשו לעמוד בהצלחה בלימודי השלמה, לרבות השלמות בתחום הדיסציפלינרי בממוצע 80 (השלמות מעל 8 ש"ש כרוכות בתשלום נוסף).
- בעלי תואר ראשון שלמדו בחו"ל חייבים במבחן ידע בממוצע 75.
- בעלי תואר ראשון החייבים בהשלמות דיסציפלינריות מעל 8 ש"ש חייבים במבחן ידע בממוצע 80.

זכאות לקבלת התואר

- סיום ההתנסות המודרכת בציון 75 ומעלה.
- סיום כל החובות האקדמיים בציון 70 ומעלה.

מבנה הלימודים וימי הלימוד בתוכנית

- הלימודים מתקיימים בהיקף כולל של 33 ש"ש במשך שנתיים, כולל התנסות מודרכת בהוראה (לא כולל השלמות דיסציפלינריות).
- בשנה א' יתקיימו הלימודים העיוניים ביום ב, וההתנסות המודרכת בימים ג או ה, כולל שבוע אחד של התנסות מעשית בהתאם למקצוע ההוראה.
- בשנה ב' יתקיימו הלימודים ביום ב.

התוכנית מורכבת משלושה מקבצי לימוד בהיקף כולל של 33 ש"ש:

1. לימודי חינוך והוראה

לימודי חינוך - לימודים אלה נועדו להבנות את הידע של הסטודנט בנושאים מרכזיים ולטפחו כאיש חינוך בכיר, בעל ידע והבנה של עולם החינוך, חושב וביקורתי בתחומי החברה, התרבות והחינוך. לימודי החובה במקבץ זה כוללים קורסים בגישה בינתחומית. במסגרת זו מוצעים שישה קורסים שמתוכם הסטודנט בוחר שניים, בהתאם למוקד שבו בחר.

מתודולוגיה מחקרית - המטרה של קורסים אלו היא להכיר לסטודנטים את פרדיגמות המחקר העיקריות הנהוגות בתחומי החינוך, הלמידה וההוראה. מקבץ לימודים זה מזמן התנסות בכלי מחקר, באיסוף נתונים וניתוחם, בהתייחס לשאלות מחקר מורכבות ובהתבוננות ביקורתית במחקרים עדכניים בתחומים אלו. מקבץ זה כולל קורס אוריינות וקורסים המתמקדים בגישה הכמותית ובגישה האיכותנית.

2. סמינריונים

התוכנית מציעה סמינריונים המתוכננים בהתאם למוקדי העניין והחקר. חלק מהסמינריונים הם אמפיריים וכוללים מחקר שדה, ואחרים בנויים על עבודת מחקר עיוני. הסטודנט יבחר בסמינריון אחד לפי המוקד שבו בחר, ובסמינריון נוסף על פי העניין שלו (שיכול להיות אף הוא במסגרת אותו מוקד או במוקד אחר). המחקר שיבוצע יאפשר חיבור בין תכני הידע התיאורטי שנרכש במהלך ההכשרה לבין ידע פרקטי הנרכש במהלך ההתנסות. במחקר יהיה שימוש בכלי המחקר שנלמדו בקורסי המתודולוגיה, תוך זימון האפשרות להרחבת ידע זה בפיתוח מערכי מחקר כגון מחקר עצמי, מחקר פעולה ועוד. נושאי המחקר ייבחרו בשיתוף פעולה עם גורמים רלוונטיים בבית הספר, וממצאיו יוצגו בפניהם בסיום המחקר.

3. הכשרה פדגוגית ומעשית

מקבץ זה מציע קורסים העוסקים במיומנויות ההוראה על היבטיה השונים בהקשר הבית ספרי. חלק מן הקורסים נלמדים במתכונת סדנאית.

התנסות מודרכת - ההתנסות המודרכת מתקיימת במסגרת ה-PDS (Professional Development School) ונבנית על קשר של שותפות בין המכללה לבין בתי הספר. המטרות הכלליות של ההתנסות הן לפתח בקרב הסטודנטים את תפיסת תפקידם כמורים וכמחנכים, לחשוף אותם לשונות של אוכלוסיית התלמידים ולמורכבותה ולהציג בפניהם את המערכת הבית ספרית.

התוכנית לתואר שני לימודי מוסמך בהוראה עם תעודת הוראה לבית הספר העל-יסודי¹

נושאי הלימוד וסדר הלימודים

הנושא	שנה א	שנה ב
לימודי חינוך חובה (11 ש"ש)		
חושבים ויוצרים למידה		1
פסיכולוגיה של גיל ההתבגרות	1	
המגוון החינוכי כמצפן בהגות ובמעשה		1
הכל מתחיל בבית: חוסן וסיכון במערכת המשפחתית		1
הערכת לומדים		1
שונויות בין לומדים בכיתה- אתגרים ויישומים	2	
המורה המחולל שינוי	1	

שנה ב	שנה א	הנושא
1		מוח, מדע, טכנולוגיה וחינוך
1		החינוך כאתגר מוסרי
1		היבטים מגדריים בחינוך ובהוראה
		מתודולוגיה מחקרית חובה (3 ש"ש)
	1	שיטות מחקר בהוראה
	1	סטטיסטיקה בחינוך והוראה
	1	מתודולוגיה איכותנית
		שני סמינריונים לבחירה* (4 ש"ש)
	2	חקר ההוראה והחינוך - חובה
2		היבטים רגשיים בתהליכי למידה או מיינדפולנס ולמידה חברתית רגשית
		פדגוגיה ודידקטיקה (6 ש"ש)
	1	הוראה בעידן התקשוב
	1	ניהול כיתה ותקשורת בינאישית - סדנה
1		החברה האזרחית וחינוך
1		הכיתה כמערכת חינוכית
1		לומדים מהעתיד - יזמות וחדשנות במציאות משתנה
1		חשיבה חישובית
		הכשרה מעשית (9 ש"ש)
	7	**התנסות מודרכת במקצוע ההוראה
	2	דידקטיקה של הוראת המקצוע
		סה"כ: 33 ש"ש

* לא כל הסמינריונים ייפתחו כל שנה.

** יתקיים שבוע עבודה מעשית מרוכז אחד.

התוכנית לתואר שני (M.Teach.) בהוראת המתמטיקה לעל-יסודי

שעת קבלה: לפי תיאום טלפוני

מינהל סטודנטים: רותם מזרחי

מיקום: דקל 425

טלפון: 09-7476493

דואר אלקטרוני: rotemmi@beitberl.ac.il

סגל התוכנית: פרופ' טד אייזנברג, ד"ר אורית אלמוג, ד"ר נאוה אלמוג, ד"ר אורן ארגז, פרופ' דפנה גולדמן, ד"ר אסנת דגן, ד"ר לאה דוראל, פרופ' לינור הדר, ד"ר איחסאן חאג' יחיא, פרופ' אריה לב, ד"ר עדי לוי-ורד, ד"ר אתי ליברמן, ד"ר מנשה שי, ד"ר אליאס עבוד, ד"ר אבי פולג, פרופ' אביבה קליגר, ד"ר נוע רגוניס, פרופ' יהודה רוזיטי, ד"ר שביט פנינה, ד"ר אורית שורץ-פרנקו, ד"ר רבקה שטטפלד.

התוכנית מוסמך בהוראת המתמטיקה M.Teach. במסלול העל-יסודי (ללא תזה) היא תוכנית דו-שנתית המיועדת להכשיר מורים ברמה גבוהה להוראת המתמטיקה לכיתות ז'-י"ב זאת תוך הלימה לתכניות הלימודים במתמטיקה. הלימודים מקנים תואר שני בהוראה ותעודת הוראה במתמטיקה לבית הספר העל-יסודי.

מטרות התוכנית

תוכנית זו מיועדת להכשיר מורים ברמה גבוהה להוראת המתמטיקה באמצעות העמקה והרחבה של הידע המתמטי, בניית שפה מתמטית וחזיון והקניית גישות ייחודיות להוראה ולמידה. זאת תוך הלימה לתוכנית הלימודים במתמטיקה של משרד החינוך.

העמקה והעשרה של הידע המתמטי

- העמקה והרחבה של הידע המתמטי
- הכרת ההיסטוריה של המתמטיקה והתפתחות רעיונות ומושגים חשובים
- הבנת הקשרים ההדדיים בין התחומים השונים של המתמטיקה
- חשיפה ליישומיה המרכזיים של המתמטיקה
- שילוב הטכנולוגיה ביישומי המתמטיקה השונים.

הוראת מתמטיקה

- הקניית ידע נרחב במחקר עדכני בחינוך בכלל ובחינוך מתמטי בפרט
- פיתוח כלים ליישום גישות הוראה ולמידה חדשניות במתמטיקה
- טיפוח גישות ביקורתיות כלפי ההוראה ויכולות רפלקטיביות לבחינתה ולשיפורה המתמיד
- הכשרת מורים התופסים את תפקידם לא רק כמורים למתמטיקה, אלא גם כמחנכים, שותפים ויוזמים בקביעת סדר היום הערכי של בית הספר ומערכת החינוך.

תנאי קבלה לתוכנית

1. ציון ממוצע 75 לפחות בלימודי תואר ראשון במקצועות הוראה רלוונטיים.
2. ידע באנגלית ברמת פטור
3. עמידה בראיון קבלה
4. לימודי השלמות:

סטודנטים חסרי רקע בתחומים רלוונטיים או בעלי רקע חלקי יידרשו לעמוד בהצלחה בתוכנית של לימודי השלמה לרבות השלמות בתחום הדיסציפלינרי להיקף הנדרש. לימודי השלמה מעבר ל-8 ש"ש יתקיימו לפני תחילת שנת הלימודים, לימודי השלמה עד 8 ש"ש ניתן לקיים במקביל ללימודי ה-M.Teach.

מועמדים הנדרשים ללימודי השלמה דיסציפלינרית עד 8 ש"ש יוכלו להתחיל ללמוד את לימודי התואר במקביל.

זכאות לקבלת התואר

- סיום ההתנסות המודרכת בציון 75 ומעלה.
- סיום כל החובות האקדמיים בציון 70 ומעלה.

מבנה הלימודים וימי הלימוד בתוכנית

- הלימודים מתקיימים בהיקף כולל של 36 ש"ש במשך שנתיים, כולל התנסות מודרכת בהוראה (לא כולל השלמות דיסציפלינריות).
- **בשנה א** יתקיימו הלימודים העיוניים ביום ב, וההתנסות המודרכת ביום ה כולל שבוע אחד של התנסות מעשית.
- **בשנה ב** יתקיימו הלימודים ביום ב.

התוכנית מורכבת מהרכיבים הבאים בהיקף כולל של 36 ש"ש:

1. לימודי חינוך והוראה:

לימודי החינוך וההוראה מתייחסים לנושאים הנחוצים להכשרת המורה למתמטיקה.

2. מתודולוגיה מחקרית - הכשרה להוראה מעוגנת במחקר והעשייה המחקרית היא חלק בלתי נפרד מהווייתו של המורה בבית הספר. המטרה היא לאפשר לבוגרים לרכוש כלים מחקרניים מסוגות שונות (כגון: מחקרי סקר ומחקרים ניסויים, מחקרי פעולה, חקר מקרים ונרטיבים) כדי שיוכלו לבצע מחקרים בכיתותיהם.

3. סמינריון בחינוך

הסמינריון הוא סמינריון מחקרי הכולל מחקר בשדה. המחקר שיבוצע יאפשר לחבר בין תוכני הידע התיאורטי שנרכש במהלך ההכשרה לבין ידע פרקטי הנוצר במהלך ההתנסות. נושאי המחקר ייבחרו בשיתוף פעולה עם גורמים רלוונטיים בבית הספר, וממצאיו יוצגו בסיום המחקר.

4. הכשרה פדגוגית ומעשית

הקורסים הפדגוגיים שמים דגש על פיתוח יכולתם של הסטודנטים ליצור סביבות למידה שבמסגרתן הם יעסקו במשימות חווייתיות ומאתגרות, על הרחבת הידע של הסטודנטים בנוגע לדרכים המגוונות בהן תלמידים לומדים ובונים את הידע המתמטי שלהם, ועל רכישת ידע ומיומנויות אשר יסייעו להם להעריך את תהליך הלמידה של התלמידים. כמו כן מוצעים קורסים ייחודיים בתחום הוראת המתמטיקה. במסגרת זו כלולים קורסים כמו: הוראת מתמטיקה בעידן התקשוב, ניהול כיתה ותקשורת בין אישית, אסטרטגיות הוראה במתמטיקה לתלמידים מצטיינים ועוד. ההתנסות המודרכת מתקיימת במסגרת ה-PDS (Professional Development School) ונבנית על קשר של שותפות בין המכללה לבין בתי הספר.

5. לימודים דיסציפלינריים מתקדמים

התוכנית כוללת וקורסים מתקדמים המעמיקים את הידע התיאורטי בתחומי המתמטיקה השונים הנרכשים בתואר הראשון, מקנים לסטודנטים הכרות עם המתמטיקה כשפת המדע וכן מקנים כלים לחשיבה אקדמית ותפיסה מעמיקה בחקר המתמטיקה. הקורסים מאפשרים לסטודנטים הכרות מעמיקה יותר עם נושאים מתחומי המתמטיקה המופשטת וכן עם תחומים יישומיים של המתמטיקה.

התוכנית תואר שני לימודי מוסמך בהוראת המתמטיקה עם תעודת הוראה לבית הספר העל-יסודי

נושאי הלימוד וסדר הלימודים

שנה ב	שנה א	הנושא
		לימודי חינוך חובה (7 ש"ש)
1		פסיכולוגיה של גיל ההתבגרות
1		פילוסופיה של המדע והמתמטיקה
	1	עיצוב משימות ללמידה והערכתם
1		חושבים ויוצרים למידה
1		שונות בין לומדים כערך חינוכי
1		מוח, מדע, טכנולוגיה וחינוך
1		החינוך כאתגר מוסרי
		מתודולוגיה מחקרית חובה (4 ש"ש)
	1	שיטות מחקר בהוראת המתמטיקה
	1	סטטיסטיקה בחינוך ובהוראה חלק א - קורס מתקדם
	1	סטטיסטיקה בחינוך ובהוראה חלק ב- קורס מתקדם
	1	מתודולוגיה איכותנית בחינוך
		סמינריון בחינוך (2 ש"ש)
2		חינוך סביבתי וחינוך לקיימות
		פדגוגיה ודידקטיקה (6 ש"ש)
1		אסטרטגיות הוראה במתמטיקה לתלמידים מצטיינים
1		הוראת מתמטיקה בעידן התקשוב
1		ניהול כיתה ותקשורת בין אישית
1		איתור קשיים ודרכי התערבות מערכתיות ופרטניות לתלמידים מתקשים במתמטיקה

שנה ב	שנה א	הנושא
1		סדנה מלווה לכתיבת עבודת הסיכום היישומית בהוראת המתמטיקה
1		סוגיות במתמטיקה בתוכנית הלימודים הבית ספרית
		הכשרה מעשית (7 ש"ש)
	7	התנסות מודרכת במקצוע ההוראה*
		לימודי דיסציפלינה והוראתה (10 ש"ש)
	2	דידקטיקה בהוראת המתמטיקה
	2	סמינריון חקר הוראת המתמטיקה
	1	מבנים אלגבריים
1		גיאומטריה לא אוקלידית
1		תורת המספרים קורס מתקדם
1		יסודות החשיבה המתמטית: הגדרות, טיעונים והוכחות
1		אנליזה נומרית
1		אסטרטגיות בפתרון בעיות
		סה"כ: 36 ש"ש

* יתקיים שבוע עבודה מעשית מרוכז אחד.

התוכנית לתואר שני (M.Teach.) בהוראת המדעים לעל-יסודי

שעת קבלה: לפי תיאום טלפוני

מינהל סטודנטים: רותם מזרחי

מיקום: דקל 425

טלפון: 09-7476493

דואר אלקטרוני: rotemmi@beitberl.ac.il

סגל התוכנית: ד"ר לורן ארדריק, ד"ר דוד אילוז, ד"ר אורית אלמוג, ד"ר אורן ארגז, פרופ' דפנה גולדמן, ד"ר אסנת דגן, פרופ' לינור הדר, פרופ' מוחמד זיידאן, ד"ר טלי יעקובי, ד"ר תמי ירון, ד"ר עדי לוי-ורד, ד"ר אתי ליברמן, ד"ר מוריה מור, ד"ר שי מנשה, ד"ר פאדי סכראן, ד"ר אברהים עאמר, ד"ר אבי פולג, פרופ' אביבה קליגר, ד"ר אורית שורץ-פרנקו, ד"ר דפנה שחר ימס, ד"ר רבקה שטטפלד.

התוכנית מוסמך בהוראת המדעים M.Teach. במסלול העל-יסודי (ללא תזה) היא תוכנית דו-שנתית המיועדת להכשיר מורים ברמה גבוהה להוראת המדעים לכיתות ז-יב באמצעות העמקה והרחבה של הידע המדעי והקניית גישות ייחודיות להוראה ולמידה בהוראת המדעים. זאת תוך הלימה לתכניות הלימודים במדעים השונים של משרד החינוך. התוכנית מתמקדת בהוראת הביולוגיה ובהוראת הכימיה. הלימודים מקנים תואר שני בהוראה ותעודת הוראה לבית הספר העל-יסודי.

מטרות התוכנית

מטרות תכני הלימודים והפעילות המחקרית בתוכנית לתואר שני (M.Teach.) להוראת המדעים מתמקדות בשילוב התחומים תוך הדגשת היבטים אלה:

1. העמקת הידע הדיסציפלינרי והאינטרדיסציפלינרי בתחומי המדעים;
2. יישום הידע הדיסציפלינרי בעבודת המעבדה;
3. חיזוק הידע העיוני בתחומי החינוך והפדגוגיה;
4. הקניית מתודות מחקריות בתחום החינוך וההוראה;
5. הכשרה מעשית בתחומי הוראת המדעים.
6. שילוב הטכנולוגיה בהוראה.

תנאי קבלה לתוכנית

1. ציון ממוצע 75 לפחות בלימודי תואר ראשון במקצועות הוראה רלוונטיים
2. ידע באנגלית ברמת פטור
3. עמידה בראיון קבלה
4. לימודי השלמות:

סטודנטים חסרי רקע בתחומים רלוונטיים או בעלי רקע חלקי יידרשו לעמוד בהצלחה בתוכנית של לימודי השלמה לרבות השלמות בתחום הדיסציפלינרי להיקף הנדרש. לימודי השלמה מעבר ל-8 ש"ש יתקיימו לפני תחילת שנת הלימודים, לימודי השלמה עד 8 ש"ש ניתן לקיים במקביל ללימודי ה-M.Teach. מועמדים הנדרשים ללימודי השלמה דיסציפלינרית עד 8 ש"ש יוכלו להתחיל ללמוד את לימודי התואר במקביל.

זכאות לקבלת התואר

- סיום ההתנסות המודרכת בציון 75 ומעלה.
- סיום כל החובות האקדמיים בציון 70 ומעלה.

מבנה הלימודים וימי הלימוד בתוכנית

- הלימודים מתקיימים בהיקף כולל של 36 ש"ש במשך שנתיים, כולל התנסות מודרכת בהוראה (לא כולל השלמות דיסציפלינריות).
- בשנה א' יתקיימו הלימודים העיוניים ביום ב', וההתנסות המודרכת תתקיים ביום ג' כולל שבוע אחד של התנסות מעשית.
- בשנה ב' יתקיימו הלימודים ביום ב'.

התוכנית מורכבת מהרכיבים הבאים בהיקף כולל של 36 ש"ש:

1. לימודי חינוך והוראה

לימודי חינוך והוראה מתייחסים לנושאים פדגוגיים ודידקטיים הנחוצים להכשרת המורה למדעים.

2. מתודולוגיה מחקרית

הכשרה להוראה מעוגנת במחקר והעשייה המחקרית היא חלק בלתי נפרד מהוויתו של המורה בבית הספר. המטרה היא לאפשר לבוגרים לרכוש כלים מחקרניים מסוגות שונות (כגון: מחקר ניסויי, מחקר פעולה, חקר מקרים ונרטיבים) כדי שיוכלו לבצע מחקרים בכיתותיהם.

3. סמינריון בחינוך

הסמינריון הוא סמינריון מחקרי הכולל מחקר בשדה. המחקר שיבוצע יאפשר לחבר בין תוכני הידע התיאורטי שנרכש במהלך ההכשרה לבין ידע פרקטי הנוצר במהלך ההתנסות. נושאי המחקר ייבחרו בשיתוף פעולה עם גורמים רלוונטיים בבית הספר, וממצאיו יוצגו בסיום המחקר.

4. הכשרה פדגוגית ומעשית

הקורסים הפדגוגיים שמים דגש על: פיתוח יכולתם של הסטודנטים ליצור סביבות למידה שבמסגרתן יעסקו במשימות חווייתיות ומאתגרות; הרחבת הידע באשר לדרכים המגוונות שתלמידים לומדים בהן ובונים את הידע המדעי שלהם; רכישת ידע ומיומנויות אשר יסייעו לסטודנטים להעריך את תהליך הלמידה של התלמידים. ההתנסות המודרכת מתקיימת במסגרת ה-PDS (Professional Development School) ונבנית על קשר של שותפות בין המכללה לבין בתי הספר.

5. לימודים דיסציפלינריים מתקדמים

התוכנית כוללת קורסים מתקדמים המעמיקים את הידע התיאורטי בתחומי המדעים שנרכשו בתואר הראשון. קורסים אלה נמצאים בזיקה לתוכנית הלימודים בבית הספר העל-יסודי.

התוכנית לתואר שני לימודי מוסמך בהוראת המדעים עם תעודת הוראה (בהתאם למקצוע ההוראה) לבית הספר העל-יסודי

נושאי הלימוד וסדר הלימודים

הנושא	שנה א	שנה ב
לימודי חינוך חובה (7 ש"ש)		
פסיכולוגיה של גיל ההתבגרות		1
פילוסופיה של המדע		1
הערכת לומדים במדעים	1	
שונות בין לומדים כערך חינוכי		1
חושבים ויוצרים למידה	1	
היבטים מגדריים בחינוך ובהוראה		1
החינוך כאתגר מוסרי		1
מתודולוגיה מחקרית חובה (4 ש"ש)		
שיטות מחקר בהוראת המדעים	1	
סטטיסטיקה בחינוך ובהוראה חלק א - קורס מתקדם	1	
סטטיסטיקה בחינוך ובהוראה חלק ב- קורס מתקדם	1	
מתודולוגיה איכותנית בחינוך	1	

שנה ב	שנה א	הנושא
		סמינריון בחינוך (2 ש"ש)
2		חינוך סביבתי וחינוך לקיימות
		פדגוגיה ודידקטיקה (6 ש"ש)
	1	הוראת מדעים בעידן התקשוב
	1	אסטרטגיות הוראה לתלמידים מצטיינים במדעים
	1	ניהול כיתה ותקשורת בין אישית
1		הוראת מדעים לתלמידים בעלי לקויות למידה
1		מוח, מדע, טכנולוגיה וחינוך
1		סדנה מלווה לכתיבת עבודת סיכום יישומית בהוראת המדעים
		הכשרה מעשית (7 ש"ש)
	7	**התנסות מודרכת במקצוע ההוראה
		לימודי דיסציפלינה והוראתה (10 ש"ש)
	1	עולם החומרים: חומרים כבקשתך
1		אקולוגיה - עקרונות ההתארגנות העצמית של הטבע
1		בריאות בעידן המודרני
1		אנרגיה העבר, ההווה והעתיד
1		נושאים עדכניים בחקר מבנה ותפקיד החלבונים
1		ביומימיקרי - הטבע בשרות המדע לביולוגים
		סטריאוכימיה של תרכובות אורגניות ואנאורגניות בשילוב מעבדה לכימאים
	2	סמינריון חקר הוראת המדעים
	2	דידקטיקה של הוראת המקצוע
		סה"כ: 36 ש"ש

** יתקיים שבוע עבודה מעשית מרוכז אחד.

התוכנית לתואר שני (M.Teach.) בהוראת בית הספר היסודי

שעת קבלה: לפי תיאום טלפוני

מינהל סטודנטים: רותם מזרחי

מיקום: דקל 425

טלפון: 09-7476493

דואר אלקטרוני: rotemmi@beitberl.ac.il

סגל התוכנית: ד"ר אורית אלמוג, ד"ר אורן ארגז, פרופ' דפנה גולדמן, ד"ר חיית שחם, ד"ר שחר גינדי, ד"ר אבי גבורה, ד"ר אסנת דגן, ד"ר שירלי יוזלרי, ד"ר שיבולת זית, פרופ' לינור הדר, ד"ר עדי לוי-ורד, ד"ר אתי ליברמן, ד"ר רינת מיכאל, ד"ר שי מנשה, ד"ר אורית שוורץ-פרנקו, ד"ר רבקה שטטפלד, ד"ר דפנה שחר ימס, ד"ר מיה שלום,

התוכנית מוסמך בהוראה M.Teach. במסלול היסודי היא תוכנית דו-שנתית המיועדת להכשיר מורים ומחנכים בעלי כישורים אקדמיים ומקצועיים גבוהים ברמת תואר שני (ללא תזה) משולב תעודת הוראה לבתי ספר יסודיים.

תוכנית הלימודים מאתגרת ומתמקדת בהיבטים הבאים:

1. תפיסת תפקיד המורה בבית הספר היסודי כמלמד וכמחנך;
2. תפיסה הוליסטית של הילד ממנה נובעת הוראה המתחשבת בהתפתחות הקוגניטיבית, הרגשית והחברתית המאפיינים את גיל "הילדות התיכונה";
3. תפיסת ההוראה כמשלבת בין אסטרטגיות הוראה מגוונות (פרטנית, קבוצתית, פרונטלית) ועדכניות (חינוך לחשיבה, למידה באמצעות פרויקטים, למידה דיאלוגית, שילוב טכנולוגיה, ועוד);
4. תפיסה מערכתית של ההוראה הרואה במורה שותף בצוותים מקצועיים, יזם, קשור לקהילות מקצועיות, אדם מתפתח ולומד היוצר סביבות למידה בתוך ומחוץ לכיתה;
5. תפיסה המדגישה את פיתוח אישיותו ומסוגלותו של המורה כבעל רגישות חברתית.

הלימודים מקנים תואר שני בהוראה ותעודת הוראה לבית הספר היסודי בהוראה כוללת או באחד מתחומי הדעת הנלמדים בבית הספר היסודי (על פי לימודי התואר הראשון: מתמטיקה, מדעים, ספרות, לשון).

מטרות התוכנית

מטרת התוכנית לתואר שני בהוראה בבית הספר היסודי היא לטפח מורים ומחנכים בעלי תשתית פדגוגית ומקצועית, המכירים היטב את מאפייני הילדים שאותם הם מחנכים ואת החברה והתרבות שבתוכה הם מתחנכים, חותרים לקראת מימושו של חזון לקידום ומיטיבים להתמודד עם האתגרים שתהליך זה מעמיד בפניהם. מורים אלה יהיו בעלי ידע, הבנה ומיומנויות כדי להצמיח את הלומד בהיבטים הרגשיים, החברתיים והקוגניטיביים של אישיותו. התוכנית מיועדת להכין את בוגריה לתפקיד מורכב זה, תוך טיפוח מכוונות להוראה, נטיות של סוכן אנושי ומסוגלות עצמית הוראתית גבוהה. להלן מטרות התוכנית הספציפיות:

מטרות בהקשר לדמות המורה

- להכשיר מורים ומחנכים בעלי מודעות חינוכית-חברתית ורגישות ללומד המאמינים שכל ילד יכול ללמוד ושהם יכולים ללמד כל ילד.
- לטפח "מורים-סוכנים" (Agency), בעלי מכוונות עמוקה להוראה, המציבים לעצמם מטרות ויועדים לפעול ולקבל החלטות באופן חופשי במרחב בו הם פועלים, על מנת ליצור תהליכי למידה משמעותיים עבור תלמידיהם.
- לטפח גישה ביקורתית כלפי ההוראה ויכולות רפלקטיביות לבחינתה ולשיפורה המתמיד, ולטפח חשיבה מטה-הוראתית.
- להכשיר מורים בעלי יכולות לפעולה כחלק מצוות מורים מוביל, וכחלק מקהילת מורים לומדת ומתפתחת באופן מתמיד.

מטרות בהקשר לידע המורה וליישומו בחינוך היסודי

- לטפח מורים בעלי ידע פדגוגי-דידקטי מעמיק בתחומי הלימוד בחינוך היסודי בהקשר למטרות בית הספר במאה ה-21: מורה כמבנה ידע ומנחה למידה.
- לטפח הבנה בקרב המורים באשר לחיים בחברה טכנולוגית ולהיבטים המבנים למידה איכותית בקרב תלמידים במאה ה-21.
- לטפח בקרב המורים יכולות מחקריות, ולפתח אצלם תפיסה הרואה חשיבות במחקר הן לתפקיד המורה כחוקר והן לקידום הפרופסיה.

תנאי קבלה

- בעלי תואר ראשון בציון 80 לפחות ממוסד אקדמי מוכר. בעלי תואר ראשון במדעים או במתמטיקה יתקבלו בציון 70 לפחות ממוסד אקדמי מוכר.
- ידע באנגלית ברמת פטור.
- עמידה בראיון קבלה.
- סטודנטים בעלי רקע אקדמי חלקי יידרשו לעמוד בהצלחה בלימודי השלמה, לרבות השלמות בתחום הדיסציפלינרי בממוצע 80 (השלמות מעל 8 ש"ש כרוכות בתשלום נוסף).

תנאי מעבר משנה לשנה וזכאות לקבלת התואר

זכאות לקבלת תואר אקדמי ותעודת הוראה תנתן למי שסיים את כל החובות האקדמיים בציון 70 ומעלה ואת ההתנסות המודרכת בציון 80 ומעלה.

מבנה הלימודים וימי הלימוד בתוכנית

- הלימודים מתקיימים בהיקף כולל של 36 ש"ש במשך שנתיים, כולל התנסות מודרכת בהוראה (לא כולל השלמות דיסציפלינריות).
- בשנה א' יתקיימו הלימודים העיוניים ביום ב, וההתנסות המודרכת ביום ג' כולל שבוע אחד של התנסות מעשית בהתאם למקצוע ההוראה.
- ההתנסות המודרכת מתקיימת גם בחופשת הסמסטר.
- בשנה ב' יתקיימו הלימודים ביום ב'.

התוכנית מורכבת משלושה מקבצי לימוד בהיקף כולל של 36 ש"ש:

1. לימודי חינוך והוראה

לימודי החינוך נועדו להבנות את הידע של הסטודנט בהיבטים פסיכולוגיים, פילוסופיים וסוציולוגיים, לטפחו כאיש חינוך מוביל, בעל יכולות חשיבה ביקורתית בתחומי החינוך, הבקיא בתהליכי למידה והוראה עדכניים. בנוסף, לימודי החינוך נועדו לטפח הבנה של היבטים ארגוניים ומערכתיים המשפיעים על הפרקטיקה החינוכית בבית הספר היסודי, ומתווים את פעולתו של המורה כחלק מצוות חינוכי.

2. מתודולוגיה מחקרית

המטרה של קורסים אלו היא לפתח בקרב הסטודנטים הבנה של פרדיגמות המחקר העיקריות הנהוגות בתחומי החינוך, הלמידה וההוראה ולזמן להם התנסות בכלי מחקר, באיסוף נתונים ובניתוחם בהתייחס לשאלות מחקר מורכבות ותוך התבוננות ביקורתית במחקרים עדכניים בתחומים הללו. במסגרת התוכנית ילמדו הסטודנטים 2 קורסים (2 ש"ש) במתודולוגיה הכמותית (אוריינות מחקרית כמותית וסטטיסטיקה) ו-2 קורסים (2 ש"ש) במתודולוגיה האיכותנית (קורס בשיטות מחקר איכותניות, וקורס במחקר פעולה). תפקידם של קורסים אלו להבנות את תפיסותיהם של הסטודנטים לגבי חשיבות המחקר בפרקטיקה החינוכית ואת תפקיד המחקר לקידום החינוך. כמו כן מטרתם להקנות כלים ותשתית ידע מתודולוגי לצורך ביצוע מחקרים.

3. סמינריונים

התוכנית מציעה סמינריונים בתחום החינוך וההוראה בבית הספר היסודי. בכל שנה יפתחו סמינריונים בהתאם למספר הלומדים ולשיקולי המערכת. במסגרת התוכנית הסטודנטים ילמדו שני סמינריונים. אחד מהם יחייב כתיבת עבודה אמפירית מבוססת על ההתנסות בבית הספר. מרצה הסמינריון ינחה את הסטודנטים לאורך כל התהליך. המחקר שיבוצע יאפשר חיבור בין הידע התיאורטי שנרכש במהלך ההכשרה לבין ידע פרקטי הנוצר במהלך ההתנסות המעשית, ייושמו בו כלי המחקר שנלמדו בקורסי המתודולוגיה תוך הרחבת ידע זה בפיתוח מערכי מחקר, התנסות בעריכת המחקר וסיכומו בעבודה כתובה. נושאי המחקר ייבחרו בשיתוף פעולה עם גורמים רלוונטיים באקדמיה ובבית הספר. היצע ומספר הסמינריונים ישתנה בכל שנה.

4. הכשרה פדגוגית ומעשית

א. פדגוגיה כללית

קורסים אלו בתוכנית מתייחסים ליכולות חינוך והוראה בהקשר בית הספר היסודי. הסטודנטים יפתחו את אישיותם ותפקידם כמחנכים באמצעות סדנאות העצמה, פיתוח מנהיגות חינוכית, סוכנות אנושית חוסן ומסוגלות הוראתית. קורסים אלו מבנים את התשתית לטיפול מחנכים מובילי פדגוגיה איכותית בעלי כישורי עבודה בצוות מורים, מסוגלות הוראתית ומחויבות לתפקידם.

ב. מתודיקה של ההוראה

קורסים אלו בתוכנית נועדו להקנות לסטודנטים את מיומנויות ההוראה ואת הידע הספציפי הנדרש ממורים בבית הספר היסודי. הידע הנדרש ממורה בבית הספר היסודי, בשונה ממורים בעל יסודי, הוא ידע רחב בכמה תחומים המהווים את "ליבת המקצוע" כמו "הוראת קריאה וכתובה בכיתות א-ג" או "הוראת החינוך הלשוני". בנוסף, כולל מקבץ זה שיעורים המתמקדים בעיבוד תהליכי ההתנסות בשדה בדגש קליני וכן שיעורים בהם ילמדו את המתודיקה של הוראת המקצוע (כל אחד על פי תחום ההתמחות שלו). התפיסה המובילה את ההכשרה במרכיב זה היא שמורה בבית הספר היסודי צריך להכשיר עצמו הן כמומחה בהוראת תחום דעת ספציפי (מתמטיקה או ספרות למשל) אך גם בתחום גנרי (הוראת קריאה או חשבון בסיסי) וזאת לצד תפקידו כמחנך.

ג. התנסות מעשית

ההתנסות המעשית מתקיימת במסגרת מערך ה-PDS. ומרוכזת בשנת הלימודים הראשונה. בבית הספר המאמן הסטודנטים מתנסים באופן פעיל בתכנון ובביצוע שיעורים במקצוע ההוראה ובפרויקטים בית ספריים. בנוסף, מתנסים בהוראה פרטנית, בהוראת קבוצות קטנות ובהוראה במליאת הכיתה. תהליך ההשתלבות והקליטה בבית הספר מלווה בהנחיית מורה מאמן ומדריך פדגוגי בעלי ידע וניסיון. חלק מהשיעורים הדידקטיים יתקיימו בבית הספר במטרה לבסס את ההוראה על חקר הפרקטיקום ועל למידה רפלקטיבית תוך כדי עשייה.

התוכנית לתואר שני לימודי מוסמך בהוראה עם תעודת הוראה לבית הספר היסודי²

נושאי הלימוד וסדר הלימודים

שנה ב	שנה א	הנושא
		לימודי חינוך חובה (10.5 ש"ש)
1		פסיכולוגיה של הילדות
	1	חושבים ויוצרים למידה - חלק א'
0.5		חושבים ויוצרים למידה - חלק ב'
1		החינוך כאתגר מוסרי
2		שונויות בין לומדים בכיתה - אתגרים ויישומים
	1	הערכת לומדים
1		מח, מדע, טכנולוגיה וחינוך
1		המגוון החינוכי כמצפן בהגות ובמעשה
	1	המורה כמחולל שינוי
1		היבטים מגדריים בחינוך ובהוראה
		מתודולוגיה מחקרית חובה (3 ש"ש)
	1	מתודולוגיה איכותנית
	1	סטטיסטיקה בחינוך והוראה
	1	שיטות מחקר בהוראה ולמידה
		שני סמינריונים (4 ש"ש)
	2	חקר החינוך וההוראה (חובה)
2		היבטים רגשיים בתהליכי למידה או חינוך סביבתי לקיימות או מיינדפולנס ולמידה חברתית רגשית
		פדגוגיה ודיקטטיקה (9.5 ש"ש)

שנה ב	שנה א	הנושא
	2	רכישת השפה הכתובה והוראתה בכתות א-ב
	1	הוראת החשבון בכיתות א-ב
	1	הוראה בעידן התקשוב
	3	פרקטיקות של למידה משמעותית בבית הספר + ניהול כיתה
0.5		הוראת החינוך הלשוני
	2	מתודיקה של הוראת המקצועי בבית הספר היסודי
		הכשרה מעשית (9 ש"ש)
	6	התנסות מודרכת כוללת**
	3	התנסות בהוראת המקצוע
		סה"כ: 36 ש"ש

** יתקיים שבוע עבודה מעשית מרוכז אחד. ההתנסות נמשכת לאורך כל השנה כולל בחופשת הסמסטר.

המרכז לאבחון ולהדרכה

ראשת המרכז: ד"ר שרית גדעוני כהן

מזכירת המרכז: שרון דרור ברדה

מיקום המרכז: דקל 433

שעות הפעילות: ימים א, ג, ה 12:00 - 15:30 | ימים ב, ד 8:30 - 15:00

טלפון: 09-7476394 | פקס: 09-7476394

דואר אלקטרוני: ivhun@beitberl.ac.il

אתר אינטרנט: www.beitberl.ac.il/ivchun

צוות המרכז: ד"ר שרית גדעוני-כהן, אטי שטופלמן, אמאל עלעל, ליאב בוצקו, אושרה שגיא, רויטל בתרון, שירי הירש, עדי ספיבק, אלה פדידה, דלית רוט, שני ויסמן דוש, אביה לב נגר, חנה פז, עדי מונפורד, עדי שוחט, רעות גנקין, ד"ר בלומה סגל, רמה עאזם, הדיל עווד.

המרכז לאבחון והדרכה הוא מרכז יישומי ולימודי. המרכז מציע שירותי אבחון לאיתור לקויות למידה תוך דגש על התייחסות כוללת לאישיות המאובחן ולקשיים הנובעים מלקות הלמידה או שהם המוקד העיקרי שבעטיו קיימים קשיים בלמידה.

המרכז מקיים תוכנית הכשרה שנתית – לימודי אבחון דיסקטי לבוגרי התוכנית לתואר שני (M.Ed.) בלקויות למידה.

תפיסת העולם של המרכז

מרכז האבחון עוסק בסיוע לאדם המצוי במצוקה מתוך אמונה שניתן לסייע לצאת ממצבי תקיעות וקושי ולאחר דרכים חדשות וחיוניות על ידי הכוונה מתאימה. לאורך ההתפתחות, אינדיבידואלים עשויים להיתקל בקשיים שבעטיים הם מתקשים להביא את עצמם לידי ביטוי מלא. מרכז האבחון דוגל בצורך באיתור ובהגדרת הקושי או הבעיה על מנת לסייע בדרך המתאימה. כאשר מאובחנים הקושי, הלקות או הפרעה ניתן להציע תוכנית התערבות מותאמת לצרכים האינדיבידואליים של האדם.

שירותי המרכז

- המרכז עוסק בהכשרה יישומית של בוגרי התואר השני בלקויות למידה/חינוך מיוחד בלימודי אבחון דיסקטי.
- המרכז עוסק באבחון ילדים, נוער וסטודנטים ומועמדים ללימודים גבוהים באמצעות ערכת אבחון דיסקטי ממוחשבת מת"ל המוכרת על ידי המרכז הארצי לבחינות והערכה ועל ידי המוסדות להשכלה גבוהה.

תהליך האבחון כולל שלב ראשוני שבו נמסר מידע התפתחותי, שלב האבחון שבו נערכות פגישות עם המאובחן, והשלב הסופי של מסירות דוח האבחון הכולל המלצות יישומיות ובמידת הצורך התאמות לדרכי היבחנות.

הפונים

מרכז האבחון מקיים אבחונים מגוונים בעברית ובערבית המותאמים לגילאי גן חובה, גילאי בית ספר ולמבוגרים. אנו עורכים אבחונים מעמיקים במתמטיקה ובאנגלית כשפה שנייה, אבחוני מת"ל לסטודנטים ולקראת המבחן הפסיכומטרי.

מרכז האבחון מקבל פניות עצמאיות מסטודנטים של המכללה ומסטודנטים הלומדים במוסדות להשכלה גבוהים אחרים.

סגל המרכז

סגל המרכז מונה צוות רב-מקצועי מיומן ובעל ניסיון מקצועי רחב. המרכז מנוהל על ידי פסיכולוגית קלינית בכירה, מומחית בלקויות למידה ובקשיים רגשיים מורכבים. צוות המרכז מורכב ממאבחנים דידיקטיים מומחים בתחום לקויות הלמידה שהם בוגרי קורס לאבחון דידיקטי ובעלי תואר שני מאוניברסיטאות בארץ.

לימודי אבחון דידיקטי

הלימודים בתשפ"ב יתקיימו במתכונת תוכנית לימודים חד-יומית בימי רביעי לאורך שנת הלימודים בין השעות 8:30-13:45. יילמדו כלי האבחון הדידיקטי בעברית וכן כלים באנגלית, מתמטיקה, קשב ואבחון מת"ל. במקביל, תיערך הכשרה קלינית והתנסות באבחונים השונים. הסטודנטים יעבירו כלי אבחון בבתי ספר באופן מרוכז וילמדו בסדנאות הדרכה מונחות לנתח את הכלים ולכתוב דו"חות אבחון אינטגרטיביים כולל תוכניתהתערבות. בסיום התכנית, לאחר עמידה בדרישות התוכנית והשתתפות פעילה בתוכניתההכשרה, תוענק תעודה המעידה על הכשרה באבחון דידיקטי.

בתשפ"ב תתקיים זו השנה השנייה תוכניתהתמחות לבוגרי קורס אבחון דידיקטי שיכללו התמחות בעשרה אבחונים דידיקטיים. בסיום השנה תוענק תעודת סיום התמחות באבחון דידיקטי.

מרכז תמיכה לסטודנטים עם ליקויי למידה ועם מוגבלות

ראש המרכז: אריאלה הלוינג

מזכירה: דבורה לוטן

מיקום: אזור דקל, מאחורי בית מייזר ומעונות פיטרסון, מבנה 402

שעות קבלה: ימים א, ב, ד, ה 8:30-16:30

טלפון: 09-7476395

דואר אלקטרוני: dvorab@beitberl.ac.il

צוות המרכז: דנה ברנדייס, דפנה ילון, עליזה יקיר, טל לביא, שרונה מרכוס אליאס, טליה קונסטנטין, ד"ר סוזן רוסק, אהוד שמחי.

מרכז התמיכה פועל במסגרת דקנאט הסטודנטים כדי להנגיש את הלמידה ולסייע לסטודנטים עם ליקויי למידה ולסטודנטים עם מוגבלויות במגוון דרכים.

המרכז מיועד לסטודנטים הלומדים במכללה האקדמית בית ברל בכל הפקולטות. סטודנטים המעוניינים לקבל התאמות במבחנים ובלמידה נדרשים לפנות למשרד הדקנאט ולהציג דוח אבחון עדכני מחמש השנים האחרונות או אישורים רפואיים רלוונטיים.

סטודנטים חדשים הנדרשים לעדכן אבחון – עדיפות לאבחון מת"ל – יוכלו לבצע זאת במרכז האבחון של המכללה. במשרד הדקנאט פועלת "ועדת ההתאמות" אשר דנה בהתאמות ומפנה למרכז. כל סטודנט שאושרו לו התאמות במבחנים על בסיס המסמכים שמסר ראשי לפנות לתמיכה במרכז.

תפיסת העולם של המרכז

תפיסת העולם של המרכז היא כי האחריות ללמידה ולהצלחה היא של הסטודנט. תפקידו של המרכז לתמוך בתהליך ולהעניק כלים יעילים ללמידה, להעניק את ה"חכה". מטרת הפעילויות היא לשמור על הסטנדרט האקדמי, אך בד בבד להנגיש את הלמידה ולמצוא דרכי פיצוי ומעקף לקשיים. בכוונת המרכז לפתח לומד בעל מכוונות עצמית, לומד בעל כלים ואסטרטגיות שיאפשרו לו לסיים את התואר בהצלחה בתחושה גוברת של מסוגלות עצמית הן בתחום האקדמי הן בתחום ההוראה, החינוך והיצירה. הפעילות נועדה לחשוף את כוחותיו של הלומד, לזהות את הצלחותיו, לשכפל את ההצלחות לתחומים נוספים בחיים ולאפשר למידה מתמשכת.

* במרכז יקבל הסטודנט יחס חם ומקבל, דלת פתוחה ואוזן קשובה לצרכיו.

שירותי המרכז

ייעוץ אישי – הסטודנטים מקבלים תמיכה וייעוץ לאורך שנות לימודיהם בתחומי אוריינות אקדמית, ניהול הלמידה, קביעת מטרות וסדר עדיפויות, וכן היכרות עם טכנולוגיות תומכות למידה.

רכזת נגישות – ליווי פרטני של סטודנטים עם מוגבלויות (פיזיות, נפשיות, ניידות ומגבלות חושיות) מיום כניסתם לאקדמיה ועד סיום התואר סיוע ותיאום בכל הנוגע לשיבוץ כיתות ואירועים, וסיוע מול המזכירות בבניית מערכת שעות. באם נדרשת מעורבותה של הרכזת כבר בשלב הרישום, חשוב ליצור עמנו קשר מקדים. כמו כן, ניתן לקבל סיוע במימוש זכויות מול גורמים כגון אגף השיקום של ביטוח לאומי / משרד הביטחון.

סדנאות קבוצתיות – סדנאות מתקיימות לאורך השנה לתלמידי שנה א ולתלמידי שנים ב-ד העוסקות בנושאים שונים ומגוונים כגון: למידה למבחנים, ארגון זמן, ארגון חומרי למידה, סיכום מאמרים כתיבת עבודה סמינריונית, תמיכה בעבודה מעשית, והכנה לקראת יציאה למעגל העבודה בסיום הלימודים. הסדנאות תוכננו על פי צורכי הסטודנטים ובהתאם לשלב הלימודי שבו הם נמצאים.

חונכות – בתוכנית החונכות "פרח לשם" סטודנטים למען סטודנטים' מתקיימת חונכות אקדמית של שעתיים שבועיות לאורך השנה. החונכים הם סטודנטים משנים מתקדמות עם הישגים לימודיים גבוהים החניכים הם סטודנטים של מרכז התמיכה המבקשים ליעל את למידתם ולקבל כלים ללמידה עצמאית. החונכות דורשת מחויבות הדדית, שותפות, העצמה ומעורבות של שני הצדדים. סטודנטים עם ליקויי למידה בעלי הישגים אקדמיים גבוהים יכולים לקבל סיוע מחד, ומאידך לשמש חונכים בתחומי החוזק שלהם החל מהשנה השנייה ללימודיהם.

קורס מתואם בלשון – סטודנטים עם לקות למידה שאושרו להם התאמות יכולים להרישם לקורסים המותאמים בלשון בכל הרמות. הקורס מועבר על ידי מומחית בלשון עם התמחות בהוראת אנשים עם לקות למידה.

סיוע טכנולוגי – לרשות הסטודנטים עומדים מכשירי הגדלה, סורקים, תוכנות הקראה מאנגלית לעברית, חומר מוקלט, וסיוע בלמידה מרחוק. במסגרת הסדנאות מקבלים הסטודנטים גם הכשרה בתחומי המחשב שמטרתה לסייע להם בכתיבת עבודות והצגתן, בהתארגנות ותכנון, ובהיכרות עם טכנולוגיה ותוכנות המאפשרים לעקוף קשיים.

מרכז ימימה לחקר ספרות ילדים ונוער ולהוראתה

ראש המרכז: ד"ר עינת ברעם-אשל

שעות פתיחה: זהות לשעות הפתיחה של הספרייה המרכזית

שעות ייעוץ: ימים א-ב, ד-ה 8:30-15:30

מיקום: בניין הספרייה המרכזית, אולם 2

טלפון: 09-7476400

פקס: 09-7476460

דואר אלקטרוני: yemima@beitberl.ac.il

סגל המרכז: שני לירז-פדרמן, גבי קון, סיגלית אבירם-בריל

מרכז ימימה לחקר ספרות ילדים ונוער ולהוראתה (ע"ש סופרת הילדים ימימה טשרנוביץ-אבידר) נוסד בשנת 1985 על ידי ד"ר שלמה הראל ז"ל, מחלוצי חקר תחום זה בישראל. בשנים 1996-2018 ניהלה את המרכז ד"ר חנה לבנת.

במהלך שנות קיומו הפך המרכז אבן שואבת לסטודנטים במכללה האקדמית בית ברל ולמתכשרות להוראה בכלל, לאנשי חינוך, לחוקרות התחום ולשלל מתעניינים בתרבות הילד ובספרות ילדים ונוער. בסגל המרכז מומחיות לספרות ילדים ונוער העומדות לרשות קהל מגוון זה לצורכי ייעוץ והדרכה. במרוצת השנים תמך מרכז ימימה בפרסום ספרי עיון, הוציא לאור את כתב העת המחקרי 'עולם קטן: כתב עת לחקר ספרות ילדים ונוער', יזם כנסים וימי עיון וקיים מאות השתלמויות לסגלי חינוכיים בכל רחבי הארץ. חברות המרכז הן שותפות בכירות בוועדות המקצוע הרלבנטיות של משרד החינוך ובפרויקטים תומכי חינוך דוגמת "סל תרבות ארצי", "מצעד הספרים" ו"ספרית פיג'מה".

תפיסת עולם

את פעילותו של מרכז ימימה לחקר ספרות ילדים ונוער מקדמות שתי הנחות יסוד. האחת גורסת כי "ספרות ילדים היא ספרות", כשם ספרו (1991) של ד"ר שלמה הראל, מייסד המרכז. הנחת יסוד זו מדגישה את חשיבות העיון הפואטי והאסתטי בטקסט הספרותי לילדים, שהוזנח בשל הנטייה לעשות בו שימוש תועלתני לצרכים דידקטיים, אורייניים ואידיאולוגיים.

הנחת יסוד נוספת קשורה במוסכמה כי יצירות ספרות אינן נוצרות בחלל ריק, והן מקיימות קשרי גומלין עם אמנויות נוספות, עם תפיסות פסיכולוגיות, סוציולוגיות וחינוכיות ועם מגמות אידיאולוגיות ולאומיות. ברוח זו מבקש מרכז ימימה לעודד את ההתבוננות בספרות הילדים ואת מחקרה כנדבך חשוב של התרבות (בכלל) ושל תרבות הילד והנוער (בפרט).

המרכז פועל בשיתוף פעולה הדוק עם החוג לספרות עברית וכללית.

מטרות המרכז ושירותיו

- במרכז **ספריית השאלה וספריית מחקר**. בשני האגפים מצאי עשיר של ספרים, כתבי-עת, כתב-יד, עבודות מחקר, אוספים, מכתבים ומסמכים לצורכי קריאה, הוראה ומחקר.
  - לרשות הקהל עומד **סגל מומחיות לתרבות הילד ולספרות ילדים ונוער**, החוקרות ומלמדות את תחום הדעת במסגרות שונות של האקדמיה ומערכת החינוך. חברות הסגל מתמצאות במחקר העכשווי בתחום, בארץ ובעולם, ומחזיקות בכלים מעודכנים לקידום הוראת ספרות הילדים, לעידוד הקריאה ולקידום הקריאה החופשית. הקהל מוזמן להיעזר בסגל המרכז בייעוץ, הדרכה והשתלמות.
  - המרכז יוזם ונוקט **שיתופי פעולה פנים-מכללתיים** עם יחידות אקדמיות, מסלולים וחוגים שהעיון בספרות הילדים והנוער רלבנטי לתחום עיסוקם ונשזר בתכניות הלימודים שלהם.
  - המרכז יוזם **פעילות אקדמית ומחקרית**, מפיק כנסים וימי עיון ומעודד כתיבה מחקרית בתחום. ביוזמת המרכז ראו בעבר חמישה גיליונות של כתב העת השפיט 'עולם קטן: כתב עת לחקר ספרות ילדים ונוער', והתקיימו כנסים לכבוד יהודה אטלס בהגיעו לגבורות, ולכבוד ד"ר חנה לבנת, עם פרישתה לגמלאות.
  - למרכז **אתר ודף פייסבוק**, שבהם מוצגים חומרים מעניינים וחוות דעת מקצועיות על ספרי ילדים ונוער בכלל, ובהקשרים שונים בפרט.
- סטודנטיות וסטודנטים: נשמח לארח אתכן/ם בצל קורתנו ולסייע בבחירת ספרים מתאימים לצורך לימודיכם, התנסותכם המעשית ולקריאה חופשית.

המרכז לתכנון לימודים

ראש המרכז: דינה קבלינסקי בן דור

מזכירה: מעיין בן שושן

מיקום: בניין הספרייה המרכזית, קומה 1 -

שעות קבלה/פעילות: השעות משתנות משבוע לשבוע. יש צורך להתעדכן באתר המרכז בשעות הפתיחה.

טלפון: 09-7476276 מעיין | 09-7476294 המרחב האינטראקטיבי | 09-7476238 הסדנה לעצוב | 09-7476291 הספרייה הפדגוגית

דואר אלקטרוני: mtal@beitberl.ac.il

סגל המרכז:

מרחב אינטראקטיבי - דינה קבלינסקי בן דור - מנהלת המרחב, אירית גזית לובטון, ציפי ספרן, אביבית שלום.

סדנת עיצוב - מנהלת הסדנה - אביבית שלום, שרה הורוביץ, הילה נועם שילון, ניסאן אסעד חאיק.

ספרייה פדגוגית - אני טל, עמית יהי-שלום, המת עאסי, אורית וולמן (מתמטיקה ליסודי - יעץ דיסציפלינארי).

המרכז לתכנון לימודים הוא גוף מקצועי המוביל חדשנות בחינוך המשלב בין ידע, פדגוגיה, עיצוב וטכנולוגיה, תוך למידה באמצעות עשייה. המרכז הינו חלק בלתי נפרד ממערכת ההכשרה להוראה במכללה.

המרכז לתכנון לימודים כולל שלושה מרחבים: **הסדנה לעיצוב סביבות למידה, המרחב האינטראקטיבי והספרייה הפדגוגית.** המרכז כולל אזורי עבודה נרחבים לעבודה עצמאית של סטודנטים לאורך שעות היום, עומדים לרשותם שולחנות עבודה, סורקים מדפסות ומשאבים להפקה. פרחי ההוראה מקבלים שיעורים שתומכים, באופן פדגוגי, עיצובי וטכנולוגי בתהליכי פיתוח של חומרי הוראה למידה. לאחר השיעורים באפשרותם להגיע לפגישות ייעוץ אישיות להמשך תהליך פיתוח או ליעץ מזדמן ונרחב בשעות פעילות המרכז. בנוסף לכך הפעילויות המרכזיות של היחידה הן: פיתוח סרטוני הדרכה, פיתוח תערוכות המדגימות סביבות הוראה למידה חדשניות, קיום פרויקטים ושיתופי פעולה עם יחידות נוספות במכללה, ליווי בעיצוב תערוכות וימי עיון.

בכל המרחבים נמצאים צוותים בעלי הכשרה מקצועית בתחום המומחיות הספציפי וניסיון בהוראה המעניקים ליווי ותמיכה פרטנית ליחידים ולקבוצות.

לשרות הסטודנטים עומדים המרחבים הבאים:

המרחב האינטראקטיבי היא סביבת הוראה-למידה חדשנית, עתירת משאבים טכנולוגיים ופדגוגיים. מומחיות העובדים היא שילוב מושכל של טכנולוגיות בתהליכי הוראה-למידה. המרחב מציע מגוון סדנאות בהיבטים טכנולוגיים ופדגוגיים שבאמצעותן נחשפים הסטודנטים לכלים ואפליקציות שמהווים את כלי המורה במאה ה-21.

הסדנה לעיצוב סביבות למידה היא סדנה לימודית, המבוססת על התפיסה כי עיצוב חזותי של סביבת הלמידה ושל חומרי הוראה-למידה הוא מרכיב מרכזי בתכנון לימודים. בסדנה ניתן ללמוד בסדנאות ולקבל שירותי יעץ והדרכה כיצד להשתמש במדיום החזותי לצורכי הוראה-למידה, תוך שימוש מושכל בטכנולוגיות חדשניות, בנוסף לאפשרות לבצע הפקה של אמצעים ומשאבי הוראה למידה באיכות מקצועית גבוהה. כמו כן, מוצגים בסדנה דגמים לעיצוב חזותי של חומרים ועזרים בתהליכי הוראה-למידה.

הספרייה הפדגוגית מציעה אוסף עשיר של חומרי הוראה למידה מסוגי מדיה שונים בהם מאגר עשיר של מסמכי תכניות לימודים, ספרי לימוד, מדריכים למורה, ערכות הפעלה, משחקים, עזרי למידה ועוד. בספרייה חומרי הוראה בעברית בערבית ובאנגלית.

השירותים המקצועיים המוצעים על-ידי המרכז

- שיעורים (הזמנה מקוונת דרך אתר המרכז), יעץ והנחיה ליחידים ולקבוצות לצורך שילוב מושכל של פדגוגיה וטכנולוגיות חדשניות בתהליכי הוראה-למידה.
- שיעורים (הזמנה מקוונת דרך אתר המרכז) יעץ וסיוע ליחידים ולקבוצות בתכנון ובעיצוב סביבות למידה וחומרים ועזרים להוראה-למידה על פי עקרונות אוריינות חזותית.
- ליווי בעיצוב תערוכות וימי עיון.
- מתן עזרה ויעץ למשתמשי הספרייה באיתור חומרי הוראה/למידה בספרייה ו/או במרחבי הרשת וסיוע בהערכה וצריכה נבונה של חומרי הוראה למידה.
- יעץ דיסציפלינארי במתמטיקה ליסודי – ע"י אורית וולמן יתקיים בבניין טבע עד תחילת סמסטר ב' ולאחר מכן בספריית המרכז לתכנון לימודים. הייעוצים יינתנו בימי רביעי, מרחוק ובמרכז בתאום מראש בוואטצאפ עם אורית וולמן 050-8849031 או במייל oritv@beitberl.ac.il

אני רוצה לעשות משהו,
להיות ניצוץ קטן

(ברל כצולסון)

